

7

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
BIUDŽETO IR ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO NR. XI-1253
3, 5, 22, 25² IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 42 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. IX-1068 3
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (NR. TAP-16-1255(2))**

2016-09-09 Nr. NV-2846

Vilnius

Projekto rengėjas – Finansų ministerija ir Lietuvos bankas.

Projekto tikslas, esmė – Įgyvendinat Vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto Direktyvą ir Komisijos deleguotąjį reglamentą ir siekiant sustiprinti su nekilnojamoju turto susijusio kredito gavėjų (vartotojų) apsaugą Finansų ministerija kartu su Lietuvos banku parengė ir teikia Su nekilnojamoju turto susijusio kredito įstatymo ir su juo susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektų paketą. Esminiai šiuo įstatymų projektų paketu siekiami pakeitimai:

- Standartizuojama informacijos apie suteikiamo kredito sąlygas teikimo forma ir išvardijamos privalomos kredito sutarties sąlygos;
- Aiškiai detalizuojamos fiksuotoji ir kintamoji kredito palūkanų normos;
- Įtvirtinamas draudimas reikalauti iš vartotojo siūlyti kreditą tik kartu su kitais finansiniais produktais ar paslaugomis. Leidžiama sieti tik su įkeisto turto draudimu, tačiau leidžiama pačiam vartotojui pasirinkti draudiką;
- Nustatomi du laikotarpiai: 30 apsvartymo laikotarpis iki kredito sutarties sudarymo ir 14 dienų laikotarpis nuo kredito sutarties sudarymo, per kurį galima sudarytos kredito sutarties atsisakyti;
- Supaprastinamas išankstinis kredito grąžinimas – siūloma riboti kompensacijos mokamos kredito davėjui dydį ir pavesti Lietuvos bankui parengti jo apskaičiavimo taisykles;
- Netesybų, mokamų iki kredito sutarties nutraukimo, dydis apribojamas iki 0,02 proc. pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną;
- Ribojamas skaičius atvejų, kada kredito davėjas gali reikalauti iš kredito gavėjo apmokėti turto vertinimo išlaidas ir uždraudžiama reikalauti papildomo įkeitimo, jei nekilnojamojo turto vertė sumažėja ne dėl kredito gavėjo kaltės;
- Įtvirtinama pareiga kredito davėjui suteikiant paskolą užsienio valiuta pasiūlyti kredito gavėjui papildomą priemonę, skirtą užsienio valiutos kurso svyravimo rizikai valdyti;
- Reglamentuojama „kredito atostogų“ galimybė laikotarpiui ne ilgesniam nei 3 mėn.;
- Įvedama prievolė kredito davėjui detaliai ir tinkamai įvertinti kredito gavėjo kreditingumą ir atsakyti už netinkamą įvertinimą;
- Nustatoma, kad teisė verstis kredito teikimo veikla bus galima tik įrašius į viešąjį kredito davėjų ir kredito tarpininkų sąrašą pagal atitinkamą registravimo procedūrą;
- Pildoma nuostatomis dėl tarpusavio skolinimo veiklos, jau reglamentuotos Vartojimo kredito įstatyme;
- Reglamentuojama atsakomybė už įstatymo pažeidimus ir taikomos poveikio priemonės;

- Siūloma praplėsti Direktyvos taikymo sritį ir įstatymo nuostatas taip pat taikyti visoms vartotojų sudarytoms kredito sutartims, užtikrintoms nekilnojamojo turto įkeitimu. Tačiau numatyti, kad šio įstatymo nuostatos nebūtų taikomos daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui) skirtų kredito sutarčių reglamentavimui.

Derinimas – Teikiami projektai patikslinti pagal 2016 m. rugpjūčio 9 d. ministerijų atstovų pasitarimo metu pareikštas pastabas ir darbo tvarka suderinti su Ūkio ministerija, Teisingumo ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu. Taip pat patikslinta administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita.

Dalykinio vertinimo išvada: Teikiami įstatymų projektai iš esmės atitinka Vyriausybės reglamento reikalavimus.

Skyriaus vedėja

Lina Liubauskaitė

Lina Liubauskaitė, tel. 8 706 63 809, el. p. lina.liubauskaite@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-09-07 Nr. ((7.59-02)-5K-1616781)-
6K-1606311

Į 2016-08-09 Nr. 32

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgdama į ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 m. rugpjūčio 9 d. pasitarimo protokolą Nr. 32, teikia šiuos patikslintus įstatymų projektus:

- 1) Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo projektą;
- 2) Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- 3) Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- 4) Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymų projektai).

Įstatymų projektai parengti į nacionalinę teisę perkeliant 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) 1093/2010, ir įgyvendinti 2014 m. rugsėjo 19 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1125/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES nuostatos dėl profesinės civilinės atsakomybės draudimo arba panašios garantijos minimalios piniginės sumos hipotekos kredito tarpininkams techninių reguliavimo standartų.

Įstatymų projektai buvo patikslinti įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išvadoje pateiktas pastabas, taip pat ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo metu pareikštas Teisingumo ministerijos ir Ūkio ministerijos pastabas, taip pat įvertintos Lietuvos bankų asociacijos pastabas.

Teikiami įstatymų projektai buvo suderinti darbo tvarka su Teisingumo ministerijos, Ūkio ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento atstovais. Argumentai dėl Ūkio ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiami derinimo pažymyje. Taip pat įvertinus Ūkio ministerijos pareikštą pastabą, patikslinta administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita dėl Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo projekto.

Įvertinę Ūkio ministerijos pateiktą siūlymą teisę verstis kredito teikimo veikla suteikti taikant licencijavimo modelį „D“ (deklaracija), pažymime, kad kredito teikimo veikla pasižymi didesniu viešuoju interesu, todėl būtina iš anksto užkirsti kelią bet kokiems galimiems pažeidimams ir galimam teisiniam neapibrėžtumui. Manome, kad taikant licencijavimo „D“ modelį atsirastų rizika pažeisti ne tik vartotojų, kaip silpnesnės šalies, interesus, taip pat nebūtų užtikrinamas pasitikėjimas finansų sistema ir jos patikimumu. Lietuvos bankas yra atsakingas už finansų rinkos ir jos dalyvių priežiūrą. Todėl Lietuvos bankas privalo užtikrinti, kad subjektų pateikimas į finansų rinką būtų skaidrus, patikimas, atitinkantis teisės aktų reikalavimus, kad teikiamos finansinės paslaugos ir produktai atitiktų teisės aktų keliamus reikalavimus, taip pat vartotojų apsaugą. To nepadarius kiltų priežiūros

0.1 Teikimas LRV po temos

tinkamumo ir priežiūros institucijos atsakomybės ir vartotojų pasitikėjimo priežiūrą vykdančia institucija klausimai. Kad finansinių paslaugų teikimas yra viena iš specifinių ūkinės veiklos rūšių ne kartą pabrėžė ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas savo oficialioje doktrinoje. Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas nurodė, kad finansų sistemos stabilumas ir efektyvumas yra reikšmingas viešasis interesas, esminė rinkos veikimo sąlyga, lemianti šalies ūkio augimą. Todėl įstatymų leidėjas, reguliuodamas finansinę ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, turi nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad būtų užtikrintas šalyje veikiančios finansų sistemos saugumas, stabilumas ir patikimumas.

Įstatymų projektai yra notifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

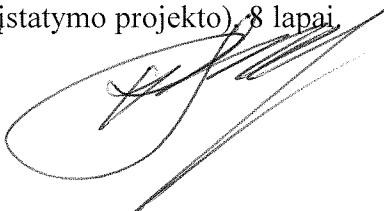
Įstatymų projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymų projektus rengė Finansų ministerijos atstovai kartu su Lietuvos banko tarnautojais.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas, 36 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 6 lapai.
4. Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
5. Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
6. Aiškinamasis raštas, 14 lapų.
7. Derinimo pažyma, 2 lapai.
8. Atitikties lentelė (2014/17/ES), 92 lapai.
9. Atitikties lentelė (2008/48/EB), 1 lapas.
10. Atitikties lentelė (2016/1011/ES), 3 lapai.
11. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita (dėl Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projekto), 26 lapai.
12. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma (dėl Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projekto), 8 lapai.

Finansų ministrė

Rasa Budbergytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO
KREDITO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOJIMO KREDITO
ĮSTATYMO NR. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 STRAIPSNIŲ IR 3 PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO
NR. I-678 42 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS FINANSŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. IX-1068 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMUI**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pritarti Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo, Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Prašyti Lietuvos Respublikos Seimą svarstyti šiuos įstatymų projektus skubos tvarka, siekiant įgyvendinti 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).

3. Įgalioti finansų ministrę Rasą Budbergytę, o jai negalint dalyvauti – finansų viceministrą Algimantą Rimkūną atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016.09.06

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO ĮSTATYMO IR SU JUO
SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas į nacionalinę teisę perkeltiant 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) 1093/2010 (toliau – Direktyva), ir įgyvendinant 2014 m. rugsėjo 19 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1125/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES nuostatos dėl profesinės civilinės atsakomybės draudimo arba panašios garantijos minimalios piniginės sumos hipotekos kredito tarpininkams techninių reguliavimo standartų (toliau – Reglamentas).

Teikiamo Įstatymo projekto tikslai – įgyvendinant Direktyvos ir Reglamento nuostatas sustiprinti su nekilnojamoju turtu susijusio kredito (toliau – kreditas) gavėjų (vartotojų) apsaugą, skatinti kredito paslaugų rinkos plėtrą ir konkurenciją tarp kredito davėjų bei kredito tarpininkų.

Siekiant nurodytų tikslų, Įstatymo projektu ketinama įgyvendinti šiuos uždavinius:

1. Direktyvos nuostatas taikyti ne tik gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipoteka užtikrintoms kredito sutartims (toliau – būsto kreditas), bet ir kitoms bet kokios paskirties nekilnojamoju turtu užtikrintoms kredito sutartims, kurias sudaro vartotojai.

2. Nustatyti reikalavimus kredito sutarčių sudarymui ir nutraukimui.

3. Nustatyti reikalavimus kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veiklai.

4. Nustatyti taisykles, pagal kurias Lietuvos Respublikoje įsteigti kredito tarpininkai turėtų teisę teikti paslaugas kitose valstybėse narėse, o kitų valstybių narių kredito tarpininkai – Lietuvos Respublikoje.

5. Įtvirtinti priežiūros institucijos kompetenciją prižiūrint Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų vykdymą.

Kartu su Įstatymo projektu teikiami susijusių įstatymų pakeitimų projektai:

1. Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 5, 22, 252, 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas;

2. Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo projektas);

3. Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio įstatymo projektas (toliau – Finansų įstaigų įstatymo projektas).

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą rengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. (8 5) 239 0070) atstovai (Kredito ir mokėjimų rinkų skyriaus vedėja Toma Stašaitytė, tel. (8 5) 239 0158 ir to paties skyriaus vyr. specialistė A. Grigaitė, tel. (8 5) 219 4482) ir Kapitalo rinkų skyriaus vyr. specialistė Ramunė Radvilienė, tel. (8 5) 239 0170) kartu su Lietuvos banko Priežiūros tarnybos Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento Finansinių paslaugų ir rinkų skyriumi (vedėja – Lina Lankė, tel. (8 5) 268 0510, atsakingas asmuo – vyriausioji juriskonsultė Justina Tarasevičienė, tel. (8 5) 268 0516).

3. Įstatymo projekte siūlomų nuostatų teisinio reguliavimo būklė šiuo metu

Būsto kredito ir kitų kredito rūšių sutarčių sudarymas Lietuvoje šiuo metu reguliuojamas tik kai kuriais aspektais: Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatos nustato bendruosius paskolų ir kreditavimo sutarčių sudarymo aspektus, o būsto kreditus teikiantiems bankams bei kredito unijoms taikomi Lietuvos banko patvirtinti Atsakingojo skolinimo nuostatai, Klientų skundų nagrinėjimo tvarka, taip pat Lietuvos bankas yra parengęs rekomendacijas dėl kai kurių būsto kredito sutarčių sudarymo aspektų (reklamos, išskolinimų valdymo, kredito sutarčių sąlygų). Tačiau specialaus *kredito sutarčių sudarymo ir vykdymo* reguliavimo Lietuvoje nėra – Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymas netaikomas kredito sutartims, užtikrintoms nekilnojamojo turto hipoteka, ir kredito sutartims, kurių paskirtis yra įgyti arba išlaikyti nuosavybės teisę į žemę arba esamą ar projektuojamą statinį.

4. Siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir teigiami rezultatai, kurių laukiama priėmus Įstatymo projektą

Direktyva suteikia valstybėms narėms galimybę pasirinkti tam tikras reguliavimo alternatyvas (opcijas) ir, kadangi tai yra minimalaus harmonizavimo direktyva, nacionalinėje teisėje leidžiama nustatyti papildomus, Direktyvos nuostatomis neprieštaraujančius, reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad kreditų davėjų paslaugomis dažnai naudojasi finansinių žinių stokojantys asmenys, ne visada gebantys tinkamai įvertinti prisiimamus reikšmingus išsipareigojimus (tai ypač aktualu kalbant apie būsto kreditus) ir dėl to dauguma jų laikytini silpnėsiaja sutarties šalimi, bei įgyvendinant Įstatymo projekto tikslus, Įstatymo projekte įtvirtinamos ne tik privalomos Direktyvos nuostatos, bet ir pasirenkamos tam tikros reguliavimo alternatyvos, nustatomi papildomi nacionaliniai reikalavimai, padėsiantys sustiprinti vartotojų pasitikėjimą rinka ir apsaugoti vartotojų interesus.

Pagrindinės Įstatymo projekto nuostatos:

4.1. Direktyvos nuostatų taikymo išplėtimas kitų rūšių kredito sutartims.

Direktyvos nuostatos taikomos kredito sutartims, užtikrintoms gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipoteka arba su gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu susijusia teise (pvz., užstatymo teise, ilgalaikė nuoma, užufrukto ir kt.), ir kredito sutartims, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti teisę į žemės arba esamo ar projektuojamo statinio nuosavybę.

Įstatymo projektu siūloma išplėsti Direktyvos nuostatų taikymo sritį – Įstatymo projekto nuostatas taikyti ne tik paminėtoms kredito sutartims, bet ir kitoms kredito rūšių sutartims, užtikrintoms nekilnojamojo turto įkeitimu (nepriklausomai nuo įkeisto nekilnojamojo turto paskirties). Visais atvejais Įstatymo projekto nuostatos taikomos tik toms kredito sutartims, kurias sudaro vartotojai. Išplėtus Direktyvos nuostatų taikymo sritį būtų užtikrinta vienoda vartotojų apsauga ir nustatytas nuoseklus teisinis reglamentavimas savo esme panašių kredito sutarčių atžvilgiu.

Direktyvoje nustatyta išimtis, leidžianti valstybėms narėms netaikyti jos nuostatų kredito sutartims, suteikiamoms siekiant bendro intereso tam tikrai visuomenės daliai be palūkanų ar taikant mažesnę nei rinkoje vyraujanti palūkanų norma arba visai nemokant palūkanų, arba kitomis sąlygomis, kurios būtų palankesnės kredito gavėjui negu rinkoje vyraujančios sąlygos, ir taikant ne didesnę negu rinkoje vyraujanti palūkanų normą. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą sudaromos kredito sutartys iš esmės atitinka Direktyvos išimtyje nurodytas kredito sutartis. Be to, pagal minėtą įstatymą sudaromoms kredito sutartims gali būti taikomas reikalavimas kredito sutarties vykdymą užtikrinti nekilnojamojo turto hipoteka, taip pat šių paskolų tikslas yra išlaikyti nuosavybės teises į nekilnojamojo turto nuosavybę, t. y. tenkinami Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų reikalavimai dėl Įstatymo taikymo srities. Įvertinus tai, manytina, kad Įstatymo projektas turėtų būti netaikomas pagal minėtą įstatymą sudaromos kredito sutartims. Pagal Direktyvą jeigu nusprendžiama tokioms kredito sutartims netaikyti Direktyvos nuostatų, būtina užtikrinti, kad ikisutartiniu laikotarpiu vartotojai laiku gautų informaciją apie tokių kredito sutarčių pagrindines savybes, riziką ir išlaidas ir kad tokių kredito sutarčių reklama būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti. Pažymėtina, kad daugiabučių namų atnaujinimą (modernizavimą) reglamentuojantys Lietuvos

Respublikos teisės aktai¹ nustato reikalavimus, susijusius su gyventojų (butų savininkų), sudarančių lengvatinio kredito, skirto būsto atnaujinimui (modernizavimui) sutartį su kredito įstaiga, informavimu apie esmines kreditavimo sąlygas (kredito suma, terminus, įmokų dydį, jų grąžinimo tvarką, butų savininkų susirinkimo sprendimų dėl investicijų plano (t. y. lengvatinio kredito) skelbimo tvarką ir kt.), todėl vartotojai, sudarantys sutartis dėl lengvatinių kreditų būsto atnaujinimui (modernizavimui), gauna išsamią ir visapusišką informaciją apie prisiimamus finansinius įsipareigojimus. Tuo tarpu Direktyvos reikalavimus dėl daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui) skirtų kredito sutarčių teisingos, aiškos ir neklaidinančios reklamos užtikrina Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas, įtvirtinantis pagrindinius reklamos principus, taikomus be kita ko ir finansinės veiklos reklamai, bei draudžiantis klaidinančią reklamą.

4.2. Pagrindiniai reikalavimai kredito sutarčių sudarymui ir nutraukimui.

4.2.1. Standartinės informacijos apie kreditą forma. Įstatymo projekte numatyta pareiga kredito davėjui ar kredito tarpininkui prieš sudarant kredito sutartį pateikti kredito gavėjui informaciją apie siūlomą kredito sutartį, kad kredito gavėjas galėtų palyginti skirtingų paslaugų teikėjų pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo. Ši informacija turi būti pateikiama raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje, naudojant priežiūros institucijos patvirtintą standartinės informacijos apie kreditą formą, kuri yra vienoda visose Europos Sąjungos valstybėse narėse ir kurios kredito davėjai ir kredito tarpininkai negali keisti. Taip siekiama užtikrinti, kad kredito gavėjai gautų vienodos formos pasiūlymus dėl kredito sutarties sudarymo ir galėtų juos lengvai ir paprastai palyginti su kitų kredito davėjų ar kredito tarpininkų pasiūlymais.

4.2.2. Privalomos kredito sutarties sąlygos. Siekiant pagerinti vartotojų apsaugą ir sumažinti vartotojų ginčų dėl nesąžiningų kredito sutarčių sąlygų skaičių, taip pat įvertinus analogišką kredito sutarčių sąlygų reglamentavimą Vartojimo kredito įstatyme, Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti privalomų kredito sutarčių sąlygų sąrašą (kredito palūkanų dydžio ir (ar) rūšies keitimo sąlygos, maržos didinimo ir mažinimo atvejai ir sąlygos, įkainiai, susiję su sutarties vykdymu, keitimu, nutraukimu sutartyje nustatytais atvejais, kredito gavėjo prašymo dėl kredito davėjo sutikimo gavimo išnuomoti, parduoti, kitaip perleisti įkeistą nekilnojamąjį turtą pagrindai bei tvarka, teisė gauti informaciją iš kredito davėjo ir kt.). Šios sąlygos nustatytos atsižvelgiant į teismų praktiką, dažniausiai kylančius vartotojų ginčus ir Lietuvos banko rekomenduojamą būsto kredito sutarčių gerąją praktiką.

4.2.3. Fiksuotoji kredito palūkanų norma ir kintamoji kredito palūkanų norma. Įstatymo projekte apibrėžtos fiksuotosios kredito palūkanų normos ir kintamosios kredito palūkanų normos sąvokos. Atsižvelgiant į tai, kad kintamos kredito palūkanų normos atveju būdinga kredito palūkanų normos pokyčio rizika, Įstatymo projekte siekiama nustatyti, kad kredito sutartyse fiksuotąją kredito palūkanų normą galėtų būti laikoma tik tokia kredito palūkanų norma, kuri nėra keičiama visą kredito sutarties laikotarpį. Palūkanų norma, kuri reguliariai arba kredito sutartyje numatytais terminais ir sąlygomis gali būti keičiama, laikytina kintamąja kredito palūkanų norma. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad teikiant ikisutartinę informaciją ir kredito sutartyje turi būti aiškiai nurodyta, kokios rūšies kredito palūkanų norma yra taikoma. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad kredito sutartyje, kurioje nustatyta kintamoji kredito palūkanų norma, turi būti atskirai nurodomas kredito davėjo taikomos maržos dydis ir orientacinė kredito palūkanų norma ar kita kredito palūkanų normos dalis, kuri gali būti keičiama kredito sutarties galiojimo laikotarpiu. Maržos dydis yra viena esminių kredito sutarties sąlygų, tad labai svarbu, kad vartotojui ji būtų tinkamai atskleista. Maržos apibrėžtis Įstatymo projekte nepateikiama, nes maržos apibrėžtis priklauso nuo to, kokius komponentus ji atspindi, o šie priklauso nuo kredito davėjo veiklos

¹ 1. Aplinkos ministro 2013 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. D1-495 „Dėl pavyzdinės butų ir kitų patalpų savininkų sprendimo dėl daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) protokolo formos ir pavyzdinės pavedimo organizuoti daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimą ir (ar) įgyvendinimą, ir (ar) finansavimą sutarties formos patvirtinimo“.

2. Aplinkos ministro 2012 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. D1-961 „Dėl butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo šaukimo, darbotvarkės ir priimtų sprendimų skelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

modelio. Atitinkamai rinkoje nėra vieningos skaičiavimo formulės ar tvarkos. Todėl pateikti vieningą maržos apibrėžimą būtų itin sudėtinga ir netikslinga, nes kiekvienas kredito davėjas ją apibrėžia kredito sutartyje, atsižvelgdamas į savo veiklos modelį. Paprastai marža suprantama kaip metinės palūkanų normos dalis, išreikšta procentais, taikoma visam kredito sutarties galiojimo laikotarpiui ir nustatyta šalių susitarimu. Priklausomai nuo kredito davėjo veiklos modelio marža gali atspindėti pelno, kredito davėjo skolinimosi rizikos ir (arba) kredito gavėjo rizikos maržą. Įstatymo projekto nuostatomis siekiama, kad kredito gavėjai nebūtų klaidinami kredito sutartyse nustatant trumpo laikotarpio (pavyzdžiui, 5 metų) palūkanų normą ir pavadinant tokias kredito palūkanas fiksuotosiomis. Tokios kredito sutartys susijusios su didele kredito palūkanų normos pokyčio rizika, kurios kredito gavėjai, sudarydami kredito sutartis, dažnai neįvertina.

4.2.4. Siejimo draudimas. Direktyva numato, kad turi būti draudžiamas finansinių produktų ir paslaugų siejimas, t. y. draudžiama siūlyti kreditą kartu su kitais finansiniais produktais ar paslaugomis, kai vartotojas negali kredito sutarties sudaryti atskirai, nesirinkdamas kartu ir tam tikrų finansinių produktų ar paslaugų. Tačiau Direktyva leidžia valstybėms narėms nustatyti tam tikras išimtis iš siejimo draudimo, pavyzdžiui, gali būti leidžiama kreditoriams reikalauti, kad vartotojai atidarytų mokėjimo sąskaitas, skirtas tik lėšų kaupimui siekiant grąžinti kreditą, arba gali būti leidžiama vykdyti finansinių produktų siejimą, kai panašiomis sąlygomis siūlomi produktai, kurių negalima atskirai įsigyti, suteikia akivaizdžios naudos vartotojui ir kreditorius tai įrodo. Direktyva taip pat leidžia numatyti, kad kredito davėjas turi teisę reikalauti įkeičiamo turto draudimo.

Įvertinus Direktyvoje siūlomas išimtis, Įstatymo projekte siūloma kredito sutartis leisti sieti su įkeisto turto draudimu, kadangi nekilnojamojo turto įkeitimas ir šio turto draudimas įprastai yra neatsiejama Įstatymo projekte reguliuojamų kredito sutarčių sąlyga. Kartu siūloma nustatyti kredito gavėjo teisę pasirinkti draudiką, jei kredito gavėjo pasirinkto draudiko siūloma draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis.

Įstatymo projekte taip pat siūloma leisti kredito sutartis sieti su specialia riboto naudojimo mokėjimo sąskaita, skirta išimtinai tik grąžinamoms kredito lėšoms kaupti ir (arba) kreditui administruoti. Papildomai nustatomas reikalavimas, kad tokios išimties pasinaudojimo atveju, tokia mokėjimo sąskaita būtų atidaroma, tvarkoma, uždaroma ir su ja susijusios paslaugos, skirtos grąžinamoms kredito lėšoms kaupti arba kreditui administruoti, būtų nemokamos. Praktikoje pastebėta, kad bankai, teikdami kreditus, dažnai nustato reikalavimą tame banke turėti ir mokėjimo sąskaitą (taiko siejimą), iš kurios būtų nurašomos lėšos. Tokia praktika ne tik susaisto vartotojus su konkrečiu banku, bet ir apriboja jų galimybes ateityje reaguoti į besikeičiančius mokėjimo sąskaitos įkainius. Atitinkamai siejimas su mokėjimo sąskaita (ne riboto naudojimo) Įstatymo projekte yra draudžiamas. Įstatymo projekte, siekiant išvengti piktnaudžiavimo siejimu, taip pat išvengti galimo subjektyvaus įrodinėjimo ir abejotinos naudos vartotojams, siūloma nepasinaudoti kitomis Direktyvoje siūlomomis išimtimis, susijusiomis su siejimo draudimu. Pasirinktas siejimo reguliavimo modelis užtikrins skaidrumą ir aiškumą vartotojui.

Pažymėtina, kad Direktyva numato galimybę leisti finansinių produktų ir paslaugų grupavimą – kai kredito sutartį ir kitų susijusių produktų ar paslaugų sutartis galima sudaryti atskirai, tačiau kredito sutartį grupuojant su papildomais finansiniais produktais ar paslaugomis vartotojas visas paslaugas gauna geresnėmis sąlygomis. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte taip pat siūloma leisti finansinių produktų ir paslaugų grupavimą. Finansinių produktų ir paslaugų grupavimas suteiks vartotojams palankesnes sąlygas rinktis finansinius produktus ir paslaugas, didins vartotojų mobilumą, finansinių paslaugų teikėjų konkurenciją, suteiks galimybę kredito davėjams siūlyti vartotojams naudingus paslaugų paketus ir, priešingai nei siejimo atveju, užtikrins vartotojų galimybę rinktis.

4.2.5. Sprendimo dėl kredito sutarties sudarymo priėmimo laikotarpiai. Įgyvendinant Direktyvoje nustatytas pasirinkimo galimybes, Įstatymo projekte nustatyti du laikotarpiai, per kuriuos kredito gavėjas galėtų palyginti kredito davėjų pasiūlymus, įvertinti juos ir priimti gauta informacija pagrįstą sprendimą:

– 30 dienų apsvaistymo laikotarpis, kurį kredito davėjas turi suteikti vartotojui iki kredito sutarties sudarymo. Šio apribojimo tikslas – paskatinti kredito gavėją atsakingai apsispręsti dėl ilgalaikių įsipareigojimų prisiėmimo, detaliam susipažinti su ikisutartine informacija bei kitomis kredito sutarties sąlygomis;

– 14 dienų laikotarpis, skaičiuojamas nuo kredito sutarties sudarymo, per kurį kredito gavėjas gali pakeisti savo sprendimą ir atsisakyti jau sudarytos kredito sutarties. Analogiškos nuostatos yra įtvirtintos ir Vartojimo kredito įstatyme.

Pažymėtina, kad šiuo metu Lietuvoje kredito teikėjai įprastai taiko 30 arba 60 dienų apsvaistymo laikotarpį iki sutarties sudarymo, kad vartotojai turėtų pakankamai laiko priimti sprendimą dėl jiems reikšmingų įsipareigojimų prisiėmimo. Taigi, atsižvelgiant į šiuo metu galiojančią priežiūros praktiką ir siekiant apsaugoti vartotojus nuo skubotų sprendimų, Įstatymo projekte siūloma nustatyti būtent 30 d. apsvaistymo laikotarpį iki kredito sutarties sudarymo.

4.2.6. Išankstinis kredito grąžinimas. Direktyvoje įtvirtinta kredito gavėjo teisė savo įsipareigojimus pagal kredito sutartį visiškai arba iš dalies įvykdyti nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui. Tokiais atvejais kredito gavėjas turi teisę į bendros kredito kainos, kurią sudaro likusio sutarties galiojimo laikotarpio palūkanos ir išlaidos, sumažinimą, be to, Direktyva leidžia riboti kredito davėjo nuostolius, susijusius su išankstiniu kredito ar jo dalies grąžinimu. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti kompensacijos kredito gavėjui dydžio apribojimą, apskaičiuojamą pagal Lietuvos banko nustatytas taisykles. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo Įstatymo projektu reguliuojamos sutartys yra ilgalaikės, o kredito davėjų šiuo metu taikomos baudos už išankstinį grąžinimą yra pakankamai didelės, vartotojas yra „pririšamas“ prie konkretaus kreditoriaus ir jo galimybės refinansuoti paskolą palankesnėmis sąlygomis yra ribojamos. Įvedus maksimalią išankstinio grąžinimo mokesčio ribą palengvinamos vartotojų galimybės keisti kredito davėją ir tuo pačiu pagerinama konkurencija rinkoje. Įstatymo projekte siūloma numatyti, kad kompensacija kredito davėjui negalės viršyti 3 proc. anksčiau nustatyto termino grąžinamos kredito sumos. 3 proc. dydį siūloma nustatyti įvertinus rinkos dalyvių praktikoje taikomus kompensacijų dydžius. Kompensacijos kredito davėjas negalės reikalauti, kai kredito gavėjas kreditą ar jo dalį grąžins kintamosios kredito palūkanų normos keitimo dieną, nes tokiu atveju kredito davėjas iš esmės nepatiria nuostolių. Siūlomomis nuostatomis siekiama suvienodinti šiuo metu kredito davėjų taikomus skirtingus kompensacijos apskaičiavimo metodus, nustatyti skaidrų kompensacijos apskaičiavimo mechanizmą ir tokiu būdu supaprastinti išankstinio kredito grąžinimo ir kredito refinansavimo praktiką bei skatinti konkurenciją kredito paslaugų rinkoje. Pasirinktas kredito grąžinimo anksčiau laiko reguliavimas sumažins ginčų dėl kompensacijos dydžio pagrįstumo ir teisingumo skaičių ir užtikrins, kad tiek kredito davėjas, tiek kredito gavėjas žinotų kompensacijos kreditoriui apskaičiavimo formulę ir kredito gavėjas galėtų bet kada pasiskaičiuoti ir žinoti jam kilsiančias išlaidas, susijusias su išankstiniu grąžinimu.

Nors Direktyvos 25 straipsnio 5 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms leisti vartotojams pasinaudoti išankstinio grąžinimo teise, jei jie turi teisėtą interesą (kai kredito sutartyse yra nustatyta fiksuotoji palūkanų norma), vis dėlto, siekiant skatinti kredito davėjų konkurenciją ir vartotojų mobilumą, nuspręsta nepasinaudoti Direktyvoje numatyta teise reikalauti, kad vartotojas pagrįstų savo norą grąžinti kreditą anksčiau laiko.

4.2.7. Sutartinių netesybų ir kitų mokėjimų ribojimas. Direktyva nustato, kad tuo atveju, kai kredito davėjas gali kredito gavėjui nustatyti ir taikyti mokėjimus, susijusius su įsipareigojimų nevykdymu (netesybas ir/ar palūkanas), tų mokėjimų suma turi būti ne didesnė, nei patirtos išlaidos, būtinos kompensuoti kreditoriui dėl kredito gavėjo įsipareigojimų nevykdymo. Įstatymo projekte, nustatant netesybų, susijusių su įsipareigojimų nevykdymu, dydį, buvo atsižvelgta į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, pagal kurią gera praktika laikoma sutartyse nustatyti 0,05 proc. nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną dydžio delspinigius, nes pripažįstama, kad būtent tokio dydžio delspinigių pakanka minimaliems nuostoliams atlyginti. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte netesybų, mokamų iki kredito sutarties nutraukimo, dydis apriojamas iki 0,05 proc. pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną. Be to, siekiant panaikinti galimybę kredito davėjams taikyti vartotojams papildomus

mokėjimus už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą, be jau numatytųjų netesybų, Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad jokios kitos netesybos ar mokėjimai už įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymą kredito gavėjui negali būti taikomi. Pažymėtina, kad pasiūlymas susijęs su priežiūros praktikoje pastebėtais atvejais, kai siekiant išvengti įstatyme įtvirtintų netesybų dydžio apribojimo, faktinės netesybos pavadinamos kitaip ir papildomai taikomos vartotojams.

4.2.8. Nekilnojamojo turto įkeitimas ir vertinimas. Atsižvelgiant į tai, kad kredito davėjas, esantis verslo arba profesijos tikslais veikiančia kredito sutarties šalimi, neturėtų perkelti visos savo verslo rizikos silpnesnei kredito sutarties šaliai – kredito gavėjui, Įstatymo projekte nustatyta, kad kredito davėjas neturi teisės reikalauti papildomai įkeisti nekilnojamojo turto ar reikalauti kito prievolių įvykdymo užtikrinimo, jei įkeisto nekilnojamojo turto vertė sumažėja ne dėl kredito gavėjo kaltės. Taip pat Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas padengtų turto vertinimo išlaidas, kai jis reikalauja pateikti nepriklausomą (išorės) nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimą ir tik kai sudaroma nauja kredito sutartis, didinama bendra kredito suma arba įkeisto turto vertė sumažėja dėl kredito gavėjo kaltės, taip pat, kai turto vertinimas atliekamas kredito gavėjui siekia pakeisti esmines kredito sutarties sąlygas. Kitais atvejais turto vertinimo išlaidos tektų kredito davėjui.

4.2.9. Kreditas užsienio valiuta. Įgyvendinant Direktyvos nuostatas dėl kredito užsienio valiuta, Įstatymo projekte įtvirtinta kredito davėjo pareiga, siūlant kredito gavėjui kredito sutartį užsienio valiuta, pasiūlyti kredito gavėjui papildomą priemonę, skirtą sumažinti užsienio valiutos kurso svyravimo riziką ir (arba) ją valdyti. Sutarties sudarymo metu turi būti vertinama ir sprendžiama, ar sutartis laikoma kredito sutartimi užsienio valiuta pagal Įstatymo projekte pateiktą apibrėžimą. Įstatymo projekte taip pat numatoma kredito gavėjo teisė nemokamai konvertuoti (esant tam tikroms sąlygoms) kredito valiutą į kitą valiutą. Kredito davėjas ir vartotojas galėtų kredito sutartyje susitarti dėl palankesnės konvertavimo galimybės. Dėl valiutos, į kurią galima konvertuoti kredito valiutą, kredito sutarties šalys turėtų susitarti kredito sutarties sudarymo metu. Tikimasi, kad toks reguliavimo modelis suteiks galimybę kredito gavėjui konvertuoti paskolos valiutą įvykus reikšmingam valiutos kurso pokyčiui, o susitarimas dėl konvertavimo valiutos kredito sutarties sudarymo metu užtikrins interesų pusiausvyrą tarp kredito sutarties šalių.

4.2.10. Kredito gavėjo apsauga, kai nevykdomi įsipareigojimai pagal kredito sutartį. Direktyva įpareigoja valstybes nares skatinti kredito davėją bendradarbiauti su finansinių sunkumų turinčiu kredito gavėju prieš pradedant išieškojimo iš kredito gavėjo turto procedūrą. Įgyvendinant šį reikalavimą, Įstatymo projekte numatyta „kredito atostogų“ galimybė, t. y. galimybė atidėti įsipareigojimų pagal kredito sutartį vykdymą kredito gavėjo nurodytam laikotarpiui, kuris negali būti ilgesnis negu 3 mėnesiai. Šiuo pasiūlymu siekiama padėti vartotojui spręsti finansines problemas, kilusias išimtinėmis aplinkybėmis – mirus sutuoktiniui, nutrūkus santuokai, vartotojui ar jo sutuoktiniui praradus darbą ar pripažinus asmenį nedarbingu, kai dėl šių aplinkybių sumažėja kredito gavėjo pajamos. Pažymėtina, kad siūlomas 3 mėn. terminas pasirinktas įvertinus šiuo metu kredito įstaigų taikomą praktiką.

Vis dėlto, siekiant išvengti asmenų piktnaudžiavimo įstatyme numatyta galimybe atvejų, kartu siūloma įtvirtinti papildomą sąlygą norint pasinaudoti įsipareigojimų vykdymo atidėjimu – ši galimybė būtų taikoma tik kai kredito gavėjas nebetenkintų priežiūros institucijos nustatytų kreditingumo vertinimo reikalavimų, susijusių su kredito gavėjo finansinių įsipareigojimų pagal kredito ir kitas sutartis vidutinio įmokos dydžio ir pajamų santykiu. Kartu pažymėtina, kad siūlomos nuostatos sudarytų galimybę kredito gavėjui laikinai nemokėti tik kredito dalies, tuo tarpu palūkanos būtų mokamos kredito sutarties šalių susitarimu. Pažymėtina, kad šios nuostatos nepakeičia Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme nustatytos galimybės atidėti kredito įmokų mokėjimą pagal būsto kredito sutartis.

Atsižvelgiant į Europos bankininkystės institucijos (angl. *European Banking Authority*) rekomendacijas ir Lietuvos banko patvirtintas išsiskolinimų, susidariusių klientams nesilaikant finansinių įsipareigojimų pagal kredito sutartis, valdymo gaires bei gerąją praktiką, Įstatymo projekte įtvirtintos papildomos kredito gavėjų apsaugą užtikrinančios nuostatos – numatyta kredito

davėjo pareiga elgtis sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, bendradarbiauti su kredito gavėju, pateikti reikiamą informaciją, nustatyti papildomą terminą įsipareigojimams įvykdyti ir kt. Įstatymo projekte taip pat nustatyta, kad kredito davėjas turi teisę vienašališkai nutraukti kredito sutartį tik esant esminiam kredito sutarties pažeidimui (tokiu pažeidimu gali būti laikomas ir ilgesnis kaip 90 dienų įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymas), tačiau prieš tai kredito davėjas turi informuoti kredito gavėją, taip pat turi būti išnaudotos visos objektyviai įmanomos galimybės išsaugoti kredito sutartį.

4.3. Kredito gavėjų kreditingumo vertinimas.

Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti kredito davėjo pareigą vertinti kredito gavėjų kreditingumą remiantis pakankama, proporcinga ir reikalinga informacija apie kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir kitas finansines bei ekonomines aplinkybes. Be to, atsižvelgiant į tai, kad pagal šį įstatymą sudaromos kredito sutartys yra susijusios su ilgalaikiais ir reikšmingais vartotojams finansiniais įsipareigojimais, liečiančiais ir jo šeimos finansinę padėtį, įstatymo projekte taip pat siūloma nustatyti, kad kredito davėjas, atlikdamas kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, turi atlikti ir kredito gavėjo sutuoktinio kreditingumo vertinimą, išskyrus, kai kreditas suteikiamas asmeniniams kredito gavėjo poreikiams ir vertinami visi finansiniai įsipareigojimai ir asmeninės kredito gavėjo pajamos.

Kartu nustatoma, kad kreditingumo vertinimui atlikti reikalingą informaciją kredito davėjas turės surinkti iš registrų ir informacinių sistemų bei kitų šaltinių, įskaitant kredito gavėją, taip pat kredito gavėjo kredito tarpininkui pateiktą informaciją. Atitinkamai siūloma nustatyti pareigą kredito gavėjui pateikti kredito davėjui teisingą ir išsamią informaciją, reikalingą kreditingumo vertinimui atlikti.

Įstatymo projekte taip pat siūloma nustatyti, kad, jeigu kredito davėjas ne dėl kredito gavėjo kaltės netinkamai įvertina kredito gavėjo kreditingumą, kredito gavėjui pavėluotai mokant įmokas jo padėtis būtų palengvinama ir jis neturėtų kredito davėjui mokėti netesybų ir kitų kredito sutartyje nustatytų mokėjimų. Tai tam tikra prasme būtų drausminanti priemonė kreditų davėjams, dedantiems nepakankamai pastangų, kad būtų įvertinta tikroji vartotojo finansinė padėtis, taip pat panaikintų atsakomybės disproporciją, dėl kurios vartotojas atsiduria blogesnėje padėtyje nei kredito davėjas ir subalansuotų abiejų sutarties šalių atsakomybę.

4.4. Reikalavimai kredito davėjų ir kredito tarpininkų veiklai. Direktyvoje nustatyta pareiga valstybėms narėms užtikrinti kredito davėjų ir kredito tarpininkų kontrolę ir priežiūrą. Šiuo metu galiojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato Įstatymo projekte reguliuojamus kreditus teikiančių ir kredito tarpininko veiklą vykdančių asmenų (išskyrus bankus ir kredito unijas) kontrolės ir priežiūros mechanizmo. Atsižvelgiant į Direktyvos reikalavimus, taip pat į susiklosčiusią vartojimo kredito davėjų ir vartojimo kredito tarpininkų priežiūros praktiką, Įstatymo projekte nustatyta kredito davėjų ir kredito tarpininkų registravimo procedūra. Paprasta ir skaidri įtraukimo į viešuosius kredito davėjų ir kredito tarpininkų sąrašus procedūra bei viešumas užtikrins, kad kredito sutarčių sudarymas vyktų nediskriminacinėmis sąlygomis, taip pat suteiks daugiau pasitikėjimo ir teisinio tikrumo kredito gavėjams.

Atkreiptinas dėmesys, kad Direktyvos preambulės 10 punktas nedraudžia riboti Direktyvos taikymo kreditoriams, kurie yra juridiniai asmenys. Be to, analogiją galima rasti perkeltiant Vartojimo kredito direktyvos 2008/48/EB nuostatas į nacionalinę teisę, kuomet direktyvos rėmuose numatyta opcija dėl teisinės formos įgyvendinta Vartojimo kredito įstatyme, nustatant, kad jis taikomas tik kreditoriams, kurie yra juridiniai asmenys. Atsižvelgiant į tai, bei siekiant užtikrinti kredito teikimo veiklos priežiūrą, Įstatymo projekte kredito davėją siūloma apibrėžti kaip asmenį, išskyrus fizinį asmenį ir pelno nesiekiantį juridinį asmenį, kuris verslo tikslais teikia arba įsipareigoja suteikti kreditą.

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad teisę verstis kredito teikimo veikla asmenys įgis tik tuomet, kai priežiūros institucija juos įrašys į viešąjį kredito davėjų sąrašą, o teisę verstis kredito tarpininko veikla siūloma suteikti tik asmenims, įrašytiems į a) viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų, b) viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau nei vieno kredito tarpininko vardu ar c) viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų

sąrašą. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad pirmuosius du paminėtus sąrašus tvarkytų priežiūros institucija, o trečiąjį – vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų tarpininkų sąrašą – tvarkytų patys kredito davėjai, kurių vardu veikia kredito tarpininkai. Šia nuostata siekiama sumažinti kredito tarpininkų, veikiančių vieno kredito davėjų vardu, administracinę naštą, optimizuojant jų įrašymo į viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą procedūrą ir įpareigojant patį kredito davėją tvarkyti jo vardu veikiančių kredito tarpininkų sąrašus. Numačius pareigą kredito davėjui užtikrinti, kad asmenys jo vardu pradėtų veikti tik tuomet, kai Įstatymo nustatyta tvarka jie įrašomi į viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą, būtų užtikrintas didesnis priklausomų vieno kredito davėjo vardu veikiančių kredito tarpininkų veiklos skaidrumas, taip pat būtų aiškiai atskleidžiamas jo santykis su kredito davėju arba davėjais. Pažymėtina, kad toks modelis yra sėkmingai taikomas draudimo sektoriuje.

Įstatymo projekte taip pat siūloma įtvirtinti asmenų įrašymo į minėtus sąrašus ir išbraukimo iš jų sąlygas ir tvarką, taip pat sąlygas, kurioms esant priežiūros institucija galės atsisakyti įrašyti asmenis į minėtus sąrašus.

Siekiant, kad kredito teikimo veikla būtų vykdoma profesionaliai, Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti reikalavimus kredito davėjo ir kredito tarpininko vadovams ir kredito davėjo dalyviams. Be kita ko, siūloma, kad vadovais ar dalyviais negalėtų būti asmenys, pripažinti kaltais padarę nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, susijusį su pinigų plovimu, teroristų finansavimu, taip pat nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir kt.

Įstatymo projekte taip pat siūloma įtvirtinti nuostatą, kad kredito davėjų (įskaitant ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius) ir kredito tarpininkų vadovai ir darbuotojai turi atitikti būtinus žinių ir gebėjimų reikalavimus. Kartu nustatoma, kad keičiantis vadovams ar vykstant įsigijimo sandoriui būtinas priežiūros institucijos pritarimas naujo vadovo kandidatūrai ar įsigijimo sandoriui. Atsižvelgiant į tai, kad priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių tik vieno kredito davėjo naudai, sąrašą tvarko ir už šių kredito tarpininkų vadovų atitikimą įstatymo reikalavimams yra atsakingas kredito davėjas, Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad priežiūros institucijos pritarimas priklausomo kredito tarpininko, veikiančio vieno kredito davėjo vardu, vadovo kandidatūrai nereikalingas.

Pagal Įstatymo projekto nuostatas priežiūros institucija, prieš priimdama sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į viešuosius vartojimo kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašus, turės išsamiai įvertinti šių subjektų vadovų, jų dalyvių atitiktį įstatyme įtvirtintiems reputacijos reikalavimams. Vertindama šiuos asmenis, priežiūros institucija turės atlikti papildomus veiksmus, susijusius su asmens duomenų rinkimu ir vertinimu, taip pat ir veiksmus, numatytus Įstatymo projekto 49 straipsnio 2 dalyje, todėl siūloma Įstatymo projekte įtvirtinti 30 dienų terminą, per kurį priežiūros institucija turės įvertinti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl asmenų įrašymo į viešuosius kredito davėjų, kredito tarpininkų ar tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašus. Pažymėtina, kad analogiškas 30 dienų terminas yra jau numatytas Vartojimo kredito įstatyme ir taikomas praktikoje.

Įstatymo projekte taip pat siūloma įtvirtinti kredito davėjų ir kredito tarpininkų pareigas veikti sąžiningai, teisingai, skaidriai ir profesionaliai, atsižvelgiant į kredito gavėjų teises ir interesus, taip pat nustatyti reikalavimus konsultacinių paslaugų teikimui, siekiant, kad kredito gavėjui būtų pateikiama visa reikalinga informacija apie konsultacines paslaugas, kad būtų surinkta pakankama informacija apie kredito gavėjo poreikius, finansinę padėtį ir tikslus, kad kredito davėjas ar tarpininkas, teikdamas konsultacines paslaugas, veiktų geriausiaisiais kredito gavėjo interesais ir kt.

Siekiant užtikrinti nepriklausomų kredito tarpininkų nepriklausomumą ir išvengti interesų konflikto, Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti draudimą nepriklausomiems kredito tarpininkams gauti komisinį atlyginimą iš kredito davėjo (jiems atlyginimą turėtų mokėti klientas, o ne kredito davėjas). Priklausomiems kredito tarpininkams, kurie veikia vieno ar kelių kredito davėjų vardu, nėra keliami nepriklausomumo reikalavimai, todėl, siekiant išlaikyti proporcingumą, analogiški reikalavimai jiems nebus taikomi.

Direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms uždrausti vartotojo mokėjimus kreditoriui ar kredito tarpininkui prieš sudarant kredito sutartį arba nustatyti tokių mokėjimų apribojimus. Pažymėtina, kad pagal griežtai reglamentuotą nepriklausomų tarpininkų veiklos modelį nepriklausomi tarpininkai, kurie veikia kliento, o ne kredito davėjų interesais, negalės gauti komisinio atlyginimo iš kredito davėjų – pats kredito gavėjas turės mokėti atlyginimą už suteiktas konsultavimo paslaugas, kurios nebūtinai gali baigtis konkrečios kredito sutarties sudarymu, todėl kliento atsiskaitymas su kredito tarpininku neturėtų būti siejamas su kredito sutarties sudarymu. Be to, priežiūros institucijos praktika nerodo, kad kredito davėjai ar kredito tarpininkai reikalautų iš kredito gavėjų nepagrįstų mokėjimų, taigi šio apribojimo taikymas nebūtų proporcingas.

Įstatymo projekte taip pat įtvirtinamas reikalavimas, pagal kurį kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas, vykdydamas veiklą Lietuvos Respublikoje, privalės turėti profesinės civilinės atsakomybės draudimą, tuo tarpu priklausomam kredito tarpininkui leidžiama turėti profesinės civilinės atsakomybės draudimą arba pasirinkti kitą žalos, kuri gali atsirasti dėl atsiradusią dėl priklausomo kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, atlyginimo būdą. Ši alternatyva siūloma todėl, kad Direktyva nustato pareigą kredito tarpininkams apsidrausti profesinės civilinės atsakomybės draudimu, galiojančiu teritorijose, kuriose jie teikia paslaugas, arba pasirinkti kuria nors kita panašia garantija dėl atsakomybės už profesinį aplaidumą, o priklausomų kredito tarpininkų atveju buveinės valstybei narei leidžiama nustatyti, kad tokį draudimą arba panašią garantiją gali suteikti kreditorius, suteikęs kredito tarpininkui įgaliojimus veikti.

4.4. Kredito tarpininkų veikla kitose valstybėse narėse. Įgyvendinant Direktyvos nuostatas dėl kredito tarpininkų teisės teikti paslaugas kitose valstybėse narėse (vadinamojo „tarpininkų paso“), Įstatymo projekte nustatyta procedūra, pagal kurią Lietuvos Respublikoje įsteigti kredito tarpininkai turės teisę teikti paslaugas kitose valstybėse narėse, o kitose valstybėse narėse įsteigti kredito tarpininkai – Lietuvos Respublikoje.

4.5. Tarpusavio skolinimo veikla.

Pastaruoju metu sparčiai populiarėja tarpusavio skolinimo veikla, kai vartotojams per tam tikslui sukurtą internetinę platformą sudaroma galimybė skolinti(-s) pinigus tarpusavyje. Tarpusavio skolinimo veikla, reikalavimai tarpusavio skolinimo operatoriui, skolinimo per minėtas platformas apribojimai, siekiant apsaugoti vartotojų interesus, jau yra reglamentuoti Vartojimo kredito įstatyme. Siekiant išplėsti finansavimo nekilnojamam turtui įgyti galimybes vartotojams, numatoma leisti paskolos davėjams – fiziniams asmenims, skolinantiems asmenines lėšas per tarpusavio skolinimo platformas – per minėtas platformas teikti ir šio įstatymo reguliuojamus kreditus, užtikrintus nekilnojamojo turto hipoteka ir/arba kreditus, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti teisę į žemės arba kito nekilnojamojo turto nuosavybę. Tuo tikslu, Įstatymo projektas papildomas nuostatomis, reglamentuojančiomis tarpusavio skolinimo veiklą, kurios yra analogiškos Vartojimo kredito įstatyme įtvirtintoms nuostatomis.

Atsižvelgiant į tai, kad tarpusavio skolinimo veikla yra pakankamai rizikinga ir todėl gali kilti grėsmė, kad neprofesionalūs paskolos davėjai, patys to nesuprasdami, gali prisiimti per didelę riziką paskolindami per platformą visas savo pinigines lėšas vienam kredito gavėjui, siūloma riboti asmenų skolinamų lėšų dydžius nustatant, kad paskolos davėjas (jais galės būti tik fiziniai asmenys) vienam kredito gavėjui galėtų suteikti ne didesnę kaip 1000 eurų kreditą per dvylikos mėnesių laikotarpį vienoje platformoje. Tokie apribojimai padės paskolos davėjams tinkamai diversifikuoti prisiimamą riziką.

4.6 Tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla. Atsižvelgiant į tai, kad tiek įprasto skolinimo, tiek skolinimo per platformas atveju svarbu užtikrinti vienodo lygio vartotojų apsaugą, o tarpusavio skolinimo atveju paskolų davėjai (asmenys, skolinantys asmenines lėšas per platformas) neturės realių galimybių užtikrinti kredito davėjams taikomų reikalavimų laikymosi, Įstatymo projekte siūloma kredito davėjams taikomus reikalavimus, skirtus užtikrinti patikimą ir profesionalų būsto kreditų teikimą, taikyti tarpusavio skolinimo platformos operatoriams. Įstatymo projekte numatoma, kad teisę verstis tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla juridinis asmuo

turės tik tada, kai priežiūros institucija įrašys jį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių, veikiančių pagal šį įstatymą, sąrašą. Įstatyme siūloma nustatyti asmenų įrašymo į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą ir išbraukimo iš jo sąlygas ir tvarką, taip pat sąlygas, kurioms esant priežiūros institucija galės atsisakyti įrašyti asmenis į minėtą sąrašą.

Pažymėtina, kad Įstatymo projektas numato priežiūros institucijos teisę dėl įstatymo reikalavimų pažeidimo iš kredito davėjų, kredito tarpininkų bei tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašų išbraukti asmenis vėl juos įrašyti ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo išbraukti tuos asmenis iš sąrašų priėmimo dienos. Siūlomas terminas pasirinktas atsižvelgus į analogišką terminą, įtvirtintą Vartojimo kredito įstatyme, be to, toks laikinas asmenų ūkinės veiklos (kredito teikimo) apribojimas vieno metų laikotarpiui yra tinkamas bendrojo tikslo – vartotojų interesų gynimo – siekimui, proporcingas ir būtinas. Manytina, kad siūlomos nuostatos nepaneigia asmenų teisių ir laisvių iš esmės – veiklos laisvės ribojimas numatytas ne visam laikui, o tik konkrečiam apribotam laikotarpiui.

Įstatymo projekte taip pat nustatomi veiklos reikalavimai tarpusavio skolinimo platformos operatoriams, jų vadovams ir dalyviams. Įvertinus tai, kad tarpusavio skolinimo veikla bus galima užsiimti ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius galės veikti tiek pagal Vartojimo kredito įstatymą, tiek pagal įsigaliojusį Įstatymo projektą, Įstatymo projekto nuostatos parengtos atsižvelgiant į Vartojimo kredito įstatyme tarpusavio skolinimo veiklai ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veiklai keliamus reikalavimus (įskaitant ir įstatinio kapitalo dydį). Pažymėtina, kad tarpusavio skolinimo platformos operatorius, siekiantis teikti paslaugas tiek pagal Vartojimo kredito įstatymą, tiek pagal Įstatymo projektą, turės būti įrašytas į viešuosius sąrašus pagal abu įstatymus.

4.7. Priežiūros institucija ir jos kompetencija prižiūrint Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų vykdymą. Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti, kad kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklos priežiūrą atliks Lietuvos bankas. Įstatymo projekte, be kita ko, apibrėžiamos Lietuvos banko funkcijos ir teisės vykdant Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų priežiūrą (teisė įrašyti asmenis į kredito davėjų ir kredito tarpininkų sąrašus ir iš jų išbraukti, teisė į informaciją, teisė organizuoti ir atlikti patikrinimus, teisė taikyti poveikio priemones ir kt.).

4.8. Atsakomybė už įstatymo pažeidimus ir poveikio priemones.

Siekiant užtikrinti efektyvią Įstatymo projekto nuostatų laikymosi priežiūrą, nustatyta atsakomybė už Įstatymo projekto nuostatų pažeidimus bei poveikio priemonių, įskaitant ir pinigines baudas, skyrimo tvarka. Siekiant, kad baudų dydžiai už įstatymo pažeidimus būtų proporcingi galimiems Įstatymo pažeidimams ir atgrasytų pažeidėjus nuo naujų teisės pažeidimų, Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti tokius baudų dydžius:

- už nustatytais terminais Įstatymo projekte ir (arba) įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytos ar priežiūros institucijos pareikalautos informacijos, duomenų ar dokumentų nepateikimą arba neteisingos, neišsamios ar netikslios informacijos pateikimą – fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims – iki 15 000 eurų dydžio baudą;

- už trukdymą priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus – fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims – iki 25 000 eurų dydžio baudą;

- už Įstatymo projektu draudžiamų atlikti veiksmų ar veiklos vykdymą arba už kitus įstatymo pažeidimus – juridiniams asmenims iki 2 procentų bendrųjų metinių pajamų dydžio baudą, o fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, – iki 50 000 eurų dydžio baudą. Bauda juridiniam asmeniui, priklausančiam patronuojančiajai įmonei, nustatoma nuo pagrindinės patronuojančiosios įmonės pajamų, nurodytų praėjusių metų konsoliduotojoje finansinėje ataskaitoje. Taip pat siūloma numatyti galimybę priežiūros institucijai skirti juridiniams asmenims baudą iki 80 000 eurų tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų arba bendrosios metinės pajamos yra mažesnės negu 1 milijonas eurų.

Pažymėtina, kad kituose finansų rinkų srities teisės aktuose (Bankų, Kredito unijų, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų, Mokėjimo įstaigų įstatymuose) baudų dydžiai taip pat diferencijuojami atsižvelgiant į teisės pažeidimo rūšį arba pažeidimą padariusį subjektą. Pasirinkus Įstatymo projekte siūlomą baudų sistemą būtų užtikrinta analogiška taikytinų baudų sistema finansų rinkų srities teisės aktuose.

4.9. Kitos Įstatymo projekto nuostatos. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal kredito sutartis tik į viešąjį kredito davėjų ar viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą įrašytam asmeniui. Šia nuostata siekiama apsaugoti vartotojų interesus tais atvejais, kai kredito davėjas ar tarpusavio skolinimo platformos operatorius yra išbraukiamas iš viešojo sąrašo arba jam laikinai uždraudžiama sudarinėti naujas kredito sutartis. Priešingu atveju gali susidaryti situacija, kai kredito davėjas ar tarpusavio skolinimo platformos operatorius būtų išbrauktas iš sąrašo, t. y. jam nebetaikomos įstatymo nuostatos, o kredito gavėjas prarastų jam įstatymo suteikiamas garantijas ir apsaugą, pavyzdžiui, nebetaikomas ribojimas dėl netesybų dydžio, kredito sutarties nutraukimas kredito davėjo iniciatyva tik įstatyme nustatytais sąlygomis ir pan. Priežiūros institucijai pavedama nustatyti detalią teisių ir pareigų pagal kredito sutartis perleidimo tvarką.

Įstatymo projekte taip pat siūloma reglamentuoti tam tikrų įstatymo nuostatų taikymą Įstatymo projekto įsigaliojimo metu jau sudarytoms ir galiojančioms kredito sutartims, o ne tik sudarytoms po šio įstatymo įsigaliojimo. Kartu siūloma įstatymo nuostatas taikyti keičiamoms kredito sutartims, kai keičiamos esminės (kredito suma, kredito kaina, kredito sutarties trukmė ar kitos esminės sutarties sąlygos) iki įstatymo įsigaliojimo sudarytos kredito sutarties sąlygos.

Direktyva numato, kad jos nuostatos netaikomos iki 2016 m. kovo 21 d. sudarytoms kredito sutartims. Tačiau minėta Direktyvos nuostata valstybėms narėms nedraudžia nacionalinėmis priemonėmis reguliuoti kredito sutarčių, sudarytų iki Direktyvos perkėlimo termino pagal nacionalinius įstatymus. Priešingu atveju Įstatymo projektas būtų netaikomas absoliučiai daugumai Lietuvos gyventojų, kurie reikšmingus finansinius įsipareigojimus prisiima ne vienam dešimtmečiui. Tokiu atveju vartotojai, sudarę kredito sutartis iki Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos, negalėtų pasinaudoti Įstatymo projekto nuostatomis ir suteikiamomis garantijomis ir būtų itin blogesnėje padėtyje negu vartotojai, sudarę kredito sutartis po Įstatymo projekto įsigaliojimo. Toks teisinis reguliavimas skatintų vartotojus keisti sudarytas kredito sutartis, siekiant, kad pakeistoms kredito sutartims būtų taikomos Įstatymo projekto nuostatos. Manytina, kad toks reguliavimas neužtikrintų tinkamos vartotojų interesų apsaugos. Svarbu paminėti ir tai, kad iki Įstatymo projekto įsigaliojimo sudarytoms kredito sutartims nesiūloma taikyti Įstatymo projekto nuostatų visa apimtimi, o taikyti tik atskiras jo nuostatas, kurios užtikrintų, kad vartotojai galėtų pasinaudoti pačiomis svarbiausiomis teisėmis ir garantijomis, tokiu būdu siekiant išsaugoti kredito sutarčių šalių teisių ir interesų pusiausvyrą. Atsižvelgiant į tai, siūloma numatyti, kad šiuo metu galiojančių sutarčių atžvilgiu būtų taikoma pareiga informuoti kredito gavėjus apie kredito palūkanų normos pakeitimus, nuostatos dėl turto vertinimo, maksimalaus delspinigių dydžio, teisės grąžinti kreditą anksčiau sutartyje nustatyto termino, įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymo valdymo ir atidėjimo, kredito sutarties nutraukimo. Manytina, kad galiojančių sutarčių keisti nebūtina, nes imperatyvioms Įstatymo projekto nuostatoms prieštaraujančios kredito sutarčių nuostatos būtų negaliojančios, tad vietoje sutarčių nuostatų būtų taikomos Įstatymo projekto nuostatos.

Siūlomos Įstatymo projekto nuostatos nepažeidžia negaliojimo atgal principo, pagal kurį – įstatymas taikomas toms teisėms ir pareigoms, kurios atsirastų įstatymui įsigaliojus. Remiantis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika (byla Nr. 3K-3-605/2005), Civilinio kodekso 6.157 straipsnio 2 dalies nuostata, jog imperatyviųjų teisės normų pasikeitimas po sutarties sudarymo neturi įtakos sutarties sąlygoms, aiškinama ir taikytina, atsižvelgiant į tęstinį sutartinių santykių pobūdį, todėl sutarties pakeitimas ar vykdymas turi atitikti imperatyviasias teisės normas, galiojančias keičiant ar vykdamas sutartį. Atitinkamai siūloma, kad Įstatymo projekto nuostatos būtų taikomos tik tiems tęstiniams santykiams ir tiems susitarimams dėl esminių sutarties sąlygų

pakeitimo, kurie įvyks ar bus sudaromi po Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos. Esminės sutarties sąlygos gali būti dviejų rūšių: pirma, nustatytos įstatyme (esminės pagal įstatymą); antra, esminės dėl to, kad sutarties šalis (šalys) joms suteikia tokią prasmę (esminės pagal šalių valią). Pagal Civilinio kodekso 6.3 straipsnį sutarties dalykas yra viena iš esminių sutarties sąlygų. Tad šiuo atveju manytina, kad kredito suma, sutarties laikotarpis, taikoma palūkanų norma, marža, kredito sutarties užtikrinimo priemonė yra vienos iš esminių kredito sutarties sąlygų, tačiau Įstatymo projekto 16 straipsnis pateikia sąrašą ir kitų kredito sutarties sąlygų, kurios privalomai turi būti numatytos sutartyje. Taip pat pažymėtina, kad kredito sutarties šalys esminėmis gali laikyti ir kitas sutarties sąlygas, be kurių tokios sutarties jos nebūtų sudarę.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto nuostatos neturėtų būti taikomos jau įvykusiems teisiniams santykiams (pavyzdžiui, kredito gavėjas jau pasinaudojo teise grąžinti dalį kredito anksčiau sutartyje nustatyto termino ir sumokėjo kredito davėjo paskaičiuotą kompensaciją arba kredito gavėjas sumokėjo kredito davėjo priskaičiuotą netesybą dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo ir t.t.).

Su Įstatymo projektu susiję Vartojimo kredito įstatymo pakeitimai. Atsižvelgiant į tai, kad Direktyva pakeičia tam tikras Vartojimo kredito direktyvos 2008/48/EB nuostatas, kartu siūloma pakeisti šią direktyvą įgyvendinančio Vartojimo kredito įstatymo 3 straipsnį, jį papildant nuostata, kad Vartojimo kredito įstatymas bus taikomas ir nekilnojamuoju turtu neužtikrintoms kredito sutartims, kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto renovacija, net jeigu bendra suteikiamo kredito suma pagal kredito sutartį viršija 75 000 eurų.

Vartojimo kredito įstatyme yra įtvirtinti reikalavimai, pagal kuriuos paskolos davėjas vienam vartojimo kredito gavėjui gali suteikti ne didesnę kaip 500 eurų vartojimo kreditą per 12 mėnesių laikotarpį, o bendra visiems vartojimo kredito gavėjams vieno paskolos davėjo suteiktų vartojimo kreditų suma negali būti didesnė kaip 5 000 eurų per 12 mėnesių laikotarpį. Šie reikalavimai buvo įtvirtinti siekiant apsaugoti neprofesionalių paskolos davėjų, kurie patys to nesuprasdami, gali prisiimti per didelę riziką paskolindami savo visas pinigines lėšas vienam vartojimo kredito gavėjui. Įvertinus tai, buvo nutarta riboti paskolos davėjo skolinamas sumas, tokiu būdu diversifikuojant jo prisiimamą riziką.

Vis dėlto, minėto įstatymo taikymo praktikoje pastebėta, kad tarpusavio skolinimui per platformas taikoma 5 000 eurų taisyklė, kai bendra vieno paskolos davėjo visiems kredito gavėjams suteiktų kreditų suma negali viršyti 5 000 eurų, kitiems vartojimo kredito davėjams (t. y. greitųjų kreditų davėjams) sukuria geresnes konkurencines sąlygas nei tarpusavio skolinimo rinkai, kadangi vartojimo kredito davėjams toks reikalavimas nėra taikomas. Be to, galiojantis teisinis reguliavimas kitose valstybėse narėse šikūrusioms tarpusavio skolinimo platformoms, suteikiančios galimybę savo pinigines lėšas skolinti ir Lietuvos piliečiams, sudaro konkurencinį pranašumą prieš Lietuvoje veiklą vykdančius tarpusavio skolinimo platformų operatorius, kadangi užsienio subjektams maksimalios investavimo sumos apribojimas netaikomas.

Rinkos dalyvių duomenimis, Lietuvoje šiuo metu aktyviai veikia 4 platformos (*Savy, Finbee, Manu, Paskolų klubas*), kurios jau yra išdavusios daugiau nei 4 200 kreditų. Investuotojai aktyviai diversifikuoja – vienas investuotojas vidutiniškai investuoja į daugiau nei 20 skirtingų kreditų.

Platformų operatoriai diversifikavimą skatina ir informaciniais pranešimais, teikiamais paskolų davėjams, ir suteikdami galimybę jiems diversifikavimą vykdyti automatiškai pačioje platformoje. Be to, diversifikavimą užtikrina 500 eurų taisyklė, pagal kurią paskolos davėjas vienam vartojimo kredito gavėjui gali suteikti ne didesnę kaip 500 eurų vartojimo kreditą per 12 mėnesių laikotarpį.

Atsižvelgiant į tai, bei palyginus Lietuvos ir kitų valstybių tarpusavio skolinimo veiklos priežiūros praktiką, kuri rodo, kad Lietuvos teisinis reguliavimas šioje srityje yra vienas griežtesnių, siūloma atsisakyti reikalavimo tarpusavio skolinimo platformoms riboti bendrą visiems vartojimo kredito gavėjams vieno paskolos davėjo suteiktų vartojimo kreditų sumą, paliekant reikalavimą riboti vieno paskolos davėjo vienam vartojimo kredito gavėjui skolinamą sumą iki 500 eurų.

Taip pat siūloma patikslinti Vartojimo kredito įstatymo nuostatas dėl vartojimo kredito davėjams taikomo reikalavimo pateikti priežiūros institucijai informaciją apie priklausomų tarpininkų pasikeitimus. Toks reikalavimas yra nebeaktualus, kadangi įstatyme buvo įtvirtinta, kad vartojimo kredito davėjai patys tvarko savo priklausomų tarpininkų sąrašus (ne priežiūros institucija), tad priežiūros institucijai informacija apie tarpininkų pasikeitimus neaktuali. Siūlomas pakeitimas sumažintų administracinę naštą vartojimo kredito davėjams ir kartu panaikintų pareigą priežiūros institucijai vykdyti tyrimus ir taikyti sankcijas dėl tokio formalaus pažeidimo.

Kartu teikiamu Vartojimo kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siekiama ištaisyti šio įstatymo 34 straipsnio 4 dalyje įsivėlusią techninę klaidą. Siūloma patikslinti Vartojimo kredito įstatymo 34 straipsnio 4 dalį joje vietoj nuorodos į baudą, nustatytą minėto straipsnio 1 dalies 1 punkte, įrašyti nuorodą į to paties straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose ir 2 dalyje nustatytas baudas.

Su Įstatymo projektu susiję Lietuvos banko įstatymo pakeitimai. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto nuostatos taikomos ne tik bankams ir kredito unijoms, bet ir kitiems asmenims, vykdančioms kredito davėjo, kredito tarpininko ir tarpusavio skolinimo operatoriaus veiklą, Lietuvos banko įstatyme papildytas priežiūrinių finansų rinkos dalyvių sąrašas. Atitinkamai kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir nepriklausomi kredito tarpininkai, kaip finansų rinkos dalyviai, mokantys įmokas už veiklos priežiūrą, įtraukiami į Lietuvos banko įstatymo 1 priede esančią lentelę, kurioje nustatoma įmokų už veiklos priežiūrą bazė ir maksimalūs įmokų dydžiai. Pažymėtina, kad Įstatymo projekte įmokų bazė nustatoma tik vienai kredito tarpininkų grupei – nepriklausomiems kredito tarpininkams, tuo tarpu priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių tiek vieno, tiek kelių kredito davėjų vardu, priežiūrai atlikti priežiūros institucija kaštų nepatirs, todėl ir įmokų bazė nenustatoma. Analogiškai priklausomų draudimo tarpininkai įmokų už jų veiklos priežiūrą nemoka. Pažymėtina, kad įmokų bazė ir dydžiai parinkti įvertinus Lietuvos banko atliekamos rinkos dalyvių priežiūros metu gautų duomenų pagrindų skaičiuojamas priežiūros institucijos galimas darbo sąnaudas šių finansų rinkos dalyvių priežiūrai vykdyti bei atsižvelgus į įmokų dydžius, taikomus panašaus priežiūros masto reikalaujantiems subjektams.

Su Įstatymo projektu susiję Finansų įstaigų įstatymo pakeitimai.

Įstatymo pakeitimu tarpusavio skolinimo operatoriaus veikla įtraukiama į Finansų įstaigų įstatyme nustatytą finansinių paslaugų sąrašą.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių, priėmus įstatymo projektą, nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto nuostatos, visų pirma susijusios su Direktyvos reikalavimų įgyvendinimu, gali pareikalauti tam tikrų įgyvendinimo kaštų, tačiau pažymėtina, kad visiems rinkoje veikiančioms kredito davėjams ir kredito tarpininkams bus nustatytos vienodos veiklos sąlygos, o tai skatins sąžiningą verslo praktiką, pagerins kredito paslaugų kokybę, skatins naujų kredito produktų atsiradimą. Be to, gerinant kredito refinansavimo galimybes bus skatinama konkurencija tarp rinkos dalyvių, užtikrinama reikiama vartotojų teisių apsauga. Įstatymo projekte įtvirtinta galimybė Lietuvos Respublikoje įsteigtiems kredito tarpininkams teikti paslaugas kitose valstybėse narėse, o kitų valstybių narių kredito tarpininkams – Lietuvos Respublikoje, pagerins kredito paslaugų prieinamumą bei plėtrą, skatins konkurenciją tarp kredito davėjų ir kredito tarpininkų, veikiančių Europos Sąjungoje.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai yra įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys

Priėmus Įstatymo projektą, Lietuvos bankas turės parengti ir priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

12. Kiek valstybės biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas
Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: *su nekilnojamuoju turtu susijęs kreditas, kredito sutartis, kredito davėjas, kredito gavėjas, kredito tarpininkas, bendros kredito kainos metinė norma, kreditingumo vertinimas, kredito užsienio valiuta sutartis, siejimas, grupavimas*.

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti su nekilnojamoju turtu susijusio kredito (toliau – kreditas), teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, kredito davėjo, kredito tarpininko ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus pareigas bei atsakomybę, vykdam šį įstatymą numatytą veiklą.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šis įstatymas taikomas:

1) kredito sutartims, pagal kurias kredito gavėjo įsipareigojimų įvykdymas užtikrinamas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamoju turtu susijusia teise;

2) kredito sutartims, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti teisę į žemės arba kito esamo ar projektuojamo nekilnojamojo turto nuosavybę;

3) sutartims, kurios sudaromos turint tikslą išvengti šio įstatymo nuostatų taikymo, tačiau kurios pagal turinį priskirtinos šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms kredito sutartims.

2. Šis įstatymas netaikomas:

1) kredito sutartims, pagal kurias kreditas suteikiamas ne kredito gavėjams;

2) kredito sutartims, pagal kurias darbdavys, kai kredito teikimo veikla sudaro nepagrindinę jo veiklos dalį, suteikia darbuotojams kreditą be palūkanų arba už mažesnę negu rinkoje vyraujančią bendros kredito kainos metinę normą, ir kurios nėra siūlomos visuomenei;

3) kredito sutartims, pagal kurias kreditas suteikiamas be palūkanų ir jokių kitų mokesčių, išskyrus tuos, kuriais padengiamos tiesiogiai su kredito užtikrinimu susijusios išlaidos;

4) sąskaitos kreditavimo sutartims, kai kreditas turi būti grąžintas per vieną mėnesį;

5) kredito sutartims, kurios yra sudaromos pagal susitarimą, pasiektą teisme arba viešojo administravimo institucijoje;

6) kredito sutartims, pagal kurias teisės aktų nustatytais atvejais, kai siekiama bendro intereso, tam tikrai ribotai visuomenės daliai suteikiamas kreditas taikant mažesnę negu rinkoje vyraujančią palūkanų normą arba visai nemokant palūkanų, arba kitomis sąlygomis, kurios būtų palankesnės kredito gavėjui negu rinkoje vyraujančios sąlygos, ir taikant ne didesnę negu rinkoje vyraujančią palūkanų normą.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bendra kredito gavėjo mokama suma** – bendros kredito sumos ir bendros kredito kainos suma.

2. **Bendra kredito kaina** – kredito gavėjo išlaidos, susijusios su kreditu (palūkanos, komisinis atlyginimas, turto vertinimo išlaidos, kai toks vertinimas būtinas kreditui gauti), taip pat įkeisto nekilnojamojo turto draudimo išlaidos, jei privaloma sudaryti draudimo sutartį siekiant gauti

kreditą arba taikyti kredito sutarčiai skelbiamas nuostatas ir sąlygas, mokėjimo priemonių, skirtų mokėjimo operacijoms ir kredito lėšoms išmokėti, išlaidos ir bet kurios kitos su kredito sutartimi susijusios išlaidos, kurias kredito gavėjas turi sumokėti ir kurios yra žinomos kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui, bet neįskaitant atlyginimo notarui ir netesybų už kredito sutartyje nustatytų įsipareigojimų nevykdymą, ir kitų išlaidų, susijusių su nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą registravimu.

3. **Bendra kredito suma** – kredito suma, kuria galima naudotis pagal kredito sutartį.

4. **Bendros kredito kainos metinė norma** – bendra kredito kaina, išreiškiama metine bendros kredito sumos procentine dalimi, kuri kiekvienais metais yra lygi dabartinei visų būsimų arba esamų kredito davėjo arba paskolos davėjo ir kredito gavėjo sutartų įsipareigojimų (išmokėtos kredito sumos, kredito įmokų ir kitų susijusių mokėjimų) vertei.

5. **Buveinės valstybė narė** – valstybė narė, kurioje yra:

1) pagrindinę veiklos dalį sudarančios kredito tarpininko veiklos vietos adresas, kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo;

2) kredito davėjo arba kredito tarpininko, kai jis yra juridinis asmuo, registruota buveinė arba, jeigu pagal savo valstybės narės teisę kredito davėjas arba kredito tarpininkas registruotos buveinės neturi, – valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė.

6. **Darbuotojas** – fizinis asmuo, kuris:

1) darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijęs su kredito davėju, kredito tarpininku arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriumi ir vykdydamas savo funkcijas tiesiogiai dalyvauja veikloje, kuriai taikomas šis įstatymas, arba palaiko ryšius su kredito gavėjais vykdant kredito teikimo veiklą, kuriai taikomas šis įstatymas;

2) tiesiogiai vadovauja šios dalies 1 punkte nurodytiems asmenims arba prižiūri jų darbą.

7. **Fiksuotoji kredito palūkanų norma** – kredito palūkanų norma, kuri nėra keičiama visą kredito sutarties galiojimo laikotarpį.

8. **Kintamoji kredito palūkanų norma** – kredito palūkanų norma, kuri reguliariai arba pagal kredito sutartyje numatytas sąlygas ir terminus keičiama kredito sutarties galiojimo laikotarpiu.

9. **Konsultacinės kredito teikimo paslaugos** – asmeninių rekomendacijų kredito gavėjui teikimo dėl vieno ar daugiau sandorių, susijusių su kredito sutartimis, veikla, kuri yra atskirta nuo kredito teikimo, tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus ir kredito tarpininko veiklos.

10. **Kreditingumo vertinimas** – galimybės vykdyti skolinius įsipareigojimus, priištus sudarant kredito sutartį, vertinimas.

11. **Kredito davėjas** – asmuo, išskyrus fizinį asmenį ir pelno nesiekiantį juridinį asmenį, kuris verslo tikslais teikia arba įsipareigoja suteikti kreditą.

12. **Kredito davėjų arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių grupė (toliau – grupė)** – kredito davėjų grupė arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių grupė, kurių finansinės ataskaitos turi būti sujungiamos ir teikiamos kaip įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme.

13. **Kredito gavėjas** – fizinis asmuo, kuris siekia sudaryti arba sudaro kredito sutartį asmeninėms, šeimos, namų ūkio, bet ne verslo ar profesinėms reikmėms.

14. **Kredito įstaiga** – kaip tai apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL 2013 L 176, p. 1) 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

15. **Kredito palūkanų norma** – metinė palūkanų norma, išreiškiama fiksuotuoju arba kintamuoju procentiniu dydžiu, taikomu išmokėti kredito daliai.

16. **Kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų grupavimas (toliau – grupavimas)** – kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų sujungimas į grupę, kai kredito sutartis su kredito gavėju gali būti sudaroma ir atskirai nuo kitų finansinių produktų ar paslaugų, tačiau nebūtinai tomis pačiomis sąlygomis, negu siūloma kreditą sujungus kartu su papildomomis paslaugomis į grupę.

17. **Kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų siejimas** (toliau – siejimas) – kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų sujungimas į grupę, kai kredito gavėjas negali atskirai sudaryti vien tik kredito sutarties.

18. **Kredito sutartis** – sutartis, pagal kurią kredito davėjas arba paskolos davėjas teikia arba įsipareigoja suteikti kredito gavėjui kreditą atidėtojo mokėjimo, paskolos ar kito panašaus finansinio susitarimo forma.

19. **Kredito tarpininkas** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris veikdamas ne kaip kredito davėjas, tarpusavio skolinimo platformos operatorius arba notaras, kredito gavėją tiesiogiai ar netiesiogiai pristato kredito davėjui, kredito tarpininkui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui ir kuris verslo arba profesijos tikslais už atlygį, mokamą pinigais arba bet kuria kita sutarta finansinio atlygio forma, atlieka bent vieną iš šių veiksmų:

- 1) pateikia arba siūlo kredito sutartį kredito gavėjui;
- 2) padeda kredito gavėjui atlikti kitus su kredito gavimu susijusius veiksmus prieš sudarant kredito sutartį, išskyrus šios dalies 1 punkte numatytą veiksmą;
- 3) kredito davėjo arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus vardu sudaro kredito sutartį su kredito gavėju.

20. **Kredito tarpininko atstovas** – fizinis arba juridinis asmuo, vykdomas šio straipsnio 19 dalies 1-3 punktuose nurodytą veiklą ir veikiantis tik vieno kredito tarpininko vardu ir visiškai bei besąlygiškai jo atsakomybe.

21. **Kredito užsienio valiuta sutartis** – kredito sutartis, kai kreditas yra išreikštas kita valiuta negu:

- 1) valiuta, kuria kredito gavėjas gauna pajamas arba kuria išreikštas turtas, iš kurio bus gražinamas kreditas, arba
- 2) valstybės narės, kurioje kredito gavėjas nuolat gyvena, valiuta.

22. **Papildoma kredito teikimo paslauga** – paslauga, kuri papildomai siūloma kredito gavėjui kartu su kredito sutartimi.

23. **Paskolos davėjas** – fizinis asmuo, kuris per tarpusavio skolinimo platformą teikia arba įsipareigoja suteikti kreditą kredito gavėjui.

24. **Patvarioji laikmena** – laikmena (kompiuterio diskelis, vienkartinio įrašymo kompaktinis diskas (CD), universalusis skaitmeninis (optinis) diskas (DVD), kredito gavėjo kompiuterio standusis diskas, kuriame įrašytas elektroninis paštas ir kita, išskyrus interneto svetaines, jei jos neatitinka šioje dalyje nurodytų patvariosios laikmenos požymių), kuri suteikia galimybę kredito gavėjui ateityje pasinaudoti nepakitusia joje laikoma informacija ir galimybę jam skirtą informaciją laikyti tiek laiko, kiek reikia pagal informacijos paskirtį, ir taip, kad ja būtų galima pasinaudoti ateityje ir kad būtų galima laikomą informaciją atkurti jos nepakeičiant.

25. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas, šio ir kitų finansų rinkų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka vykdomas kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklos priežiūros funkcijas.

26. **Priimančioji valstybė narė** – valstybė narė, kuri nėra buveinės valstybė narė ir kurioje kredito davėjas arba kredito tarpininkas turi filialą arba teikia paslaugas neįsteigęs filialo.

27. **Priklausomas kredito tarpininkas** – kredito tarpininkas, kuris veikia:

- 1) vieno kredito davėjo vardu ir visiškai jo atsakomybe;
- 2) vienos kredito davėjų grupės vardu ir visiškai jos atsakomybe; arba
- 3) kredito davėjų ar jų grupių, kurie nesudaro daugumos kredito rinkoje, vardu ir visiškai jų atsakomybe.

28. **Tarpusavio skolinimas** – veikla, kai per tarpusavio skolinimo platformą paskolos davėjas teikia arba įsipareigoja suteikti kreditą kredito gavėjui.

29. **Tarpusavio skolinimo platforma** – tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus administruojama informacinė sistema, per kurią vykdomas tarpusavio skolinimas.

30. **Tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus vadovas** – tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teisinę formą reglamentuojančiame įstatyme ir jo steigimo dokumentuose nurodytas vadovas, valdymo ar kito organo (išskyrus dalyvių susirinkimą ir stebėtojų tarybą) narys.

31. **Tarpusavio skolinimo platformos operatorius** – juridinis asmuo, išskyrus pelno nesiekiantį juridinį asmenį, kuris administruoja tarpusavio skolinimo platformą.

32. **Vadovas** – kredito davėjo ar kredito tarpininko, kai jis yra juridinis asmuo, teisinę formą reglamentuojančiame įstatyme ir jo steigimo dokumentuose nurodytas juridinio asmens vadovas, valdymo ar kito organo (išskyrus dalyvių susirinkimą ir stebėtojų tarybą ar kitą priežiūros organą) narys.

33. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė, taip pat Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybė.

34. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme ir Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatyme.

II SKYRIUS INFORMAVIMAS PRIEŠ SUDARANT KREDITO SUTARTĮ

4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai

1. Kredito sutarties reklama, įskaitant rinkodaros pranešimus (toliau – kredito sutarties reklama), turi būti teisinga, aiški ir neklaidinanti. Kredito sutarties reklamoje draudžiama naudoti formuluotes, galinčias kredito gavėjui sukelti nepagrįstą lūkesčių dėl kredito prieinamumo arba kainos.

2. Kredito sutarties reklamoje, kurioje nurodoma kredito palūkanų norma arba bet kokios su kreditu susijusios išlaidos, turi būti aiškiai, glaustai ir gerai matomu būdu nurodyta ši informacija:

1) kredito davėjo arba kredito tarpininko pavadinimas arba, kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardas ir pavardė;

2) informacija, kad įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas bus užtikrintas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamuoju turtu susijusia teise, jei pagal kredito sutartį reikalaujama tokio įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo;

3) kredito palūkanų norma, nurodant, ar ji yra fiksuotoji, kintamoji arba abiejų normų derinys, ir informacija apie išlaidas, įtrauktas į bendrą kredito kainą;

4) bendra kredito suma;

5) bendros kredito kainos metinė norma, kuri kredito sutarties reklamoje turi būti nurodoma bent tokiu pačiu gerai matomu būdu, kaip ir bet kuri kredito palūkanų norma;

6) jei taikoma, kredito sutarties trukmė;

7) jei taikoma, bendra kredito gavėjo mokama suma;

8) jei taikoma, kredito įmokų suma ir skaičius;

9) įspėjimas dėl rizikos prarasti nuosavybės teisę į įkeistą nekilnojamąjį turtą, jeigu kredito gavėjas nevykdo ar netinkamai vykdo kredito sutartį ir jei reikalaujama įkeisti nekilnojamąjį turtą;

10) įspėjimas, kad valiutos kurso svyravimai gali turėti įtakos kredito gavėjo mokamai sumai, jeigu siūloma sudaryti kredito užsienio valiuta sutartį.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, išskyrus 1, 2 ir 10 punktus turi būti pateikiama tipiniame pavyzdyje, parengtame pagal priežiūros institucijos nustatytus kriterijus.

4. Jeigu siūlomam kreditui gauti arba skelbiamoms kredito sutarties nuostatomis ir sąlygoms taikyti privaloma sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį ir draudimo paslaugų kainos negalima nustatyti iš anksto, nurodant bendros kredito kainos metinę normą, turi būti aiškiai,

glaustai ir gerai matomoje vietoje nurodyta pareiga papildomai sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį.

5. Šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyta informacija turi būti lengvai įskaitoma arba aiškiai girdima, priklausomai nuo kredito sutarties reklamos skleidimo būdo.

6. Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatos kredito sutarties reklamai taikomos tiek, kiek to nereglamentuoja šio straipsnio nuostatos.

7. Priežiūros institucija turi teisę detalizuoti šiame straipsnyje nurodytus kredito sutarties reklamos reikalavimus.

5 straipsnis. Siejimas ir grupavimas

1. Kredito davėjas turi teisę taikyti grupavimą.

2. Siejimas yra draudžiamas, išskyrus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytas išimtis.

3. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas, sudarydamas kredito sutartį, sudarytų nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, draudimo sutartį. Šiuo atveju kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, nei kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis.

4. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas, sudarydamas kredito sutartį, turėtų riboto naudojimo mokėjimo sąskaitą, skirtą grąžinamoms kredito lėšoms kaupti ir (arba) kreditui administruoti. Tokia mokėjimo sąskaita atidaroma, tvarkoma, uždaroma ir su ja susijusios paslaugos, skirtos grąžinamoms kredito lėšoms kaupti arba kreditui administruoti, turi būti teikiamos nemokamai.

6 straipsnis. Bendro pobūdžio informacijai taikomi reikalavimai

Kredito davėjas ir kredito tarpininkas, jeigu kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, privalo užtikrinti, kad kredito gavėjui visuomet būtų aiškiai ir suprantamai pateikta bendro pobūdžio informacija apie siūlomas kredito sutartis. Bendro pobūdžio informacija kredito gavėjui turi būti prieinama elektronine forma ir kredito gavėjo prašymu pateikiama raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Turi būti nurodyta tokia bendro pobūdžio informacija apie kredito sutartį:

1) kredito davėjo arba kredito tarpininko pavadinimas, buveinės adresas; kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardas, pavardė, veiklos vietos adresas;

2) tikslai, kuriems gali būti naudojamas kreditas;

3) įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo formos, įskaitant galimybę įkeisti kitoje valstybėje narėje esantį nekilnojamąjį turtą, jei tokia galimybė yra;

4) galima kredito sutarties trukmė;

5) siūlomos kredito palūkanų normos (fiksuojoji, kintamoji) arba jų derinys, pateikiant trumpus fiksuotosios kredito palūkanų normos ir kintamosios kredito palūkanų normos aprašymus, nurodant esminius šių kredito palūkanų normų skirtumus, sandarą ir jų apskaičiavimo tvarką, ir nurodant galimas pasekmes kredito gavėjui;

6) užsienio valiuta arba valiutos, įskaitant pasekmių kredito gavėjui paaiškinimą, jei kreditas gali būti teikiamas užsienio valiuta;

7) bendros kredito sumos, bendros kredito kainos, bendros kredito gavėjo mokamos sumos ir bendros kredito kainos metinės normos tipinis pavyzdys;

8) kitos galimos su kredito sutarties sudarymu susijusios išlaidos, neįtrauktos į bendrą kredito kainą;

9) įvairios galimybės grąžinti kreditą kredito davėjui arba paskolos davėjui, įskaitant kredito įmokų skaičių, periodiškumą ir sumą;

10) aiškus ir glaustas teiginys, kad kredito sutarties sąlygų vykdymas neužtikrina, kad bus grąžinta bendra kredito suma pagal kredito sutartį, jeigu sutartyje numatytas bendros kredito sumos

grąžinimo atidėjimas;

11) su kredito grąžinimu nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui susijusių sąlygų aprašymas;

12) ar būtinas turto vertinimas ir, jei būtinas, kas privalo užtikrinti, kad būtų atliktas turto vertinimas ir ar kredito gavėjas turės su tuo susijusių išlaidų ir kredito gavėjo teisė pasirinkti šio įstatymo 14 straipsnio reikalavimus atitinkančius nepriklausomą turto arba verslo vertinimo įmonę arba turto arba verslo vertintoją, jeigu kredito davėjas reikalauja atlikti nepriklausomą įkeičiamo nekilnojamojo turto vertinimą;

13) ar privaloma sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį, siekiant gauti kreditą skelbiamomis sąlygomis. Jei kredito davėjas siūlo sudaryti draudimo sutartį su viena ar keliomis konkrečiomis draudimo įmonėmis, turi būti pateiktas paaiškinimas, kad kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, negu kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis;

14) bendro pobūdžio įspėjimas dėl galimo įsipareigojimų pagal kredito sutartį neįvykdymo pasekmių;

15) kai kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžtas 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, pateikiami lyginamųjų indeksų ir jų administratorių pavadinimai ir nurodomas galimas poveikis kredito gavėjui.

7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą

1. Kredito davėjas ir, jei yra, kredito tarpininkas, iki kredito sutarties sudarymo pateikia kredito gavėjui jam pritaikytą standartinę informaciją apie kreditą, leidžiančią palyginti skirtingus kredito davėjų pasiūlymus suteikti kreditą, įvertinti jų pasekmes ir priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo (toliau – standartinė informacija apie kreditą).

2. Standartinė informacija apie kreditą turi būti pateikta:

1) nedelsiant, kai kredito gavėjas pagal šio įstatymo 13 straipsnį pateikia reikalaujamą informaciją apie savo poreikius, finansinę padėtį ir pageidavimus, ir

2) ne vėliau kaip iki kredito sutarties sudarymo apsvarstymo laikotarpio (toliau – apsvarstymo laikotarpis) pradžios.

3. Standartinė informacija apie kreditą turi būti pateikiama priežiūros institucijos nustatyta standartinės informacijos apie kreditą forma raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Visa papildoma informacija, kurią kredito davėjas arba kredito tarpininkas pateikia kredito gavėjui, turi būti pateikta atskiru dokumentu, kuris gali būti pridedamas prie standartinės informacijos apie kreditą.

4. Kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas, pateikdami kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą, kuris privalo būti pateikiamas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje, kartu turi pateikti standartinę informaciją apie kreditą, kai:

1) standartinė informacija apie kreditą kredito gavėjui nebuvo pateikta anksčiau arba

2) įpareigojančio pasiūlymo suteikti kreditą turinys skiriasi nuo standartinės informacijos apie kreditą, nurodytos anksčiau pateiktoje standartinėje informacijoje apie kreditą.

5. Jeigu įpareigojančiame pasiūlyme suteikti kreditą nurodyta kredito palūkanų norma arba kitos su kredito sutartimi susijusios išlaidos yra nustatomos remiantis susijusių obligacijų arba kitų ilgalaikių finansavimo priemonių pardavimo rezultatais, pagal kredito sutartį taikoma kredito palūkanų norma arba kitos su kredito sutartimi susijusios išlaidos gali skirtis nuo nurodytųjų įpareigojančiame pasiūlyme, atsižvelgiant į susijusių obligacijų arba kitų ilgalaikių finansavimo priemonių vertę.

6. Kai kredito sutartis sudaroma naudojant nuotolinio ryšio priemones, laikoma, kad reikalavimai dėl informacijos teikimo kredito gavėjui, nustatyti Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 36 straipsnio 5-9 ir 15 dalyse, yra įvykdyti, jeigu iki kredito sutarties sudarymo kredito gavėjui buvo pateikta standartinė informacija apie kreditą pagal šio straipsnio nuostatas.

7. Jeigu su kredito gavėju bendraujama telefonu, kaip nustatyta Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 36 straipsnio 12 ir 13 dalyse, jam būtinai turi būti pateikta bent informacija apie pagrindinius kredito ypatumus, kredito palūkanų normą ir kitas išlaidas, kredito įmokų mokėjimo periodiškumą ir skaičių ir kiekvienos kredito įmokos sumą.

8. Kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas, pateikdami kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą, kredito gavėjui paprašius kartu neatlygintinai pateikia kredito sutarties projekto kopiją.

8 straipsnis. Apsvarstymo laikotarpis

1. Kredito gavėjui suteikiamas ne trumpesnis kaip 30 dienų apsvartymo laikotarpis, skirtas informacija pagrįstam sprendimui dėl kredito sutarties sudarymo priimti. Apsvarstymo laikotarpiu kredito davėjo įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą įpareigoja kredito davėją sudaryti kredito sutartį pasiūlyme nustatytomis sąlygomis, jeigu kredito davėjas nusprendžia sudaryti kredito sutartį. Šis įpareigojimas netaikomas, jei paaiškėja, kad kredito gavėjo pagal šio įstatymo 13 straipsnį pateikta informacija yra neišsami, neteisinga arba netiksli.

2. Apsvarstymo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo kitos dienos, kai kredito davėjas pateikia kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą.

9 straipsnis. Informavimo reikalavimai kredito tarpininkui

1. Per protingą terminą, pakankamą susipažinti su pateikta informacija, iki bet kurio iš šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nustatyto kredito tarpininko veiksmo atlikimo kredito tarpininkas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia kredito gavėjui šią informaciją:

1) kredito tarpininko, kai jis yra juridinis asmuo, pavadinimą, buveinės adresą; kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardą, pavardę, veiklos vietos adresą;

2) viešąjį sąrašą, kuriame jis įrašytas, ir nuorodą į jį; informaciją, ar kredito tarpininkas teikia paslaugas veikdamas išimtinai vieno ar kelių kredito davėjų vardu ir interesais. Kai kredito tarpininkas veikia išimtinai vieno ar kelių kredito davėjų vardu ir interesais, jis privalo nurodyti to kredito davėjo (davėjų) pavadinimą (pavadinimus). Kredito tarpininkas turi teisę nurodyti, kad jis yra nepriklausomas, jeigu jo veikla atitinka šio įstatymo 36 straipsnio 5 dalyje nustatytas sąlygas;

3) ar kredito tarpininkas teikia konsultacines kredito teikimo paslaugas (toliau – konsultacinė paslauga);

4) komisinį atlyginimą už kredito tarpininko teikiamas paslaugas, kai tarpininkas taiko komisinį atlyginimą kredito gavėjui už teikiamas paslaugas, arba, jeigu to neįmanoma nurodyti, komisinio atlyginimo apskaičiavimo tvarką;

5) procedūras, pagal kurias kredito gavėjas arba kitas suinteresuotas asmuo gali pateikti skundą dėl kredito tarpininko veiksmų, ir prirėikus neteisminio ginčų nagrinėjimo ir teisių gynimo priemones;

6) komisinį atlyginimą arba bet kurią kitą sutartą finansinio atlygio formą, jeigu juos kredito davėjas arba trečioji šalis moka kredito tarpininkui už paslaugas, susijusias su kredito sutartimi, ir, jei žinoma, jų sumą. Kai informacijos kredito gavėjui pateikimo metu tiksli suma nėra žinoma, kredito tarpininkas informuoja kredito gavėją, kad faktinė suma bus nurodyta teikiant standartinę informaciją apie kreditą.

2. Kai kredito tarpininkas ima komisinį atlyginimą iš kredito gavėjo ir papildomai gauna komisinį atlyginimą iš kredito davėjo arba trečiosios šalies, kredito tarpininkas turi paaiškinti kredito gavėjui, ar kredito davėjo mokamas komisinis atlyginimas bus iš dalies arba visiškai išskaičiuotas iš komisinio atlyginimo, kurį turi sumokėti kredito gavėjas.

3. Kredito tarpininkas privalo pranešti kredito davėjui apie kredito gavėjo mokamą komisinį atlyginimą kredito tarpininkui už jo paslaugas, kai toks atlyginimas mokamas, kad būtų tinkamai apskaičiuota bendros kredito kainos metinė norma.

10 straipsnis. Tinkami paaiškinimai

Prieš sudarant kredito sutartį kredito davėjas ir, kai kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, kredito tarpininkas privalo žodžiu arba raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikti kredito gavėjui tinkamus paaiškinimus apie siūlomas kredito sutarties sąlygas ir papildomas kredito teikimo paslaugas (toliau – papildoma paslauga), kad šis galėtų įvertinti, ar siūloma kredito sutartis ir papildomos paslaugos atitinka jo poreikius ir finansinę padėtį. Paaiškinimai apima:

- 1) ikisutartinės informacijos, nurodytos šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, turinio paaiškinimus;
- 2) siūlomų finansinių produktų ypatybių paaiškinimus;
- 3) konkretaus poveikio, kurį siūlomi finansiniai produktai gali sukelti kredito gavėjui, įskaitant įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymo pasekmes, paaiškinimus;
- 4) kai kredito gavėjui siūlomas grupavimas, paaiškinimus, ar galima atskirai nutraukti sutartį dėl kiekvienos po grupavimo į kredito sutarties ir kitų finansinių produktų ar paslaugų grupę įtrauktos sudedamosios dalies ir kokios būtų sutarties nutraukimo pasekmės kredito gavėjui;
- 5) kai privaloma sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį, paaiškinimą, kad kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, negu kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis.

III SKYRIUS

BENDRA KREDITO KAINA IR KREDITO GAVĖJO KREDITINGUMAS

11 straipsnis. Bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimas

1. Bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito sutartis galios sutartą laikotarpį ir kad kredito gavėjas, kredito davėjas ir paskolos davėjas vykdys savo įsipareigojimus pagal kredito sutartyje nustatytas sąlygas ir terminus.

2. Tais atvejais, kai į kredito sutartį įtrauktos sąlygos, pagal kurias leidžiami kredito palūkanų normos ar kitų išlaidų, įskaičiuojamų į bendros kredito kainos metinę normą, pokyčiai, kurių negalima kiekybiškai įvertinti apskaičiavimo metu, bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito palūkanų norma ir kitos išlaidos išliks tokios pačios kaip kredito sutarties sudarymo metu.

3. Kai pagal kredito sutartį kredito palūkanų norma nustatoma ne trumpesniam negu penkerių metų pradiniam laikotarpiui ir šio laikotarpio pabaigoje nustatoma nauja kredito palūkanų norma tolesniam konkrečiam laikotarpiui, papildoma paaiškinamoji bendros kredito kainos metinė norma, kuri turi būti nurodyta pateikiant standartinę informaciją apie kreditą, apima tik pradinį kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpį ir yra apskaičiuojama darant prielaidą, kad kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpio pabaigoje grąžinama likusi kredito dalis.

4. Jeigu pagal kredito sutartį leidžiama keisti kredito palūkanų normą, pateikdamas standartinę informaciją apie kreditą, kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas turi informuoti kredito gavėją apie galimą pakeitimų poveikį kredito įmokoms ir bendros kredito kainos metinei normai, nuroydamas papildomą paaiškinamąją bendros kredito kainos metinę normą, kuri rodo galimą riziką, susijusią su kredito palūkanų normos padidėjimu. Jeigu kredito palūkanų normos dydis nėra ribojamas, ši informacija pateikiama kartu įspėjant, kad bendra kredito kaina, kurią rodo bendros kredito kainos metinė norma, gali pasikeisti. Ši nuostata netaikoma šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms sutartims, kai teikiant standartinę informaciją apie kreditą pateikiama papildoma paaiškinamoji bendros kredito kainos metinė norma.

5. Priežiūros institucija detalizuoja bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimą.

12 straipsnis. Pareiga įvertinti kredito gavėjo kreditingumą

1. Prieš kredito sutarties sudarymą kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtu priežiūros institucijos teisės aktu, privalo atlikti išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą. Kredito davėjas, atlikdamas kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, turi atlikti ir kredito gavėjo sutuoktinio kreditingumo vertinimą, išskyrus atvejus, kai kreditas suteikiamas asmeniniams kredito gavėjo poreikiams ir vertinami visi finansiniai įsipareigojimai ir asmeninės kredito gavėjo pajamos.

2. Kreditingumo vertinimas turi būti grindžiamas šiais atsakingojo skolinimo principais:

1) kredito davėjas, prieš priimdamas sprendimą suteikti kreditą kredito gavėjui, įvertina kredito gavėjo kreditingumą, atsižvelgdamas į veiksnius, kurie svarbūs tikrinant, ar kredito gavėjas galės vykdyti įsipareigojimus pagal kredito sutartį, ypač tokius kaip kredito gavėjo tvarios pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) galimybė, visi turimi finansiniai įsipareigojimai;

2) skolinimas grindžiamas kredito gavėjo finansinių įsipareigojimų pagal kredito ir kitas sutartis ir pajamų santykio ribojimu;

3) skolinimas grindžiamas kredito dydžio ir įkeičiamo nekilnojamojo turto rinkos vertės arba kainos santykio ribojimu;

4) skolinimas grindžiamas kredito sutarties trukmės ribojimu ir reguliariomis negrąžintą kredito sumą mažinančiomis įmokomis.

3. Kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtu priežiūros institucijos teisės aktu, privalo patvirtinti kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisykles, kuriose būtų nustatytos kreditingumo vertinimo procedūros ir nurodyta informacija, kuria remiantis atliekamas kreditingumo vertinimas, ir jų laikytis vykdydamas kredito teikimo veiklą. Kredito davėjas privalo kreditingumo vertinimo metu surinktą (vertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus saugoti 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino.

4. Kreditingumo vertinimas neturi būti grindžiamas vien tik tuo, kad įkeičiamo nekilnojamojo turto vertė viršija bendrą kredito sumą, arba prielaida, kad nekilnojamojo turto vertė didės, išskyrus atvejus, kai kredito sutarties tikslas – statyti arba atnaujinti (modernizuoti) nekilnojamąjį turtą.

5. Kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas, sudarę kredito sutartį su kredito gavėju, neturi teisės nutraukti kredito sutarties arba pakeisti jos sąlygų kredito gavėjo nenaudai, remdamiesi tuo, kad buvo netinkamai atliktas kredito gavėjo kreditingumo vertinimas, išskyrus atvejus, kai kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas įrodo, kad kredito gavėjas sąmoningai nuslėpė arba suklautojo šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytą informaciją.

6. Kredito davėjas turi teisę suteikti kreditą kredito gavėjui tik tuo atveju, kai kreditingumo vertinimo rezultatai leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad kredito gavėjo įsipareigojimai pagal kredito sutartį, tikėtina, bus įvykdyti laikantis kredito sutartyje nustatytų sąlygų.

7. Vadovaudamasis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kredito davėjas privalo iš anksto pranešti kredito gavėjui, kad jo pateikta informacija bus tikrinama registruose ir valstybės bei kitose informacinėse sistemose (toliau – informacinės sistemos).

8. Kredito davėjas, priėmęs sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis automatine duomenų analize, nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje arba elektronine forma apie priimtą sprendimą ir apie tai, kad jis priimtas naudojantis automatine duomenų analize, informuoja kredito gavėją. Jeigu kredito davėjas priima sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis duomenų patikrinimo registruose ir informacinėse sistemose rezultatais, jis nedelsdamas informuoja kredito gavėją apie šio patikrinimo rezultatus ir nurodo registrus ir informacines sistemas, kuriuose atliktas duomenų patikrinimas. Kredito gavėjui paprašius kredito davėjas šią informaciją kredito gavėjui pateikia raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje arba elektronine forma.

9. Jeigu kredito sutarties šalys, sudariusios kredito sutartį, susitaria pakeisti bendrą kredito sumą, prieš kiekvieną didesnę bendros kredito sumos padidinimą kredito davėjas atnaujina turimą informaciją apie kredito gavėją ir, remdamasis atnaujinta informacija, iš naujo atlieka išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, išskyrus atvejus, kai toks papildomas kreditas buvo numatytas kredito sutartyje ir į jį atsižvelgta atliekant pradinį kredito gavėjo kreditingumo vertinimą.

10. Kai kredito įmokos mokamos pavėluotai, netesybos, kredito gavėjui netaikomos, jeigu kredito davėjas ne dėl kredito gavėjo kaltės netinkamai įvertino kredito gavėjo kreditingumą.

11. Priežiūros institucija detalizuoja kredito gavėjo kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo reikalavimus.

13 straipsnis. Informacijos apie kredito gavėją rinkimas ir tikrinimas

1. Šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytas kreditingumo vertinimas atliekamas remiantis pakankama, proporcinga ir reikalinga informacija apie kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir kitas finansines bei ekonomines aplinkybes. Kredito davėjas turi surinkti kredito gavėjo kreditingumo vertinimui reikalingą informaciją iš registru ir informacinių sistemų bei kitų šaltinių, įskaitant kredito gavėją, taip pat informaciją, kurią kredito davėjas pateikė kredito tarpininkui teikdamas prašymą suteikti kreditą. Kredito davėjas privalo patikrinti kredito gavėjo pateiktą informaciją, atlikęs patikrinimą registruose ir informacinėse sistemose arba remdamasis pateiktą informaciją pagrindžiančiais dokumentais ar kitais įrodymais.

2. Kredito tarpininkas kredito davėjui pateikia iš kredito gavėjo gautą informaciją, reikalingą kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti.

3. Iki kredito sutarties sudarymo kredito davėjas privalo aiškiai ir paprastai nurodyti kredito gavėjui reikiamą pateikti informaciją ir ją pagrindžiančius įrodymus, taip pat laikotarpį, per kurį kredito davėjas turi pateikti nurodytą informaciją ir įrodymus. Toks kredito davėjo prašymas pateikti informaciją ir įrodymus turi būti proporcingas siekiamam tikslui ir turi būti prašoma tik kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti reikalingos informacijos. Siekdamas tinkamai atlikti kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, kredito davėjas turi teisę prašyti kredito gavėjo paaiškinti jo pateiktą informaciją ir įrodymus.

4. Kredito gavėjas privalo pateikti kredito davėjui teisingą ir išsamią informaciją, reikalingą kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo informuoti kredito gavėją, kad kreditas nebus suteiktas, jei kredito gavėjas nepateiks prašomos informacijos ir įrodymų ir dėl to kredito davėjas negalės atlikti kredito gavėjo kreditingumo vertinimo arba kreditingumo vertinimui atlikti reikalingo duomenų patikrinimo registruose ir informacinėse sistemose.

5. Kredito davėjui draudžiama nutraukti kredito sutartį remiantis tuo, kad prieš sudarant kredito sutartį kredito gavėjas pateikė neišsamią informaciją, išskyrus atvejus, kai kredito davėjas įrodo, kad kredito gavėjas sąmoningai nuslėpė arba suklautojo informaciją.

6. Kredito davėjo iš registru ir informacinių sistemų bei iš kitų šaltinių gauti duomenys apie kredito gavėją tvarkomi Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Nekilnojamojo turto vertinimas

1. Kai kredito davėjas reikalauja pateikti nepriklausomą (išorės) nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimą, kredito gavėjas turi teisę pasirinkti nepriklausomą turto arba verslo vertinimo įmonę arba nepriklausomą turto arba verslo vertintoją. Kredito gavėjo pasirinkta nepriklausoma turto arba verslo vertinimo įmonė arba nepriklausomas turto arba verslo vertintojas turi būti Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka įrašytas į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą ir turintis teisę vertinti nekilnojamąjį turtą, arba pasirinktas kitos valstybės narės turto arba verslo vertintojas arba turto arba verslo vertinimo įmonė, kuri laikinai arba vienkartinei turi teisę vertinti nekilnojamąjį turtą Lietuvos Respublikoje. Kredito davėjas turi teisę

motyvuotai nesutikti su kredito gavėjo pagal šį straipsnį pasirinkta nepriklausoma turto arba verslo vertinimo įmone arba nepriklausomu turto arba verslo vertintoju.

2. Nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimas turi būti pagrįstas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikta turto vertinimo ataskaita, kurią privalo saugoti kredito davėjas. Kredito davėjas privalo saugoti turto vertinimo ataskaitą 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino.

3. Kai kredito sutarties galiojimo laikotarpiu sumažėja įkeisto nekilnojamojo turto vertė, kredito davėjas neturi teisės reikalauti papildomų įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemonių, išskyrus atvejus, kai įkeisto nekilnojamojo turto vertė sumažėja dėl kredito gavėjo ar įkaito davėjo kaltės.

4. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas padengtų įkeičiamo ar įkeisto nekilnojamojo turto vertinimo išlaidas tik tais atvejais, kai jis reikalauja pateikti nepriklausomą (išorės) nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimą ir kai:

- 1) kredito gavėjas prašo suteikti kreditą arba padidinti bendrą kredito sumą;
- 2) įkeisto nekilnojamojo turto vertė kredito sutarties galiojimo laikotarpiu sumažėja dėl kredito gavėjo ar įkaito davėjo kaltės;
- 3) kredito gavėjas siekia pakeisti esmines kredito sutarties sąlygas.

5. Kredito davėjas privalo saugoti duomenis apie nekilnojamąjį turtą, kurio hipoteka užtikrintas įsipareigojimų pagal kredito sutartis įvykdymas, 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio duomenų saugojimo termino.

15 straipsnis. Duomenų teikimas ir tvarkymas

1. Lietuvos Respublikoje įsteigtų registrų ir informacinių sistemų, reikalingų kredito gavėjų kreditingumo vertinimui atlikti, tvarkytojai privalo nediskriminacinėmis sąlygomis teikti duomenis Lietuvos Respublikoje ir kitose valstybėse narėse įsteigtiems kredito davėjams ir tarpusavio skolinimo platformų operatoriams, kad būtų suteikta galimybė atlikti kredito gavėjų kreditingumo vertinimą ir būtų galima stebėti, ar kredito gavėjai vykdo įsipareigojimus pagal kredito sutartį jos galiojimo laikotarpiu.

2. Priežiūros institucija, vadovaudamasi asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, savo nustatyta tvarka turi teisę tvarkyti duomenis apie kredito gavėjus, tarpusavio skolinimo platformų operatorius ir paskolos davėjus. Kredito davėjai privalo priežiūros institucijai teikti duomenis apie kredito gavėjus, vykdomą kredito teikimo veiklą ir suteiktus kreditus bei turi teisę naudotis visų kredito davėjų priežiūros institucijai pateiktais ir tvarkomais šiais duomenimis priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS KREDITO SUTARTIS

16 straipsnis. Kredito sutarties forma ir turinys

1. Kredito sutartis sudaroma raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Kredito sutarties šalys turi gauti po vieną kredito sutarties egzempliorių.

2. Kredito sutartyje turi būti aiškiai ir glaustai nurodoma:

- 1) kredito rūšis;
- 2) kredito gavėjo vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, kredito tarpininko, kai jis yra fizinis asmuo, vardas, pavardė, veiklos vietos adresas; kredito davėjo, kredito tarpininko, kai jis yra juridinis asmuo, pavadinimas, buveinės adresas ir kodas;
- 3) kredito sutarties trukmė;

- 4) bendra kredito suma ir jos išmokėjimo sąlygos;
- 5) kredito palūkanų normos rūšis, dydis, apskaičiavimo tvarka. Kai teikiamas kreditas, kurio palūkanų norma yra kintamoji, turi būti nurodytas kredito davėjo taikomos maržos dydis ir kintamoji palūkanų normos dalis;
- 6) kredito palūkanų normos ir (arba) dydžio keitimo pagrindai, tvarka ir terminai, jeigu šalių susitarimu numatoma galimybė keisti palūkanų normą ir (arba) dydį. Kai teikiamas kreditas, kurio palūkanų norma yra kintamoji, taip pat turi būti nurodyti aiškūs ir konkretūs maržos didinimo ir mažinimo atvejai ir sąlygos;
- 7) kredito palūkanų normos rūšies ir (arba) dydžio keitimo kredito gavėjo prašymu (ne kredito sutartyje nustatytais terminais) sąlygos: keitimo tvarka, terminai, kredito davėjo taikomi įkainiai, susiję su kredito sutarties keitimu, ir kitos kredito palūkanų normos keitimo sąlygos, jei numatoma galimybė keisti palūkanų normą ir (arba) dydį;
- 8) bendra kredito gavėjo mokama suma, bendros kredito kainos metinė norma ir visos šios normos apskaičiavimo prielaidos;
- 9) kredito įmokų dydis, jų skaičius ir mokėjimo periodiškumas, kredito įmokų paskirstymo, padengiant mokėtinas pagal kredito sutartį sumas, tvarka;
- 10) pavėluoto kredito įmokų mokėjimo atvejais mokamos netesybos ir jų apskaičiavimo tvarka;
- 11) kredito davėjo taikomi įkainiai, susiję su kredito sutarties vykdymu, keitimu, nutraukimu, jų dydis arba apskaičiavimo tvarka, arba aiški nuoroda, kur kredito gavėjas gali su įkainių apskaičiavimu susipažinti, šių įkainiai keitimo atvejais, tvarka ir įsigaliojimo terminai bei kredito gavėjų informavimo apie pasikeitusius įkainius tvarka;
- 12) įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymo pasekmės;
- 13) kredito gavėjo teisė atsisakyti kredito davėjo siūlomų ar su kredito gavėju sutartų kitų finansinių produktų ar paslaugų, susijusių su kredito sutartimi, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus atvejus, jeigu kredito davėjas pasinaudoja teise, numatyta šio įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 dalyse;
- 14) informacija apie tai, kad gali reikėti sumokėti atlyginimą notarui, kai naudojamos jo paslaugomis;
- 15) reikalavimas sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį, taip pat informacija, kad kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, nei kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis, jei toks reikalavimas taikomas;
- 16) kredito gavėjo teisė pasirinkti šio įstatymo 14 straipsnio reikalavimus atitinkančius nepriklausomą turto arba verslo vertinimo įmonę arba turto arba verslo vertintoją, jeigu kredito davėjas reikalauja atlikti nepriklausomą įkeičiamo nekilnojamojo turto vertinimą;
- 17) kredito gavėjo prašymo dėl kredito davėjo sutikimo išnuomoti, parduoti, kitaip perleisti įsigyjamą ir (ar) įkeičiamą nekilnojamąjį turtą arba kitu būdu suvaržyti nuosavybės teises nagrinėjimo tvarka ir terminai bei atsisakymo tenkinti tokį prašymą pagrindai, jei pagal kredito sutartį toks prašymas gali būti teikiamas;
- 18) kredito gavėjo sutikimas dėl kredito davėjo teisės iš kredito gavėjo mokėjimo sąskaitų, esančių kitose mokėjimo įstaigose, nurašyti laiku nesumokėtą kredito įmoką (jos dalį) arba palūkanas (jų dalį), netesybas ir kitus pagal kredito sutartį privalomus atlikti mokėjimus, jei sutartyje tokia galimybė numatyta. Ši sąlyga turi būti individualiai aptarta;
- 19) kredito gavėjo teisė neatlygintinai gauti informaciją apie likusią negrąžinto kredito dalį ir pasinaudojimo šia teise tvarka;
- 20) kredito gavėjo teisė atsisakyti kredito sutarties, šios teisės įgyvendinimo tvarka, taip pat informacija apie kredito gavėjo pareigą grąžinti išmokėtą kredito sumą ir sumokėti palūkanas šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytu atveju;

21) kredito gavėjo teisė grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui, grąžinimo tvarka ir informacija apie kredito davėjo arba paskolos davėjo teisę į kompensaciją ir šios kompensacijos apskaičiavimo, atsižvelgiant į šio įstatymo 20 straipsnį, tvarka, jeigu kredito davėjas arba paskolos davėjas reikalauja kompensacijos;

22) kredito davėjo pareiga kredito gavėjo raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje pateiktu prašymu peržiūrėti kredito gavėjui taikomas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemonės ir atsisakyti perteklinių įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemonių, kai kredito gavėjas grąžina tam tikrą kredito dalį;

23) papildomų įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemonių rūšys, jų taikymo arba atsisakymo taikyti sąlygos ir tvarka, kredito gavėjui nevykdant, netinkamai vykdant kredito sutartį arba kintant įsipareigojimų pagal kredito sutartį dydžiui;

24) kai nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertė sumažėja dėl kredito gavėjo arba įkaito davėjo kaltės, kredito davėjo teisė reikalauti papildomų įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemonių;

25) kredito gavėjo, sudariusio kredito užsienio valiuta sutartį, teisė neatlygintinai konvertuoti užsienio valiutą šio įstatymo 24 straipsnyje nustatyta tvarka;

26) teisė nutraukti kredito sutartį ir jos įgyvendinimo pagrindai ir tvarka, įskaitant informavimo apie sutarties nutraukimą terminus ir tvarką;

27) ginčų sprendimo ne teisme tvarka;

28) priežiūros institucijos pavadinimas ir adresas.

3. Kredito sutartyje gali būti nurodytos ir kitos šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatoms neprieštaraujančios sąlygos.

4. Kredito sutartyje nustatyta marža gali būti didinama tik tiek, kiek nurodyta kredito sutartyje ir tik esant esminiams kredito sutarties sąlygų pažeidimams, tinkamai apie tokį maržos padidinimą informuojant kredito gavėją, tačiau tik tokiam laikotarpiui, kurį truko kredito sutarties sąlygų pažeidimas.

5. Jeigu kredito sutartyje pateikta ne visa šio straipsnio 2 dalyje nurodyta privaloma pateikti informacija arba jeigu kredito sutartyje nurodyta informacija yra klaidinanti ir tai turėjo esminę įtaką kredito gavėjo sprendimui sudaryti kredito sutartį, kurios jis kitomis aplinkybėmis nebūtų sudaręs arba būtų sudaręs kitomis esminėmis sąlygomis, kredito gavėjas turi kreditą grąžinti mokėdamas kredito sutartyje nustatyto dydžio kredito įmokas, tačiau jis neprivalo mokėti kredito sutartyje nustatytų palūkanų ir kitų išlaidų.

6. Pavėluoto kredito įmokų mokėjimo atvejais kredito gavėjui taikomos netesybos negali būti didesnės kaip 0,05 procento pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną. Jokios kitos netesybos ir mokėjimai už įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymą kredito gavėjui negali būti taikomi.

17 straipsnis. Informavimas apie kredito palūkanų normos pasikeitimus

1. Kredito davėjas privalo raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuoti kredito gavėją apie kredito palūkanų normos pakeitimus. Šis pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip likus 3 dienoms iki kredito palūkanų normos pakeitimo įsigaliojimo ir jame turi būti nurodytas kredito įmokos dydis įsigaliojus pakeistai kredito palūkanų normai ir, jei keičiasi kredito įmokų skaičius ir mokėjimo periodiškumas, pateikiami atitinkami duomenys apie tokį pakeitimą.

2. Kredito sutarties šalys kredito sutartyje gali numatyti, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija kredito gavėjui pateikiama periodiškai tais atvejais, kai kintamoji kredito palūkanų normos dalis keičiasi dėl indekso ar kito rodiklio reikšmės pasikeitimo, o nauja indekso ar kito rodiklio reikšmė viešai paskelbiama kredito sutartyje nurodytomis tinkamomis priemonėmis ir informaciją apie naują indekso ar kito rodiklio reikšmę galima gauti kredito davėjo patalpose, taip pat ši informacija kredito gavėjui asmeniškai pranešama kartu su naujais kredito įmokų dydžiais.

3. Jeigu kredito palūkanų normos pakeitimai nustatomi aukcione kapitalo rinkose ir todėl kredito davėjas negali informuoti kredito gavėjo apie kredito palūkanų normos pakeitimą iki pakeitimo įsigaliojimo, kredito davėjas likus pakankamai laiko iki aukciono raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuoja kredito gavėją apie būsimą procedūrą ir nurodo, kokį poveikį tai gali turėti kredito palūkanų normai.

18 straipsnis. Kintamoji kredito palūkanų norma

1. Kai kredito sutartyje nustatyta kintamoji kredito palūkanų norma, kredito davėjas užtikrina, kad indeksas arba kitas rodiklis, taikomas apskaičiuojant kintamosios kredito palūkanų normos kintamąją dalį, būtų aiškus, prieinamas, objektyvus ir jį galėtų patikrinti kredito sutarties šalys ir priežiūros institucija.

2. Kredito davėjas privalo saugoti duomenis apie indeksus ar kitus rodiklius, kurie buvo naudojami apskaičiuojant kintamosios kredito palūkanų normos kintamąją dalį, iki įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos.

19 straipsnis. Teisė atsisakyti kredito sutarties

1. Kredito gavėjas, nenurodydamas priežasties, turi teisę atsisakyti kredito sutarties per 14 dienų nuo kredito sutarties sudarymo dienos.

2. Jeigu kredito gavėjas pasinaudoja teise atsisakyti kredito sutarties, jis:

1) praneša apie tai kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui ir (arba) paskolos davėjui, vadovaudamasis kredito sutartyje nurodyta informacija ir naudodamasis priemonėmis, kuriomis galima įrodyti, kad pranešimas buvo išsiųstas. Laikoma, kad kredito gavėjas tinkamai įvykdė šiame punkte nustatytą pareigą informuoti kredito davėją arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių ir (arba) paskolos davėją, jeigu šis pranešimas, pateiktas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje, išsiunčiamas iki šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino pabaigos;

2) nedelsdamas, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pranešimo apie kredito sutarties atsisakymą išsiuntimo kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui ir (arba) paskolos davėjui dienos, grąžina kredito davėjui arba paskolos davėjui bendrą kredito sumą ir sumoka palūkanas, susikaupusias nuo dienos, kurią buvo išmokėta bendra kredito suma, iki kredito grąžinimo dienos. Palūkanos apskaičiuojamos pagal kredito sutartyje nurodytą kredito palūkanų normą. Kai atsisakoma kredito sutarties, kredito davėjas, tarpusavio skolinimo platformos operatorius ir paskolos davėjas neturi teisės reikalauti iš kredito gavėjo jokių mokėjimų, išskyrus kompensaciją už viešojo administravimo subjektams sumokėtą atlyginimą už administracines paslaugas.

3. Jeigu kredito gavėjas pagal šį straipsnį pasinaudoja teise atsisakyti kredito sutarties, jis turi teisę be jokių papildomų įsipareigojimų nutraukti nekilnojamojo turto draudimo sutartį ir kitą su kredito sutartimi susijusią papildomų paslaugų, kurias teikia kredito davėjas arba trečioji šalis pagal jos ir kredito davėjo sutartį, teikimo sutartį.

20 straipsnis. Kredito grąžinimas nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui

1. Kredito gavėjas turi teisę grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui. Kredito gavėjui pasinaudojus šia teise kredito davėjas ir paskolos davėjas turi nedelsiant sumažinti bendrą kredito kainą dydžiu, kurį sudaro likusio kredito sutarties laikotarpio, skaičiuojamo nuo kredito ar jo dalies grąžinimo dienos, palūkanos ir kitos išlaidos. Apie ketinimą grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui kredito gavėjas turi informuoti kredito davėją arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių kredito sutartyje nustatyta tvarka.

2. Kredito gavėjas turi teisę grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui, jei grąžinama kredito ar jo dalies suma yra ne mažesnė negu suma, gauta likusią grąžinti kredito sumą padalijus iš iki kredito sutarties termino pabaigos likusių mėnesių skaičiaus. Kredito sutarties šalys kredito sutartyje gali susitarti dėl galimybės grąžinti mažesnę kredito sumos dalį.

3. Kredito davėjas ir paskolos davėjas turi teisę į kompensaciją už galimus nuostolius, tiesiogiai susijusius su kredito ar jo dalies grąžinimu nepasibaigus kredito sutarties galiojimo

laikotarpiui. Kompensacija negali viršyti 3 procentų nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui grąžinamo kredito ar jo dalies sumos. Kompensacija apskaičiuojama priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos kompensacijos kredito davėjas ir paskolos davėjas negali reikalauti, kai kredito gavėjas kreditą ar jo dalį grąžina kintamosios kredito palūkanų normos keitimo dieną.

5. Kredito davėjas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius, gavęs kredito gavėjo prašymą pasinaudoti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta teise, turi nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje pateikti kredito gavėjui informaciją, reikalingą galimybei kreditą ar jo dalį grąžinti nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui įvertinti. Šioje informacijoje turi būti aiškiai nurodyta, kokią poveikį kredito gavėjo interesams turės jo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui ir prielaidos, kuriomis remiantis nustatomas toks poveikis. Visos taikomos prielaidos turi būti tinkamos ir pagrįstos. Jeigu kredito gavėjas pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje nurodyta teise nepateikęs prašymo kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriumi ar kitaip jo neinformavęs, kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius šioje dalyje nurodytą informaciją kredito gavėjui pateikia raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje kredito gavėjui paprašius.

21 straipsnis. Įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymo ar netinkamo vykdymo valdymas

1. Nustatęs, kad kredito gavėjas pagal kredito sutartį nevykdo įsipareigojimų arba netinkamai juos vykdo, kredito davėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia kredito gavėjui šią informaciją:

1) kokie įsipareigojimai nėra vykdomi arba netinkamai vykdomi, nurodydamas pradelstų kredito įmokų (jų dalies) ir mokėtinų netesybų dydžius, taip pat tikslią likusią grąžinti kredito sumą;

2) protingą terminą nevykdomiems arba netinkamai vykdomiems įsipareigojimams įvykdyti.

2. Kai kredito gavėjas nėra pajėgus vykdyti įsipareigojimų pagal kredito sutartį, kredito davėjas turi elgtis sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, bendradarbiauti su kredito gavėju. Kredito davėjas, įvertinęs turimus duomenis apie kredito gavėją, kredito gavėjo prašymu turi pasiūlyti galimus kredito gavėjo įsipareigojimų pagal kredito sutartį tolesnio vykdymo būdus ir (arba) priemones.

3. Kredito gavėjas, pagal kredito sutartį nevykdantis įsipareigojimų ar netinkamai juos vykdamas, privalo bendradarbiauti su kredito davėju.

4. Kredito davėjas privalo patvirtinti kredito sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo valdymo procedūras ir priemones.

22 straipsnis. Įsipareigojimų pagal kredito sutartį vykdymo atidėjimas

1. Kredito davėjas privalo kredito gavėjo prašymu, pateiktu raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje, kredito sutarties galiojimo laikotarpiu kredito gavėjui atidėti kredito įmokų, išskyrus palūkanas, mokėjimą kredito gavėjo prašyme nurodytam, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių, laikotarpiui, kai kredito gavėjas nebetenkina pagal šio įstatymo 12 straipsnio 11 dalį priimtame priežiūros institucijos teisės akte nustatytą kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo reikalavimų, susijusių su kredito gavėjo finansinių įsipareigojimų pagal kredito ir kitas sutartis vidutinio įmokos dydžio ir pajamų santykiu, ir yra bent viena iš šių aplinkybių:

1) nutrūksta kredito gavėjo santuoka;

2) miršta kredito gavėjo sutuoktinis;

3) kredito gavėjas ar jo sutuoktinis tampa bedarbiu;

4) kredito gavėjas pripažįstamas nedarbingu Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme nustatyta tvarka.

2. Atidėjus kredito įmokų mokėjimą, bendru kredito sutarties šalių sutarimu perskaičiuojamos atidėtos kredito įmokos ir sudaromas atnaujintas kredito įmokų mokėjimo grafikas.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu apskaičiuotos palūkanos mokamos kredito sutarties šalių susitarimu.

4. Kredito sutarties šalių susitarimu gali būti nustatytas ilgesnis, negu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas, kredito įmokų mokėjimo atidėjimo laikotarpis.

5. Nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantiems kredito gavėjams kredito įmokų pagal būsto kredito sutartis mokėjimas atidedamas Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Kredito sutarties nutraukimas arba viso kredito grąžinimas kredito davėjo ir paskolos davėjo reikalavimu

1. Kredito davėjas ir paskolos davėjas turi teisę vienašališkai nutraukti kredito sutartį arba pareikalauti grąžinti visą kreditą nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui tik esant esminiam kredito sutarties pažeidimui, įskaitant šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Prieš nutraukdami kredito sutartį arba pareikalaudami grąžinti visą kreditą nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui nenutraukiant kredito sutarties, kredito davėjas ir paskolos davėjas turi išnaudoti objektyviai įmanomas galimybes ir priemones, įskaitant nurodytas šio įstatymo 21 straipsnyje, kad būtų vykdomi kredito sutartyje nustatyti įsipareigojimai.

2. Iki kredito sutarties nutraukimo ar pareikalavimo grąžinti visą kreditą nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui nenutraukiant kredito sutarties, kredito davėjas ir paskolos davėjas privalo ne mažiau kaip du kartus raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje informuoti kredito gavėją apie nevykdomus įsipareigojimus pagal kredito sutartį, pateikdamas šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją.

3. Ilgesnis kaip 90 dienų įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymas gali būti laikomas esminiu kredito sutarties pažeidimu, nebent kredito sutarties šalys susitaria dėl ilgesnio laikotarpio. Nustatę, kad kredito gavėjas įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdo ilgiau kaip 90 dienų, kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas turi apie tai raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje informuoti kredito gavėją ir nustatyti ne trumpesnę kaip 30 dienų papildomą terminą įsipareigojimams įvykdyti. Vienašališkai nutraukti kredito sutartį kredito davėjas ir paskolos davėjas gali tik esant visoms šioms sąlygoms:

1) kredito gavėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje ne mažiau kaip du kartus buvo informuotas apie įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymą šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka;

2) kredito gavėjas nevykdo įsipareigojimų pagal kredito sutartį ilgiau kaip 90 dienų arba kredito sutarties šalių sutartą ilgesnį laikotarpį;

3) kredito gavėjas neįvykdo įsipareigojimų pagal kredito sutartį per šioje dalyje nustatytą papildomą terminą;

4) buvo išnaudotos visos objektyviai įmanomos galimybės užtikrinti, kad būtų vykdomi kredito sutartyje nustatyti įsipareigojimai.

24 straipsnis. Kredito užsienio valiuta sutartis

1. Kredito davėjas, siūlydamas kredito gavėjui sudaryti kredito užsienio valiuta sutartį, privalo pasiūlyti kitą negu šio straipsnio 2 dalyje nustatytą priemonę, skirtą sumažinti užsienio valiutos kurso svyravimo riziką ir (arba) ją valdyti.

2. Kredito gavėjas, sudaręs kredito užsienio valiuta sutartį, turi teisę neatlygintinai konvertuoti užsienio valiutą į šalių susitarimu kredito užsienio valiuta sutartyje nurodytą valiutą tuo atveju, kai likusios negrąžintos kredito sumos arba kredito įmokų bendra vertė skiriasi daugiau kaip 20 procentų nuo tos vertės, kuri būtų, jeigu būtų taikomas kredito užsienio valiuta sutarties valiutos ir euro keitimo kursas, taikytas kredito užsienio valiuta sutarties sudarymo metu.

3. Kredito gavėjas ir kredito davėjas sudarydami kredito užsienio valiuta sutartį susitaria, į kokią valiutą bus konvertuojama užsienio valiuta šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju kredito gavėjas, sudaręs kredito užsienio valiuta sutartį, turi teisę

konvertuoti užsienio valiutą ir į eurus. Šalys kredito užsienio valiuta sutartyje gali numatyti kitokius užsienio valiutos konvertavimo atvejus, jeigu tokiu susitarimu kredito gavėjui nebūtų nustatytos blogesnės sąlygos, negu tos, kurios nustatytos šiame straipsnyje.

4. Užsienio valiuta konvertuojama pagal Europos Centrinio Banko paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientacinio euro ir užsienio valiutos santykio Europos Centrinis bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, nebent kredito užsienio valiuta sutartyje nustatyta kitaip.

5. Kai sudaroma kredito užsienio valiuta sutartis, kredito davėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia įspėjimą kredito gavėjui tuo atveju, kai likusios negrąžintos kredito sumos arba kredito įmokų bendra vertė skiriasi daugiau kaip 15 procentų nuo tos vertės, kuri būtų, jeigu būtų taikomas kredito sutarties valiutos ir valstybės narės valiutos keitimo kursas, taikytas kredito sutarties sudarymo metu. Šiame įspėjime kredito gavėjas informuojamas apie bendros kredito gavėjo mokamos sumos padidėjimą, šio straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę ir pasinaudojimo šia teise sąlygas.

6. Jeigu kredito užsienio valiuta sutartyje nėra nuostatos dėl valiutos kurso rizikos, kylančios kredito gavėjui, kai valiutos kurso pokytis yra mažesnis negu 20 procentų, ribojimo, teikiant standartinę informaciją apie kreditą pateikiamas pavyzdys, paaiškinantis, kokį poveikį gali turėti 20 procentų valiutos kurso pokytis.

V SKYRIUS KREDITO DAVĖJŲ IR KREDITO TARPININKŲ VEIKLOS REIKALAVIMAI

25 straipsnis. Viešasis kredito davėjų sąrašas

1. Teisę verstis kredito teikimo veikla asmuo turi tik tada, kai priežiūros institucija įrašo jį į viešąjį kredito davėjų sąrašą.

2. Asmuo, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus asmenis, gali būti įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją:

- 1) prašymą įrašyti jį į viešąjį kredito davėjų sąrašą;
- 2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnyje nurodytus reikalavimus;
- 3) patvirtinančius, kad kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės atitinka šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies nuostatas;
- 4) kredito gavėjų skundų nagrinėjimo taisykles.

3. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi asmens prašymą įrašyti jį į viešąjį kredito davėjų sąrašą ir pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai įformintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos priima sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į viešąjį kredito davėjų sąrašą. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, duomenys ir (arba) informacija ar pateikti dokumentai, duomenys ir (arba) informacija yra neišsamūs ir netikslūs, priežiūros institucija paprašo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingos sprendimui priimti. Sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į viešąjį kredito davėjų sąrašą ji priima ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos. Asmuo įrašomas į sąrašą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo priežiūros institucijos sprendimo priėmimo dienos.

4. Priežiūros institucija atsisako įrašyti asmenį į viešąjį kredito davėjų sąrašą, jeigu asmuo:

- 1) neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;
- 2) nepateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, priežiūros institucijai paprašius pateikti trūkstamus ar patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba)

informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per priežiūros institucijos nurodytą terminą, arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, arba pateikia neteisingą informaciją.

5. Kredito davėjas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.

6. Priežiūros institucija kredito davėją, turintį priežiūros institucijos išduotą kredito įstaigos veiklos licenciją, įrašo į viešąjį kredito davėjų sąrašą licencijos išdavimo dieną, o kredito davėją, turintį kitos valstybės narės priežiūros institucijos išduotą licenciją – kitos valstybės narės priežiūros institucijos pranešimo Lietuvos Respublikos bankų įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka gavimo dieną.

7. Viešąjį kredito davėjų sąrašą priežiūros institucija tvarko savo nustatyta tvarka. Priežiūros institucija viešąjį kredito davėjų sąrašą skelbia savo interneto svetainėje.

26 straipsnis. Išbraukimas iš viešojo kredito davėjų sąrašo

1. Kredito davėjas išbraukiamas iš viešojo kredito davėjų sąrašo priežiūros institucijos sprendimu:

- 1) kredito davėjo prašymu, kaip nustatyta šio straipsnio 2 dalyje;
- 2) jei paskutinius 6 mėnesius kredito davėjas nebevykdo kredito teikimo veiklos arba nepradeda jos vykdyti per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą dienos;
- 3) kredito davėjui yra iškelta bankroto byla arba pradėtas bankroto procesas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais;
- 4) kredito davėjui taikoma šio įstatymo 51 straipsnio 5 punkte nustatyta poveikio priemonė.

2. Kredito davėjas turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo išbraukimo iš viešojo kredito davėjų sąrašo ir privalo pateikti:

- 1) prašymą išbraukti iš viešojo kredito davėjų sąrašo;
- 2) informaciją apie galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra;
- 3) informaciją apie teisių ir pareigų pagal galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra, perleidimą kitam kredito davėjui.

3. Kredito davėjas paskutinius 6 mėnesius nebevykdantis kredito teikimo veiklos arba nepradėjęs jos vykdyti per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą dienos, apie tai nedelsdamas privalo raštu pranešti priežiūros institucijai ir pateikti šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytą informaciją.

4. Šio straipsnio 1 dalies 1-3 punktuose nurodytais atvejais priežiūros institucija išbraukia kredito davėją iš viešojo kredito davėjų sąrašo, jeigu kredito davėjas neturi galiojančių kredito sutarčių arba teisės ir pareigos pagal galiojančias kredito sutartis yra perleistos kitam kredito davėjui.

5. Kredito davėjas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš viešojo kredito davėjų sąrašo šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, gali būti vėl įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą šiame įstatyme nustatyta tvarka. Kredito davėjas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš viešojo kredito davėjų sąrašo šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju, gali būti vėl įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą ne anksčiau kaip po vienų metų nuo sprendimo išbraukti jį iš viešojo kredito davėjų sąrašo įsigaliojimo dienos.

6. Priežiūros institucija išbraukia iš viešojo kredito davėjų sąrašo kredito davėją, turintį priežiūros institucijos išduotą kredito įstaigos veiklos licenciją, kredito įstaigos licencijos atšaukimo ar jos galiojimo sustabdymo dieną, kredito davėją, turintį kitos valstybės narės priežiūros institucijos išduotą kredito įstaigos veiklos licenciją, pranešimo apie teisės vykdyti kredito įstaigos veiklą netekimą, gavimo dieną.

27 straipsnis. Teisė verstis kredito tarpininko veikla

1. Lietuvos Respublikoje teisę verstis kredito tarpininko veikla turi tik:

1) asmenys, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyti į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašą, viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą arba viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą;

2) kitų valstybių narių kredito tarpininkai, kurie kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje vykdo įgyvendindami steigimosi teisę ir (arba) teisę teikti paslaugas šio įstatymo 42 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruotų juridinių asmenų arba fizinių asmenų, kurių pagrindinę veiklos dalį sudaranti kredito tarpininko veikla yra vykdoma Lietuvos Respublikoje, buveinė arba gyvenamoji vieta turi būti Lietuvos Respublikoje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti kredito tarpininkai turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą kredito davėjų – ne kredito įstaigų – vardu, jeigu kredito davėjai – ne kredito įstaigos – šio įstatymo nustatyta tvarka yra įrašyti į viešąjį kredito davėjų sąrašą.

28 straipsnis. Viešasis nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašas ir viešasis priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašas

1. Asmuo turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą, veikdamas kaip nepriklausomas kredito tarpininkas, tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašą.

2. Šio įstatymo 3 straipsnio 27 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais asmuo turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą.

3. Asmuo gali būti įrašytas į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją:

1) prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą;

2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus;

3) kredito davėjų, kurių vardu ketina veikti, rašytinį patvirtinimą apie tai, kad asmuo veiks jų vardu ir visiška atsakomybe, kai asmuo prašo jį įrašyti į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą;

4) patvirtinančius atitiktį šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

4. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi asmens prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą ir pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai įformintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos priima sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į prašyme nurodytą viešąjį sąrašą. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, duomenys ir (arba) informacija, ar pateikti dokumentai, duomenys ir (arba) informacija yra neišsamūs ir netikslūs, priežiūros institucija paprašo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingos sprendimui priimti. Sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą ji priima ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos. Asmuo įrašomas į sąrašą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo priežiūros institucijos sprendimo priėmimo dienos.

5. Priežiūros institucija atsisako įrašyti asmenį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu asmuo:

1) neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) asmuo nepateikia šio straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, priežiūros institucijai paprašius pateikti trūkstamus ar patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per priežiūros institucijos nurodytą

terminą, arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, arba pateikia neteisingą informaciją.

6. Kredito tarpininkas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.

7. Priežiūros institucija motyvuotu sprendimu išbraukia kredito tarpininką iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo, jeigu:

1) kredito tarpininkas pateikia prašymą išbraukti jį iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo;

2) kredito tarpininkas nepradeda vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdo šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius;

3) kredito tarpininkui iškelta bankroto byla arba bankroto procesas pradėtas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais;

4) kredito tarpininkui taikoma šio įstatymo 51 straipsnio 5 punkte nustatyta poveikio priemonė.

8. Apie kredito tarpininko išbraukimą iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo ne vėliau kaip per 14 dienų priežiūros institucija informuoja kitos valstybės narės, kurioje kredito tarpininkas teikia paslaugas, priežiūros instituciją.

9. Kredito tarpininkas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, gali būti vėl įrašytas į šiuos viešuosius sąrašus šiame įstatyme nustatyta tvarka. Kredito tarpininkas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo šio straipsnio 7 dalies 4 punkte nurodytu atveju, gali būti vėl įrašytas į šiuos viešuosius sąrašus ne anksčiau kaip po vienerių metų nuo sprendimo išbraukti jį iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo įsigaliojimo dienos.

10. Kredito tarpininkas, nepradėjęs vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdantis šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius, nedelsdamas apie tai privalo raštu pranešti priežiūros institucijai.

11. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus viešuosius sąrašus priežiūros institucija tvarko savo nustatyta tvarka. Priežiūros institucija šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus viešuosius sąrašus skelbia savo interneto svetainėje.

29 straipsnis. Viešasis vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašas

1. Asmuo turi teisę vykdyti priklausomo kredito tarpininko veiklą, veikdamas vieno kredito davėjo vardu, tik tada, kai kredito davėjas įrašo jį į viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą.

2. Kiekvienas kredito davėjas privalo tvarkyti viešąjį jo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą ir užtikrinti, kad asmenys jo vardu veiktų tik tada, kai šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka buvo įrašyti į šį viešąjį sąrašą. Šiame sąrašė turi būti nurodomi duomenys apie kredito tarpininko vadovus ir darbuotojus arba duomenys apie kredito tarpininką, kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo.

3. Kredito davėjas turi teisę įrašyti asmenį į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą tik patikrinęs, ar šis asmuo, kai jis yra fizinis asmuo, arba šio asmens vadovai ir darbuotojai atitinka šio įstatymo 31 ir 32 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

4. Kredito davėjas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą skelbia savo interneto svetainėje. Pasikeitus šio viešojo sąrašo duomenims, kredito davėjas privalo atlikti atitinkamus pakeitimus savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos.

5. Viešasis vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašas tvarkomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Priežiūros institucija savo interneto svetainėje skelbia nuorodas į visus viešuosius vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašus.

6. Vieno kredito davėjo vardu veikiantis priklausomas kredito tarpininkas, ketinantis pradėti teikti paslaugas daugiau nei vieno kredito davėjo vardu arba veikti kaip nepriklausomas kredito tarpininkas, šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka privalo kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo įrašymo į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą.

7. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą įrašyti kredito tarpininką į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, kredito tarpininkas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai informuoti kredito davėją, kurio vardu jis veikia. Kredito davėjas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo kredito tarpininko pranešimo apie priežiūros institucijos priimtą sprendimą įrašyti jį į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą gavimo dienos, privalo išbraukti kredito tarpininką iš šio straipsnio 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo.

30 straipsnis. Žalos, atsiradusios dėl kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, atlyginimas

1. Kredito tarpininkas privalo turėti, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, profesinės civilinės atsakomybės draudimą arba kredito įstaigos laidavimą ar garantiją dėl žalos, kuri gali atsirasti dėl kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, atlyginimo. Profesinės civilinės atsakomybės draudimo, kredito įstaigos laidavimo arba garantijos suma negali būti mažesnė negu 2014 m. rugsėjo 19 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 1125/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES nuostatos dėl profesinės civilinės atsakomybės draudimo arba panašios garantijos minimalios piniginių sumos hipotekos kredito tarpininkams techninių reguliavimo standartų (OL 2014 L 305, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1125/2014) nurodyta suma.

2. Kredito tarpininkas privalo turėti dokumentą, kuriuo patvirtinamas profesinės civilinės atsakomybės draudimas, kredito įstaigos laidavimas arba garantija dėl žalos, kuri gali atsirasti dėl kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, atlyginimo visą savo veiklos laikotarpį.

3. Priklausomas kredito tarpininkas gali neturėti šio straipsnio 1 dalyje nurodyto profesinės civilinės atsakomybės draudimo, kredito įstaigos laidavimo arba garantijos, jeigu:

1) kredito davėjas yra sudaręs priklausomo kredito tarpininko profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartį dėl Reglamente (ES) Nr. 1125/2014 nurodytos sumos ir draudimo apsauga pagal šią draudimo sutartį galioja visose valstybėse narėse priklausomo kredito tarpininko veiklos laikotarpiu ir

2) kredito davėjas, sudarydamas sutartį su priklausomu kredito tarpininku, prisiėmė pareigą visiškai atlyginti žalą, atsiradusią dėl priklausomo kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo.

4. Kredito davėjas privalo užtikrinti, kad priklausomas kredito tarpininkas, veikiantis jo vardu, laikytųsi šio straipsnio 1 arba 3 dalyje nurodytų reikalavimų. Kredito davėjas, nevykdantis šios pareigos, privalo visiškai atlyginti žalą, atsiradusią dėl priklausomo kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo.

31 straipsnis. Reikalavimai kredito davėjo ir kredito tarpininko vadovams ir kredito davėjo dalyviams

1. Vadovu, fiziniu arba juridiniu asmeniu ar kartu veikiančiu asmeniu, kuriam priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį, kaip tai apibrėžta Įmonių grupių konsoliduotosios

finansinės atskaitomybės įstatyme, kredito davėjui, negali būti asmuo, atitinkantis bent vieną iš šių sąlygų:

1) fizinis asmuo yra pripažintas kaltu padaręs nusikalstamą veiką, susijusią su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, jeigu jo teistumas už pirmiau nurodytus nusikaltimus nėra išnykęs arba panaikintas arba per pastaruosius 5 metus fizinio asmens atžvilgiu yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už šiame punkte nurodytus baudžiamuosius nusižengimus;

2) per pastaruosius 5 metus juridinio asmens atžvilgiu yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už šios dalies 1 punkte nurodytas nusikalstamas veikas;

3) kuriam daugiau kaip kartą per vienus metus taikyta administracinė nuobauda arba kita įstatymuose nustatyta poveikio priemonė, kai ši nuobauda arba poveikio priemonė buvo pritaikyta už įstatymo ar kito teisės akto, reglamentuojančio finansinių paslaugų teikimą arba finansų įstaigų veiklą, reikalavimų pažeidimą;

4) tiesiogiai ar netiesiogiai valdo arba valdė kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba dalį, leidžiančią daryti tiesioginę ir (arba) netiesioginę lemiamą poveikį juridiniam asmeniui, arba yra ar buvo vadovu juridinio asmens, kuriam buvo pritaikyta poveikio priemonė už šiurkštų įstatymo ar kito teisės akto, reglamentuojančio finansinių paslaugų teikimą arba finansų įstaigų veiklą, reikalavimų pažeidimą arba už tokį pažeidimą buvo panaikinta teisė verstis finansinių paslaugų teikimu arba tas juridinis asmuo buvo pripažintas kaltu dėl šios dalies 1 punkte nustatyto nusikaltimo arba baudžiamojo nusižengimo.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais kartu veikiančiais asmenimis laikomi du arba daugiau asmenų, kurie, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, įgyvendina arba siekia įgyvendinti savo teises, turimas pagal toje dalyje nurodytą kredito davėjo ar kredito tarpininko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį.

3. Vadovai turi turėti žinių ir gebėjimų, užtikrinančių tinkamą šiame įstatyme nustatytų pareigų vykdymą. Juridinio asmens vadovas ir valdymo organo nariai turi atitikti šiuos žinių ir gebėjimų reikalavimus:

1) juridinio asmens vadovas turi turėti aukštąją išsilavinimą teisės, vadybos, verslo administravimo arba ekonomikos srityje ir ne mažesnę kaip 2 metų darbo patirtį, susijusią su kredito produktų kūrimu, platinimu arba tarpininkavimu ir (arba) vadovavimu šią veiklą vykdančiai finansų įstaigai bei turėti žinių apie kredito produktus, nekilnojamojo turto įsigijimą, garantijas, nekilnojamojo turto registravimo procedūrą, nekilnojamojo turto rinką, taip pat išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius vartotojų teisių apsaugą, kredito gavėjų kreditingumo vertinimą;

2) bent du valdymo organo nariai turi turėti aukštąją išsilavinimą teisės, vadybos, verslo administravimo, ekonomikos srityse ir turėti ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį, susijusią su kredito produktų kūrimu, platinimu arba tarpininkavimu bei turėti žinių apie kredito produktus, nekilnojamojo turto įsigijimą, įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemones, nekilnojamojo turto registravimo procedūrą, nekilnojamojo turto rinką, taip pat išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius vartotojų teisių apsaugą, kredito gavėjų kreditingumo vertinimą.

4. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo iš anksto pranešti priežiūros institucijai apie visus būsimus šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų pasikeitimus, kartu pateikdamas priežiūros institucijos nustatytą informaciją, reikalingą įvertinti, ar naujai skiriamas arba planuojamas rinkti vadovas ir (arba) kitas asmuo atitinka šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytas sąlygas. Naujai paskirtas arba išrinktas vadovas gali pradėti eiti pareigas, o kitas asmuo – įsigyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kredito davėjo balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalį, leidžiančią daryti tiesioginę ir (arba) netiesioginę lemiamą poveikį juridiniam asmeniui tik tada, kai priežiūros institucija pritaria jo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui.

5. Priežiūros institucija privalo priimti sprendimą pritarti arba atsisakyti pritarti vadovo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos.

6. Priežiūros institucija turi teisę prašyti pateikti papildomą informaciją ir dokumentus vadovo tinkamumui arba įsigijimo sandoriui įvertinti. Tokiu atveju priežiūros institucija sprendimą pritarti arba atsisakyti pritarti vadovo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui priima per 30 darbo dienų nuo papildomos informacijos ar dokumentų gavimo dienos.

7. Priežiūros institucija atsisako pritarti vadovo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui, jeigu asmuo:

- 1) neatitinka šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų;
- 2) nepateikia arba pateikia ne visą šiame straipsnyje ir jį detalizuojančiuose teisės aktuose nurodytą arba papildomai paprašytą informaciją ir (arba) dokumentus.

8. Jeigu priežiūros institucija per 30 darbo dienų nuo pranešimo apie numatomus vadovų pasikeitimus ir visos reikalaujamos informacijos gavimo dienos nepareiškia prieštaravimo, laikoma, kad priežiūros institucija neprieštarauja numatomo rinkti arba skirti vadovo kandidatūrai.

9. Šio straipsnio 4-7 dalių nuostatos netaikomos skiriant priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių vieno kredito davėjo vardu, vadovus.

10. Šio straipsnio nuostatos netaikomos kredito davėjų, turinčių priežiūros institucijos arba kitos valstybės narės priežiūros institucijos išduotą kredito įstaigos veiklos licenciją, vadovams ir dalyviams.

11. Šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos fiziniams asmenims, vykdančioms kredito tarpininko veiklą.

12. Priežiūros institucija teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų apsaugą, nustatyta tvarka tvarko vadovų ir dalyvių asmens duomenis, įskaitant ypatingus asmens duomenis, šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų reikalavimų atitikčiai įvertinti.

32 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko darbuotojai

1. Kredito davėjo ir kredito tarpininko darbuotojai turi turėti žinių ir gebėjimų, užtikrinančių tinkamą šiame įstatyme nustatytų pareigų vykdymą.

2. Kredito davėjo, kredito tarpininko darbuotojai turi turėti aukštąjį išsilavinimą arba ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį, susijusią su kredito produktų kūrimu ir platinimu, taip pat turėti tinkamų žinių bei nuolat jas atnaujinti apie kredito produktus ir papildomas paslaugas, kurios siūlomos su šiais kredito produktais, nekilnojamojo turto įsigijimo procesą, nekilnojamojo turto rinką, nekilnojamojo turto registravimo procedūrą, taip pat išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius vartotojų teisių apsaugą, kredito gavėjų kreditingumo vertinimo procesą arba turėti patirties kredito gavėjų kreditingumo vertinimo srityje.

3. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai atitiktų šiame straipsnyje nustatytus žinių ir gebėjimų reikalavimus.

4. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas priežiūros institucijos reikalavimu privalo pateikti informaciją ir dokumentus, įrodančius jų darbuotojų žinias ir gebėjimus.

33 straipsnis. Teisių ir pareigų pagal kredito sutartis perleidimas

1. Kredito davėjas turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal su kredito gavėjais sudarytas kredito sutartis tik į viešąjį kredito davėjų sąrašą įrašytam asmeniui.

2. Priežiūros institucija, priimdama sprendimą išbraukti kredito davėją iš viešojo kredito davėjų sąrašo šio įstatymo 51 straipsnio 5 punkte nurodytu pagrindu, įpareigoja kredito davėją perleisti teises ir pareigas pagal kredito sutartis kitam į viešąjį kredito davėjų sąrašą įrašytam kredito davėjui.

3. Priežiūros institucija turi teisę detalizuoti šio straipsnio nuostatų įgyvendinimo tvarką.

34 straipsnis. Kredito davėjo finansinių ataskaitų rinkiniai

1. Jeigu pagal Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą kredito davėjas privalo sudaryti metinius finansinių ataskaitų rinkinius, jie turi būti audituoti.

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymui, finansiniam auditui ir jo atlikimo tvarkai *mutatis mutandis* taip pat taikomi Lietuvos Respublikos audito įstatyme ir Finansų įstaigų įstatyme nustatyti reikalavimai.

35 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko pareigos teikiant paslaugas kredito gavėjams ir atlyginimų politika

1. Sudarydamas kredito produktus, vykdydamas kredito teikimo arba kredito tarpininko veiklą, teikdamas su kreditu susijusias konsultacines paslaugas ir papildomas paslaugas, jeigu tokios papildomos paslaugos teikiamos, arba vykdydamas kredito sutartį, kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo veikti sąžiningai, teisingai, skaidriai ir profesionaliai, atsižvelgdami į kredito gavėjų teises ir interesus. Kredito teikimo, kredito tarpininko veikla vykdoma arba konsultacinės paslaugos ir papildomos paslaugos, jeigu tokios papildomos paslaugos teikiamos, teikiamos remiantis informacija apie kredito gavėjo finansinę padėtį, visus konkrečius poreikius, apie kuriuos praneša kredito gavėjas, ir atsižvelgiant į pagrįstas prielaidas dėl rizikos, susijusios su kredito gavėjo padėtimi kredito sutarties galiojimo laikotarpiu. Kai teikiamos konsultacinės paslaugos, papildomai turi būti remiamasi informacija, nurodyta šio įstatymo 36 straipsnio 4 dalies 1 punkte.

2. Kredito davėjo nustatyta atlyginimų politika, taikoma jo darbuotojams ir kredito tarpininkams, ir kredito tarpininko nustatyta atlyginimų politika, taikoma jo darbuotojams, negali trukdyti jiems vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų.

3. Kredito davėjas, nustatydamas atlyginimų politiką ir taikydamas ją savo darbuotojams, atsakingiems už kredito gavėjų kreditingumo vertinimą, atsižvelgdamas į kredito davėjo dydį, vidaus struktūrą, kredito teikimo veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą, privalo laikytis šių principų:

1) atlyginimų politika yra suderinta su patikima ir veiksminga rizikos valdymo politika ir skatina tokį valdymą, bet neskatina priimti rizikos, kuri viršytų kredito davėjui priimtinos rizikos lygį;

2) atlyginimų politika yra suderinta su kredito davėjo verslo strategija, tikslais, vertybėmis ir ilgalaikiais interesais ir apima priemones, skirtas interesų konfliktui išvengti, bei nustatant, kad darbuotojo atlyginimas nepriklauso nuo patvirtintų paraiškų sudaryti kredito sutartį skaičiaus ar santykinės dalies.

4. Kredito davėjas arba kredito tarpininkas, teikiantis konsultacines paslaugas, turi užtikrinti, kad atlyginimų kredito teikimo veikloje dalyvaujantiems darbuotojams struktūra neturėtų įtakos jų gebėjimui veikti geriausiais kredito gavėjo interesais ir nepriklausytų nuo kredito sutarčių ir kitų finansinių produktų ar paslaugų pardavimo planų.

5. Informacija, teikiama kredito gavėjams pagal šį įstatymą, turi būti teikiama neatlygintinai.

36 straipsnis. Konsultacinių paslaugų teikimo reikalavimai

1. Kredito davėjas arba kredito tarpininkas turi aiškiai informuoti kredito gavėją, ar jam yra arba gali būti teikiamos konsultacinės paslaugos.

2. Prieš teikdamas konsultacines paslaugas arba prieš sudarydamas sutartį dėl konsultacinių paslaugų teikimo, jeigu tokia sutartis sudaroma, kredito davėjas arba kredito tarpininkas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje kredito gavėjui pateikia šią informaciją:

1) ar asmeninė rekomendacija bus parengta remiantis tik kredito davėjo arba kredito tarpininko produktų analize pagal šio straipsnio 4 dalies 2 punktą ar įvairių visoje kreditų rinkoje siūlomų produktų analize pagal šio straipsnio 4 dalies 3 punktą, kad kredito gavėjas galėtų suprasti, kuo remiantis parengta asmeninė rekomendacija;

2) už konsultacines paslaugas kredito gavėjo mokamo atlygio, jei toks taikomas, dydį arba, jei teikiant informaciją tikslios sumos nustatyti neįmanoma, taikomą atlygio apskaičiavimo tvarką.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija kredito gavėjui gali būti teikiama kaip papildoma ikisutartinė informacija.

4. Kai kredito gavėjui teikiamos konsultacinės paslaugos, kredito davėjas arba kredito tarpininkas taip pat turi laikytis šių papildomų reikalavimų:

1) kredito davėjas arba kredito tarpininkas turi surinkti reikiamą informaciją apie kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus, kad galėtų rekomenduoti jam tinkamas kredito sutartis. Toks kredito gavėjo asmeninės ir finansinės padėties, pageidavimų ir tikslų vertinimas grindžiamas naujausia surinkta informacija apie kredito gavėją ir atsižvelgiama į pagrįstas prielaidas dėl kredito gavėjui gresiančios rizikos siūlomos kredito sutarties galiojimo laikotarpiu;

2) kredito davėjas arba priklausomas kredito tarpininkas turi išanalizuoti pakankamai savo kredito produktų kredito sutarčių ir rekomenduoti tinkamą vieną ar kelias kredito sutartis atsižvelgdamas į kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus;

3) nepriklausomas kredito tarpininkas turi išanalizuoti pakankamai rinkoje siūlomų kredito sutarčių ir rekomenduoti tinkamą vieną arba kelias kredito sutartis pagal kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus;

4) kredito davėjas arba kredito tarpininkas, rinkdamas informaciją apie kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus ir rekomenduodamas tinkamas kredito sutartis pagal šios dalies 1-3 punktus, turi veikti geriausiais kredito gavėjo interesais;

5) kredito davėjas arba kredito tarpininkas asmeninę rekomendaciją kredito gavėjui turi pateikti raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje.

5. Nepriklausomam kredito tarpininkui draudžiama gauti komisinį atlyginimą iš vieno ar kelių kredito davėjų už konsultacinių paslaugų kredito gavėjams teikimą ir (arba) šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nurodytos kredito tarpininko veiklos vykdymą. Nepriklausomas konsultacijas gali teikti tik nepriklausomas kredito tarpininkas, kuris laikosi šioje dalyje ir šio straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytų reikalavimų.

6. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas turi informuoti kredito gavėją, kai, atsižvelgiant į kredito gavėjo finansinę padėtį, dėl kredito sutarties sudarymo ir vykdymo gali kilti konkreti rizika kredito gavėjui.

7. Konsultacines paslaugas, susijusias su kredito sutartimis, turi teisę teikti kredito davėjas, kredito tarpininkas ir:

1) asmuo, vykdamas šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nurodytą kredito tarpininko veiklą arba teikiantis konsultacines paslaugas, jeigu ta veikla vykdoma ar paslaugos teikiamos atsitiktiniais atvejais greta profesinės veiklos, kuri reguliuojamos teisės aktais arba etikos kodeksu, nedraudžiančiu vykdyti tos veiklos ar teikti tų paslaugų;

2) fizinių asmenų bankroto administratoriai ir kiti asmenys, teikiantys su esamos skolos valdymu susijusias konsultacines paslaugas, kurių veikla reguliuojama teisės aktais, arba asmenys, nekomerciniais tikslais teikiantys viešąsias arba savanoriškas konsultacines paslaugas.

8. Šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti asmenys neturi šio įstatymo 41 straipsnyje nustatytų teisių.

9. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai nepanaikina kredito davėjo arba kredito tarpininko pareigos laikytis šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

VI SKYRIUS

TARPUSAVIO SKOLINIMO PLATFORMOS OPERATORIAUS VEIKLOS REIKALAVIMAI IR TARPUSAVIO SKOLINIMAS

37 straipsnis. Reikalavimai tarpusavio skolinimo platformos operatoriui, jo vadovui ir dalyviui

1. Tarpusavio skolinimo platformos operatoriui *mutatis mutandis* taikomos visos šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose priežiūros institucijos teisės aktuose kredito davėjui taikomos nuostatos, išskyrus šio įstatymo 20, 25 ir 26 straipsnius, I, IX ir X skyrių nuostatas.

2. Tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus vadovui ir dalyviui *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 31 straipsnio nuostatos.

3. Tarpusavio skolinimo platformos operatoriui kiti įstatymai, reglamentuojantys finansinių paslaugų teikimą ir finansų įstaigų veiklą, jeigu tarpusavio skolinimo platformos operatorius yra finansų įstaiga, taip pat tam tikros teisinės formos, kurios pagrindu veikia tarpusavio skolinimo platformos operatorius, asmeniui taikomi tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

4. Tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 40 000 eurų.

5. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius privalo parengti ir patvirtinti veiklos tęstinumo planą, kuriame būtų numatytos priemonės ir procedūros, skirtos užtikrinti, kad tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla būtų vykdoma nuolat ir nenutrūkstamai, taip pat būtų sklandžiai administruojamos kredito sutartys ir nepertraukiamai vykdomi įsipareigojimai pagal kredito sutartis esant nenumatytoms aplinkybėms.

6. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius privalo laikytis šių reikalavimų:

1) sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti geriausiomis paskolos davėjui ir kredito gavėjui sąlygomis ir jų interesais, taip pat nediskriminuoti kredito gavėjų;

2) veikti rūpestingai, profesionaliai ir atsargiai;

3) turėti ir naudoti veiklai reikalingas bei patikimas priemones ir procedūras, kurios užtikrintų sklandžią tarpusavio skolinimo veiklą;

4) paskolos davėjui ir kredito gavėjui atskleisti su jų teisėmis ir pareigomis pagal sudarytas kredito sutartis susijusią ir jiems reikalingą informaciją;

5) įgyvendinti ir taikyti veiksmingas organizacines ir administracines priemones, skirtas užkirsti kelią interesų konfliktams, kurie galėtų neigiamai paveikti paskolos davėjų ir kredito gavėjų interesus;

6) užtikrinti, kad informacija, duomenys ir dokumentai apie paskolos davėją, taip pat ikisutartinė, sutartinė ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus susirašinėjimo su paskolos davėju ir kredito gavėju informacija, duomenys ir dokumentai (gautus paskolos davėjo ir kredito gavėjo sutikimus, patvirtinimo dokumentus ir kitą šio įstatymo reikalavimų įgyvendinimą ar svarbią su kredito suteikimu susijusią informaciją patvirtinantys duomenys, dokumentai ir informacija) būtų saugomi 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino;

7) vykdyti priežiūros institucijos nurodymus.

7. Tarpusavio skolinimo platformos operatoriui paskolos davėjo ir (arba) kredito gavėjo mokamas atlygis gali būti skaičiuojamas tik nuo paskolos davėjui kredito gavėjo grąžintų kredito įmokų.

8. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius savo interneto svetainėje privalo skelbti šią informaciją:

1) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus pavadinimą, buveinės adresą ir duomenis ryšiui palaikyti;

2) informaciją apie organizacines ir administracines priemones, skirtas užkirsti kelią interesų konfliktams;

3) detalią išieškojimo vykdymo procedūrą kredito gavėjui nevykdant įsipareigojimų pagal kredito sutartį arba netinkamai juos vykdant;

4) kitą priežiūros institucijos teisės aktuose nurodytą informaciją.

38 straipsnis. Viešasis tarpusavio skolinimo platformos operatorių, veikiančių pagal šį įstatymą, sąrašas

1. Teisę verstis tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla juridinis asmuo turi tik tada, kai priežiūros institucija įrašo jį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių, veikiančių pagal šį įstatymą, sąrašą (toliau – viešasis tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašas).

2. Asmuo gali būti įrašytas į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją:

- 1) prašymą įrašyti jį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą;
- 2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus;
- 3) patvirtinančius informaciją apie šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalyje nustatyto įstatinio kapitalo reikalavimo tenkinimą;
- 4) patvirtintą veiklos tęstinumo planą, atitinkantį šio įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus;
- 5) kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisykles, atitinkančias šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies nuostatas.

3. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi asmens prašymą įrašyti jį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą ir pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai įformintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos priima sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, duomenys ir (arba) informacija ar pateikti dokumentai, duomenys ir (arba) informacija yra neišsamūs ir netikslūs, priežiūros institucija paprašo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingos sprendimui priimti. Sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą ji priima ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos. Asmuo įrašomas į sąrašą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo priežiūros institucijos sprendimo priėmimo dienos.

4. Priežiūros institucija atsisako įrašyti asmenį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą, jeigu asmuo:

- 1) neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;
- 2) nepateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, priežiūros institucijai paprašius pateikti trūkstamus ar patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per priežiūros institucijos nurodytą terminą, arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, arba pateikia neteisingą informaciją.

5. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.

6. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius išbraukiamas iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo priežiūros institucijos sprendimu:

- 1) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus prašymu;
- 2) jeigu paskutinius 6 mėnesius tarpusavio skolinimo platformos operatorius nebevykdo tarpusavio skolinimo platformos administravimo veiklos arba nepradeda jos vykdyti per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą dienos;
- 3) tarpusavio skolinimo platformos operatoriui yra iškelta bankroto byla arba bankroto procesas pradėtas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais;

4) tarpusavio skolinimo platformos operatoriui taikoma šio įstatymo 51 straipsnio 5 punkte nustatyta poveikio priemonė.

7. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo išbraukimo iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo ir privalo pateikti:

- 1) prašymą išbraukti iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo;
- 2) informaciją apie galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra;
- 3) informaciją apie teisių ir pareigų pagal galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra, perdavimą kitam tarpusavio skolinimo platformos operatoriui.

8. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius paskutinius 6 mėnesius nebevykdantis tarpusavio skolinimo platformos administravimo veiklos arba nepradėjęs jos vykdyti per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą dienos apie tai nedelsdamas privalo raštu pranešti priežiūros institucijai ir pateikti šio straipsnio 7 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytą informaciją.

9. Šio straipsnio 6 dalies 1–3 punktuose nurodytais atvejais priežiūros institucija tarpusavio skolinimo platformos operatorių išbraukia iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus sąrašo, jeigu tarpusavio skolinimo platformos operatorius neturi galiojančių kredito sutarčių arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teisės ir pareigos yra perleistos kitam tarpusavio skolinimo platformos operatoriui.

10. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo šio straipsnio 6 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, gali būti vėl įrašytas į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą šiame įstatyme nustatyta tvarka. Tarpusavio skolinimo platformos operatorius, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo šio straipsnio 6 dalies 4 punkte nurodytu atveju, gali būti vėl įrašytas į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo išbraukti jį iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo priėmimo dienos.

11. Iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo išbrauktas asmuo neturi teisės sudaryti naujų kredito sutarčių.

12. Viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą priežiūros institucija tvarko savo nustatyta tvarka. Priežiūros institucija viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą skelbia savo interneto svetainėje.

39 straipsnis. Tarpusavio skolinimo reikalavimai

1. Paskolos davėjas vienam kredito gavėjui gali suteikti ne didesnę kaip 1 000 eurų kreditą per dvylikos mėnesių laikotarpį vienoje tarpusavio skolinimo platformoje.

2. Šiame straipsnyje nustatyto reikalavimo laikymąsi tarpusavio platformoje privalo užtikrinti tos platformos operatorius.

40 straipsnis. Papildomi informavimo sudarant kredito sutartį reikalavimai

1. Iki kredito sutarties sudarymo tarpusavio skolinimo platformos operatorius paskolos davėjui privalo pateikti šią informaciją:

1) paskolos davėjui tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus taikomus mokėjimus ir kitas išlaidas;

2) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus atlikto kredito gavėjo kreditingumo vertinimo rezultatus;

3) detalią išieškojimo vykdymo procedūrą kredito gavėjui nevykdant arba netinkamai vykdant įsipareigojimus pagal kredito sutartį;

4) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veiklos tęstinumo planą;

5) reikalavimo ar jo dalies perleidimo pagal kredito sutartį aplinkybes ir (arba) sąlygas;

6) apie kitas paskolos davėjo, kredito gavėjo ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teises ir pareigas, susijusias su tarpusavio skolinimu.

2. Iki kredito sutarties sudarymo tarpusavio skolinimo platformos operatorius privalo supažindinti paskolos davėją su paskolos davėjo prisiimama rizika (operatoriaus nemokumo rizika, pasitraukimo iš veiklos rizika, interesų konflikto rizika, kredito gavėjo nemokumo rizika, netinkamo kredito sutarties vykdymo rizika ir kitomis konkrečiam tarpusavio skolinimo platformos operatoriui ir jo veiklai būdingomis rizikos rūšimis).

3. Iki kredito sutarties sudarymo tarpusavio skolinimo platformos operatorius, be šio įstatymo II skyriuje nurodytos informacijos, kredito gavėjui privalo pateikti informaciją apie kredito

gavėjo, paskolos davėjo ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teises ir pareigas, susijusias su tarpusavio skolinimu.

4. Priežiūros institucija turi teisę detalizuoti tarpusavio skolinimo, tarpusavio skolinimo platformos ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veiklos reikalavimus.

VII SKYRIUS

KREDITO TARPININKŲ VEIKLA KITOSE VALSTYBĖSE NARĖSE

41 straipsnis. Teisė vykdyti kredito tarpininko veiklą ir steigimosi teisė kitoje valstybėje narėje

1. Kredito tarpininkas, šio įstatymo 28 arba 29 straipsnyje nustatyta tvarka įrašytas į viešąjį sąrašą, turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą kitoje valstybėje narėje įsteigdamas filialą arba jo nsteigdamas, išskyrus atvejus, kai kredito tarpininkas veikia kredito davėjo, kuris yra ne kredito įstaiga, neturinti teisės vykdyti veiklos toje valstybėje narėje, vardu.

2. Kredito tarpininkas, ketinantis pirmą kartą steigti filialą kitoje valstybėje narėje arba pradėti vykdyti kredito tarpininko veiklą nsteigdamas filialo, apie tai turi pranešti priežiūros institucijai Europos bankininkystės institucijos nustatyta tvarka. Priklausomas kredito tarpininkas priežiūros institucijai turi nurodyti kredito davėjus, kurių vardu jis veikia, ir pateikti informaciją, ar kredito davėjai prisiima visišką ir besąlygišką atsakomybę už kredito tarpininko veiklą.

3. Kredito tarpininko, ketinančio vykdyti kredito tarpininko veiklą nsteigiant filialo, darbuotojai turi atitikti šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir priimančiosios valstybės narės nustatytus papildomus reikalavimus, kai priimančioji valstybė narė nustato tokius papildomus reikalavimus.

4. Priežiūros institucija per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos ją perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir apie tai tą pačią dieną raštu praneša kredito tarpininkui.

5. Kredito tarpininkas turi teisę steigti filialą kitoje valstybėje narėje arba vykdyti kredito tarpininko veiklą nsteigdamas filialo praėjus vienam mėnesiui nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos.

42 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko veikla Lietuvos Respublikoje

1. Kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas turi teisę steigti filialą arba vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nsteigdamas filialo.

2. Kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas turi teisę steigti filialą arba pradėti vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nsteigdamas filialo tik tada, kai priežiūros institucija gauna kitos valstybės narės priežiūros institucijos pranešimą apie ketinimą steigti filialą arba pradėti vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nsteigiant filialo.

3. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, įsteigusio filialą Lietuvos Respublikoje, darbuotojai turi atitikti šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

4. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, vykdančio kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nsteigiant filialo, darbuotojai privalo laikytis šio įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, susijusių su kredito sutarties sudarymu ir kredito gavėjų teisių apsauga.

5. Per du mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto kitos valstybės narės priežiūros institucijos pranešimo gavimo dienos priežiūros institucija privalo pasirengti atlikti kredito tarpininko filialo priežiūrą ir pateikti kredito tarpininkui informaciją apie teisės aktų reikalavimus, kurių jis privalo laikytis vykdydamas kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje.

6. Kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas, vykdydamas veiklą Lietuvos Respublikoje, privalo turėti profesinės civilinės atsakomybės draudimą, o priklausomas kredito tarpininkas – profesinės civilinės atsakomybės draudimą arba privalo pasirinkti kitą žalos, galinčios

atsirasti dėl priklausomo kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, atlyginimo būdą, kaip nustatyta šio įstatymo 30 straipsnyje.

7. Kitoje valstybėje narėje kredito tarpininko atstovo veiklą vykdomas fizinis ar juridinis asmuo negali vykdyti tokios veiklos Lietuvos Respublikoje.

43 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, veikiančio Lietuvos Respublikoje, priežiūra

1. Priežiūros institucija prižiūri, kaip kredito tarpininkas, įsteigęs filialą Lietuvos Respublikoje, laikosi šio įstatymo 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 32, 35, 36 straipsnių reikalavimų ir juos detalizuojančių priežiūros institucijos teisės aktų. Šiuo tikslu priežiūros institucija turi teisę atlikti kredito tarpininko filialo patikrinimus, įpareigoti kredito tarpininką atlikti veiksmus, reikalingus užtikrinti, kad kredito tarpininko filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, laikytųsi šioje dalyje nurodytų teisės aktų reikalavimų, ir sudaryti sąlygas buveinės valstybės narės priežiūros institucijai užtikrinti, kad būtų vykdomos šio įstatymo 35 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytos pareigos.

2. Nustačiusi, kad kitos valstybės narės kredito tarpininkas, įsteigęs filialą Lietuvos Respublikoje, nesilaiko šio straipsnio 1 dalyje nurodytų šio įstatymo reikalavimų ir juos detalizuojančių priežiūros institucijos teisės aktų, priežiūros institucija raštu nurodo kredito tarpininko filialui per protingą, bet ne ilgesnį kaip 14 dienų, terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus.

3. Jeigu nepaisoma pagal šio straipsnio 2 dalį duotų nurodymų, priežiūros institucija turi teisę imtis visų būtinų veiksmų siekdama užtikrinti, kad kredito tarpininko filialas nutrauktų teisės akto pažeidimą, ir apie veiksmus, kurių buvo imtasi, informuoja buveinės valstybės narės priežiūros instituciją.

4. Jeigu, nepaisydamas veiksmų, kurių ėmėsi priežiūros institucija, kredito tarpininko filialas Lietuvos Respublikoje ir toliau nesilaiko šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, priežiūros institucija, prieš tai pranešusi buveinės valstybės narės priežiūros institucijai, turi teisę imtis būtinų veiksmų, užkertančių kelią teisės aktų pažeidimams, arba poveikio priemonių, įskaitant, jei būtina, draudimą kredito tarpininko filialui, pažeidžiančiam teisės aktų reikalavimus, vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje. Apie veiksmus, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai.

5. Pranešusi buveinės valstybės narės priežiūros institucijai, priežiūros institucija turi teisę vykdyti kitos valstybės narės kredito tarpininko filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, patikrinimus vietoje.

6. Kai priežiūros institucija turi akivaizdžių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad, naudodamasis laisve teikti paslaugas, kredito tarpininkas, vykdomas kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje, pažeidžia šiame įstatyme nustatytas pareigas arba kad kredito tarpininkas, įsteigęs Lietuvos Respublikoje filialą, nesilaiko šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, išskyrus teisės aktų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, pažeidimus, ji apie tai praneša buveinės valstybės narės priežiūros institucijai.

7. Jeigu per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos buveinės valstybės narės priežiūros institucija nesiima veiksmų teisės aktų pažeidimams nutraukti arba kredito tarpininkas, nepaisydamas veiksmų, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės priežiūros institucija, ir toliau pažeidžia Lietuvos Respublikos kredito gavėjų interesus ir kelia grėsmę sklandžiam finansų rinkos veikimui, priežiūros institucija turi teisę:

1) pranešusi buveinės valstybės narės priežiūros institucijai, imtis būtinų veiksmų kredito gavėjų interesams apsaugoti ir sklandžiam finansų rinkos veikimui užtikrinti. Apie priemones, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai ir Europos bankininkystės institucijai;

2) perduoti šį klausimą spręsti Europos bankininkystės institucijai.

8. Jeigu priežiūros institucija nepritaria tokiems veiksams, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės priežiūros institucija teisės aktų pažeidimams nutraukti, priežiūros institucija gali pasinaudoti šio straipsnio 7 dalies 2 punkte numatyta teise.

VIII SKYRIUS

PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS BENDRADARBIAVIMAS SU KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOMIS

44 straipsnis. Priežiūros institucijos bendradarbiavimas su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis

1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Bendradarbiavimas apima keitimąsi informacija, dalyvavimą atliekant patikrinimus arba kitų priežiūros funkcijų atlikimą bet kurios priežiūros institucijos iniciatyva.

2. Priežiūros institucija nedelsdama suteikia kitų valstybių narių priežiūros institucijoms informaciją, būtiną kitų valstybių narių priežiūros institucijų funkcijoms atlikti.

45 straipsnis. Keitimasis informacija

1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, keičiasi informacija su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis.

2. Priežiūros institucija, perduodama informaciją kitos valstybės narės priežiūros institucijai, turi teisę reikalauti, kad suteikta informacija nebūtų perduodama tretiesiems asmenims be išankstinio priežiūros institucijos sutikimo. Toks apribojimas turi būti nurodytas informacijos perdavimo metu. Priežiūros institucija, duodama sutikimą perduoti informaciją tretiesiems asmenims, privalo nurodyti, kokiais tikslais gali būti naudojama perduota informacija.

3. Priežiūros institucija turi teisę iš kitų valstybių narių priežiūros institucijų gautą informaciją perduoti kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims tik turėdama išankstinį kitos valstybės narės priežiūros institucijos sutikimą perduoti suteiktą informaciją ir tik jame nurodytais tikslais, nebent informacijos perdavimas nesant tokio sutikimo ar kitais, negu nurodyti, tikslais būtų pateisinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis – tokiu atveju priežiūros institucija nedelsdama apie tai praneša informaciją pateikusiai kitos valstybės narės priežiūros institucijai.

4. Iš kitų valstybių narių priežiūros institucijų gauti asmens duomenys gali būti perduodami kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims tik laikantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų.

46 straipsnis. Atsisakymas bendradarbiauti

1. Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti bendradarbiauti su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis, teikti joms informaciją ar teikti pagalbą atliekant patikrinimą ar atliekant kitas priežiūros funkcijas, kaip tai numatyta šio įstatymo 44 straipsnyje, arba keistis informacija, kaip tai numatyta šio įstatymo 45 straipsnyje, tik tuo atveju, jeigu:

1) patikrinimas, kitų priežiūros funkcijų atlikimas arba informacijos perdavimas galėtų neigiamai paveikti Lietuvos Respublikos suverenitetą, saugumą ar viešąją tvarką;

2) dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra pradėtas teismo ar ikiteisminis procesas Lietuvos Respublikoje;

3) dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra priimtas galutinis teismo sprendimas Lietuvos Respublikoje.

2. Jeigu priežiūros institucija pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje nurodyta teise, ji nedelsdama apie tai praneša kitos valstybės narės priežiūros institucijai, pateikusiai prašymą suteikti informaciją ar kitokio pobūdžio pagalbą, nurodydama atsisakymo bendradarbiauti priežastis.

47 straipsnis. Atskirų valstybių narių kompetentingų institucijų nesutarimų sprendimas

1. Priežiūros institucija gali kreiptis į Europos bankininkystės instituciją dėl šių kitos valstybės narės priežiūros institucijos atmetų arba per pagrįstą terminą neįvykdytų prašymų:

- 1) keisti informaciją;
- 2) atlikti patikrinimą;
- 3) leisti priežiūros institucijos pareigūnams dalyvauti kitos valstybės narės priežiūros institucijos pareigūnams atliekant patikrinimą.

2. Šio straipsnio nuostatos įgyvendinamos laikantis 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL 2010 L 331, p. 12), 19 straipsnio nuostatų.

IX SKYRIUS

KREDITO DAVĖJŲ, KREDITO TARPININKŲ IR TARPUSAVIO SKOLINIMO PLATFORMOS OPERATORIŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA IR ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

48 straipsnis. Priežiūros institucijos funkcijos

Priežiūros institucija atlieka šias funkcijas:

- 1) įrašo asmenis į viešąjį kredito davėjų sąrašą ir iš jo išbraukia;
- 2) įrašo asmenis į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašą arba viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą ir iš jo išbraukia;
- 3) įrašo asmenis į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą ir iš jo išbraukia;
- 4) stebi, analizuoja, tikrina ir kitaip prižiūri kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklą;
- 5) atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose finansų rinkų veiklą, nustatytas funkcijas.

49 straipsnis. Priežiūros institucijos teisė į informaciją ir gautos informacijos apsauga

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys priežiūros institucijos prašymu privalo pateikti jai informaciją, taip pat konfidencialią, duomenis, dokumentus, jų kopijas, reikalingus jos funkcijoms atlikti ir teisėms įgyvendinti. Tais atvejais, kai pagal Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą šioje dalyje nurodytai informacijai gauti reikalingas teismo leidimas, tokia informacija gali būti gauta tik gavus teismo leidimą.

2. Priežiūros institucija turi teisę kreiptis į kitų valstybių narių ar užsienio valstybių kompetentingas institucijas, finansų ir kapitalo rinkų priežiūros institucijas, už vartotojų teisių apsaugą atsakingas institucijas ar kitas institucijas, fizinius ir juridinius asmenis, kitas organizacijas ir jų padalinius su prašymu pateikti informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti ir teisėms įgyvendinti.

3. Informacijos, kurią priežiūros institucija gauna priežiūros tikslu, apsaugai taikomos Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 19 straipsnio nuostatos.

50 straipsnis. Priežiūros institucijos atliekami patikrinimai

1. Priežiūros institucija organizuoja ir atlieka kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformų operatorių veiklos patikrinimus (toliau – patikrinimas), kad nustatytų, ar laikomasi šio įstatymo reikalavimų.

2. Patikrinimai atliekami priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

51 straipsnis. Priežiūros institucijos taikomos poveikio priemonės

Priežiūros institucija turi teisę fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims taikyti šias poveikio priemones:

- 1) įspėti dėl šio įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimo (toliau – teisės akto pažeidimas) ir nurodyti protingą, bet ne ilgesnį kaip 14 darbo dienų, terminą nutraukti teisės akto pažeidimą ir užtikrinti, kad jis nesikartotų;
- 2) skirti šio įstatymo 53 straipsnyje nustatytas baudas;
- 3) įpareigoti kredito davėją, kredito tarpininką arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių pakeisti vadovą;
- 4) laikinai uždrausti kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui sudaryti kredito sutartis;
- 5) išbraukti asmenį iš šio įstatymo 25, 28 ir 38 straipsniuose nurodytų viešųjų sąrašų;
- 6) uždrausti skleisti neteisingą, klaidinančią ar neaiškią kredito sutarties reklamą ir (arba) prirėkus įpareigoti jau paskleistą kredito sutarties reklamą patikslinti ir (arba) paneigti;
- 7) kitoje valstybėje narėje įsteigtam kredito tarpininkui, veikiančiam Lietuvos Respublikoje, pažeidžiančiam šio įstatymo reikalavimus, uždrausti vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje.

52 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka

1. Šiame įstatyme nustatytos poveikio priemonės taikomos fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) kredito davėjo, kredito tarpininko arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla vykdoma asmens, neįrašyto į šio įstatymo 25, 28, 29 arba 38 straipsnyje nurodytą viešąjį sąrašą;
- 2) kredito davėjas, kredito tarpininkas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius į šio įstatymo 25, 28 arba 38 straipsnyje nurodytą viešąjį sąrašą buvo įrašytas priežiūros institucijai pateikus neteisingą informaciją ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- 3) nustatytais terminais nepateikiama šio įstatymo nustatyta ar priežiūros institucijos pareikalauta informacija arba pateikiama neišsami, neteisinga arba netiksli informacija;
- 4) asmuo nebeatitinka reikalavimų, kurie taikomi įrašant asmenis į šio įstatymo 25, 28 arba 38 straipsnyje nurodytą viešąjį sąrašą;
- 5) trukdoma priežiūros institucijai ar jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus;
- 6) padaromas kitas teisės akto pažeidimas.

2. Priežiūros institucija poveikio priemones taiko Finansinių priemonių rinkų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Priežiūros institucija turi teisę taikyti vieną ar kelias poveikio priemones.

4. Priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę (priemones) įsigalioja kitą dieną po jo priėmimo dienos, jeigu priežiūros institucijos sprendime nenustatyta kitaip.

5. Poveikio priemonės, kurios taikomos laikinai, galioja iki priežiūros institucijos sprendime taikyti poveikio priemonę (priemones) nurodyto termino. Šis terminas gali būti apibrėžtas konkrečia data, laikotarpiu ar susietas su tam tikrų sąlygų atsiradimu (aplinkybių išnykimu), nebent priežiūros institucija priima sprendimą jas atšaukti anksčiau nustatyto termino, kai turi pagrindą manyti, kad priežiūros tikslas yra pasiektas iki priežiūros institucijos sprendime taikyti poveikio priemonę (priemones) nurodyto termino.

6. Poveikio priemonė gali būti taikoma, jeigu praėjo ne daugiau kaip 3 metai nuo teisės akto pažeidimo padarymo dienos, o esant tęstiniam arba trunkamajam teisės akto pažeidimui, – nuo paskutinių tęstinio teisės akto pažeidimo veiksmų atlikimo dienos arba trunkamojo teisės akto pažeidimo pasibaigimo dienos.

7. Priežiūros institucija, svarstydamą, ar taikyti šiame įstatyme nustatytas poveikio priemones, atsižvelgdama į Finansinių priemonių rinkų įstatymo 94 straipsnio 5 dalyje nurodytas aplinkybes ir, kai nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo

kriterijais, gali netaikyti šio įstatymo 51 straipsnyje nurodytų poveikio priemonių, jeigu teisės akto pažeidimas yra mažareikšmis, nedarantis esminės žalos šio įstatymo ir (arba) šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų saugomiems interesams arba jeigu turi pagrindą manyti, kad priežiūros tikslas gali būti pasiektas ir kitomis priemonėmis, ne tik taikant poveikio priemones.

53 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija turi teisę skirti:

1) už nustatytais terminais šiame įstatyme ir (arba) šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytos ar priežiūros institucijos pareikalautos informacijos, duomenų ar dokumentų nepateikimą arba neteisingos, neišsamios ar netikslios informacijos pateikimą – fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims – iki 15 000 eurų dydžio baudą;

2) už trukdymą priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus – fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims – iki 25 000 eurų dydžio baudą;

3) už šio įstatymo draudžiamų atlikti veiksmų ar veiklos vykdymą arba už kitus, išskyrus šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus, šio įstatymo pažeidimus – juridiniams asmenims iki 2 procentų bendrųjų metinių pajamų dydžio baudą, o fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, – iki 50 000 eurų dydžio baudą.

2. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių juridinio asmens sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei, kaip ji apibrėžta Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose (pasirašytose) metinėse konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

3. Tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų arba bendrosios metinės pajamos yra mažesnė negu 1 milijonas eurų, priežiūros institucija vietoj šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos baudos skiria juridiniams asmenims baudą iki 80 000 eurų.

4. Jeigu dėl šio įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jei jį įmanoma nustatyti, viršijo šio straipsnio 1 dalyje nurodytus baudų dydžius, priežiūros institucija skiria baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

54 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimų, veiksmų (neveikimo) apskundimas ir viešas skelbimas

1. Priežiūros institucijos sprendimus, veiksmus (neveikimą) asmenys, manantys, kad buvo pažeistos jų teisės arba įstatymu saugomi interesai, turi teisę skųsti teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Skundo padavimas teismui iki jo išsprendimo dienos nesustabdo skundžiamo priežiūros institucijos sprendimo, išskyrus sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytas baudas, arba priežiūros institucijos veiksmo vykdymo.

3. Priežiūros institucijos sprendimas dėl poveikio priemonės (priemonių) taikymo ar netaikymo per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos paštu ar naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis išsiunčiamas asmeniui, dėl kurio veiksmų buvo svarstomas poveikio priemonės taikymo klausimas, arba jam įteikiamas pasirašytinai.

4. Informacija apie pritaikytas poveikio priemones, įskaitant informaciją apie padaryto teisės akto pažeidimo esmę ir jį padariusio asmens pavadinimą, kai jis yra juridinis asmuo, arba vardą ir pavardę, kai jis yra fizinis asmuo, skelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje nedelsiant ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tada, kai priežiūros institucijos sprendimas išsiunčiamas paštu

ar naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis arba įteikiamas pasirašytinai asmeniui, kuriam poveikio priemonė buvo pritaikyta. Jeigu priežiūros institucijos sprendimas pritaikyti poveikio priemonę (priemones) yra apskundžiamas, priežiūros institucijos interneto svetainėje taip pat pateikiama informacija apie dėl pritaikytų poveikio priemonių pateiktus skundus ir jų nagrinėjimo rezultatus. Jei informacijos apie pritaikytas poveikio priemones paskelbimas padarytų neigiamą įtaką finansų rinkos stabilumui, atliekamam ikiteisminiam tyrimui ar padarytų neproporcingą žalą fiziniams ar juridiniams asmenims, tokia informacija neskelbiama tol, kol šios aplinkybės išnyksta, arba ji skelbiama neatskleidžiant teisės akto pažeidimą padariusio asmens duomenų. Priežiūros institucija užtikrina, kad paskelbta informacija būtų prieinama penkerius metus nuo jos paskelbimo dienos. Asmens duomenys priežiūros institucijos interneto svetainėje skelbiami tik tokį laikotarpį ir naudojant tokias organizacines ir technines priemones, kad nebūtų pažeistos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatos.

55 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimo vykdymas

1. Priežiūros institucijos sprendimas dėl baudos skyrimo turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kurią šio įstatymo reikalavimus pažeidusiam asmeniui jis buvo įteiktas. Apskundus priežiūros institucijos sprendimą dėl baudos skyrimo, priežiūros institucijos sprendimas dėl baudos skyrimo turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmestas skundas, įsiteisėjimo dienos.

2. Priežiūros institucijos sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Priežiūros institucijos sprendimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per 3 metus nuo jo įsigaliojimo dienos.

56 straipsnis. Šiame įstatyme nustatytų teisių atsisakymo negaliojimas ir kreipimasis į ginčus nagrinėjančias institucijas

1. Šiame įstatyme kredito gavėjui suteiktų teisių atsisakymas negalioja.

2. Kredito gavėjo ginčas su kredito davėju, kredito tarpininku ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriumi nagrinėjamas Lietuvos banko įstatyme nustatyta tvarka.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 5 dalis, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

2. Priežiūros institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, netaikomos kredito sutartims, sudarytoms iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Šio įstatymo 14 straipsnis, 16 straipsnio 6 dalis, 17, 20, 21, 22 ir 23 straipsniai taikomi kredito sutartims, sudarytoms iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Taip pat jeigu keičiamos esminės iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos sudarytos kredito sutarties sąlygos, pakeistai kredito sutarčiai taikomos šio įstatymo nuostatos.

5. Šio įstatymo 6 straipsnio 15 punkto nuostatos įsigalioja 2018 m. liepos 1 d. ir taikomos kredito sutartims, sudarytoms nuo 2018 m. liepos 1 d.

6. Kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformos operatorių ir kredito tarpininkų, vykdžiusių šiame įstatyme nurodytą veiklą iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, vadovai, kurie buvo paskirti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, reikalavimus nustatytus šio įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje, turi įgyvendinti iki 2020 m. rugpjūčio 1 d. Priežiūros institucija išbraukia iš šio įstatymo 25, 28 ir 38 straipsniuose nurodytų viešųjų sąrašų asmenis, kurie iki šioje dalyje nurodytos datos neįgyvendino šio įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

7. Kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir kredito tarpininkai, kurie šiame įstatyme nurodytą veiklą vykdė iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, reikalavimus, nustatytus šio įstatymo 32 straipsnyje, turi įgyvendinti iki 2018 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
su nekilnojamuoju turtu susijusio
kredito įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).

2. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL 2016 L 171, p. 1).

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016-09-06

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO NR. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 STRAIPSNIŲ IR 3
PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) kredito sutartims, kai bendra suteikiamo kredito suma yra didesnė negu 75 000 eurų, išskyrus kredito sutartis, kurių įvykdymas neužtikrinamas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamoju turtu susijusia teise ir kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto atnaujinimas (modernizacija);“

2. Pripažinti netekusiu galios 3 straipsnio 2 dalies 10 punktą.

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Papildyti 5 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Kai sudaroma vartojimo kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžtas 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, vartojimo kredito davėjas arba, jeigu taikoma, vartojimo kredito tarpininkas, vartojimo kredito gavėjui atskirame dokumente, kuris gali būti pridėtas prie standartinės informacijos apie vartojimo kreditą formos, pateikia lyginamojo indekso ir jo administratoriaus pavadinimą ir nurodo galimą poveikį vartojimo kredito gavėjui.“

3 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Vartojimo kredito davėjas nedelsdamas privalo pateikti priežiūros institucijai informaciją apie aplinkybių, buvusių įrašant asmenį į viešąjį vartojimo kredito davėjų sąrašą, ir teisės aktuose nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai įvyksta, išskyrus šio straipsnio 6 dalies 6 punkte nurodytos informacijos pasikeitimus.“

4 straipsnis. 25² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25² straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25² straipsnis. Reikalavimai tarpusavio skolinimui

1. Paskolos davėjas vienam vartojimo kredito gavėjui gali suteikti ne didesnę kaip 500 eurų vartojimo kreditą per dvylikos mėnesių laikotarpį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo laikymąsi tarpusavio skolinimo platformoje privalo užtikrinti tos platformos operatorius.“

5 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tais atvejais, kai neįmanoma nustatyti juridinio asmens praėjusių metų bendrųjų metinių veiklos pajamų, priežiūros institucija turi teisę vietoj šio straipsnio 1 dalies 2 ar 3 punkte arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytos baudos skirti juridiniam asmeniui baudą iki 80 000 eurų.“

6 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 3 priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos vartojimo
kredito įstatymo
3 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL 2008 L 133, p. 66).

2. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).

3. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 2016/1011 (OL 2016 L 171, p. 1).“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016 09 26

Finansų ministro
Rasa Budbergytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO NR. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 STRAIPSNIŲ IR 3
PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) kredito sutartims, kai bendra suteikiamo kredito suma yra didesnė negu 75 000 eurų, išskyrus kredito sutartis, kurių įvykdymas neužtikrinamas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamojo turto susijusia teise ir kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto atnaujinimas (modernizacija);“

2. Pripažinti netekusiu galios 3 straipsnio 2 dalies 10 punktą:

„10) kredito sutartims, pagal kurias teisės aktų nustatytais atvejais, kai siekiama bendro intereso, tam tikrai ribotai visuomenės daliai suteikiamas kreditas taikant mažesnę negu rinkoje vyraujanti palūkanų normą arba visai nemokant palūkanų, arba kitomis sąlygomis, kurios būtų palankesnės kredito gavėjui negu rinkoje vyraujančios sąlygos, ir taikant ne didesnę negu rinkoje vyraujanti palūkanų normą.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Papildyti 5 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Kai sudaroma vartojimo kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžtas 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, vartojimo kredito davėjas arba, jeigu taikoma, vartojimo kredito tarpininkas, vartojimo kredito gavėjui atskirame dokumente, kuris gali būti pridėtas prie standartinės informacijos apie vartojimo kreditą formos, pateikia lyginamojo indekso ir jo administratoriaus pavadinimą ir nurodo galimą poveikį vartojimo kredito gavėjui.“

3 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Vartojimo kredito davėjas nedelsdamas privalo pateikti priežiūros institucijai informaciją apie aplinkybių, buvusių įrašant asmenį į viešąjį vartojimo kredito davėjų sąrašą, ir teisės aktuose nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai įvyksta, išskyrus šio straipsnio 6 dalies 6 punkte nurodytos informacijos pasikeitimus.“

4 straipsnis. 25² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25² straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25² straipsnis. Reikalavimai tarpusavio skolinimui

1. Paskolos davėjas vienam vartojimo kredito gavėjui gali suteikti ne didesnę kaip 500 eurų vartojimo kreditą per dvylikos mėnesių laikotarpį.

2. Bendra visiems vartojimo kredito gavėjams paskolos davėjo suteiktų vartojimo kreditų suma negali būti didesnė kaip 5 000 eurų per dvylikos mėnesių laikotarpį.

3. 2. Šioame straipsnyje 1 dalyje nustatytų reikalavimų laikymąsi tarpusavio skolinimo platformoje privalo užtikrinti tos platformos operatorius.“

5 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tais atvejais, kai neįmanoma nustatyti juridinio asmens praėjusių metų bendrųjų metinių veiklos pajamų, priežiūros institucija turi teisę vietoj šio straipsnio 1 dalies 2 ar 3 punkte arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytos baudos skirti juridiniam asmeniui baudą iki 80 000 eurų.“

6 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 3 priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos vartojimo
kredito įstatymo
3 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL 2008 L 133, p. 66 ~~klaidų ištaisymas OL 2009 L 207, p. 14~~).

2. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).

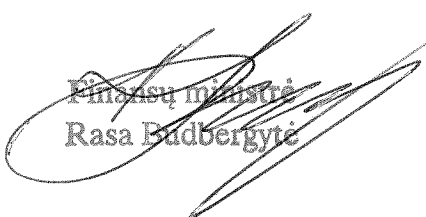
3. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 2016/1011 (OL 2016 L 171, p. 1).“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.
2. Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016-09-06

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 42 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai yra bankai, užsienio valstybių bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, Centrinė kredito unija, kredito unijos, draudimo įmonės, perdraudimo įmonės, užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, draudimo brokerių įmonės ir užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, elektroninių pinigų įstaigos, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkai ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, reguliuojamos rinkos operatoriai, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai, užsienio valstybių finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, pensijų asociacijos, kontroliuojančiosios investicinės bendrovės ir emitentai, mokėjimo įstaigos ir mokėjimo įstaigų tarpininkai, vartojimo kredito davėjai ir vartojimo kredito tarpininkai, su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkai, mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų operatoriai ir valiutos keityklų operatoriai.“

2. Papildyti 42 straipsnio 2 dalį nauju 8 punktu:

„8) atlieka su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformos operatorių ir su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkų priežiūrą ir kitas Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymu Lietuvos bankui priskirtas funkcijas.“

3. Buvusius 42 straipsnio 2 dalies 8, 9 ir 10 punktus laikyti atitinkamai 9, 10 ir 11 punktais.

2 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 1 priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
Lietuvos banko įstatymo
1 priedas

**FINANSŲ RINKOS DALYVIAI, MOKANTYS ĮMOKAS FINANSŲ RINKOS
PRIEŽIŪROS IŠLAIDOMS PADENGTI, ĮMOKŲ BAZĖ IR MAKSIMALŪS
ĮMOKŲ DYDŽIAI**

Eil. Nr.	Rinkos dalyviai	Įmokų bazė	Maksimalus įmokų dydis
1.	Kredito įstaigos; kitose negu Europos	Vidutinis metinis	0,017 proc.

	ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų užsienio bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	turtas	
2.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų užsienio bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Vidutinis metinis turtas	0,0057 proc.
3.	Vartojimo kredito davėjai, išskyrus kredito įstaigas ir jų filialus Lietuvos Respublikoje	Vidutinis metinis turtas	0,0085 proc.
4.	Elektroninių pinigų įstaigos; kitose negu Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Neapmokėtų elektroninių pinigų metinis vidurkis ir mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,01 proc.
5.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Neapmokėtų elektroninių pinigų metinis vidurkis ir mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,005 proc.
6.	Mokėjimo įstaigos	Mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,01 proc.
7.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų mokėjimo įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,005 proc.
8.	Draudimo ir perdraudimo įmonės; kitose negu Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Lietuvos Respublikoje pasirašytos draudimo ir perdraudimo įmokos	0,26 proc.
9.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Lietuvos Respublikoje pasirašytos draudimo ir perdraudimo įmokos	0,13 proc.
10.	Finansų maklerio įmonės	Metinės pajamos	0,3 proc.
11.	Kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų finansų maklerio įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Metinės pajamos	0,15 proc.
12.	Valdymo įmonės, investicinės kintamojo kapitalo bendrovės, uždaro tipo investicinės bendrovės ir šių subjektų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Valdomas kolektyvinio investavimo subjektų ir papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondų turtas	0,05 proc.
13.	Reguliuojamos rinkos operatoriai	–	21 721 Eur

14.	Centrinis vertybinių popierių depozitoriumas	–	28 962 Eur
15.	Emitentai, kurių nuosavybės vertybiniai popieriai įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje Lietuvos Respublikoje ir (ar) kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje ir kurių priežiūrą atlieka Lietuvos bankas	–	868 Eur
16.	Emitentai, kurių ne nuosavybės vertybiniai popieriai įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje Lietuvos Respublikoje ir (ar) kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje ir kurių priežiūrą atlieka Lietuvos bankas	–	434 Eur
17.	Draudimo brokerių įmonės	–	434 Eur
18.	Finansų patarėjo įmonės	–	434 Eur
19.	Valiutos keityklos operatoriai	–	434 Eur
20.	Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjai, išskyrus kredito įstaigas ir jų filialus Lietuvos Respublikoje	Vidutinė metinė likusi grąžinti išmokėtų kreditų suma	0,0125 proc., bet ne mažiau kaip 100 Eur
21.	Tarpusavio skolinimo platformos operatoriai	–	3 000 Eur
22.	Nepriklausomi su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkai	–	217 Eur
23.	Nepriklausomi vartojimo kredito tarpininkai	–	217 Eur“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016-09-06

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 42 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai yra bankai, užsienio valstybių bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, Centrinė kredito unija, kredito unijos, draudimo įmonės, perdraudimo įmonės, užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, draudimo brokerių įmonės ir užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, elektroninių pinigų įstaigos, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkai ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, reguliuojamos rinkos operatoriai, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai, užsienio valstybių finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, pensijų asociacijos, kontroliuojančiosios investicinės bendrovės ir emitentai, mokėjimo įstaigos ir mokėjimo įstaigų tarpininkai, vartojimo kredito davėjai ir vartojimo kredito tarpininkai, **su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkai**, mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų operatoriai ir valiutos keityklų operatoriai.“

2. Papildyti 42 straipsnio 2 dalį nauju 8 punktu:

„8) atlieka **su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformos operatorių ir su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkų priežiūrą ir kitas Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymu Lietuvos bankui priskirtas funkcijas.**“

3. Buvusius 42 straipsnio 2 dalies 8, 9 ir 10 punktus laikyti atitinkamai 9, 10 ir 11 punktais.

2 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 1 priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
Lietuvos banko įstatymo
1 priedas

FINANSŲ RINKOS DALYVIAI, MOKANTYS ĮMOKAS FINANSŲ RINKOS
PRIEŽIŪROS IŠLAIDOMS PADENGTI, ĮMOKŲ BAZĖ IR MAKSIMALŪS ĮMOKŲ
DYDŽIAI

Eil. Nr.	Rinkos dalyviai	Įmokų bazė	Maksimalus įmokų dydis
-------------	-----------------	------------	---------------------------

1.	Kredito įstaigos; kitose negu Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų užsienio bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Vidutinis metinis turtas	0,017 proc.
2.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų užsienio bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Vidutinis metinis turtas	0,0057 proc.
3.	Vartojimo kredito davėjai, išskyrus kredito įstaigas ir jų filialus Lietuvos Respublikoje	Vidutinis metinis turtas	0,0085 proc.
4.	Elektroninių pinigų įstaigos; kitose negu Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Neapmokėtų elektroninių pinigų metinis vidurkis ir mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,01 proc.
5.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Neapmokėtų elektroninių pinigų metinis vidurkis ir mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,005 proc.
6.	Mokėjimo įstaigos	Mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,01 proc.
7.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų mokėjimo įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Mokėjimo paslaugų metinė apyvarta	0,005 proc.
8.	Draudimo ir perdraudimo įmonės; kitose negu Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Lietuvos Respublikoje pasirašytos draudimo ir perdraudimo įmokos	0,26 proc.
9.	Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Lietuvos Respublikoje pasirašytos draudimo ir perdraudimo įmokos	0,13 proc.
10.	Finansų maklerio įmonės	Metinės pajamos	0,3 proc.
11.	Kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse licencijuotų finansų maklerio įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Metinės pajamos	0,15 proc.
12.	Valdymo įmonės, investicinės kintamojo kapitalo bendrovės, uždaro tipo investicinės bendrovės ir šių subjektų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje	Valdomas kolektyvinio investavimo subjektų ir papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondų turtas	0,05 proc.

13.	Reguliuojamos rinkos operatoriai	–	21 721 Eur
14.	Centrinis vertybinių popierių depozitoriumas	–	28 962 Eur
15.	Emitentai, kurių nuosavybės vertybiniai popieriai įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje Lietuvos Respublikoje ir (ar) kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje ir kurių priežiūrą atlieka Lietuvos bankas	–	868 Eur
16.	Emitentai, kurių ne nuosavybės vertybiniai popieriai įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje Lietuvos Respublikoje ir (ar) kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje ir kurių priežiūrą atlieka Lietuvos bankas	–	434 Eur
17.	Draudimo brokerių įmonės	–	434 Eur
18.	Finansų patarėjo įmonės	–	434 Eur
19.	Valiutos keityklos operatoriai	–	434 Eur
20.	Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjai, išskyrus kredito įstaigas ir jų filialus Lietuvos Respublikoje	Vidutinė metinė likusi grąžinti išmokėtų kreditų suma	0,0125 proc., bet ne mažiau kaip 100 Eur
21.	Tarpusavio skolinimo platformos operatoriai	–	3 000 Eur
22.	Nepriklausomi su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkai	–	217 Eur
23.	Nepriklausomi vartojimo kredito tarpininkai	–	217 Eur“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016 09-06

Finansų ministras
Rasa Budbergytė

65

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. IX-1068 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Papildyti 3 straipsnio 1 dalį 21 punktu:

„21) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016 09 26

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. IX-1068 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.   d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Papildyti 3 straipsnio 1 dalį 21 punktu:

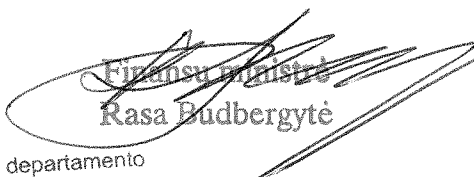
„21) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016 07-06

Administracinės naštos ūkio subjektams
nustatymo metodikos
2 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 706
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

ADMINISTRACINĖS NAŠTOS ŪKIO SUBJEKTAMS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA

_____ 2016-09-06 _____ Nr. _____
(data)

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T_v	T_i	C_v	P	C_i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
1. Numatomų keisti ir (ar) naikinti galiojančių informacinių įpareigojimų sukeliamą administracinę naštą (skaičiuojant galiojančių teisės aktų, nustatančių informacinius įpareigojimus, sukeliamą administracinę naštą ūkio subjektams, kai teisės aktai nekeičiami, pildomas tik 1 punktas)													
1.1.	Informacinis įpareigojimas A				0	0	0	0	0	0	0	0	0
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 0$
													$AN_{ta}^G = \Sigma AN_{ij} = 0$
2. Teisės akto projekto galima sukelti administracinė našta													
2.1.	Projekto 7 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T_v	T_i	C_v	P	C_i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.1.1	Projekto 7 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – standartinė informacija apie kreditą turi būti pateikiama priežiūros institucijos nustatyta standartinės informacijos apie kreditą forma raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Visa papildoma informacija, kurią kredito davėjas arba kredito tarpininkas pateikia kredito gavėjui, turi būti pateikta atskiru dokumentu, kuris gali būti pridedamas prie standartinės informacijos apie kreditą.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,65	-	5,17	1,25	-	394	93	36642	153 919,30
2.1.2	Projekto 7 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas, pateikdami kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą, kredito gavėjui paprašius kartu neatlygintinai pateikia kredito sutarties projekto kopiją	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,55	-	5,7	1,25	-	394	93	36642	143 590,84
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 297\,510,14$
2.2.	Projekto 9 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.2.1.	Projekto 9 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – per protingą terminą, pakankamą susipažinti su pateikta informacija, iki bet kurio iš šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nustatyto kredito tarpininko veiksmo atlikimo kredito tarpininkas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia kredito gavėjui šią informaciją: <...>. Kai kredito tarpininkas ima komisinį atlyginimą iš kredito gavėjo ir papildomai gauna komisinį atlyginimą iš kredito davėjo arba trečiosios šalies, kredito tarpininkas turi paaiškinti kredito gavėjui, ar kredito davėjo mokamas komisinis atlyginimas bus iš dalies arba visiškai išskaičiuotas iš komisinio atlyginimo, kurį turi sumokėti kredito gavėjas. Kredito tarpininkas privalo pranešti kredito davėjui apie kredito gavėjo mokamą komisinį atlyginimą kredito tarpininkui už jo paslaugas, kai toks atlyginimas mokamas, kad būtų tinkamai apskaičiuota bendros kredito kainos metinė norma	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,16	-	5,02	1,25	-	50	1*	50	50,2
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 50,2$
2.3.	Projekto 10 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.3.1.	Projekto 10 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – prieš sudarant kredito sutartį kredito davėjas ir, kai kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, kredito tarpininkas privalo žodžiu arba raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikti kredito gavėjui tinkamus paaiškinimus apie siūlomas kredito sutarties sąlygas ir papildomas kredito teikimo paslaugas (toliau – papildoma paslauga), kad šis galėtų įvertinti, ar siūloma kredito sutartis ir papildomos paslaugos atitinka jo poreikius ir finansinę padėtį. Paaiškinimai apima <...>.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,47	-	5,83	1,25	-	394	93	36642	125 503,43
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 125 503,43$
2.4.	Projekto 11 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.4.1.	Projekto 11 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – jeigu pagal kredito sutartį leidžiama keisti kredito palūkanų normą, pateikdamas standartinę informaciją apie kreditą, kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas turi informuoti kredito gavėją apie galimą pakeitimų poveikį kredito įmokoms ir bendros kredito kainos metinei normai, nurodydamas papildomą paaiškinamąją bendros kredito kainos metinę normą, kuri rodo galimą riziką, susijusią su kredito palūkanų normos padidėjimu. Jeigu kredito palūkanų normos dydis nėra ribojamas, ši informacija pateikiama kartu įspėjant, kad bendra kredito kaina, kurią rodo bendros kredito kainos metinė norma, gali pasikeisti.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,08	-	5,03	1,25	-	394	93	36642	18 430,93
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 18\,430,93$
2.5.	Projekto 12 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.5.1	Projekto 12 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtą priežiūros institucijos teisės aktu, privalo patvirtinti kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisykles, kuriose būtų nustatytos kreditingumo vertinimo procedūros ir nurodyta informacija, kuria remiantis atliekamas kreditingumo vertinimas, ir jų laikytis vykdydamas kredito teikimo veiklą. Kredito davėjas privalo kreditingumo vertinimo metu surinktą (vertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus saugoti 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino.	Informacijos saugojimas, rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,08	-	5,02	1,25	-	394	93	36642	18 394,28

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.5.2.	Projekto 12 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – vadovaudamasis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kredito davėjas privalo iš anksto pranešti kredito gavėjui, kad jo pateikta informacija bus tikrinama registruose ir valstybės bei kitose informacinėse sistemose (toliau – informacinės sistemos)	Informacijos pateikimas	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,25	-	5,02	1,25	-	394	93	36642	57 482,14

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.5.3.	Projekto 12 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas, priėmęs sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis automatine duomenų analize, nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje arba elektronine forma apie priimtą sprendimą ir apie tai, kad jis priimtas naudojantis automatine duomenų analize, informuoja kredito gavėją. Jeigu kredito davėjas priima sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis duomenų patikrinimo registruose ir informacinėse sistemose rezultatais, jis nedelsdamas informuoja kredito gavėją apie šio patikrinimo rezultatus ir nurodo registrus ir informacines sistemas, kuriuose atliktas duomenų patikrinimas. Kredito gavėjui paprašius kredito davėjas šią informaciją kredito gavėjui pateikia raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje arba elektronine forma.	Informacijos saugojimas, rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,25	-	5,02	1,25	-	166	93	15438	24 218,36
													$AN_{it} = \sum AN_{vv} = 100\,094,78$
2.6.	Projekto 17 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.6.1.	Projekto 17 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas privalo raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuoti kredito gavėją apie kredito palūkanų normos pakeitimus.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,2	-	5,02	1,25	-	394	93	36642	45 985,71
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 45 985,71$
2.7.	Projekto 20 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												
2.7.1.	Projekto 20 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius, gavęs kredito gavėjo prašymą pasinaudoti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta teise, turi nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje pateikti kredito gavėjui informaciją, reikalingą galimybei kreditą ar jo dalį grąžinti nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui įvertinti.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,38	-	5,83	1,25	-	155	93	14415	39 918,74
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 39 918,74$

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.8.	Projekto 21 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												
2.8.1.	Projekto 21 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – nustatęs, kad kredito gavėjas pagal kredito sutartį nevykdo įsipareigojimų arba netinkamai juos vykdo, kredito davėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia kredito gavėjui šią informaciją: 1) kokie įsipareigojimai nėra vykdomi arba netinkamai vykdomi, nurodydamas pradelstų kredito įmokų (jų dalies) ir mokėtinų netesybų dydžius, taip pat tikslią likusią grąžinti kredito sumą; 2) protingą terminą nevykdomiems arba netinkamai vykdomiems įsipareigojimams įvykdyti.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,5	-	5,02	1,25	-	19,7	93	1832,1	5748,21
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 5748,21$
2.9.	Projekto 23 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.9.1.	Projekto 23 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – iki kredito sutarties nutraukimo ar pareikalavimo grąžinti visą kreditą nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui nenutraukiant kredito sutarties, kredito davėjas ir paskolos davėjas privalo ne mažiau kaip du kartus raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje informuoti kredito gavėją apie nevykdomus įsipareigojimus pagal kredito sutartį, pateikdamas šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją. Nustatę, kad kredito gavėjas įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdo ilgiau kaip 90 dienų, kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas turi apie tai raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje informuoti kredito gavėją ir nustatyti ne trumpesnę kaip 30 dienų papildomą terminą įsipareigojimams įvykdyti.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	1	-	5,02	1,25	-	9,7	93	902,1	5660, 68
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 5660, 68$
2.10.	Projekto 24 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.10.1	Projekto 24 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kai sudaroma kredito užsienio valiuta sutartis, kredito davėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia įspėjimą kredito gavėjui tuo atveju, kai likusios negrąžintos kredito sumos arba kredito įmokų bendra vertė skiriasi daugiau kaip 15 procentų nuo tos vertės, kuri būtų, jeigu būtų taikomas kredito sutarties valiutos ir valstybės narės valiutos keitimo kursas, taikytas kredito sutarties sudarymo metu. Šiame įspėjime kredito gavėjas informuojamas apie bendros kredito gavėjo mokamos sumos padidėjimą, šio straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę ir pasinaudojimo šia teise sąlygas.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,24	-	7,01	1,25	-	10	93	930	1955,79
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 1955,79$
2.11.	Projekto 25 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.11.1.	Projekto 25 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – asmuo, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus asmenis, gali būti įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją: 1) prašymą įrašyti jį į viešąjį kredito davėjų sąrašą; 2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnyje nurodytus reikalavimus; 3) patvirtinančius, kad kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės atitinka šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies nuostatas; 4) kredito gavėjų skundų nagrinėjimo taisykles.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	20	-	6,71	1,25	-	1	3	3	503,25

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.11.2.	Projekto 25 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	2	-	6,71	1,25	-	0,1	93	9,3	156,01
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 659,26$
2.12.	Projekto 26 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												
2.12.1.	Projekto 26 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo išbraukimo iš viešojo kredito davėjų sąrašo ir privalo pateikti: 1) prašymą išbraukti iš viešojo kredito davėjų sąrašo; 2) informaciją apie galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra; 3) informaciją apie teisių ir pareigų pagal galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra, perdavimą kitam kredito davėjui.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	20	-	6,71	1,25	-	0,5	3	1,50	251,63
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 251,63$

21

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.13.	Projekto 28 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												
2.13.1.	Projekto 28 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – asmuo gali būti įrašytas į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją: 1) prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą; 2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus; 3) kredito davėjų, kurių vardu ketina veikti, rašytinį patvirtinimą apie tai, kad asmuo veiks jų vardu ir visiška atsakomybe, kai asmuo prašo jį įrašyti į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą; 4) patvirtinančius atitiktį šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	LR teisės akte nustatyta pareiga	5	-	6,71	1,25	-	1	1*	1	41,94

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.13.2.	Projekto 28 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito tarpininkas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	LR teisės akte nustatyta pareiga	3	-	6,71	1,25	-	1	1*	1	25,16
2.13.3.	Projekto 28 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito tarpininkas, ne pradėjęs vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdantis šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius, nedelsdamas apie tai privalo raštu pranešti priežiūros institucijai.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	LR teisės akte nustatyta pareiga	2	-	6,71	1,25	-	1	1*	1	16,78
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 83,88$
2.14.	Projekto 29 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.14.1.	Projekto 29 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą skelbia savo interneto svetainėje. Pasikeitus šio viešojo sąrašo duomenims, kredito davėjas privalo atlikti atitinkamus pakeitimus savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	0,2	-	5,02	1,25	-	1	93	93	116,72
2.14.2.	Projekto 29 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – vieno kredito davėjo vardu veikiantis priklausomas kredito tarpininkas, ketinantis pradėti teikti paslaugas daugiau nei vieno kredito davėjo vardu arba veikti kaip nepriklausomas kredito tarpininkas, šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka privalo kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo įrašymo į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	LR teisės akte nustatyta pareiga	5	-	6,71	1,25	-	1	1*	1	41,94

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.14.3.	Projekto 29 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – priežiūros institucijai priėmus sprendimą įrašyti kredito tarpininką į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, kredito tarpininkas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai informuoti kredito davėją, kurio vardu jis veikia.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	LR teisės akte nustatyta pareiga	0,5	-	5,02	1,25	-	1	1*	1	3,14
2.14.4.	Projekto 29 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo kredito tarpininko pranešimo apie priežiūros institucijos priimtą sprendimą įrašyti jį į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą gavimo dienos, privalo išbraukti kredito tarpininką iš šio straipsnio 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo.	Informacijos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	0,5	-	5,02	1,25	-	1	93	93	291,79
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 453,59$
2.15.	Projekto 31 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

25

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.15.1.	Projekto 31 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo iš anksto pranešti priežiūros institucijai apie visus būsimus šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų pasikeitimus, kartu pateikdamas priežiūros institucijos nustatytą informaciją, reikalingą įvertinti, ar naujai skiriamas arba planuojamas rinkti vadovas ir (arba) kitas asmuo atitinka šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytas sąlygas. Naujai paskirtas arba išrinktas vadovas gali pradėti eiti pareigas, o kitas asmuo – įsigyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kredito davėjo balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalį, leidžiančią daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį juridiniam asmeniui tik tada, kai priežiūros institucija pritaria jo kandidatūrai arba įsigijimo sandoriui.	Informacinės medžiagos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	5	-	6,71	1,25	-	1	9,3	9,3	390,02
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 390,02$
2.16.	Projekto 36 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.16.1.	Projekto 36 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – prieš teikdamas konsultacines paslaugas arba prieš sudarydamas sutartį dėl konsultacinių paslaugų teikimo, jeigu tokia sutartis sudaroma, kredito davėjas arba kredito tarpininkas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje kredito gavėjui pateikia šią informaciją: 1) ar asmeninė rekomendacija bus parengta remiantis tik kredito davėjo arba kredito tarpininko produktų analize pagal šio straipsnio 4 dalies 2 punktą ar įvairių visoje kreditų rinkoje siūlomų produktų analize pagal šio straipsnio 4 dalies 3 punktą, kad kredito gavėjas galėtų suprasti, kuo remiantis parengta asmeninė rekomendacija; 2) už konsultacines paslaugas kredito gavėjo mokamo atlygio, jei toks taikomas, dydį arba, jei teikiant informaciją tikslios sumos nustatyti neįmanoma, taikomą atlygio apskaičiavimo tvarką. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas turi informuoti kredito gavėją, kai, atsižvelgiant į kredito gavėjo finansinę padėtį, dėl kredito sutarties sudarymo ir vykdymo gali kilti konkreti rizika kredito gavėjui.	Informacinės medžiagos rengimas ir pateikimas.	kredito davėjas ir tarpininkas skolinimo platformos operatorius	ES teisės akte nustatyta pareiga	0,5	-	5,02	1,25	-	131,72	93	12 249,96	38 434,25

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 38\,434,25$
2.17.	Projekto 37 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												
2.17.1.	Projekto 37 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – tarpusavio skolinimo platformos operatorius savo interneto svetainėje privalo skelbti šią informaciją: 1) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus pavadinimą, buveinės adresą ir duomenis ryšiui palaikyti; 2) informaciją apie organizacines ir administracines priemones, skirtas užkirsti kelią interesų konfliktams; 3) detalią išieškojimo vykdymo procedūrą kredito gavėjui nevykdant įsipareigojimų pagal kredito sutartį arba netinkamai juos vykdant; 4) kitą priežiūros institucijos teisės aktuose nurodytą informaciją.	Informacinės medžiagos rengimas ir pateikimas.	tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	10	-	6,71	1,25	-	1	3	3	251,63
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 251,63$
2.18.	Projekto 38 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.18.1.	Projekto 38 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – asmuo gali būti įrašytas į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją: 1) prašymą įrašyti jį į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą; 2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus; 3) patvirtinančius informaciją apie šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalyje nustatyto įstatinio kapitalo reikalavimo tenkinimą; 4) patvirtintą veiklos testavimo planą, atitinkantį šio įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus; 5) kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės, atitinkančias šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies nuostatas.												

89

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.18.1.	5) kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės, atitinkančias šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalies nuostatas.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	tarpu savio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	35	-	6,71	1,25	-	1	3	3	880,69
2.18.2.	Projekto 38 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – tarpusavio skolinimo platformos operatorius turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo išbraukimo iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo ir privalo pateikti: 1) prašymą išbraukti iš viešojo tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo; 2) informaciją apie galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra; 3) informaciją apie teisių ir pareigų pagal galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra, perdavimą kitam tarpusavio skolinimo platformos operatoriui.	Dokumentų rengimas ir pateikimas.	tarpu savio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	10	-	6,71	1,25	-	0,03	3	0,09	7,55
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 888,24$
2.19.	Projekto 40 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.19.1.	Projekto 40 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – iki kredito sutarties sudarymo tarpusavio skolinimo platformos operatorius paskolos davėjui privalo pateikti šią informaciją: 1) paskolos davėjui tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus taikomas mokėjimus ir kitas išlaidas; 2) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus atlikto kredito gavėjo kreditingumo vertinimo rezultatus; 3) detalią išieškojimo vykdymo procedūrą kredito gavėjui nevykdant arba netinkamai vykdant įsipareigojimus pagal kredito sutartį; 4) tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veiklos tęstinumo planą; 5) reikalavimo ar jo dalies perleidimo pagal kredito sutartį aplinkybes ir (arba) sąlygas; 6) apie kitas paskolos davėjo, kredito gavėjo ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teises ir pareigas, susijusias su tarpusavio skolinimu.												

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.19.1.	Iki kredito sutarties sudarymo tarpusavio skolinimo platformos operatorius, be šio įstatymo II skyriuje nurodytos informacijos, kredito gavėjui privalo pateikti informaciją apie kredito gavėjo, paskolos davėjo ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teises ir pareigas, susijusias su tarpusavio skolinimu.	Informacinės medžiagos rengimas ir pateikimas.	tarpusavio skolinimo platformos operatorius	LR teisės akte nustatyta pareiga	0,2	-	5,02	1,25	-	1667	3	5001	6276,26
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv}$ =6276,26

Lietuvos Respublikos kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, įstatymo projektas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
2.20.	Projekto 41 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas												
2.20. 1.	Projekto 41 straipsnyje nustatytas informacinis įpareigojimas – priklausomas kredito tarpininkas priežiūros institucijai turi nurodyti kredito davėjus, kurių vardu jis veikia, ir pateikti informaciją, ar kredito davėjai prisiima visišką ir besąlygišką atsakomybę už kredito tarpininko veiklą.	Informacinė s medžiagos rengimas ir pateikimas.	kredito tarpininkas	LR teisės akte nustatyta pareiga	1	-	6,71	1,25	-	1	1*	1	8,39
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 8,39$
													$AN_{ta}^N = \Sigma AN_{ij} = 688\,555,76$
Teisės akto projekto sukeliamas numatomas administracinės naštos pokytis (Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais)													
$AN^P = AN_{ta}^N - AN_{ta}^G$ Pastaba. Neigiamas skirtumas rašomas skliaustuose.													688 555,76

*Duomenų apie šių ūkio subjektų skaičių nėra, kadangi jie nėra reguliuojami. Atsižvelgiant į tai, yra vertinama vienam ūkio subjektui tenkanti našta 1 kartui per metus.

** Iš ūkio subjektų apklausų yra gauti šie dydžiai: laikas, vidinis tarifas, vykdymo veiksmo atlikimo dažnis.

Ataskaitą užpildė

Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento
Kredito ir mokėjimų rinkų skyriaus vyr. specialistas

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Vygantas Jančiukas

(vardas ir pavardė)

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos su nekilnojamojo turtu susijusio kredito įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento Kapitalo rinkų skyriaus vyriausioji specialistė Ramunė Radvilienė, Kredito ir mokėjimo rinkų skyriaus vyriausioji specialistė Agnė Grigaitė.

Antikorupeiniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (*nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių*): nėra.

Antikorupeiniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos, nustatytos atliekant antikorupeinį vertinimą po tarpinstitucinio derinimo (*nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių*):

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupeinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Įstatymo projektu siūlomas reglamentavimas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams – su nekilnojamojo turtu susijusio kredito (toliau – kreditas) davėjams, kredito tarpininkams ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriams, su kuriais susijęs įstatymo įgyvendinimas.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti įstatymą, nenustatyta.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias	Sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo priimančias subjektas yra atskirtas nuo šių sprendimų įgyvendinimą prižiūrinčio subjekto. Sprendimą dėl kredito davėjų, nepriklausomų kredito tarpininkų ir priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau		☐ tenkina ☐ netenkina

	subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	<p>negu vieno kredito davėjo vardu veikiančių kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių įrašymo į viešuosius kredito davėjų, nepriklausomų kredito tarpininkų, priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašus, šių subjektų veiklos apribojimo ir poveikio priemonių jiems taikymo priima Lietuvos bankas.</p> <p>Sprendimą dėl vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų į viešuosius vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašus priima kredito davėjas, kurio vardu kredito tarpininkas siekia veikti. Sprendimus dėl poveikio priemonių šiems subjektams taikymo priima Lietuvos bankas.</p> <p>Sprendimai dėl poveikio priemonių taikymo gali būti skundžiami teismui.</p>		
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Įstatymo projekto 48 straipsnyje nustatytos priežiūros institucijos funkcijos atitinka šio įstatymo projekto 49-51 straipsniuose nustatytas priežiūros institucijos teises ir pareigas.		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	<p>Įstatymo projekto 25 straipsnis nustato baigtinį sąrašą dokumentų, reikalingų sprendimui dėl įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą priimti, ir baigtinį sąrašą pagrindų, dėl kurių priežiūros institucija gali atsisakyti įrašyti į kredito davėjų sąrašą, 26 straipsnis nustato baigtinį sąrašą pagrindų, kuriems esant priežiūros institucija gali išbraukti kredito davėją iš šio sąrašo.</p> <p>Įstatymo projekto 28 straipsnis nustato baigtinį sąrašą dokumentų, reikalingų sprendimui dėl įrašymo į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų ir viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą priimti, baigtinį sąrašą pagrindų, dėl kurių priežiūros institucija gali atsisakyti įrašyti į kredito davėjų sąrašą, ir baigtinį sąrašą pagrindų, kuriems esant priežiūros institucija gali išbraukti kredito davėją iš šio sąrašo.</p> <p>Įstatymo projekto 38 straipsnis nustato baigtinį sąrašą dokumentų, reikalingų sprendimui dėl įrašymo į viešąjį tarpusavio</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

		<p>skolinimo platformos operatorių sąrašą priimti, baigtinį sąrašą pagrindų, dėl kurių priežiūros institucija gali atsisakyti įrašyti asmenį į tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą, ir baigtinį sąrašą pagrindų, kuriems esant priežiūros institucija gali išbraukti platformos operatorių iš šio sąrašo.</p> <p>Įstatymo projekto 51 straipsnyje nustatytas baigtinis poveikio priemonių sąrašas.</p>		
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Įstatymo projekte nėra numatyti atvejai, kai priimant sprendimus taikomos išimtys.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	<p>Sprendimą dėl įrašymo/neįrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą priežiūros institucija priima vadovaudamasi 25 straipsnio 2 dalyje nurodytais dokumentais arba šio straipsnio 4 dalyje nustatytais pagrindais.</p> <p>Sprendimą dėl išbraukimo iš kredito davėjų sąrašo priežiūros institucija priima vadovaudamasi įstatymo projekto 26 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais.</p> <p>Priežiūros institucija viešąjį kredito davėjų sąrašą skelbia savo interneto svetainėje. (25 straipsnio 7 dalis).</p> <p>Sprendimą dėl įrašymo/neįrašymo į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų ir viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu veikiančių kredito tarpininkų sąrašą priežiūros institucija priima vadovaudamasi 28 straipsnio 5 dalyje nurodytais dokumentais arba šio straipsnio 4 dalyje nustatytais pagrindais.</p> <p>Sprendimą dėl išbraukimo iš kredito tarpininkų sąrašo priežiūros institucija priima vadovaudamasi įstatymo projekto 28 straipsnio 7 dalyje nustatytais pagrindais.</p> <p>Priežiūros institucija viešuosius nepriklausomų kredito tarpininkų ir priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašus skelbia savo interneto svetainėje.</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

		<p>Sprendimą dėl įrašymo/neįrašymo į tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą priežiūros institucija priima vadovaudamasi 38 straipsnio 2 dalyje nurodytais dokumentais arba šio straipsnio 4 dalyje nustatytais pagrindais</p> <p>Sprendimą dėl išbraukimo iš tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašo priežiūros institucija priima vadovaudamasi įstatymo projekto 38 straipsnio 6 dalyje nustatytais pagrindais.</p> <p>Priežiūros institucija viešąjį tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašą skelbia savo interneto svetainėje.</p> <p>Sprendimai dėl poveikio priemonių taikymo priimami motyvuotai remiantis pagrindais, nustatytais įstatymo projekto 52 straipsnyje. Informacija apie pritaikytas poveikio priemones, įskaitant informaciją apie padaryto teisės akto pažeidimo esmę ir jį padariusio asmens tapatybę, skelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje (54 straipsnis).</p>		
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Įstatymo projekte numatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka (52 straipsnio 7 dalis).		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	<p>Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:</p> <p>9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą;</p> <p>9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos</p>	Įstatymo projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių kolegialaus subjekto sprendimų priėmimo tvarką.		☐ tenkina ☐ netenkina

	objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė			
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Įstatymo projekte nėra nuostatų, numatančių administracinę procedūrą, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Klausimas nesusijęs su Įstatymo projektu.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Klausimas nesusijęs su Įstatymo projektu.		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Klausimas nesusijęs su Įstatymo projektu.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Klausimas nesusijęs su Įstatymo projektu.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Prieš įrašydama kredito davėją į viešąjį kredito davėjų sąrašą priežiūros institucija išnagrinėja Įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmens, kuris nori būti įrašytas į šį sąrašą, pateiktus dokumentus ir per 30 darbo dienų nuo kreipimosi dienos priima sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į viešąjį kredito davėjų sąrašą. Jei priežiūros institucija paprašo trūkstančių ar patikslintų dokumentų ir (arba) informacijos, sprendimą priežiūros institucija priima ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo trūkstančių ar patikslintų dokumentų ir (arba) informacijos gavimo		☐ tenkina ☐ netenkina

	<p>dienos.</p> <p>Priežiūros institucija atsisako įrašyti asmenį į viešąjį kredito davėjų sąrašą, jeigu asmuo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) neatitinka įstatymo projekto reikalavimų; 2) nepateikia įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus arba pateikia neteisingą informaciją. <p>Kredito davėjas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo projekto 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.</p> <p>Kredito davėjas išbraukiamas iš viešojo kredito davėjų sąrašo priežiūros institucijos sprendimu, kai pats paprašo jį išbraukti, kai paskutinius 6 mėnesius nebevykdo kredito teikimo veiklos arba nepradeda jos vykdyti per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą dienos arba jam yra iškelta bankroto byla arba pradėtas bankroto procesas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais arba kai kredito davėjui taikoma poveikio priemonė – išbraukimas iš sąrašo.</p> <p>Kredito davėjas turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo išbraukimo iš viešojo kredito davėjų sąrašo ir privalo pateikti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prašymą išbraukti iš viešojo kredito davėjų sąrašo; 2) informaciją apie galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra; 3) informaciją apie teisių ir pareigų pagal galiojančias kredito sutartis, jeigu tokių yra, perdavimą kitam kredito davėjui. <p>Priežiūros institucija išbraukia kredito davėją iš viešojo kredito davėjų sąrašo jo prašymu arba kai jis paskutinius 6 mėnesius kredito davėjas nebevykdo kredito teikimo veiklos arba nepradeda jos vykdyti per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą dienos arba jam yra iškelta bankroto byla arba pradėtas bankroto procesas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia</p>		
--	---	--	--

		<p>kitais įstatymų nustatytais pagrindais, tik jeigu kredito davėjas neturi galiojančių kredito sutarčių arba teisės ir pareigos pagal galiojančias kredito sutartis yra perleistos kitam kredito davėjui.</p> <p>Kredito davėjas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš viešojo kredito davėjų sąrašo įstatymo projekto 26 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, gali būti vėl įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą šiame įstatyme nustatyta tvarka.</p> <p>Kredito davėjas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš viešojo kredito davėjų sąrašo įstatymo projekto 26 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju, gali būti vėl įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo išbraukti jį iš viešojo kredito davėjų sąrašo priėmimo įsigaliojimo dienos.</p> <p>Analogiškos kontrolės (priežiūros) procedūros ir aiškūs jos atlikimo kriterijai įstatymo projekte nustatyti ir nepriklausomiems kredito tarpininkams bei priklausomiems kredito tarpininkams, veikiantiems daugiau nei vieno kredito davėjo vardu, išskyrus reikalavimą dėl informacijos apie teisių ir pareigų perleidimą bei teisių ir pareigų pagal galiojančias kredito sutartis perleidimą kitam kredito davėjui.</p> <p>Tarpusavio skolinimo platformos operatoriams įstatymo projekte taikomos kontrolės (priežiūros) procedūros ir jų atlikimo kriterijai yra analogiški kredito davėjams taikomoms kontrolės (priežiūros) procedūroms.</p>		
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	<p>Įstatymo projekte nustatyti reikalavimai, kurių turi laikytis prižiūrimi subjektai ir kurių laikymąsi prižiūri Lietuvos bankas, taip pat poveikio priemonės, kurios yra taikomos, kai šie reikalavimai pažeidžiami. Objektyvumą užtikrina įstatymo projekte nustatyti pagrindai, kuriais turi vadovautis priežiūros institucija, įrašydama kredito davėjus, kredito tarpininkus ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius į viešuosius kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo operatorių sąrašus ir išbraukdama iš jų bei priimdama sprendimus dėl poveikio priemonių taikymo. Viešieji kredito davėjų, kredito</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

		tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių sąrašai ir informacija apie pritaikytas poveikio priemones, įskaitant informaciją apie padaryto teisės akto pažeidimo esmę ir jį padariusio asmens tapatybę, skelbiami priežiūros institucijos interneto svetainėje.		
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Įstatymo projekte nustatyta administracinė atsakomybė už įstatymo reikalavimų pažeidimus.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Įstatymo projekte nustatytas baigtinis sąrašas kriterijų pagal kuriuos skiriamos poveikio priemonės už Įstatyme nustatytų reikalavimų nevykdymą bei jų skyrimo procedūra. Priežiūros institucija poveikio priemones taiko Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo nustatyta tvarka.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Finansų ministerijos Finansų rinkų
politikos departamento Kredito ir mokėjimų rinkų
skyriaus vyriausioji specialistė Agnė Grigaitė

(pareigos) (vardas ir pavardė)

(parašas) (data)

Teisės
akto
projekto
vertintojas:

Finansų ministerijos Finansų rinkų
politikos departamento Kredito ir mokėjimų rinkų
skyriaus vyriausiasis specialistas Vygantas
Jančiukas

(pareigos) (vardas ir pavardė)

(parašas) (data)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS
IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO
KREDITO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOJIMO KREDITO
ĮSTATYMO NR. XI-1253 3, 22, 25² IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 42 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ ĮSTAIGŲ
ĮSTATYMO NR. IX-1068 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TOLIAU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI) (TAP NR. 16-1255; TAIS NR. 16-147(4))**

2016-08-04 Nr. NV-2501

Vilnius

Įvertinę Įstatymų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas):

Esminės pastabos:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 31 str. 3 d. 1 punkte nustatomas reikalavimas juridinio asmens vadovui turėti tam tikrą išsilavinimą, kurio, pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus nėra, todėl priėmus Įstatymo projektą, galima situacija, kai vadovai, neturintys Įstatymo projekto 31 str. 3 d. 1 punkte nustatyto išsilavinimo, netektų teisės būti vadovais. Todėl siekiant teisinio aiškumo ir atsižvelgiant į tokių asmenų teisėtų lūkesčių principą, siūlytume Įstatymo projekte įtvirtinti nuostatą, numatančią, kad asmenų, kurie iki Įstatymo projekto įsigaliojimo yra paskirti kredito davėjo ar kredito tarpininko vadovais, atžvilgiu Įstatymo projekto 31 str. 3 d. 1 punktas netaikomas arba nustatyti pakankamą laiką tokiems asmenims prisitaikyti - įgyti reikaujamą išsilavinimą, jeigu jo neturi. Analogiškai vertintinas ir Įstatymo projekto 31 str. 3 d. 2 punktas, 32 str. 2 dalis.
2. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 33 str. 3 dalis, kurioje teisių ir pareigų pagal kredito sutartis perleidimo tvarka būtų nustatoma priežiūros institucijos teisės aktu, galėtų būti traktuojama kaip Konstitucinio teismo suformuluotos doktrinos, kad teisinis reguliavimas, susijęs su asmenų teisių ir pareigų nustatymu, gali būti įtvirtintas tik įstatymu, bei Civilinio kodekso 2.80 straipsnyje nustatyto draudimo įstatymuose nenumatytais administraciniais metodais reguliuoti juridinių asmenų veiklą nepaisymas. Todėl esminės kredito sutartis perleidimo sąlygos turėtų būti nustatytos Įstatymo projekte, o poįstatyminiame teisės akte galėtų būti tik sukonkretintos ir detalizuotos įstatymo nuostatos. Analogiškai vertintina ir Įstatymo projekto 40 str. 4 dalis.
3. Įvertinus Įstatymo projekto 51 ir 52 straipsnius, atkreipiame dėmesį, kad nei viename iš jų nėra sureglamentuota kokių konkrečiai pažeidimų atveju būtų taikoma tam tikra poveikio priemonė. Toks reguliavimas galimai prieštarautų Konstitucinio Teismo doktrinai dėl klausimų, susijusių su asmenų teisėmis reguliavimo tvarkos - jog su asmens teisėmis susiję klausimai reguliuojami tik įstatymuose.
4. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 52 str. 5 dalyje numatytas pritaikytų poveikio priemonių atšaukimas, bei vadovaujantis šios išvados dalies –Esminės pastabos 3 punkte dėstomu argumentavimu, Įstatymo projekte reikėtų sureguliuoti, kokiais atvejais toks atšaukimas būtų taikomas.
5. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 57 str. 1 dalis nenumato išimčių dėl tam tikrų Įstatymo projekto straipsnių įsigaliojimo, t.y. jis visas (išskyrus Įstatymo projekto

57 str. 4 d. nuostata dėl įgyvendinamųjų teisės aktų parengimo) įsigaliojusių 2017 m. vasario 1 d. Atsižvelgiant į tai, nekorektiškos yra 57 str. 2 ir 3 dalys. Jei norima nustatyti, kad 57 str. 2 d. įsigalioja nuo Įstatymo projekto priėmimo, reikėtų tai indikuoti įstatymo projekto 57 str. 1 dalyje. Tačiau liktų neaišku, kodėl tam tikrą laikotarpį ir dar atskirai nuo viso Įstatymo projekto galiotų vienas reikalavimas dėl tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus įstatinio kapitalo, o įsigaliojus visam Įstatymo projektui, šis reikalavimas kistų.

6. Siūlytina įvertinti Įstatymo projekto 57 str. 5 d. suderinamumą su Civilinio kodekso 6.157 str. 2 d., kurią remiantis civilinės teisės doktrina ir teismų praktika reikėtų aiškinti ir taikyti atsižvelgiant į tęstinį sutartinių santykių pobūdį - sutarties *pakeitimas* ar *vykdymas* turi atitikti imperatyviasias teisės normas, *galiojančias keičiant ar vykdančias*, o ne sudarant sutartį; be to nors įstatymas atgal negalioja (CK 1.7 str. 2 d.), ir tokie įstatymo pakeitimai neturi įtakos sutarčiai, tačiau ši norma taikoma tik kai naujasis įstatymas nenumato galimybės taikyti jo atgręžtine tvarka (Civilinio Kodekso komentaras, LAT byla Nr. 3K-3-605/2005). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytume įvertinti, ar Įstatymo projekto 57 str. 5 dalies pirmame sakinyje nurodyti visi su kredito sutarties vykdymu susiję straipsniai, o 2 sakinyje atsisakyti žodžio „esminės“.

Kitos pastabos:

1. Įstatymo projekto 3 str. 4 dalyje nustatomoje sąvokoje vartojama teisinį neapibrėžtumą sukelianti formuluotė „visų būsimų <-----> įsipareigojimų“. Siekiant to išvengti, siūlytume paminėtą nuostatą patikslinti pagal 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 4 str. 15 dalyje nurodytą sąvoką, prieš žodį „įsipareigojimų“ įrašant „sutarčių“.
2. Manytume, kad Įstatymo projekto 3 str. 6 d. 1 punkto nuostata galėtų sukelti praktinių šios nuostatos įgyvendinimo problemų, vartojant joje tokias nuostatas kaip „tiesiogiai dalyvauja veikloje“ ar „palaiko ryšius“ – neaišku kaip pasireikštų *tiesioginis dalyvavimas* arba kokie santykiai būtų laikomi kaip *ryšių palaikymas su kredito gavėjais*.
3. Įvertinus Įstatymo projekto 3 str. 9 dalyje pateikiamą sąvoką, manytume, kad ji galėtų būti traktuojama kaip neatitinkanti pačios sąvokos pavadinimo, t.y. „konsultacinės kredito teikimo paslaugos“, kai nurodoma, kad tai „<-----> veikla, kuri yra atskira nuo kredito teikimo <-----> veiklos“.
4. Manytume, kad Įstatymo projekto 3 str. 12 dalyje žodis „grupė“, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo 3 str. 1 dalį, turėtų būti vartojamas ne priekyje, o po žodžių „kredito davėjų“ ir po „tarpusavio skolinimo platformos operatorių“.
5. Siūlytume tikslinti Įstatymo projekto 3 str. 16 dalyje vartojamą žodį „atskirai“ nurodant atskirai *nuo ko*.
6. Svarstyтина, ar Įstatymo projekto 3 str. 19 dalyje vartojamą sąvoką „kredito tarpininkas“ nebūtų tikslinga dėstyti analogiškai kaip yra nustatyta Vartojimo kredito įstatymo 2 str. 23 d.
7. Svarstyтина, ar Įstatymo projekto 3 str. 26 dalyje vartojamos sąvokos apibrėžimas neturėtų būti patikslintas pagal Mokėjimų įstatymo 2 str. 25 dalyje vartojamą sąvoką, t.y. po žodžių „teikia paslaugas“ įrašant „neįsteigęs filialo“ arba kitaip koreguojant šią sąvoką ir pašalinant formuluotės „turi filialą arba teikia paslaugas“ teisinį neapibrėžtumą.
8. Įstatymo projekto 3 str. 27 d. 3 punkte tikslintinas žodis „grupių“ nurodant kokios grupės turimos mintyje. Taip pat šioje įstatyminėje nuostatoje tikslintinas žodis „daugumos“, nurodant, kas konkrečiai būtų laikytina dauguma; žodis „rinkoje“ tikslintinas nurodant kieno/kokia/ kokios teritorijos rinka turima mintyje.

9. Atsižvelgiant į tai, kad juridinių asmenų steigimo dokumentuose negali būti imperatyvioms įstatymo nuostatoms prieštaraujančių nuostatų (CK 2.46 str. 2 d.), koreguotina Įstatymo projekto 3 str. 30 dalyje pateikiama sąvoka tuo aspektu, kad joje teikiama nuoroda tiek į „tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus teisinę formą reglamentuojantį įstatymą“, tiek ir į „steigimo dokumentus“ (analogiškai vertintina ir Įstatymo projekto 3 str. 32 dalis).
10. Įstatymo projekto 3 str. 32 d. sąvokoje žodis „juridinio“ netiks kredito tarpininko atžvilgiu, nes pagal Įstatymo projekto 3 str. 19 d. kredito tarpininkas gali būti tiek fizinis tiek ir juridinis asmuo.
11. Įstatymo projekto 4 str. pavadinimą siūlytume patikslinti prieš žodį „reklamai“ įrašant žodžius „kredito sutarties“.
12. Įstatymo projekto 4 str. 7 dalies nuostata vertintina atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų dėl Vyriausybės teisėkūros tobulinimo, į kuriuos Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 m. vasario 2 d. pasitarime (toliau – Pasiūlymai dėl Vyriausybės teisėkūros tobulinimo) pasiūlyta atsižvelgti ir vadovautis rengiant teisės aktus, 2.12 papunktį, pagal kurį ydinga laikytina praktika, kai ta pati institucija rengia teisės aktus, tvirtina juos ir prižiūri jų laikymąsi, nes tuomet atsiranda rizika nešališkumui ir Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatyto objektyvumo principų taikymui reguliuojant atitinkamą veiklą. Įstatymo projekto 4 str. 7 dalies nuostata, atsižvelgiant į šio straipsnio pavadinimą, turėtų būti patikslinta įtraukiant ir rinkodaros pranešimus.
13. Įstatymo projekto 6 str. pirmasis sakiny s koreguotinas šiais aspektais – neaiški žodžio „visuomet“ prasmė – reikėtų patikslinti, nurodant kokiais atvejais kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo pateikti informaciją apie siūlomas kredito sutartis (kartu atkreipiant dėmesį, kad pagal Įstatymo projekto 10 str. 1 punktą bendro pobūdžio informacija nebus laikoma ikisutartinė informacija), bei nurodyti kam/kokiam subjektui ši informacija turi būti pateikiama.
14. Įstatymo projekto 6 str. 11 punkte siūlytume atsisakyti subjektyvaus vertinamojo pobūdžio žodžio „tiesiogiai“. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 6 str. 14 punkte nurodoma informacija pagal savo pobūdį yra reikšminga kredito gavėjui, siūlytume šią nuostatą dėstyti aiškiai ir nedviprasmiškai, pvz. „galimos įsipareigojimų pagal kredito sutartį neįvykdymo pasekmės“. Kartu norėtume atkreipti dėmesį į Vartojimo kredito įstatymo 5 str., kuriame informacija, analogiška tai, kuri yra reglamentuojama Įstatymo projekto 6 str., vadinama standartinė informacija, o pagal Įstatymo projekto 7 str. suprantame, kad Įstatymo projekto kontekste standartinė informacija turės kitą prasmę. Kartu siūlytume Įstatymo projekto 7 str. 2 d. 1 punkte patikslinti žodį „nedelsiant“ atskleidžiant maksimalią jo trukmę.
15. Įvertinus Įstatymo projekto 7 str. 4 dalies 1 punktą, manytume, kad joje dėstoma sąlyga bus negalima, nes Įstatymo projekto 7 str. 2 dalis aiškiai reglamentuoja standartinės informacijos pateikimo momentą. Įstatymo projekto 7 str. 4 dalies 2 punkto nuostata taip pat nesiderintų su to paties straipsnio 2 d. 2 punktu, nes pateikus kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą pradedamas skaičiuoti apsvarstymo terminas (žr. Įstatymo projekto 8 str. 2 dalis).
16. Vertinant Įstatymo projekto 7 str. 7 dalį, svarstyтина, ar kredito gavėjui, su kuriuo bus bendraujama telefonu, pateikiamos standartinės informacijos turiniui neturėtų būti taikoma to paties straipsnio 1 dalis, tuomet neaišku, kodėl 7 str. 7 dalyje yra išskiriami tam tikri turinio elementai, kurių nėra nurodyta 7 str. 1 dalyje.
17. Manytume, kad Įstatymo projekto 7 str. 5 ir 8 dalys nepriskirtinos 7 str. reguliavimo dalykui, nes įpareigojantis pasiūlymas nėra standartinė informacija, tuo pačiu ir jų pateikimo terminai skiriasi (žr. Įstatymo projekto 7 str. 2 d. ir 8 str.).
18. Manytume, kad Įstatymo projekto 9 str. 1 dalyje būtų tikslinga atskleisti termino „per protingą laiką“ turinį, nes priešingu atveju tai priklausytų nuo subjektyvaus vertinimo.

19. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 3 str. 19 d. nuostatą, kurioje apibrėžta, kad kredito tarpininko veikla yra teikiama už atlygį, svarstytina, ar teisinga yra keičiamo įstatymo 9 str. 1 d. 4 punkto formuluotė „kai tarpininkas taiko komisinį atlyginimą kredito gavėjui už teikiamas paslaugas“ (analogiškai ir 9 str. 1 dalies 6 punkto formuluotė „jeigu juos kredito davėjas arba trečioji šalis moka kredito tarpininkui už teikiamas paslaugas“). Taip pat Įstatymo projekto 9 str. 1 dalies 6 punkto formuluotė „kitas skatinimo priemonės“ siūlytume derinti su Įstatymo projekto 3 str. 19 d. vartojama formuluote „arba bet kuri kita sutarta finansinio atlygio forma“.
20. Manytume, kad Įstatymo projekto 10 str. pirmąją pastraipą būtų tikslinga patikslinti, nurodant, kokia forma kredito davėjas arba kredito tarpininkas privalo pateikti paaiškinimus.
21. Įstatymo projekto 11 str. 1, 2, 3 ir 5 dalys vertintinos tuo aspektu, kad 1, 2, 3 dalyse pateikiamos nuostatos susijusios su bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimu, o 5 dalyje teikiama nuoroda į priežiūros institucijos nustatytą tvarką dėl bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimo – t.y. neaišku ką konkrečiai reguliuos priežiūros institucijos tvarka, kai nuostatos susijusios su bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimu siūlomos įtvirtinti Įstatymo projekte.
22. Įstatymo projekto 12 str. 3 d. siūloma nustatyti, kad „kredito davėjas privalo turėti kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisykles“ – neaišku koks subjektas šias taisykles tvirtintų ir koks būtų jų santykis su priežiūros institucijos tvirtinamu atsakingojo skolinimo tvarkos aprašu, nes pagal 12 str. 1 d. kreditingumo vertinimas atliekamas vadovaujantis priežiūros institucijos patvirtintu atsakingojo skolinimo tvarkos aprašu.
Paminėtina ir Įstatymo projekto 12 str. 11 dalis, kurioje nurodoma, kad priežiūros institucija detalizuoja kredito gavėjo kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo *reikalavimus* - ar šioje dalyje nustatyti reikalavimai bus kitas, nei 12 str. 1 dalyje minimas teisės aktas. Analogiškai vertintina ir Įstatymo projekto 22 str. 1 d., kurioje nustatyta, kad priežiūros institucija nustato kreditingumo vertinimo reikalavimus, o Įstatymo projekto 25 str. 2 d. 3 punkte paminėtos kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės. Todėl vertinant Įstatymo projekto nuostatas, susijusias su taisyklių, kurios reglamentuotų kreditingumo vertinimą ir atsakingąjį skolinimąsi, gausą, atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į Konstitucinio teismo suformuluotą doktriną, pagal kurią teisinis reguliavimas, susijęs su asmenų teisių ir pareigų nustatymu, gali būti įtvirtintas tik įstatymu, Įstatymo projekte reikėtų įtvirtinti pagrindinius vertinimo ir atsakingojo skolinimosi reikalavimus, o poįstatyminiame teisės akte/poįstatyminiuose teisės aktuose – jie galėtų būti detalizuoti.
23. Siūlytume atskleisti 13 str. 1 ir 6 dalyse vartojamos nuostatos „kitų šaltinių“ turinį arba šio nuostatos atsisakyti, nes 13 str. 4 dalyje nurodoma, kad kredito gavėjo kreditingumo vertinimas atliekamas reikalingus duomenis patikrinant *registruose ir informacinėse sistemose*.
24. Įstatymo projekto 16 str. 2 d. 22 punkte, siekiant teisinio aiškumo būtų tikslinga nurodyti kokia forma kredito gavėjo prašymas gali būti pateiktas (analogiškai ir 22 str. 1 d.) bei atskleisti žodžio „perteklinių“ turinį.
25. Vertinant Įstatymo projekto 16 str. 4 d. nuostatą, liktų neaišku, kokie pažeidimai būtų laikomi „esminiais kredito sutarties sąlygų pažeidimais“. Siūlytume atskleisti šios nuostatos turinį. Paminėtina, kad tai savo išvados (TAIS Nr. 16-147(2)) 22 punkte paminėjo ir Teisingumo ministerija. Kartu, pritariame ir kitam Teisingumo ministerijos tame pačiame punkte teikiamam siūlymui, kad siekiant teisinio aiškumo Įstatymo projekte būtų tikslinga nustatyti sąvokos „marža“ apibrėžimą.

26. Manytume, kad Įstatymo projekto 20 str. 1 dalies paskutiniame sakinyje, atsižvelgiant į to paties straipsnio 3 dalį, bei 19 str. 2 dalį, vietoj tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus turėtų būti nurodomas paskolos davėjas.
27. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto 20 str. 1 d., šio straipsnio 5 dalis turi būti atitinkamai papildyta po žodžių „kredito davėjas“ įrašant „arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius“.
28. Įstatymo projekto 21 str. 4 dalis sukuria teisinį neapibrėžtumą tuo aspektu, kad nėra nurodyta, ar kredito sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo valdymo procedūros ar priemonės bus tam tikras vadovo/valdymo organo patvirtintas dokumentas, ar šios priemonės/procedūros bus nustatomos kiekvienam konkrečiam atvejui ar bus vieningos visiems atvejams.
29. Atkreipiamė dėmesį, kad Įstatymo projekto 23 str. 1 dalies pirmu sakiniu nustatoma, kad kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas turi teisę vienašališkai nutraukti kredito sutartį arba pareikalauti grąžinti visą kreditą nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui tik esant esminiam kredito sutarties pažeidimui, įskaitant šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Pilnai neatskleidus, kas būtų laikytina esminiu sutarties pažeidimu, šios nuostatos taikymas priklausytų nuo subjektyvaus kredito davėjo ir (arba) paskolos davėjo vertinimo, o tai teisiniu požiūriu yra ydinga. Be to, Įstatymo projekto 23 str. 3 dalis imperatyviai nustato, kokiomis sąlygomis galimas vienašališkas kredito davėjo ir (arba) paskolos davėjo kredito sutarties nutraukimas, todėl šiame punkte paminėtos nuostatos derintinos tarpusavyje.
30. Savo prasme neaiški Įstatymo projekto 24 str. 1 dalyje vartojama formuluotė „šiam straipsnyje nenustatyta priemonė“. Siūlytume ją tikslinti, atskleidžiant jos turinį.
31. Vertinant Įstatymo projekto 25 str. 1 dalies nuostatą atkreiptinas dėmesys į Bankų įstatymo 9 str. 16 d. ir Kredito unijų įstatymo 9 str. 11 d., kuriose, manytume, turėtų būti atliekami pakeitimai, nustatantys, kad kredito teikimo veikla galima nuo įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą. Kartu pritariame Teisingumo ministerijos išvadoje (TAIS Nr. 16-147(2)) 29 punkte pateiktai pastabai, kad reikalavimas dėl asmenų įtraukimo į viešąjį kredito davėjų sąrašą turėtų būti nustatomas įstatyminiu lygiu.
32. Įstatymo projekto 25 str. 2 dalies 1 punkte vartojama formuluotė „dokumentai, duomenys ir informacija“. Siūlytume šį žodžių junginį (vartojant arba visus tris žodžius arba pateikiant jų trumpinį) vartoti ir Įstatymo projekto 25 str. 3 d. (ir kitur, kur šis žodžių junginys vartojamas), nes vienu atveju vartojama tik „dokumentai“, kitu „dokumentai ir (arba) informacija“.
33. Įstatymo projekto 25 str. 3 d. antrame sakinyje po žodžių „neišsamūs ar netikslūs“ siūlome įrašyti „ar pateikti ne visi dokumentai“, o po žodžio „papildomų“ įrašyti „ar patikslintų“. 25 str. 3 d. trečiame sakinyje po žodžio „papildomos“ reikėtų įrašyti „ar patikslintos“. Pagal šiame punkte dėstomų siūlymų analogiją taisyтина ir Įstatymo projekto 28 str. 4 dalis.
34. Įstatymo projekto 25 str. 4 dalis neteisinga, o kartu ir nesuderinta su to paties straipsnio 3 dalimi, pagal kurią, jei asmuo, siekiantis būti įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą nepateiks visų dokumentų, ar jie bus neišsamūs/neteisingi, jam bus suteikta galimybė juos patikslinti. Todėl dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos nepateikimas, arba pateikimas ne visų/neteisingų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos neturėtų būti pagrindas neįrašyti asmens į viešąjį kredito davėjų sąrašą, kaip siūloma nustatyti Įstatymo projekto 25 str. 4 d., todėl ši nuostata turėtų būti koreguojama arba jos atsisakoma.
Be to, manytume, kad Įstatymo projekto 25 str. 4 dalis turėtų būti papildyta dar vienu asmens neįrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą atveju, t.y. kai priežiūros institucija išnagrinėjusi visus asmens pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją nustatys, kad jis neatitinka keliamų reikalavimų – pvz. neatitiks Įstatymo projekto 31 str. keliamų reikalavimų. Analogiška pastaba taikoma ir Įstatymo projekto 28 str. 5 d.

35. Įstatymo projekto 25 str. 6 d. antrame sakinyje po žodžio „įstaigos“, atsižvelgiant į tos pačios dalies pirmąjį sakinį įrašytinas žodis „veiklos“. Taip pat 25 str. 6 d. antrasis sakinyje iš dalies neatitinka tos pačios dalies pirmojo sakinio, kuriame būtent ir nurodoma, koks terminas taikomas kredito įstaigai, turinčiai kredito įstaigos veiklos licenciją įrašymui į viešąjį kredito davėjų sąrašą - o tai jau galėtų būti traktuojama kaip įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą tvarka. Kartu 25 str. 6 dalies pirmame sakinyje tikslintinas žodis „nuo“ nurodant tikslų terminą, pvz. „tą pačią dieną kai yra išduodama kredito įstaigos veiklos licencija“.
36. Svarstyтина, ar Įstatymo projekto 26 str. 6 dalyje nurodant sąlygą, taikomą kredito davėjo išbraukimui iš viešojo kredito davėjų sąrašo, ši sąlyga neturėtų būti siejama su licencijos netekimu.
37. Įstatymo projekto 28 str. 2 dalyje teikiama nuoroda ne į tą Įstatymo projekto 3 str. dalį.
38. Manytume, kad Įstatymo projekto 28 str. 10 dalyje siūloma nustatyti nuostata yra analogiška to paties straipsnio 7 d. 1 punktui, todėl siūlytume šias nuostatas apjungti.
39. Pagal Įstatymo projekto 29 str. 3 dalį asmens atitikimą Įstatymo projekto 31 ir 32 straipsniuose nustatytiems reikalavimams vertins kredito davėjas, kai tuo tarpu pagal Įstatymo projekto 25 str. 3 dalį, 28 str. 4 dalį asmenų atitikimą analogiškiems reikalavimams vertins valstybės institucija, todėl svarstyтина, ar 29 str. 3 dalis būtų teisiškai pagrįsta.
40. Įstatymo projekto 30 str. 1 dalies formuluotėje po žodžių „privalo turėti“ siūlytume įrašyti „išskyrus šio įstatymo 3 dalį“.
41. Įstatymo projekto 31 str. 1 d. 1 punkto nuostata „arba per pastaruosius 5 metus fizinio asmens atžvilgiu yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už šiame punkte nurodytus nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus“ (analogiška nuostata yra ir Įstatymo projekto 31 str. 1 d. 2 punkte) vertintina atsižvelgiant į Pasiūlymų dėl Vyriausybės teisėkūros tobulinimo 1.2 papunktį, pagal kurį teisiniu reguliavimu nustatant tam tikrus ribojimus, siūlomos ribojimo priemonės turi atitikti teisėtus ir visuomenei svarbius tikslus, šios priemonės turi būti būtinos minėtiems tikslams pasiekti, jos neturi varžyti asmens teisių ir laisvių labiau negu reikia tikslams pasiekti. Visais atvejais atitikimą proporcingumo principui reikia pagrįsti - svarbu turėti mintyje, kad teistumas savo esme yra terminas, per kurį, įstatymų leidėjo požiūriu, asmeniui pagrįstai gali būti taikomi tam tikri apribojimai, teistumui išnykus ar jį panaikinus, asmuo turėtų būti traktuojamas (baudžiamosios teisės prasme) kaip neteistas; papildomų ribojimų taikymas asmenims po teistumo išnykimo ar panaikinimo turėtų būti pagrįstas (būtinai) ir atitikti proporcingumo principą. Atkreiptinas dėmesys, kad sąlygos, analogiškos Įstatymo projekto 31 str. 1 d. 1 ir 2 punktuose nustatytai sąlygai („arba per pastaruosius 5 metus fizinio asmens atžvilgiu yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už šiame punkte nurodytus nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus“) nėra nei Bankų, nei Kreditų unijų, nei Vartojimo kredito įstatymuose.
42. Įstatymo projekto 31 str. 1 d. 4 punkte siūlomas nustatyti reikalavimas yra „kuriam buvo pritaikyta poveikio priemonė už šiurkštų įstatymo ar kito teisės akto, reglamentuojančio finansinių paslaugų teikimą arba finansų įstaigų veiklą, reikalavimų pažeidimą“. Iš Įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, kurie konkrečiai teisės aktų pažeidimai būtų laikomi šiurkščiais, todėl taikant įstatymą ši nuostata gali būti nevienodai aiškinama. Siekiant to išvengti, Įstatymo projektą reikėtų papildyti, įvardinant teisės aktų konkrečias nuostatas, kurias pažeidus, būtų laikoma, kad asmuo padarė šiurkštų pažeidimą, arba nustatyti aiškius kriterijus, pagal kuriuos šiurkštūs teisės aktų pažeidimai būtų išskiriami iš kitų teisės aktų pažeidimų tarpo.
43. Įstatymo projekto 31 str. 4 dalyje nustatoma, kad priežiūros institucija pagal tam tikrą kredito davėjo ar kredito tarpininko pateiktą informaciją įvertins, ar naujai skiriamas vadovas/valdymo organo narys atitinka Įstatymo projekte nustatytus reikalavimus. Svarstyтина, ar ir kaip iš pateiktos informacijos bus galima tinkamai įvertinti tokių

asmenų specialiąsias žinias. Ši pastaba taikoma ir Įstatymo projekto 32 str. 4 daliai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad 31 str. 4 dalyje nustatoma, kad priežiūros institucijai bus reikalinga pateikti jos nustatytą informaciją, o 32 str. 4 dalyje – pateikti informaciją ir dokumentus, įrodančius jų darbuotojų žinias ir gebėjimus. Siūlytume suvienodinti paminėtas nuostatas.

44. Įstatymo projekto 31 str. 4 dalies nuostatoje „neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų“ turėtų būti teikiama nuoroda ir į 31 str. 3 dalį- žr. Įstatymo projekto 31 str. 7 d. 1 punktą.
45. Įstatymo projekto 31 str. 5 dalyje teikiama nuoroda į „visus reikalingus dokumentus“, tačiau neaišku, kokie dokumentai būtų turimi mintyje. Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo projekto 31 str. 5 dalyje būtų tikslinga indikuoti, kad reikalingų pateikti dokumentų sąrašas reglamentuojamas poįstatyminiame teisės akte.
46. Įstatymo projekto 31 str. 7 d. 2 punkte nustatomas priežiūros institucijos nepritarimo siūlomo vadovo kandidatūrai ar įsigijimo sandoriui pagrindas, kuris, be kita ko, apima ir neteisingos informacijos pateikimą. Svarstyтина ar neteisingos informacijos pateikimas gali būti savarankiškas nepritarimo pagrindas, t.y. ar jis nebus tapatus 31 str. 7 d. 1 punkte nustatytam pagrindui.
47. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 31 str. 3 d. 2 punkte formuluojamas reikalavimas valdymo organo nariams, tačiau kitose to paties straipsnio dalyse kalbama vien apie reikalavimų vadovams tikrinimą – t.y. 31 str. 5, 7, 8, 9 dalys. Kartu koreguotina ir 31 str. 3 dalies pirmoji pastraipa, nurodant, kad šioje dalyje nustatomi reikalavimai ir juridinių asmenų valdymo organų nariams.
48. Manytume, kad Įstatymo projekto 35 str. 2 dalis, atsižvelgiant 35 str. 3 dalį, vertintina kaip perteklinė, be to brauktina kaip deklaratyvaus pobūdžio.
49. Įstatymo projekto 36 str. 7 dalyje besidubliuotų teikiama nuoroda į „kredito tarpininką“ – ši sąvoka vartojama 36 str. 7 dalies pirmoje pastraipoje bei šios dalies pirmame punkte, teikiant nuorodą į Įstatymo projekto 3 str. 19 dalį.
50. Atkreipiame dėmesį, kad reikalavimas tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus įstatiniam kapitalui, kurį siūloma nustatyti Įstatymo projekto 37 str. 4 dalyje skirtąsi nuo to, kuris yra nustatytas Vartojimo kredito įstatymo 25³ str. 3 dalyje. Siūlytume lydimuoju medžiagoje atskleisti šį skirtumą lemiančias priežastis.
51. Manytume, kad Įstatymo projekto 37 str. 5 dalyje būtų tikslinga atskleisti, kuriame etape/iki kurio momento veiklos tęstinumo planas turi būti parengtas. Be to, diskutuotinas šio plano reikalingumas, deklaruojant, kad jame turi būti numatytos priemonės ir procedūros, skirtos užtikrinti, kad tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla būtų vykdoma nuolat ir nepertraukiamai, o tuo tarpu pagal Įstatymo projekto 38 str. 3 d. 2 punktą tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla gali būti nebevykdoma ar nepradėta vykdyti.
52. Įstatymo projekto 37 str. 6 d. 4 punkte vartojamą formuluotę „su jais susijusią“ siūlytume tikslinti, nurodant, su kuo/kokiu aspektu susijusi informacija turima mintyje.
53. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 38 straipsnyje nėra reglamentuojamas asmens, siekiančio vykdyti tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veiklą, priežiūros institucijai pateiktų dokumentų nagrinėjimas bei jo neįrašymo į viešąjį tarpusavio skolinimo platformos sąrašą pagrindai (t.y. nėra nuostatų nuostatų analogiškų Įstatymo projekto 25 str. 3 ir 4 dalims).
54. Įstatymo projekto 40 str. 1 dalyje vartojamą formuluotę „be kitos šiame įstatyme nurodytos informacijos“ siūlytume patikslinti, pateikiant nuorodas į konkrečius Įstatymo projekto straipsnius (analogiškai ir Įstatymo projekto 40 str. 3 dalyje).
55. Įstatymo projekto 43 str. 1 dalies antrame sakinyje nuorodos į 35 str. 2 ir 4 dalis siūlytume atsisakyti, nes tos pačios dalies pirmu sakiniu yra teikiama nuoroda į eilę straipsnių, tarp kurių yra ir nuoroda į visą 35 straipsnį.

56. Manytume, kad Įstatymo projekto 46 str. 1 dalyje teikti nuorodą į 44 str. nėra korektiška, nes pastarajame nėra nurodytos priežiūros institucijos priežiūros funkcijos, o reglamentuojamas šios institucijos bendradarbiavimas su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis.
57. Įstatymo projekto 46 str. 1 d. 3 punkte siūlytume po žodžio „galutinis“ įrašyti „teismo“.
58. Įstatymo projekto 52 str. 1 d. 1 punkte vietoj „kredito teikim“ turėtų būti „kredito davėjo“.
59. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto 52 str. 1 d. 1 punkte vartojama bendro pobūdžio nuostata „arba atliekami kiti veiksmai ar veikla, kuriuos draudžia šis įstatymas“ apimtų 52 str. 1 d. 2-6 punktuose nurodytas nuostatas. Todėl siūlytume šias nuostatas derinti tarpusavyje.
60. Įstatymo projekto 52 str. 1 d. 6 punkte vartojama bendro pobūdžio nuostata „padaromas kitas teisės akto pažeidimas“, nukreipia praktiškai į visus teisės aktus, o tai vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. IR-298 patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 12 punktu yra ydinga, nes turi būti įvardinti konkretūs teisės aktai. 52 str. 1 d. 6 punktą kartu reikėtų tikslinti, nurodant kokio pobūdžio pažeidimai turimi mintyje.
61. Įstatymo projekto 53 str. 1 d. 3 punktą siūlytume patikslinti, po žodžių „už kitus“ įrašant „išskyrus šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus“.
62. Įstatymo projekto 53 str. 1 d. 3 punkte siūloma nustatyti, kad priežiūros institucija už šio įstatymo pažeidimus turi teisę skirti baudas, kurių dydis būtų skaičiuojamas procentais nuo asmenų *bendrųjų metinių pajamų*. Įstatymo projekte nėra nurodoma, kaip būtų skaičiuojamos bendrosios metinės pajamos, todėl siūlytume, siekiant teisinio aiškumo, „bendrųjų metinių pajamų“ formuluotę patikslinti, nurodant, kad jos yra siejamos su praėjusiais ūkiniais metais (žr. pvz. Konkurencijos įstatymo 36 str. 1 d.).
63. Įstatymo projekto 54 str. 2 dalyje tikslintina formuluotė „veiksno vykdymo“ nurodant kokio subjekto ir koks veiksmas turimas mintyje.
64. Neaišku kodėl Įstatymo projekto 55 str. 1 dalyje reglamentuojamas tik sprendimų dėl baudų paskyrimo vykdymas, kai tuo tarpu 55 str. pavadinimas indikuoja apie priežiūros institucijos sprendimų (t.y. visų) vykdymą. Nesureguliuavus kitų priežiūros institucijų sprendimų vykdymo, Įstatymo projekte liktų spraga.
65. Įstatymo projekto 55 str. 1 dalyje siūloma nustatyti, kad paskirtos baudos įvykdymas būtų skaičiuojamas nuo priežiūros institucijos sprendimo išsiuntimo arba jo įteikimo. Atsižvelgiant į tai, kad šie terminai yra skirtingi, t.y. jie nesutaptų, be to terminas baudai sumokėti turėtų būti skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo apie ją sužinojo, siūlytume 55 str. 1 dalyje išbraukti žodžius „išsiųstas arba“.
66. Įstatymo projekto 56 str. 3 dalies nuostata, atsižvelgiant į 44 str. 1 d., laikytina pertekline, todėl brauktina.
67. Atsižvelgiant į Korupcijos prevencijos įstatymo 8 str. 1 d. 13 p. nuostatas, turėtų būti atliekamas Įstatymo projekto antikorpacinis vertinimas.
68. Aiškinamojo rašto 9 punkte reikėtų nurodyti, ar Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Dėl Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 22 25² ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto; Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto; (Lietuvos respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

2 - ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO
ĮSTATYMO PROJEKTO

Institucija, pateikusi pastabas ar pasiūlymu, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai į pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2016 m. rugpjūčio 4 d. išvada Nr. NV-2501	2. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 33 str. 3 dalis, kurioje teisių ir pareigų pagal kredito sutartis perleidimo tvarka būtų nustatoma priežiūros institucijos teisės aktu, galėtų būti traktuojama kaip Konstitucinio teismo suformuluotos doktrinos, kad teisinis reguliavimas, susijęs su asmenų teisių ir pareigų nustatymu, gali būti įtvirtintas tik įstatymu, bei Civilinio kodekso 2.80 straipsnyje nustatyto draudimo įstatymuose nenumatytais administraciniais metodais reguliuoti juridinių asmenų veiklą nepaisymas. Todėl esminės kredito sutartis perleidimo sąlygos turėtų būti nustatytos Įstatymo projekte, o poįstatyminiame teisės akte galėtų būti tik sukonkretintos ir detalizuotos įstatymo nuostatos. Analogiškai vertintina ir Įstatymo projekto 40 str. 4 dalis.	Atsižvelgti iš dalies. Svarbu pastebėti, kad teisių ir pareigų perleidimui būtų taikomos CK įtvirtintos nuostatos dėl reikalavimo perleidimo. Projektu siūloma nustatyti tik specialų reikalavimą teisių ir pareigų perėmėjui, t.y. kad teisės ir pareigos pagal kredito sutartis būtų perduotos ne bet kokiam juridiniam asmeniui, o kredito davėjui, įrašytam į viešąjį kredito davėjų sąrašą, nes tik toks subjektas privalės toliau laikytis visų Projekte nustatytų reikalavimų. Taip pat tokiu būdu užtikrinama, kad nebus apeinamas Projekte nustatytas reikalavimas, kad kredito teikimo veikla gali verstis tik į viešąjį kredito davėjų sąrašą įrašyti juridiniai asmenys. Teisės ir pareigas perleidus ne kredito davėjui, juridinis asmuo neturėtų kredito davėjui įstatyme nustatytų teisių ir pareigų, todėl būtų pažeidžiami vartotojų interesai. Pabrėžtina, kad priežiūros institucijai suteikiama teisė tik nustatyti detalią įstatyme įtvirtintos pareigos įgyvendinimo tvarką. Projekto 33 straipsnio 3d. ir 40 str. 4 dalies nuostatų formuluotės patikslintos priežiūros institucijai suteikiant teisę ne nustatyti, bet detalizuoti nustatytus reikalavimus.
	3. Įvertinus Įstatymo projekto 51 ir 52 straipsnius, atkreipiamė dėmesį, kad nei viename iš jų nėra sureglamentuota kokių konkrečiai pažeidimų atveju būtų taikoma tam tikra poveikio priemonė. Toks reguliavimas galimai prieštarautų Konstitucinio Teismo doktrinai dėl klausimų, susijusių su asmenų teisėmis reguliavimo tvarkos - jog su asmens teisėmis susiję klausimai reguliuojami tik įstatymuose.	Neatsižvelgti. Projekto 51 straipsnis nustato poveikio priemonių rūšis, o poveikio priemonių taikymo pagrindai (pažeidimo rūšys) yra įtvirtinti Projekto 52 straipsnyje. Projekte siūloma diferencijuoti baudų dydžius atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį. Dėl kitų poveikio priemonių siūloma nustatyti, kad jos taikomos Finansinių priemonių rinkų įstatymo nustatyta tvarka, kitaip tariant, sprendžiant dėl poveikio priemonės taikymo būtų atsižvelgiama į tame įstatyme nustatytus poveikio priemonės skyrimo kriterijus (sunkumą, mastą, aplinkybes) ir konkrečiam pažeidimui parenkama adekvati ir proporcinga poveikio priemonė.

		<p>Pažymėtina, kad Projektu perkeliama 2014/17ES direktyva įpareigoja valstybes nares už nacionalinių teisės aktų nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, pažeidimus, nustatyti taisykles dėl veiksmingų, proporcingų ir atgrasančių sankcijų ir imtis visų jų įgyvendinimui užtikrinti būtinų priemonių. Todėl minėtam tikslui pasiekti taip pat labai svarbu priežiūros institucijai turėti kiek įmanoma platesnį veiksmų ratą, tinkamai reaguoti įvykus pažeidimui ir taip užkirsti kelią tolesniems pažeidimams. Manome, kad Projekto nuostatos ir užtikrina priežiūros institucijai teisę ir sąlygas kiekvieną atvejį įvertinti individualiai ir priėmus sprendimą taikyti įstatyme nustatytą (-as) poveikio priemonę (-es) parinkti tinkamiausią priemonę(-es), kas atitinka ir direktyvos tikslus. Todėl konkretų pažeidimą siejant su tam tikra poveikio priemone nebūtų pasiekiami minėti tikslai, nes priežiūros institucija negalėtų atsižvelgti į konkretaus pažeidimo aplinkybes, pažeidimo mastą, sunkumą, pažeidimą padariusį subjektą, jo dydį ir kitus nustatytus kriterijus ir taip parinkti tinkamiausią poveikio priemonę.</p> <p>Toks atsakomybės už įstatymo pažeidimus reglamentavimo principas įtvirtintas ir daugelyje kitų finansų srities teisės aktų – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme, Valiutos keityklos operatorių įstatyme, Mokėjimo įstaigų įstatyme, Finansinio tvarumo įstatyme, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme ir kt.</p>
<p>Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos pastaba, pareikšta per ministerijų atstovų 2016-08-09 pasitarimą</p>	<p>3.Taip pat pažymime, kad vadovaujantis LRV 2012-07-18 nutarimo Nr. 937 „Dėl licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija LRV 2016-07-20 nutarimas Nr. 750) 2.2 p., licencijas išduodantys viešojo administravimo subjektai licencijas išduoda, tikslina arba pakeičia, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą naudodamiesi vieninga Licencijų informacinė sistema. Atsižvelgiant į tai, teisė teikti kredito davėjų, tarpininkų, tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus paslaugas turi būti suteikiama naudojantis Licencijų informacine sistema, o ne įrašant į naujai kuriamus ir administruojamus sąrašus.</p>	<p>Neatsižvelgti. Pagal LRV 2012-07-18 nutarimo Nr. 937 „Dėl licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ 3 dalies 1 p. Vyriausybei neatskaitingiems viešojo administravimo subjektams, to paties nutarimo 2 dalies 2 p. nuostatos yra tik rekomendacinio pobūdžio. Pažymėtina, kad Lietuvos bankas priima licencijavimo taisykles ir išduoda teisę teikti finansines paslaugas suteikiančias licencijas ar įstatymų nustatytais atvejais finansų rinkų dalyvius įrašo į viešuosius Lietuvos banko administruojamus sąrašus. Lietuvos bankas nėra Vyriausybei atskaitinga viešojo administravimo institucija, todėl vadovaujantis minėtu Vyriausybės nutarimu, turi teisę savo nuožiūra spręsti dėl rekomendacijų (-ne)taikymo.</p>

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis

2016-09-06

Finansų ministerijai
Rasa Budbergytė

111

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-08-15

Dėl Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 22, 25(2) ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (TAP-16-1255) (16-147(4))

Pranešėjas: finansų ministrė R. Budbergytė

Dalyvauja: Finansų ministerijos Finansų rinkos politikos departamento Kredito ir mokėjimų skyriaus T. Stašaitytė

*Posėdžių rengimo skyriaus
patarėjas*

R. Gerasimovič

2016-08-04

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p>2016-08-04 (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <ol style="list-style-type: none"> Pasiūlyti Finansų ministerijai: <ol style="list-style-type: none"> atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas; projektą suderinti su Teisingumo ministerija ir Ūkio ministerija; įvertinti Lietuvos bankų asociacijos pastabas. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. <p>2016-08-08</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

pre 7 kl. (LKV poizolis)

DIREKTYVOS 2014/17/ES IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELE

<p>2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010</p>	<p>Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Vartojimo kredito įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Lietuvos banko įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos banko įstatymas Nr. I-678 (toliau – Lietuvos banko įstatymas)</p> <p>Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas Nr. VIII-1202 (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas)</p> <p>Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas Nr. VIII-1871 (toliau – Reklamos įstatymas)</p> <p>Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas Nr. I-2455 (toliau – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas)</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. D1-495 „Dėl pavyzdinės Butų ir kitų patalpų savininkų sprendimo dėl daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) protokolo formos ir pavyzdinės Pavedimo organizuoti daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimą ir (ar) įgyvendinimą, ir (ar) finansavimą sutarties formos patvirtinimo“ (toliau – Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-495)</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1725 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų</p>	<p>Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis (visiškas, dalinis)</p>
---	---	--

	<p>didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“ (toliau - Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklės).</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas Nr. IX-743 (toliau – Civilinio proceso kodeksas)</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas Nr. 4 CK (toliau – Civilinis kodeksas)</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 742 „Dėl valstybės įmonės Registrų centras įsteigimo“ (toliau – LRV nutarimas Nr. 742).</p> <p>Lietuvos banko valdybos nutarimas Nr. Dėl Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklių patvirtinimo (toliau – Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklės).</p> <p>Lietuvos banko valdybos nutarimas Nr. Dėl bendros su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklių patvirtinimo (toliau – Bendros su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklės).</p> <p>Lietuvos banko valdybos nutarimas Nr. Dėl pagal Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą veikiančių kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformų operatorių ir kredito tarpininkų vadovų ir darbuotojų rinkimo ir skyrimo taisyklių patvirtinimo (toliau –</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą veikiančių kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformų operatorių ir kredito tarpininkų vadovų ir darbuotojų rinkimo ir skyrimo taisyklės)</p> <p>Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2014 m. gruodžio 17 d. įsakymas Nr. DĮ-366 „Dėl būsto kainų indekso sudarymo metodikos patvirtinimo“</p>	
1 straipsnis	Įstatymo projektas	Visiškas

<p>Dalykas</p> <p>Šia direktyva nustatomi bendri principai, skirti valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų tam tikriems aspektams, susijusiems su vartojimo kredito sutartimis, užtikrintomis hipoteka ar kitomis priemonėmis, susijusiomis su gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu, įskaitant pareigą prieš suteikiant kreditą atlikti kreditingumo vertinimą, kurie yra pagrindas veiksmingiems kreditų garantavimo gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu standartams parengti valstybėse narėse, ir skirti tam tikriems rizikos ribojimo ir priežiūros reikalavimams, įskaitant kredito tarpininkų, paskirtųjų atstovų ir ne kredito įstaigų įsisteigimo ir priežiūros reikalavimus.</p>	<p>1 straipsnis. Įstatymo paskirtis</p> <p>1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito (toliau – kreditas), teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, kredito davėjo, kredito tarpininko ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus pareigas bei atsakomybę, vykdant šiame įstatyme numatytą veiklą.</p>	
<p><i>2 straipsnis</i></p> <p>Suderinimo lygis</p> <p>1. Šia direktyva valstybėms narėms netrukdoma toliau palikti galioti arba priimti griežtesnių nuostatų, kuriomis siekiama apsaugoti vartotojus su sąlyga, kad tokios nuostatos yra suderinamos su jų įsipareigojimais pagal Sąjungos teisę.</p> <p>2. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės nepalieka galioti arba nepriima savo nacionalinėje teisėje nuostatų, kurios skiriasi nuo nustatytųjų 14 straipsnio 2 dalyje ir II priedo A dalyje dėl standartinės ikisutartinės informacijos teikimo naudojant Europos standartinį informacijos lapą (toliau – ESIL) ir nustatytųjų 17 straipsnio 1–5 dalyse, 7 dalyje bei 8 dalyje ir I priede dėl bendro suderinto Sąjungos standarto, taikomo apskaičiuojant bendros kredito kainos metinę normą (toliau – BKKMN).</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia</p> <p>Komentaras: Lietuvos teisėje nėra griežtesnių nuostatų, nei Direktyvoje.</p>	
<p><i>3 straipsnis</i></p> <p>Taikymo sritis</p> <p>1. Ši direktyva taikoma:</p> <p>a) kredito sutartims, užtikrintoms hipoteka arba kita panašia valstybėje narėje įprastai naudojama garantija gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu arba užtikrintoms su gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu susijusia teise, ir</p> <p>b) kredito sutartims, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti teises į žemės arba esamo ar projektuojamo statinio nuosavybę.</p>	<p>Įstatymo projektas.</p> <p>2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis</p> <p>1. Šis įstatymas taikomas:</p> <p>1) kredito sutartims, pagal kurias kredito gavėjo įsipareigojimų įvykdymas užtikrinamas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamuoju turtu susijusia teise;</p> <p>2) kredito sutartims, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti teisę į žemės arba kito esamo ar projektuojamo nekilnojamojo turto nuosavybę;</p>	Visiškas
<p>2. Ši direktyva netaikoma:</p> <p>a) pajamų iš įkeisto turto kredito sutartims, pagal kurias kreditorius:</p> <p>i) atlieka vienkartinį mokėjimą, moka periodines išmokas arba kitos formos kredito išmoką mainais už pinigų sumą, kuri bus gauta ateityje pardavus gyvenamosios paskirties nekilnojamąjį turtą, arba su</p>	<p>Išplėtus direktyvos taikymo sritį, šios nuostatos perkelti nereikia.</p>	

<p>gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu susijusią teisę ir ii) nereikalaus, kad kreditas būtų grąžintas iki vieno ar daugiau nurodytų vartotojo gyvenimo įvykių, kaip apibrėžė valstybės narės, išskyrus tuos atvejus, kai vartotojas pažeidžia savo sutartinius įsipareigojimus, dėl kurių kreditorius gali nutraukti kredito sutartį;</p>		
<p>b) kredito sutartims, kai savo darbuotojams kreditą suteikia darbdavys, kuriam kreditavimas yra nepagrindinė veikla, ir kai tokia kredito sutartis siūloma be palūkanų arba su mažesne nei rinkoje vyraujanti BKKMN ir paprastai nėra siūloma visuomenei;</p> <p>c) kredito sutartims, pagal kurias kreditas suteikiamas be palūkanų ir jokių kitų mokesčių, išskyrus tuos, kuriais padengiamos tiesiogiai su kredito užtikrinimu susijusios išlaidos;</p> <p>d) kredito sutartims, kurios yra sudarytos kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas forma ir pagal kurias kreditas turi būti grąžintas per vieną mėnesį;</p> <p>e) kredito sutartims, kurios yra sudarytos pagal susitarimą, pasiektą teisme arba kitoje valstybės institucijoje;</p> <p>f) kredito sutartims, kurios yra susijusios su nemokamai atidėtu esamos skolos mokėjimu ir kurioms netaikomas 1 dalies a punktas.</p>	<p>Įstatymo projektas. 2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis 2. Šis įstatymas netaikomas:</p> <p>11) kredito sutartims, pagal kurias kreditas suteikiamas ne kredito gavėjams;</p> <p>2) kredito sutartims, pagal kurias darbdavys, kai kredito teikimo veikla sudaro nepagrindinę jo veiklos dalį, suteikia darbuotojams kreditą be palūkanų arba už mažesnę negu rinkoje vyraujanti bendros kredito kainos metinę normą, ir kurios nėra siūlomos visuomenei;</p> <p>3) kredito sutartims, pagal kurias kreditas suteikiamas be palūkanų ir jokių kitų mokesčių, išskyrus tuos, kuriais padengiamos tiesiogiai su kredito užtikrinimu susijusios išlaidos;</p> <p>4) sąskaitos kreditavimo sutartims, kai kreditas turi būti grąžintas per vieną mėnesį;</p> <p>5) kredito sutartims, kurios yra sudaromos pagal susitarimą, pasiektą teisme arba viešojo administravimo institucijoje;</p>	<p>Visiškas</p>
<p>3. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti:</p> <p>a) 11 ir 14 straipsnių ir II priedo vartojimo kredito sutartims, užtikrintoms hipoteka arba kita panašia valstybėje narėje įprastai naudojama garantija gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu arba užtikrintoms su gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu susijusia teise, kurių paskirtis nėra įgyti arba išlaikyti teisę į gyvenamosios paskirties nekilnojamąjį turtą, su sąlyga, kad tos valstybės narės tokioms kredito sutartims taiko Direktyvos 2008/48/EB 4 straipsnį, 5 straipsnį ir II bei III priedus;</p> <p>b) šios direktyvos kredito sutartims dėl turto, kai kredito sutartyje nustatyta, kad šio nekilnojamojo turto vartotojas arba vartotojo šeimos narys negali bet kuriuo metu naudoti kaip namo, buto arba kitos gyvenamosios vietos ir kad jis turi būti naudojamas kaip namas, butas arba kita gyvenamoji vieta pagal nuomos sutartį;</p>	<p>Pagal Įstatymo projektą direktyvos 3 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nustatyta išimtis nepasirinkta.</p> <p>Komentaras: Direktyvos 11 straipsnio nuostatos perkeltos į Įstatymo projekto 4 straipsnį „Reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai“. Direktyvos 14 straipsnio nuostatos perkeltos į Įstatymo projekto: 7 straipsnį „Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą“</p> <p>8 straipsnį „Apsvarstymo laikotarpis“ ir 19 straipsnį „Teisė atsisakyti kredito sutarties“. Direktyvos II priedo nuostatos bus perkeltos į Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisykles.</p>	
<p>c) šios direktyvos kredito sutartims dėl kreditų, kurie pagal įstatymų nuostatą, kuria siekiama bendro intereso, suteikiami tam tikros visuomenės dalies atstovams be palūkanų arba taikant mažesnę nei</p>	<p>Įstatymo projektas. 2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis 6) šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytoms kredito sutartims, kurios</p>	<p>Visiškas</p>

rinkoje vyraujančią skolinimosi normą, arba kitomis sąlygomis, kurios vartotojui yra palankesnės nei rinkoje vyraujančios sąlygos ir kurios suteikiamos taikant ne didesnę nei rinkoje vyraujančią skolinimosi normą;	sudaromos pagal Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą.	
d) šios direktyvos trumpalaikėms paskoloms;	Įstatymo projekte nuspręsta kredito rūšių pagal jų terminą neskirstyti, todėl išimtis nepasirinkta.	
e) šios direktyvos kredito sutartims, kai kreditorius yra organizacija, kuriai taikoma Direktyvos 2008/48/EB 2 straipsnio 5 dalis.	Pagal Įstatymo projektą direktyvos 3 straipsnio 3 dalies e punkte nustatyta išimtis nepasirinkta, t. y. Įstatymo projektas bus taikomas ir Direktyvos 3.2.e) nurodytų įstaigų sudaromoms kredito sutartims. 2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis 1.Šis įstatymas taikomas: 1) kredito sutartims, pagal kurias kredito gavėjo įsipareigojimų įvykdymas užtikrinamas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamojo turto susijusia teise; 2) kredito sutartims, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti teisę į žemės arba kito esamo ar projektuojamo nekilnojamojo turto nuosavybę; 3) sutartims, kurios sudaromos turint tikslą išvengti šio įstatymo nuostatų taikymo, tačiau kurios pagal turinį priskirtinos šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms kredito sutartims.	
4. Valstybės narės, kurios naudojasi 3 dalies b punkte nurodyta galimybe, užtikrina, kad nacionaliniu lygiu šios rūšies kreditui būtų taikomi tinkami principai.	Kadangi direktyvos 3 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyta išimtis nepasirinkta, todėl specialios nacionalinio teisės akto normos, atitinkančios šią direktyvos nuostatą, Lietuvos teisėje nėra.	
5. Valstybės narės, kurios naudojasi 3 dalies c arba e punkte nurodyta galimybe, užtikrina, kad būtų taikomos atitinkamos alternatyvios priemonės, kuriomis užtikrinama, jog ikisutartiniu laikotarpiu vartotojai laiku gautų informaciją apie tokių kredito sutarčių pagrindines ypatybes, riziką ir išlaidas ir kad tokių kredito sutarčių reklama būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti.	Komentaras. Ikisutartinės informacijos apie valstybės remiamų kreditų daugiabučiams namas atnaujinti (modernizuoti) pagrindines ypatybes, riziką ir išlaidas gavimą užtikrina Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas ir šio įstatymo poįstatyminiai teisės aktai, numatantys būtų savininkų informavimą apie lėšų skolinimąsi atnaujinimo (renovavimo) projektui parengti ar įgyvendinti, investicijų plano tvirtinimą, kuriame turi būti nurodoma pagrindinė informacija apie kreditą, pareigą projekto administratoriui supažindinti būtų savininkus su esminėmis kreditavimo sutarties sąlygomis (kredito suma, terminai, įmokų dydis, jų grąžinimo mokėjimo tvarka), taip pat privalomą kredito sutarties sąlygą –kredito grąžinimo ir palūkanų mokėjimo atidėjimą iki projekto įgyvendinimo pabaigos ir išankstinį kredito grąžinimą netaikant išankstinio kredito grąžinimo mokesčio. Taip pat, poįstatyminiai teisės aktai reglamentuoja lengvatinio kredito teikimo ir naudojimo, būtų ir kitų patalpų savininkų informavimo apie lengvatinio kredito grąžinimo ir kredito ir palūkanų įmokų perskaičiavimo įgyvendinus projektą ir suteikus valstybės paramą.	Visiškas

	<p>Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas</p> <p>5 straipsnis. Sprendimų dėl atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo ir finansavimo priėmimo ir vykdymo tvarka</p> <p>1. Sprendimą dėl atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo pagal Vyriausybės patvirtintą Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą ar ją atitinkančias savivaldybių programas ir investicijų plano patvirtinimo, lėšų skolinimosi atnaujinimo (modernizavimo) projektui (ar jo daliai) parengti ir įgyvendinti ir kreditavimo sutarties sąlygų butų ir kitų patalpų savininkai priima balsų dauguma Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka. Butų ir kitų patalpų savininkų sprendimo dėl daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) protokolo pavyzdinę formą nustato Vyriausybės įgaliota institucija.</p> <p>Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-495</p> <p>Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. sausio 7 d. nutarimo Nr. 19 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą" 1 punktu, tvirtinu:</p> <p>1. Pavyzdinę butų ir kitų patalpų savininkų sprendimo dėl daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) protokolo formą (pridedama).</p> <p>Komentaras:</p> <p>Lengvatinio kredito būstui atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir naudojimo, butų ir kitų patalpų savininkų informavimo apie lengvatinio kredito grąžinimo ir kredito įmokų perskaičiavimo įgyvendinus projektą ir suteikus valstybės paramą tvarka išsamiau reglamentuota Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklėse.</p> <p>Reklamos įstatymas</p> <p>3 straipsnis. Reklamos principai</p> <p>Reklama turi būti:</p> <p>1) padori ir teisinga;</p>	
--	--	--

	2) aiškiai atpažįstama. 5 straipsnis. Klaidinanti reklama 1. Draudžiama naudoti klaidinančią reklamą.	
<i>4 straipsnis</i> Terminų apibrėžtys Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys: 1. vartotojas – vartotojas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio a punkte;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 13. Kredito gavėjas – fizinis asmuo, kuris siekia sudaryti arba sudaro kredito sutartį asmeninėms, šeimos, namų ūkio, bet ne verslo ar profesinėms reikmėms.	Visiškas
2. kreditorius – fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdydamas komercinę veiklą, verslo arba profesinę veiklą teikia arba įsipareigoja suteikti kreditą, kuriam taikomas 3 straipsnis;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 11. Kredito davėjas – asmuo, išskyrus fizinį asmenį ir pelno nesiekiantį juridinį asmenį, kuris verslo tikslais teikia arba įsipareigoja suteikti kreditą. Komentaras: Atsižvelgiant į Direktyvos preambulės 10 punkte numatytą galimybę valstybėms narėms kreditoriumi laikyti tik juridinį asmenį, perkeltiant Direktyvos nuostatas pasirinkta Direktyvos nuostatų netaikyti fiziniams asmenims. Taigi pagal Įstatymo projektą fiziniai asmenys negalės būti kredito davėjais.	Visiškas
3. kredito sutartis – sutartis, pagal kurią kreditorius suteikia arba įsipareigoja suteikti vartotojui kreditą, kuriam taikomas 3 straipsnis, atidėtojo mokėjimo, paskolos ar kito panašaus finansinio susitarimo forma;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 18. Kredito sutartis – sutartis, pagal kurią kredito davėjas arba paskolos davėjas teikia arba įsipareigoja suteikti kredito gavėjui kreditą atidėtojo mokėjimo, paskolos ar kito panašaus finansinio susitarimo forma.	Visiškas
4. papildoma paslauga – paslauga, kuri siūloma vartotojui kartu su kredito sutartimi;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 22. Papildoma kredito teikimo paslauga – paslauga, kuri papildomai siūloma kredito gavėjui kartu su kredito sutartimi.	Visiškas
5. kredito tarpininkas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris veikia ne kaip kreditorius arba notaras ir kuris veikia ne vien tiesiogiai ar netiesiogiai pristatydamas vartotoją kreditoriui arba kredito tarpininkui bei kuris vykdydamas komercinę veiklą, verslo arba profesinę veiklą už užmokestį, kuris gali būti mokamas pinigais arba bet kuria kita sutarta finansinio atlygio forma: a) pateikia arba siūlo kredito sutartis vartotojams; b) padeda vartotojams atlikti kredito sutarčių parengiamąjį darbą arba kitą ikisutartinį administravimą, negu numatyta a punkte, arba	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 19. Kredito tarpininkas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris veikdamas ne kaip kredito davėjas, tarpusavio skolinimo platformos operatorius arba notaras, kredito gavėją tiesiogiai ar netiesiogiai pristato kredito davėjui, kredito tarpininkui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui ir kuris verslo arba profesijos tikslais už atlygį, mokamą pinigais arba bet kuria kita sutarta finansinio atlygio forma, atlieka bent vieną iš šių veiksmų: 1) pateikia arba siūlo kredito sutartį kredito gavėjui;	Visiškas

c) sudaro kreditoriaus vardu kredito sutartis su vartotojais;	2) padeda kredito gavėjui atlikti kitus su kredito gavimu susijusius veiksmus prieš sudarant kredito sutartį, išskyrus šios dalies 1 punkte numatytą veiksmą; 3) kredito davėjo arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus vardu sudaro kredito sutartį su kredito gavėju.	
6. grupė – kreditorių, kurie turi būti sujungiami siekiant parengti konsoliduotąsias ataskaitas, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, grupė;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 12. Kredito davėjų arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių grupė (toliau – grupė) – kredito davėjų grupė arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių grupė, kurių finansinės ataskaitos turi būti sujungiamos ir teikiamos kaip įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme.	Visiškas
7. susietasis kredito tarpininkas – kredito tarpininkas, kuris veikia: a) tik vieno kreditoriaus; b) tik vienos grupės arba c) tam tikro skaičiaus kreditorių ar grupių, kurie nesudaro daugumos rinkoje, vardu ir visiškai bei besąlygiškai jų atsakomybe;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 27. Priklausomas kredito tarpininkas – kredito tarpininkas, kuris veikia: 1) vieno kredito davėjo vardu ir visiškai jo atsakomybe; 2) vienos kredito davėjų grupės vardu ir visiškai jos atsakomybe; arba 3) kredito davėjų ar jų grupių, kurie nesudaro daugumos kredito rinkoje, vardu ir visiškai jų atsakomybe.	Visiškas
8. paskirtasis atstovas – fizinis arba juridinis asmuo, vykdančias 5 punkte nurodytą veiklą ir veikiantis tik vieno kredito tarpininko vardu ir visiškai bei besąlygiškai jo atsakomybe;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 20. Kredito tarpininko atstovas – fizinis arba juridinis asmuo, vykdančias šio straipsnio 19 dalies 1-3 punktuose nurodytą veiklą ir veikiantis tik vieno kredito tarpininko vardu ir visiškai bei besąlygiškai jo atsakomybe.	Visiškas
9. kredito įstaiga – kredito įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 14 Kredito įstaiga – kaip tai apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL 2013 L 176, p. 1) 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte.	Visiškas
10. ne kredito įstaiga – kreditorius, kuris nėra kredito įstaiga;	Lietuva pasirinko neperkelti šios nuostatos, nes sąvoka „kredito įstaiga“ apibrėžta Įstatymo projekto 3 straipsnio 16 dalyje, todėl Direktyvos 4 straipsnio 10 dalyje nurodytomis ne kredito įstaigomis	

	laikytini visi kiti kreditoriai, nepatenkantys į minėtos Įstatymo projekto sąvokos apibrėžtį.	
<p>11. darbuotojai:</p> <p>a) fizinis asmuo, dirbantis kreditoriui arba kredito tarpininkui, tiesiogiai dalyvaujantis veikloje, kuriai taikoma ši direktyva arba palaikantis ryšius su vartotojais vykdamas veiklą, kuriai taikoma ši direktyva;</p> <p>b) fizinis asmuo, dirbantis paskirtajam atstovui, palaikantis ryšius su vartotojais vykdamas veiklą, kuriai taikoma ši direktyva;</p> <p>c) fizinis asmuo, tiesiogiai vadovaujantis a ir b punktuose nurodytiems fiziniams asmenims arba prižiūrintis jų darbą;</p>	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 6. Darbuotojas – fizinis asmuo, kuris:</p> <p>1) darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijęs su kredito davėju, kredito tarpininku arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriumi ir vykdydamas savo funkcijas tiesiogiai dalyvauja veikloje, kuriai taikomas šis įstatymas, arba palaiko ryšius su kredito gavėjais vykdamas kredito teikimo veiklą, kuriai taikomas šis įstatymas;</p> <p>Neperkeliamas, nes Lietuva pasirinko netaikyti šių nuostatų, susijusių su „paskirtuoju atstovu“ pagal Direktyvos 31 straipsnyje nustatytą galimybę.</p> <p>2) tiesiogiai vadovauja šios dalies 1 punkte nurodytiems asmenims arba prižiūri jų darbą.</p>	Visiškas
12. bendra kredito suma – visa kredito suma, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio 1 punkte;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 3. Bendra kredito suma – kredito suma, kuria galima naudotis pagal kredito sutartį.</p>	Visiškas
13. bendra kredito kaina vartotojui – visos su kreditu susijusios išlaidos vartotojui, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio g punkte, įskaitant nuosavybės vertinimo išlaidas, kai toks vertinimas būtinas kreditui gauti, bet neįskaitant nekilnojamojo turto nuosavybės teisių perleidimo registracijos mokesčių. Ji neapima mokesčių, kuriuos vartotojas moka už kredito sutartyje nustatytą įsipareigojimų nevykdymą;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 2. Bendra kredito kaina – kredito gavėjo išlaidos, susijusios su kreditu (palūkanos, komisinis atlyginimas, turto vertinimo išlaidos, kai toks vertinimas būtinas kreditui gauti), taip pat įkeisto nekilnojamojo turto draudimo išlaidos, jei privaloma sudaryti draudimo sutartį siekiant gauti kreditą arba taikyti kredito sutarčiai skelbiamas nuostatas ir sąlygas, mokėjimo priemonių, skirtų mokėjimo operacijoms ir kredito lėšoms išmokėti, išlaidos ir bet kurios kitos su kredito sutartimi susijusios išlaidos, kurias kredito gavėjas turi sumokėti ir kurios yra žinomos kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui, bet neįskaitant atlyginimo notarui ir netesybų už kredito sutartyje nustatytą įsipareigojimų nevykdymą, ir kitų išlaidų, susijusių su nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą registravimu.</p>	Visiškas
14. bendra vartotojo mokama suma – bendra vartotojo mokama suma, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio h punkte;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 1. Bendra kredito gavėjo mokama suma – bendros kredito sumos ir</p>	Visiškas

	bendros kredito kainos suma.	
15. bendros kredito kainos metinė norma (BKMN) – bendra kredito kaina vartotojui, išreikšta metine bendros kredito sumos, prireikus įskaičiavus išlaidas, nurodytas 17 straipsnio 2 dalyje, procentine dalimi; ši norma apskaičiuojama kasmet ir ją sudaro visa būsimų arba esamų kreditoriaus ir vartotojo sutartų įsipareigojimų (išmokėtų lėšų, grąžinimo įmokų ir mokesčių) esama vertė;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 4. Bendros kredito kainos metinė norma – bendra kredito kaina, išreiškiama metine bendros kredito sumos procentine dalimi, kuri kiekvienais metais yra lygi dabartinei visų būsimų arba esamų kredito davėjo arba paskolos davėjo ir kredito gavėjosutartų įsipareigojimų (išmokėtos kredito sumos, kredito įmokų ir kitų susijusių mokėjimų) vertei.</p> <p>Komentaras: Direktyvos 17 straipsnio 2 dalyje nurodytos išlaidos neįtrauktos į sąvoką, nes perkeliant Direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę pasirinkta taikyti siejimo draudimą, išskyrus Direktyvos 12 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytą išimtį, taigi nepasirinkta galimybė taikyti Direktyvos 12 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų, todėl atitinkamai ir Direktyvos 17 str. 2 dalies nuostata tokiu atveju netaikytina.</p> <p>Įstatymo projektas. 5 straipsnis. Siejimas ir grupavimas. 4. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas, sudarydamas kredito sutartį, turėtų riboto naudojimo mokėjimo sąskaitą, skirtą grąžinamoms kredito lėšoms kaupti ir (arba) kreditui administruoti. Tokia mokėjimo sąskaita atidaroma, tvarkoma, uždaroma ir su ja susijusios paslaugos, skirtos grąžinamoms kredito lėšoms kaupti arba kreditui administruoti, turi būti teikiamos nemokamai.</p>	Visiškas
16. kredito palūkanų norma – kredito palūkanų norma, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio j punkte;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 15. Kredito palūkanų norma – metinė palūkanų norma, išreiškiama fiksuotuoju arba kintamuoju procentiniu dydžiu, taikomu išmokėti kredito daliai.</p>	Visiškas
17. kreditingumo vertinimas – galimybės, kad bus vykdomi sudarant kredito sutartį prisiimti skoliniai įsipareigojimai, vertinimas;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 10. Kreditingumo vertinimas – galimybės vykdyti skolinius įsipareigojimus, prisiimtus sudarant kredito sutartį, vertinimas.</p>	Visiškas
18. patvarioji laikmena – patvarioji laikmena, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/48/EB 3 straipsnio m punkte;	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 24. Patvarioji laikmena – laikmena (kompiuterio diskelis, vienkartinio įrašymo kompaktinis diskas (CD), universalusis skaitmeninis (optinis) diskas (DVD), kredito gavėjo kompiuterio standusis diskas, kuriame</p>	Visiškas

	įrašytas elektroninis paštas ir kita, išskyrus interneto svetaines, jei jos neatitinka šioje dalyje nurodytų patvariosios laikmenos požymių), kuri suteikia galimybę kredito gavėjui ateityje pasinaudoti nepakitusia joje laikoma informacija ir galimybę jam skirtą informaciją laikyti tiek laiko, kiek reikia pagal informacijos paskirtį, ir taip, kad ja būtų galima pasinaudoti ateityje ir kad būtų galima laikomą informaciją atkurti jos nepakeičiant.	
19. buveinės valstybė narė: a) kai kreditorius arba kredito tarpininkas yra fizinis asmuo – valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė; b) kai kreditorius arba kredito tarpininkas yra juridinis asmuo – valstybė narė, kurioje yra jo registruotoji buveinė, arba, jeigu pagal savo nacionalinę teisę jis registruotosios buveinės neturi, – valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 5. Buveinės valstybė narė – valstybė narė, kurioje yra: 1) pagrindinę veiklos dalį sudarančios kredito tarpininko veiklos vietos adresas, kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo; 2) kredito davėjo arba kredito tarpininko, kai jis yra juridinis asmuo, registruota buveinė arba, jeigu pagal savo valstybės narės teisę kredito davėjas arba kredito tarpininkas registruotos buveinės neturi, – valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė.	Visiškas
20. priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri nėra buveinės valstybės narė ir kurioje kreditorius arba kredito tarpininkas turi filialą arba teikia paslaugas;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 26. Priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri nėra buveinės valstybės narė ir kurioje kredito davėjas arba kredito tarpininkas turi filialą arba teikia paslaugas neįsteigęs filialo.	Visiškas
21. konsultacinės paslaugos – asmeninių rekomendacijų teikimas vartotojui dėl vieno ar daugiau sandorių, susijusių su kredito sutartimis, kuris yra veikla, atskira nuo kredito suteikimo ir nuo 5 punkte nustatytos kredito tarpininkavimo veiklos;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 9. Konsultacinės kredito teikimo paslaugos – asmeninių rekomendacijų kredito gavėjui teikimo dėl vieno ar daugiau sandorių, susijusių su kredito sutartimis, veikla, kuri yra atskirta nuo kredito teikimo, tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus ir kredito tarpininko veiklos.	Visiškas
22. kompetentinga valdžios institucija – valdžios institucija, kurią valstybės narės paskiria kompetentinga pagal 5 straipsnį;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 25. Priežiūros institucija – Lietuvos bankas, šio ir kitų finansų rinkų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka vykdomas kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklos priežiūros funkcijas.	Visiškas
23. trumpalaikė paskola – neterminuota kredito arba kredito, kuris turi būti gražintas per 12 mėnesių, sutartis, kuria vartotojas naudojasi kaip laikina finansavimo priemonė, kol sudarys kitą su nekilnojamuoju turtu susijusį finansinį susitarimą;	Pagal Įstatymo projektą direktyvos 3 straipsnio 3 dalies d punkte nustatyta išimtis nepasirinkta, nes nuspręsta kredito rūšių pagal jų terminą Įstatymo projekte neskirstyti. Atsižvelgiant į tai, Direktyvos nuostatos perkelti nereikia.	Neperkelta
24. neapibrėžtasis įsipareigojimas arba garantija – kredito sutartis, kuri yra garantija kitam atskiram, bet papildomam sandoriui, ir kai	Bendros su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklės.	Neperkelta

nekilnojamuoju turtu užtikrinta pagrindinė paskolos suma išmokama tik sutartyje nurodyto įvykio ar įvykių atveju;		
25. bendros nuosavybės kredito sutartis – kredito sutartis, pagal kurią grąžintina pagrindinė paskolos suma grindžiama sutartimi nustatyta nekilnojamojo turto vertės pagrindinės paskolos sumos grąžinimo arba grąžinimo įmokų procentine dalimi mokėjimo metu;	Pagal Įstatymo projektą direktyvos 12 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyta galimybė nepasinaudota, todėl šios nuostatos perkelti nereikia.	Visiškas
26. siejimas – kredito sutarties siūlymas arba pardavimas pakete kartu su kitais skirtingais finansiniais produktais arba paslaugomis, kai vartotojas negali atskirai sudaryti kredito sutarties;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 17. Kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų siejimas (toliau – siejimas) – kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų sujungimas į grupę, kai kredito gavėjas negali atskirai sudaryti vien tik kredito sutarties.	Visiškas
27. grupavimas – kredito sutarties siūlymas arba pardavimas pakete kartu su kitais atskirais finansiniais produktais arba paslaugomis, kai kredito sutartį taip pat galima su vartotoju sudaryti atskirai, tačiau nebūtinai tomis pačiomis sąlygomis nei siūloma sugrupuojant su papildomomis paslaugomis;	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 16. Kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų grupavimas (toliau – grupavimas) – kredito ir kitų finansinių produktų ar paslaugų sujungimas į grupę, kai kredito sutartis su kredito gavėju gali būti sudaroma ir atskirai, tačiau nebūtinai tomis pačiomis sąlygomis, nei siūloma kreditą sujungus kartu su papildomomis paslaugomis į grupę.	Visiškas
28. paskola užsienio valiuta – kredito sutartis, kai kreditas yra: a) išreikštas kita valiuta nei valiuta, kuria vartotojas gauna pajamas arba turi turto, iš kurių bus grąžinamas kreditas, arba b) išreikštas kita valiuta nei valstybės narės, kurioje nuolat gyvena vartotojas, valiuta.	Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 21. Kredito užsienio valiuta sutartis – kredito sutartis, kai kreditas yra išreikštas kita valiuta negu: 1) valiuta, kuria kredito gavėjas gauna pajamas arba kuria išreikštas turtas, iš kurio bus grąžinamas kreditas, arba 2) valstybės narės, kurioje kredito gavėjas nuolat gyvena, valiuta.	Visiškas
<i>5 straipsnis</i> Kompetentingos valdžios institucijos 1. Valstybės narės paskiria nacionalines kompetentingas valdžios institucijas, įgaliotas užtikrinti šios direktyvos taikymą ir vykdymą, ir užtikrina, kad joms būtų suteikti tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimai bei tinkami ištekliai, būtini veiksmingai ir efektyviai atlikti jų pareigas. Pirmoje pastraipoje nurodytos valdžios institucijos yra viešosios valdžios institucijos arba įstaigos, pripažįstamos nacionalinės teisės aktais arba nacionalinės teisės aktais šiam tikslui aiškiai įgaliotų valdžios institucijų. Jos nėra kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai.	Lietuvos banko įstatymas 1 straipsnis. Lietuvos bankas 1. Lietuvos Respublikoje centrinis bankas yra Lietuvos bankas, kuris nuosavybės teise priklauso Lietuvos valstybei. Lietuvos bankas yra sudedamoji Europos centrinių bankų sistemos dalis ir Europos centrinių bankų sistemos tikslų siekia bei uždavinius vykdo vadovaudamasis Europos centrinio banko gairėmis ir nurodymais. Lietuvos bankas savo funkcijas atlieka ir veiklą vykdo tiek, kiek tai neprieštarauja Europos centrinio banko ir Europos centrinių bankų sistemos tikslams ir Europos Sąjungos teisės aktams, tarp jų Europos centrinio banko teisės aktams. Lietuvos banko veiklos reglamentavimas suderintas su šio įstatymo 3 priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais. 2. Lietuvos valstybės nuosavybę Lietuvos banke išreiškia Lietuvos banko	Visiškas

kapitalas. Lietuvos banko turtas jam priklauso nuosavybės teise. Lietuvos bankas savo turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja pagal Europos Sąjungos teisės aktus ir šį įstatymą.
3. Lietuvos banką steigia Seimas.

Įstatymo projektas

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

25. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas, šio ir kitų finansų rinkų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka vykdomasis kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklos priežiūros funkcijas.

Lietuvos banko įstatymo projektas

1 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai yra bankai, užsienio valstybių bankų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, Centrinė kredito unija, kredito unijos, draudimo įmonės, perdraudimo įmonės, užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, draudimo brokerių įmonės ir užsienio valstybių draudimo ir perdraudimo tarpininkų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, elektroninių pinigų įstaigos, elektroninių pinigų įstaigų tarpininkai ir užsienio valstybių elektroninių pinigų įstaigų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, reguliuojamos rinkos operatoriai, valdymo įmonės, investicinės bendrovės, depozitoriumai, užsienio valstybių finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, pensijų asociacijos, kontroliuojančiosios investicinės bendrovės ir emitentai, mokėjimo įstaigos ir mokėjimo įstaigų tarpininkai, vartojimo kredito davėjai ir vartojimo kredito tarpininkai, **su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkai**, mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų operatoriai ir valiutos keityklų operatoriai.“

2. Papildyti 42 straipsnio 2 dalį nauju 8 punktu:

„8) atlieka **su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformos operatorių ir su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito tarpininkų priežiūrą** ir kitas Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymu Lietuvos bankui priskirtas funkcijas.“

3. Buvusius 42 straipsnio 2 dalies 8, 9 ir 10 punktus laikyti atitinkamai 9,

<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos valdžios institucijos, visi kompetentingose valdžios institucijose dirbantys arba dirbę asmenys, taip pat kompetentingų valdžios institucijų nurodymu veikiantys auditoriai ir ekspertai būtų įpareigoti saugoti profesinę paslaptį. Jokia konfidenciali informacija, kurią jie gali gauti atlikdami savo pareigas, išskyrus informacijos suvestines arba apibendrintą informaciją, negali būti atskleista jokiame asmeniui arba institucijai; tai nedaro poveikio atvejams, kuriems taikoma baudžiamoji teisė arba ši direktyva. Vis dėlto tai netrukdo kompetentingoms valdžios institucijoms keisti konfidencialia informacija arba ją perduoti pagal nacionalinę bei Sąjungos teisę.</p>	<p>10 ir 11 punktais.</p> <p>Įstatymo projektas 49 straipsnis. Priežiūros institucijos teisė į informaciją ir gautos informacijos apsauga 3. Informacijos, kurią priežiūros institucija gauna priežiūros tikslu, apsaugai taikomos Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnio nuostatos.</p> <p>Lietuvos banko įstatymas 19 straipsnis. Pareiga saugoti paslaptis 1. Lietuvos banko tarnautojai bei kiti asmenys, kuriems suteikta teisė susipažinti su valstybės, tarnybos ir banko paslaptis sudarančia informacija arba kurie sužino ją be tokios teisės, privalo saugoti valstybės, tarnybos ir banko paslaptis sudarančią informaciją. Ši pareiga išlieka ir pasibaigus Lietuvos banko tarnautojų darbo santykiams su Lietuvos banku ar kitų asmenų bet kokiems kitiems ryšiams, susijusiems su Lietuvos banku. 2. Banko paslaptis – tai bet kokia nevieša su Europos centrinių bankų sistema susijusi informacija ir kita Lietuvos banko veikloje naudojama informacija, kuri pagal savo svarbą nesudaro valstybės ir tarnybos paslapties, tačiau kurios neteisėtas atskleidimas arba praradimas gali turėti neigiamų padarinių Lietuvos banko funkcionavimui ir jo vykdomai veiklai, pakenkti teisėtiems kitų asmenų interesams. 3. Valstybės ir tarnybos paslaptis sudarančios informacijos detalius sąrašus tvirtina Lietuvos banko valdybos pirmininkas. Valstybės ir tarnybos paslaptis sudarančios informacijos detalūs sąrašai tvirtinami ir keičiami Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka. 4. Banko paslaptį sudarančios informacijos naudojimo tvarką tvirtina Lietuvos banko valdybos pirmininkas. 5. Nagrinėjant bylas teismuose, banko paslaptį sudarančios informacijos apsaugai taikomos Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatos, užtikrinančios komercinės paslapties apsaugą.</p> <p>Lietuvos banko įstatymas 43 straipsnis. Finansų rinkos priežiūros tikslais gautos informacijos apsauga Informacijos, kurią Lietuvos bankas gauna finansų rinkos priežiūros tikslais, apsaugai taikomos šio įstatymo 19 straipsnio ir finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų nuostatos.</p>	<p>Visiškas</p>
--	--	-----------------

	<p>46 straipsnis. Keitimasis informacija</p> <p>1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, keičiasi informacija su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis.</p> <p>2. Priežiūros institucija, perduodama informaciją kitos valstybės narės priežiūros institucijai, turi teisę reikalauti, kad suteikta informacija nebūtų perduodama tretiesiems asmenims be išankstinio priežiūros institucijos sutikimo. Toks apribojimas turi būti nurodytas informacijos perdavimo metu. Priežiūros institucija, duodama sutikimą perduoti informaciją tretiesiems asmenims, privalo nurodyti, kokiais tikslais gali būti naudojama perduota informacija.</p> <p>3. Priežiūros institucija turi teisę iš kitų valstybių narių priežiūros institucijų gautą informaciją perduoti kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims tik turėdama išankstinį kitos valstybės narės priežiūros institucijos sutikimą perduoti suteiktą informaciją ir tik jame nurodytais tikslais, nebent informacijos perdavimas nesant tokio sutikimo ar kitais, negu nurodyti, tikslais būtų pateisinamas atsižvelgiant į susiklosčiusias aplinkybes – tokiu atveju priežiūros institucija nedelsdama apie tai praneša informaciją pateikusiai kitos valstybės narės priežiūros institucijai.</p>	
<p>3. Valstybės narės užtikrina, kad institucijos, paskirtos kompetentingomis užtikrinti šios direktyvos 9, 29, 32, 33, 34 ir 35 straipsnių taikymą ir vykdymą, būtų viena ar kelios iš toliau išvardytų:</p> <p>a) kompetentingos valdžios institucijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje;</p> <p>b) valdžios institucijos, kurios nėra a punkte nurodytos kompetentingos valdžios institucijos, jei nacionaliniuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose reikalaujama, kad tos valdžios institucijos, kai būtina, bendradarbiautų su a punkte nurodytomis kompetentingomis valdžios institucijomis siekdamos vykdyti savo pareigas pagal šią direktyvą, be kita ko, bendradarbiavimo su Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (toliau – EBI), kaip reikalaujama pagal šią direktyvą, tikslais.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>25. Priežiūros institucija – Lietuvos bankas, šio ir kitų finansų rinkų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka vykdomas kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklos priežiūros funkcijas.</p> <p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes pagal Įstatymo projektą priežiūros institucija paskirta Direktyvos 5 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta priežiūros institucija.</p>	Visiškas
<p>4. Valstybės narės informuoja Komisiją ir EBI apie kompetentingų valdžios institucijų paskyrimą bei bet kokius susijusius pakeitimus, nurodydamos atitinkamų pareigų paskirstymą tarp skirtingų kompetentingų valdžios institucijų. Pirmas toks pranešimas</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti nereikia, tačiau turės būti pateiktas pranešimas Komisijai ir EBI apie priežiūros institucijos paskyrimą.</p>	

pateikiamas kuo greičiau ir ne vėliau kaip 2016 m. kovo 21 d.		
<p>5. Kompetentingos valdžios institucijos naudojami savo įgaliojimais pagal nacionalinę teisę:</p> <p>a) tiesiogiai pačios arba prižiūrimos teisminių institucijų arba</p> <p>b) kreipdamosi į teismus, kurie turi kompetenciją priimti reikiamą sprendimą, įskaitant, kai tinkama, pateikdamos apeliaciją, jei prašymas priimti reikiamą sprendimą yra nesėkmingas, išskyrus dėl 9, 29, 32, 33, 34 ir 35 straipsnių.</p>	<p>Įstatymo projektas 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos 25. Priežiūros institucija – Lietuvos bankas, šio ir kitų finansų rinkų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka vykdomas kredito davėjų, kredito tarpininkų ir tarpusavio skolinimo platformos operatorių veiklos priežiūros funkcijas.</p>	Visiškas
6. Kai valstybių narių teritorijose yra daugiau nei viena kompetentinga valdžios institucija, valstybės narės užtikrina, kad tų institucijų atitinkamos pareigos būtų aiškiai apibrėžtos ir kad jos glaudžiai bendradarbiautų tam, kad galėtų veiksmingai atlikti savo atitinkamas pareigas.	Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes Lietuvoje yra paskirta viena priežiūros institucija – Lietuvos bankas.	
7. Komisija bent kartą per metus skelbia kompetentingų valdžios institucijų sąrašą <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i> ir jį nuolat atnauja savo interneto svetainėje.	Direktyvos nuostatos perkelti nereikia, o įgyvendinta ši nuostata bus pateikus Komisijai pranešimą.	
<p><i>6 straipsnis</i> Vartotojų finansinis švietimas 1. Valstybės narės skatina priemones, kuriomis remiamas vartotojų švietimas apie atsakingą skolinimąsi ir skolų valdymą, visų pirma hipotekos kredito sutarčių atveju. Turi būti teikiama aiški ir bendro pobūdžio informacija apie kreditų teikimo procesą siekiant padėti vartotojams, ypač tiems, kurie hipotekos kreditą ima pirmą kartą. Taip pat būtina informacija apie pagalbą, kurią tos vartotojų organizacijos ir nacionalinės valdžios institucijos gali suteikti vartotojams.</p>	<p>Vartotojams skirtoje Lietuvos banko internetinėje svetainėje www.pinigubite.lt sutelkta visa aktuali su asmenų finansų valdymu ir finansinių sprendimų priėmimu susijusi informacija, kurioje pateikiama aiški, vartotojams suprantama informacija apie atsakingą skolinimą, kreditų, įskaitant, būsto kreditus, teikimo procesą, vartotojų teises, ginčų nagrinėjimą ir kt.</p> <p>Direktyvos nuostatas taip pat įgyvendina Lietuvos banko patvirtinta 2012-2016 m. finansinio švietimo koncepcija, kurios tikslas – gerinti šalies gyventojų finansinį raštingumą, siekiant, kad gyventojai priimtų racionalius finansinius sprendimus ir atsakingai valdytų asmeninius finansus. Koncepcija apima 5 metų laikotarpį, tačiau prirėkus ji bus vertinama, peržiūrima ir koreguojama. Koncepcija atitinka Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) bei Europos Komisijos nustatytus finansinio švietimo principus ir rekomendacijas.</p>	
2. Komisija skelbia valstybėse narėse vartotojams teikiamo finansinio švietimo įvertinimą ir nurodo geriausios praktikos pavyzdžius, kurie galėtų būti plėtojami toliau siekiant didinti finansinį vartotojų informuotumą.	Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia	
<p><i>7 straipsnis</i> Verslo etikos pareigų vykdymas teikiant kreditą vartotojams 1. Valstybės narės reikalauja, kad rengdami kredito gaminius arba</p>	<p>Įstatymo projektas 35 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko pareigos teikiant paslaugas kredito gavėjams ir atlyginimų politika</p>	Visiškas

<p>sudarydami, tarpininkaudami arba teikdami su kreditu susijusias konsultacines paslaugas ir, kai taikoma, papildomas paslaugas vartotojams arba vykdydami kredito sutartį, kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai veikų garbingai, sąžiningai, skaidriai ir profesionaliai, atsižvelgdami į vartotojų teises ir interesus. Sudarymo, tarpininkavimo ar konsultacinių ir, kai tinkama, papildomų su kreditu susijusių paslaugų teikimo veikla vykdoma remiantis informacija apie vartotojo aplinkybes bei visus konkrečius poreikius, apie kuriuos praneša vartotojas, ir pagrįstomis prielaidomis dėl su vartotojo padėtimi susijusios rizikos kredito sutarties galiojimo laikotarpiu. Kiek tai susiję su tokių konsultacinių paslaugų teikimo veikla, papildomai ji turi būti grindžiama informacija, kurios reikalaujama pagal 22 straipsnio 3 dalies a punktą.</p>	<p>1. Sudarydamas kredito produktus, vykdydamas kredito teikimo arba kredito tarpininko veiklą, teikdamas su kreditu susijusias konsultacines paslaugas ir papildomas paslaugas, jeigu tokios papildomos paslaugos teikiamos, arba vykdydamas kredito sutartį, kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo veikti sąžiningai, teisingai, skaidriai ir profesionaliai, atsižvelgdami į kredito gavėjų teises ir interesus. Kredito teikimo, kredito tarpininko veikla vykdoma arba konsultacinės paslaugos ir papildomos paslaugos, jeigu tokios papildomos paslaugos teikiamos, teikiamos remiantis informacija apie kredito gavėjo finansinę padėtį, visus konkrečius poreikius, apie kuriuos praneša kredito gavėjas, ir atsižvelgiant į pagrįstas prielaidas dėl rizikos, susijusios su kredito gavėjo padėtimi kredito sutarties galiojimo laikotarpiu. Kai teikiamos konsultacinės paslaugos, papildomai turi būti remiamasi informacija, nurodyta šio įstatymo 36 straipsnio 4 dalies 1 punkte.</p>	
<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad kreditoriai mokėtų atlyginimą savo darbuotojams ir kredito tarpininkams, o kredito tarpininkai mokėtų atlyginimą savo darbuotojams ir paskirtiesiems atstovams tokiu būdu, kad tai netrukdytų jiems vykdyti 1 dalyje nustatytos pareigos.</p>	<p>Įstatymo projektas 35 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko pareigos teikiant paslaugas kredito gavėjams ir atlyginimų politika 2. Kredito davėjo nustatyta atlyginimų politika, taikoma jo darbuotojams ir kredito tarpininkams, ir kredito tarpininko nustatyta atlyginimų politika, taikoma jo darbuotojams, negali trukdyti jiems vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų.</p>	Visiškas
<p>3. Valstybės narės užtikrina, kad nustatydami ir taikydami atlyginimų politiką darbuotojams, atsakingiems už kreditingumo vertinimą, kreditoriai laikytųsi toliau nurodytų principų tokiu būdu ir mastu, kuris atitinka jų įstaigos dydį, vidaus organizaciją bei jų veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą:</p> <p>a) atlyginimų politika dera su patikimu ir veiksmingu rizikos valdymu ir skatina tokį valdymą, bet neskatina prisiimti rizikos, kuri viršytų kreditoriaus priimtinos rizikos lygį;</p> <p>b) atlyginimų politika dera su kreditoriaus verslo strategija, tikslais, vertybėmis ir ilgalaikiais interesais ir apima priemones, skirtas išvengti interesų konfliktų, visų pirma nustatant, kad atlyginimas nepriklauso nuo patvirtintų paraiškų skaičiaus ar santykinės dalies.</p>	<p>Įstatymo projektas 35 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko pareigos teikiant paslaugas kredito gavėjams ir atlyginimų politika 3. Kredito davėjas, nustatydamas atlyginimų politiką ir taikydamas ją savo darbuotojams, atsakingiems už kredito gavėjų kreditingumo vertinimą, atsižvelgdamas į kredito davėjo dydį, vidaus struktūrą, kredito teikimo veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą, privalo laikytis šių principų:</p> <p>1) atlyginimų politika yra suderinta su patikima ir veiksminga rizikos valdymo politika ir skatina tokį valdymą, bet neskatina prisiimti rizikos, kuri viršytų kredito davėjui priimtinos rizikos lygį;</p> <p>2) atlyginimų politika yra suderinta su kredito davėjo verslo strategija, tikslais, vertybėmis ir ilgalaikiais interesais ir apima priemones, skirtas interesų konfliktui išvengti, bei nustatant, kad darbuotojo atlyginimas nepriklauso nuo patvirtintų paraiškų sudaryti kredito sutartį skaičiaus ar santykinės dalies.</p>	Visiškas

<p>4. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai kreditoriai, kredito tarpininkai ar paskirtieji atstovai teikia konsultacines paslaugas, atlyginimų šioje veikloje dalyvaujantiems darbuotojams struktūra neturėtų įtakos jų gebėjimui veikti taip, kad vartotojo interesai būtų tenkinami geriausiu būdu, ir visų pirma nepriklausytų nuo pardavimo planų. Kad pasiektų tą tikslą, valstybės narės gali papildomai uždrausti kreditoriams mokėti komisinius kredito tarpininkams.</p>	<p>Įstatymo projektas 35 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko pareigos teikiant paslaugas kredito gavėjams ir atlyginimų politika 4. Kredito davėjas arba kredito tarpininkas, teikiantis konsultacines paslaugas, turi užtikrinti, kad atlyginimų kredito teikimo veikloje dalyvaujantiems darbuotojams struktūra neturėtų įtakos jų gebėjimui veikti geriausiais kredito gavėjo interesais ir nepriklausytų nuo kredito sutarčių ir kitų finansinių produktų ar paslaugų pardavimo planų.</p> <p>36 straipsnis. Konsultacinių paslaugų teikimo reikalavimai 5. Nepriklausomam kredito tarpininkui draudžiama gauti komisinį atlyginimą iš vieno ar kelių kredito davėjų už konsultacinių paslaugų kredito gavėjams teikimą ir (arba) šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nurodytos kredito tarpininko veiklos vykdymą. Nepriklausomas konsultacijas gali teikti tik nepriklausomas kredito tarpininkas, kuris laikosi šioje dalyje ir šio straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytų reikalavimų.</p> <p>Komentaras: Atsižvelgiant į tai, kad priklausomiems kredito tarpininkams, kurie veikia vieno ar kelių kredito davėjų vardu, nėra keliami nepriklausomumo reikalavimai ir todėl nepasirinkta galimybė drausti kreditoriams mokėti komisinius priklausomiems kredito tarpininkams</p>	<p>Visiškas</p>
<p>5. Valstybės narės gali uždrausti vartotojo mokėjimus kreditoriui ar kredito tarpininkui prieš sudarant kredito sutartį arba nustatyti tokių mokėjimų apribojimus.</p>	<p>Lietuvos rinkai taikyti tokią nuostatą nėra pakankamo pagrindo, todėl Lietuva pasirinko netaikyti šios nuostatos. Atsižvelgiant į tai, šios nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia.</p>	
<p><i>8 straipsnis</i> Pareiga nemokamai teikti informaciją vartotojams Valstybės narės užtikrina, kad kai vartotojui teikiama informacija laikantis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, tokią informaciją vartotojas gautų nemokamai.</p>	<p>Įstatymo projektas 35 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko pareigos teikiant paslaugas kredito gavėjams ir atlyginimų politika 5. Informacija, teikiama kredito gavėjams pagal šį įstatymą, turi būti teikiama neatlygintinai.</p>	<p>Visiškas</p>
<p><i>9 straipsnis</i> Žinių ir gebėjimų reikalavimai darbuotojams 1. Valstybės narės užtikrina, kad kreditoriai, kredito tarpininkai ir paskirtieji atstovai reikalautų, jog jų darbuotojai turėtų tinkamo lygio žinių ir gebėjimų, susijusių su kredito sutarčių rengimu, siūlymu ar sudarymu arba 4 straipsnio 5 punkte nustatytos kredito tarpininkavimo veiklos vykdymu ar konsultacinių paslaugų teikimu, ir jas atnaujintų. Kai kredito sutarties sudarymas apima papildomą paslaugą,</p>	<p>Įstatymo projektas 32 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko darbuotojai 2. Kredito davėjo, kredito tarpininko darbuotojai turi turėti aukštąjį išsilavinimą arba ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį, susijusią su kredito produktų kūrimu ir platinimu, taip pat turėti tinkamų žinių bei nuolat jas atnaujinti apie kredito produktus ir papildomas paslaugas, kurios siūlomos su šiais kredito produktais, nekilnojamojo turto įsigijimo procesą, nekilnojamojo turto rinką, nekilnojamojo turto registravimo procedūrą,</p>	<p>Visiškas</p>

<p>reikalaujama turėti tinkamų žinių ir gebėjimų, susijusių su ta papildoma paslauga.</p> <p>2. Išskyrus 3 dalyje nurodytas aplinkybes, buveinės valstybės narės nustato būtiniausius žinių ir gebėjimų reikalavimus kreditorių, kredito tarpininkų ir paskirtųjų atstovų darbuotojams pagal III priede nustatytus principus.</p> <p>3. Kai kreditorius ar kredito tarpininkas teikia savo paslaugas vienos ar daugiau valstybių narių teritorijoje:</p> <p>i) per filialą – priimančioji valstybė narė atsako už filialo darbuotojams taikytiną būtiniausių žinių ir gebėjimų reikalavimų nustatymą;</p> <p>ii) naudodamasis laisve teikti paslaugas – buveinės valstybė narė atsako už darbuotojams taikytiną būtiniausių žinių ir gebėjimų reikalavimų nustatymą pagal III priedą, vis dėlto priimančioji valstybė narė gali nustatyti būtiniausius žinių ir gebėjimų reikalavimus dėl tų reikalavimų, kurie nurodyti III priedo 1 dalies b, c, e ir f punktuose.</p> <p>4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos valdžios institucijos vykdytų 1 dalies reikalavimų laikymosi priežiūrą ir kad kompetentingos valdžios institucijos turėtų įgaliojimus reikalauti, jog kreditoriai, kredito tarpininkai ir paskirtieji atstovai pateiktų tokius įrodymus, kurie, kompetentingos valdžios institucijos nuomone, yra reikalingi tokiai priežiūrai užtikrinti.</p> <p>5. Kad būtų vykdoma veiksminga kreditorių ir kredito tarpininkų, kurie teikia savo paslaugas kitų valstybių narių teritorijoje naudodamiesi laisve teikti paslaugas, priežiūra, priimančiosios ir buveinės valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos glaudžiai bendradarbiauja, siekdamos užtikrinti veiksmingą priimančiosios valstybės narės būtiniausių žinių ir gebėjimų reikalavimų laikymosi priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą. Tuo tikslu jos gali perduoti užduotis ir pareigas viena kitai.</p>	<p>taip pat išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius vartotojų teisių apsaugą, kredito gavėjų kreditingumo vertinimo procesą arba turėti patirties kredito gavėjų kreditingumo vertinimo srityje.</p> <p>3 Kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai atitiktų šiame straipsnyje nustatytus žinių ir gebėjimų reikalavimus.</p> <p>4. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas priežiūros institucijos reikalavimu privalo pateikti informaciją ir dokumentus, įrodančius jų darbuotojų žinias ir gebėjimus.</p> <p>29 straipsnis. Viešasis vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašas</p> <p>3. Kredito davėjas turi teisę įrašyti asmenį į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą tik patikrinęs, ar šis asmuo, kai jis yra fizinis asmuo, arba šio asmens vadovai ir darbuotojai atitinka šio įstatymo 31 ir 32 straipsniuose nustatytus reikalavimus.</p> <p>41 straipsnis. Teisė vykdyti kredito tarpininko veiklą ir steigimosi teisė kitoje valstybėje narėje</p> <p>3. Kredito tarpininko, ketinančio vykdyti kredito tarpininko veiklą nesteigiant filialo, darbuotojai turi atitikti šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir priimančiosios valstybės narės nustatytus papildomus reikalavimus, kai priimančioji valstybė narė nustato tokius papildomus reikalavimus.</p> <p>42 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko veikla Lietuvos Respublikoje</p> <p>3. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, įsteigusio filialą Lietuvos Respublikoje, darbuotojai turi atitikti šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytus reikalavimus.</p> <p>4. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, vykdančio kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nesteigiant filialo, darbuotojai privalo laikytis šio įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, susijusių su kredito sutarties sudarymu ir kredito gavėjų teisių apsauga.</p> <p>29 straipsnis. Viešasis vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašas</p>	
---	--	--

	<p>3. Kredito davėjas turi teisę įrašyti asmenį į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą tik patikrinęs, ar šis asmuo, kai jis yra fizinis asmuo, arba šio asmens vadovai ir darbuotojai atitinka šio įstatymo 31 ir 32 straipsniuose nustatytus reikalavimus.</p> <p>32 straipsnis. Kredito davėjo ir kredito tarpininko darbuotojai</p> <p>3. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas priežiūros institucijos reikalavimu privalo pateikti informaciją ir dokumentus, įrodančius jų darbuotojų žinias ir gebėjimus.</p> <p>44 straipsnis. Priežiūros institucijos bendradarbiavimas su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis</p> <p>1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Bendradarbiavimas apima keitimąsi informacija, dalyvavimą atliekant patikrinimus arba kitų priežiūros funkcijų atlikimą bet kurios priežiūros institucijos iniciatyva.</p>	
<p><i>10 straipsnis</i></p> <p>Bendrosios reklamai ir rinkodarai taikytinos nuostatos</p> <p>Nedarant poveikio Direktyvai 2005/29/EB, valstybės narės reikalauja, kad visi reklaminiai ir rinkodaros pranešimai, susiję su kredito sutartimis, būtų teisingi, aiškūs ir neklaidinantys. Visų pirma draudžiama vartoti formuluotes, dėl kurių vartotojas gali turėti nepagrįstų lūkesčių dėl kredito prieinamumo arba kainos.</p>	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>1. Kredito sutarties reklama, įskaitant rinkodaros pranešimus (toliau – kredito sutarties reklama), turi būti teisinga, aiški ir neklaidinanti. Kredito sutarties reklamoje draudžiama naudoti formuluotes, galinčias kredito gavėjui sukelti nepagrįstų lūkesčių dėl kredito prieinamumo arba kainos.</p>	Visiškas
<p><i>11 straipsnis</i></p> <p>Standartinė informacija, kuri turi būti nurodyta reklamoje</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kredito sutarčių reklamoje, kurioje nurodoma palūkanų norma arba su kredito kaina vartotojui susiję skaičiai, būtų pateikiama standartinė informacija pagal šį straipsnį. Valstybės narės gali nustatyti, kad pirma pastraipa netaikoma tais atvejais, kai nacionalinėje teisėje reikalaujama, kad reklamoje apie kredito sutartį, kurioje nenurodomos palūkanos arba su kredito kaina vartotojui susiję skaičiai, kaip apibrėžta pirmoje pastraipoje, būtų nurodyta BKKMN.</p> <p>2. Standartinėje informacijoje aiškiai, glaustai ir gerai matomu būdu nurodoma:</p> <p>a) kreditoriaus arba, kai taikoma, kredito tarpininko arba paskirtojo atstovo tapatybė;</p> <p>b) kai taikoma, kad kredito sutartis bus užtikrinta hipoteka arba kita</p>	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>2. Kredito sutarties reklamoje, kurioje nurodoma kredito palūkanų norma arba bet kokios su kreditu susijusios išlaidos, turi būti aiškiai, glaustai ir gerai matomu būdu nurodyta ši informacija:</p> <p>1) kredito davėjo arba kredito tarpininko pavadinimas arba, kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardas ir pavardė;</p> <p>2) informacija, kad įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas bus užtikrintas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamojo turto susijusia teise, jei pagal kredito sutartį reikalaujama tokio įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo;</p> <p>3) kredito palūkanų norma, nurodant, ar ji yra fiksuotoji, kintamoji arba abiejų normų derinys, ir informacija apie išlaidas, įtrauktas į bendrą kredito kainą;</p> <p>4) bendra kredito suma;</p>	Visiškas

<p>panašia valstybėje narėje įprastai naudojama garantija gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto arba su gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto susijusia teise;</p> <p>c) kredito palūkanų norma, nurodant, ar ji yra fiksuotoji, kintamoji arba jų derinys, kartu su duomenimis apie visus mokesčius, įtrauktus į bendrą kredito kainą vartotojui;</p> <p>d) bendra kredito suma;</p> <p>e) BKKMN, kuri reklamoje nurodoma bent tokiu pačiu gerai matomu būdu kaip ir bet kuri palūkanų norma;</p> <p>f) kai taikoma – kredito sutarties trukmė;</p> <p>g) kai taikoma – dalinių įmokų suma;</p> <p>h) kai taikoma – bendra vartotojo mokama suma;</p> <p>i) kai taikoma – dalinių įmokų skaičius;</p> <p>j) kai taikoma – įspėjimas, kad galimi valiutos kurso svyravimai gali turėti įtakos vartotojo mokamai sumai.</p>	<p>5) bendros kredito kainos metinė norma, kuri kredito sutarties reklamoje turi būti nurodoma bent tokiu pačiu gerai matomu būdu, kaip ir bet kuri kredito palūkanų norma;</p> <p>6) jei taikoma, kredito sutarties trukmė;</p> <p>7) jei taikoma, bendra kredito gavėjo mokama suma;</p> <p>8) jei taikoma, kredito įmokų suma ir skaičius;</p> <p>9) įspėjimas dėl rizikos prarasti nuosavybės teisę į įkeistą nekilnojamąjį turtą, jeigu kredito gavėjas nevykdo ar netinkamai vykdo kredito sutartį ir jei reikalaujama įkeisti nekilnojamąjį turtą;</p> <p>10) įspėjimas, kad valiutos kurso svyravimai gali turėti įtakos kredito gavėjo mokamai sumai, jeigu siūloma sudaryti kredito užsienio valiuta sutartį.</p>	
<p>3. 2 dalyje išvardyta informacija, išskyrus jos a, b ar i punktuose išvardytą informaciją, nurodoma pateikiant tipinį pavyzdį ir ji turi visiškai atitikti tą pavyzdį. Valstybės narės patvirtina tipinio pavyzdžio nustatymo kriterijus.</p>	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, išskyrus 1, 2, 9 ir 10 punktus turi būti pateikiama tipiniame pavyzdyje, parengtame pagal priežiūros institucijos nustatytus kriterijus.</p>	Visiškas
<p>4. Jei sutarties dėl papildomos paslaugos, ypač draudimo, sudarymas yra privalomas kreditui gauti arba jam gauti pagal skelbiamas nuostatas ir sąlygas, ir tos paslaugos kainos negalima nustatyti iš anksto, kartu su BKKMN aiškiai, glaustai ir gerai matomu būdu nurodoma pareiga sudaryti tą sutartį.</p>	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>4. Jeigu siūlomam kreditui gauti arba skelbiamoms kredito sutarties nuostatomis ir sąlygoms taikyti privaloma sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį ir draudimo paslaugų kainos negalima nustatyti iš anksto, nurodant bendros kredito kainos metinę normą, turi būti aiškiai, glaustai ir gerai matomoje vietoje nurodyta pareiga papildomai sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį.</p>	Visiškas
<p>5. 2 ir 4 dalyse nurodyta informacija turi būti atitinkamai lengvai įskaitoma arba aiškiai girdima, priklausomai nuo reklamai naudojamos laikmenos.</p>	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>5. Šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyta informacija turi būti lengvai įskaitoma arba aiškiai girdima, priklausomai nuo kredito sutarties reklamos skleidimo būdo.</p>	Visiškas
<p>6. Valstybės narės gali reikalausti pateikti glaustą ir proporcingą įspėjimą dėl su kredito sutartimis susijusios būdingos rizikos. Jos nedelsdamos praneša apie tuos reikalavimus Komisijai.</p>	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>2. Kredito sutarties reklamoje, kurioje nurodoma kredito palūkanų norma arba bet kokios su kreditu susijusios išlaidos, turi būti aiškiai, glaustai ir gerai matomu būdu nurodyta ši informacija:</p>	Visiškai

	<p>9) įspėjimas dėl rizikos prarasti nuosavybės teisę į įkeistą nekilnojamąjį turtą, jei kredito gavėjas nevykdo ar netinkamai vykdo kredito sutartį ir jei reikalaujama įkeisti nekilnojamąjį turtą;</p> <p>Turės būti rengiamas pranešimas Komisijai.</p>	
7. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Direktyvai 2005/29/EB.	<p>4 straipsnis. Kredito sutarties reklamai ir rinkodarai taikomi reikalavimai</p> <p>6. Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatos kredito sutarties reklamai taikomos tiek, kiek to nereglamentuoja šio straipsnio nuostatos.</p>	Visiškas
<p><i>12 straipsnis</i></p> <p>Siejimas ir grupavimas</p> <p>1. Valstybės narės leidžia vykdyti grupavimą, bet draudžia vykdyti siejimą.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>5 straipsnis. Siejimas ir grupavimas</p> <p>1. Kredito davėjas turi teisę taikyti grupavimą.</p> <p>2. Siejimas yra draudžiamas, išskyrus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytas išimtis.</p>	Visiškas
<p>2. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės gali nustatyti, kad kreditoriai gali reikalauti, jog vartotojas, vartotojo šeimos narys arba artimas giminaitis:</p> <p>a) atidarytų arba išlaikytų mokėjimo arba taupomąją sąskaitą, kai vienintelis tokios sąskaitos tikslas yra kaupti kapitalą siekiant grąžinti kreditą, aptarnauti kreditą arba sutelkti lėšas kreditui gauti arba suteikti papildomą garantiją kreditoriui mokėjimo įsipareigojimų nevykdymo atveju;</p> <p>b) įsigytų arba saugotų investicinį produktą arba privatų pensijos produktą, kai toks produktas, kuris visų pirma teikia pajamas investuotojui išėjus į pensiją, taip pat suteikia papildomą garantiją kreditoriui įsipareigojimų neįvykdymo atveju arba yra skirtas kaupti kapitalą siekiant grąžinti kreditą, aptarnauti kreditą arba sutelkti lėšas kreditui gauti;</p> <p>c) tam, kad gautų kreditą, sudarytų atskirą kredito sutartį kartu su bendros nuosavybės kredito sutartimi.</p> <p>3. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės gali leisti vykdyti siejimą, kai kreditorius gali savo kompetentingai valdžios institucijai įrodyti, kad susieti produktai arba produktų kategorijos, siūlomi panašiomis sąlygomis vieni kitų atžvilgiu, kurių negalima įsigyti atskirai, suteikia</p>	<p>5 straipsnis. Siejimas ir grupavimas</p> <p>4. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas, sudarydamas kredito sutartį, turėtų riboto naudojimo mokėjimo sąskaitą, skirtą grąžinamoms kredito lėšoms kaupti ir (arba) kreditui administruoti. Tokia mokėjimo sąskaita atidaroma, tvarkoma, uždaroma ir su ja susijusios paslaugos, skirtos grąžinamoms kredito lėšoms kaupti arba kreditui administruoti, turi būti teikiamos nemokamai.</p> <p>Lietuva pasirinko netaikyti Direktyvos 12 straipsnio 2 dalies b ir c punktų bei 3 dalies nuostatų.</p>	

<p>akivaizdžios naudos vartotojams, deramai atsižvelgiant į atitinkamų siūlomų produktų prieinamumą ir kainas rinkoje. Ši dalis taikoma tik naujiems produktams, kuriais prekiaujama po 2014 m. kovo 20 d.</p>		
<p>4. Valstybės narės gali leisti kreditoriams reikalauti, kad vartotojas turėtų atitinkamą su kredito sutartimi susijusį draudimo liudijimą. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad kreditorius priimtų draudimo liudijimą iš kito tiekėjo nei to, kuriam jis teikia pirmenybę, jeigu toks liudijimas suteikia lygiavertę garantijas, kokias pasiūlė kreditoriaus pasiūlytas teikėjas.</p>	<p>Istatymo projektas 5 straipsnis. Siejimas ir grupavimas 3. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas sudarytų nekilnojamojo turto, kurio įkeitimu (hipoteka) užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, draudimo sutartį. Šiuo atveju kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, nei kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama ne mažesnė draudimo apsauga, negu suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis.</p>	<p>Visiškas</p>
<p><i>13 straipsnis</i> Bendro pobūdžio informacija 1. Valstybės narės užtikrina, kad kreditoriai arba, kai taikoma, susietieji kredito tarpininkai arba jų paskirtieji atstovai visuomet aiškiai ir suprantamai teiktų bendro pobūdžio informaciją apie kredito sutartis. Be to, valstybės narės gali nustatyti, kad nesusietieji kredito tarpininkai teiktų bendro pobūdžio informaciją. Tokioje bendro pobūdžio informacijoje pateikiami bent šie duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) informacijos teikėjo tapatybė ir geografinis adresas; b) tikslai, kuriems gali būti naudojamas kreditas; c) garantijos formos, įskaitant, kai taikoma, galimybę įkeisti kitoje valstybėje narėje esantį turtą; d) galima kredito sutarčių trukmė; e) siūlomos kredito palūkanų normos rūšys, nurodant, ar ji yra fiksuotoji, kintamoji arba jų derinys, ir pateikiant trumpą fiksuotosios ir kintamosios palūkanų normos aprašymą, įskaitant susijusias pasekmes vartotojui; ea) kai yra sutarčių, susietų su lyginamuoju indeksu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, pateikiami lyginamųjų indeksų ir jų administratorių pavadinimai ir nurodomas galimas poveikis vartotojui (pakeista 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 	<p>Istatymo projektas 6 straipsnis. Bendro pobūdžio informacijai taikomi reikalavimai Kredito davėjas ir kredito tarpininkas, jeigu kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, privalo užtikrinti, kad kredito gavėjui visuomet būtų aiškiai ir suprantamai pateikta bendro pobūdžio informacija apie siūlomas kredito sutartis. Bendro pobūdžio informacija kredito gavėjui turi būti prieinama elektronine forma ir kredito gavėjo prašymu pateikiama raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Turi būti nurodyta tokia bendro pobūdžio informacija apie kredito sutartį:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) kredito davėjo arba kredito tarpininko pavadinimas, buveinės adresas; kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardas, pavardė, veiklos vietos adresas; 2) tikslai, kuriems gali būti naudojamas kreditas; 3) įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo formos, įskaitant galimybę įkeisti kitoje valstybėje narėje esantį nekilnojamąjį turtą, jei tokia galimybė yra; 4) galima kredito sutarties trukmė; 5) siūlomos kredito palūkanų normos (fiksuotoji, kintamoji) arba jų derinys, pateikiant trumpus fiksuotosios kredito palūkanų normos ir kintamosios kredito palūkanų normos aprašymus, nurodant esminius šių kredito palūkanų normų skirtumus, sandarą ir jų apskaičiavimo tvarką, ir nurodant galimas pasekmes kredito gavėjui; 6) užsienio valiuta arba valiutos, įskaitant pasekmių kredito gavėjui paaiškinimą, jei kreditas gali būti teikiamas užsienio valiuta; 7) bendros kredito sumos, bendros kredito kainos, bendros kredito gavėjo mokamos sumos ir bendros kredito kainos metinės normos tipinis pavyzdys; 8) kitos galimos su kredito sutarties sudarymu susijusios išlaidos, 	<p>Visiškas</p>

<p>(toliau –2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011).</p> <p>f) jei paskolos teikiamos užsienio valiuta – nurodoma užsienio valiuta arba valiutos, įskaitant pasekmių vartotojui, jei kreditas išreikštas užsienio valiuta, paaiškinimą;</p> <p>g) tipinis bendros kredito sumos, bendros kredito kainos vartotojui, bendros vartotojo mokamos sumos ir BKKMN pavyzdys;</p> <p>h) nurodomos galimos kitos su kredito sutartimi susijusios apmokėtinos išlaidos, neįtrauktos į bendrą kredito kainą vartotojui;</p> <p>i) įvairios galimybės grąžinti kreditą kreditoriui (įskaitant reguliarių grąžinimo dalinių įmokų skaičių, periodiškumą ir sumą);</p> <p>j) kai taikoma, aiškus ir glaustas teiginys, kad kredito sutarties sąlygų vykdymas neužtikrina, jog visos kredito sumos bus grąžintos pagal kredito sutartį;</p> <p>k) su išankstiniu grąžinimu tiesiogiai susijusių sąlygų aprašymas;</p> <p>l) ar būtinas turto vertinimas ir, kai taikoma, kas yra atsakingas užtikrinti, kad vertinimas būtų atliktas, ir ar vartotojas turės su tuo susijusių išlaidų;</p> <p>m) nurodomos papildomos paslaugos, kurias vartotojas privalo pirkti kreditui gauti arba jam gauti pagal skelbiamas nuostatas ir sąlygas, ir, kai taikoma, paaiškinimas, kad papildomas paslaugas galima pirkti iš paslaugų teikėjo, kuris nėra kreditorius, ir</p> <p>n) bendro pobūdžio įspėjimas dėl galimų su kredito sutartimis susijusių įsipareigojimų neįvykdymo pasekmių.</p>	<p>neįtrauktos į bendrą kredito kainą;</p> <p>9) įvairios galimybės grąžinti kreditą kredito davėjui ir (arba) paskolos davėjui, įskaitant kredito įmokų skaičių, periodiškumą ir sumą;</p> <p>10) aiškus ir glaustas teiginys, kad kredito sutarties sąlygų vykdymas neužtikrina, kad bus grąžinta bendra kredito suma pagal kredito sutartį, jeigu sutartyje numatytas bendros kredito sumos grąžinimo atidėjimas;</p> <p>11) su kredito grąžinimu nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui tiesiogiai susijusių sąlygų aprašymas;</p> <p>12) ar būtinas turto vertinimas ir, jei būtinas, kas privalo užtikrinti, kad būtų atliktas turto vertinimas ir ar kredito gavėjas turės su tuo susijusių išlaidų ir kredito gavėjo teisė pasirinkti šio įstatymo 14 straipsnio reikalavimus atitinkančius nepriklausomą turto arba verslo vertinimo įmonę arba turto arba verslo vertintoją, jeigu kredito davėjas reikalauja atlikti nepriklausomą įkeičiamo nekilnojamojo turto vertinimą;</p> <p>13) ar privaloma sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį, siekiant gauti kreditą skelbiamomis sąlygomis. Jei kredito davėjas siūlo sudaryti draudimo sutartį su viena ar keliomis konkrečiomis draudimo įmonėmis, turi būti pateiktas paaiškinimas, kad kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, negu kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis;</p> <p>14) bendro pobūdžio įspėjimas dėl galimo įsipareigojimų pagal kredito sutartį neįvykdymo pasekmių;</p> <p>15) kai kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžtas 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, pateikiami lyginamųjų indeksų ir jų administratorių pavadinimai ir nurodomas galimas poveikis kredito gavėjui.</p>	
<p>2. Valstybės narės gali įpareigoti kreditorius pateikti kitokių rūšių perspėjimus, kurie aktualūs atitinkamoje valstybėje narėje. Jos nedelsdamos praneša apie tuos reikalavimus Komisijai.</p>	<p>Lietuva pasirinko netaikyti šių nuostatų, nes manoma, kad visiškai pakanka į Įstatymo projekto 6 straipsnį, reglamentuojantį bendro pobūdžio informacijos pateikimo reikalavimus, perkelti Direktyvos 13 str. 1 dalies n punkte numatytą įspėjimą.</p>	

<p><i>14 straipsnis</i></p> <p>Ikisutartinė informacija</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas teiktų vartotojui jam pritaikytą informaciją, reikalingą palyginti rinkoje esančius kreditus, įvertinti jų pasekmes ir priimti informacija pagrįstą sprendimą ar sudaryti kredito sutartį:</p> <p>a) nedelsdamas po to, kai vartotojas pagal 20 straipsnį pateikė reikiamą informaciją apie savo poreikius, finansinę padėtį ir pageidavimus, ir</p> <p>b) likus pakankamai laiko iki tol, kol kredito sutartis arba pasiūlymas vartotojui tampa įpareigojančiu.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą</p> <p>1. Kredito davėjas ir, jei yra, kredito tarpininkas, iki kredito sutarties sudarymo pateikia kredito gavėjui jam pritaikytą standartinę informaciją apie kreditą, leidžiančią palyginti skirtingus kredito davėjų pasiūlymus suteikti kreditą, įvertinti jų pasekmes ir priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo (toliau – standartinė informacija apie kreditą).</p> <p>2. Standartinė informacija apie kreditą turi būti pateikta:</p> <p>1) nedelsiant, kai kredito gavėjas pagal šio įstatymo 13 straipsnį pateikia reikalaujamą informaciją apie savo poreikius, finansinę padėtį ir pageidavimus, ir</p> <p>2) ne vėliau kaip iki kredito sutarties sudarymo apsvaistymo laikotarpio (toliau – apsvaistymo laikotarpis) pradžios.</p>	Visiškas
<p>2. 1 dalyje nurodyta pritaikyta informacija popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje pateikiama naudojant II priede nustatytą ESIL.</p>	<p>Įstatymo projektas ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą</p> <p>7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą</p> <p>3. Standartinė informacija apie kreditą turi būti pateikiama priežiūros institucijos nustatyta standartinės informacijos apie kreditą forma raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Visa papildoma informacija, kurią kredito davėjas arba kredito tarpininkas pateikia kredito gavėjui, turi būti pateikta atskiru dokumentu, kuris gali būti pridedamas prie standartinės informacijos apie kreditą.</p> <p>Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklės</p>	Dalinis
<p>3. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojui pateikiant kreditorių įpareigojantį pasiūlymą, jis būtų pateikiamas popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje ir prie jo būtų pridedamas ESIL, kai:</p> <p>a) ESIL nebuvo vartotojui pateiktas anksčiau arba</p> <p>b) pasiūlymo ypatybės skiriasi nuo informacijos, nurodytos anksčiau pateiktame ESIL.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą</p> <p>4. Kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas, pateikdami kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą, kuris privalo būti pateikiamas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje, kartu turi pateikti standartinę informaciją apie kreditą, kai:</p> <p>1) standartinė informacija apie kreditą kredito gavėjui nebuvo pateikta anksčiau arba</p> <p>2) įpareigojančio pasiūlymo suteikti kreditą turinys skiriasi nuo standartinės informacijos apie kreditą, nurodytos anksčiau pateiktoje standartinėje informacijoje apie kreditą.</p>	Visiškas

<p>4. Valstybės narės gali nustatyti, kad prieš pateikiant kreditorių įpareigojantį pasiūlymą būtų privaloma pateikti ESIL. Kai valstybė narė taip nustato, ji reikalauja, kad vėl pateikti ESIL būtų reikalaujama tik tuo atveju, kai laikomasi 3 dalies b punkto.</p>	<p>Lietuva pasirinko netaikyti šios nuostatos, todėl jos perkelti ir įgyvendinti nereikia.</p>	
<p>5. Valstybės narės, kurios anksčiau nei 2014 m. kovo 20 d. įdiegė informacijos lapą, atitinkantį lygiaverčius informacijos teikimo reikalavimus tiems, kurie nustatyti II priede, šio straipsnio tikslais gali toliau jį naudoti iki 2019 m. kovo 21 d.</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes iki 2014-03-20 nebuvo įdiegtas informacijos lapas.</p>	
<p>6. Valstybės narės nustato ne mažiau kaip septynių dienų laikotarpį, per kurį vartotojas turės pakankamai laiko palyginti pasiūlymus, įvertinti jų pasekmes ir priimti informaciją pagrįstą sprendimą.</p> <p>Valstybės narės nustato, kad pirmoje pastraipoje nurodytas laikotarpis yra arba apsvarstymo laikotarpis prieš sudarant kredito sutartį, arba laikotarpis, skirtas pasinaudoti teise atsisakyti sutarties po kredito sutarties sudarymo ar abiejų galimybių derinys.</p> <p>Kai valstybė narė nustato, kad minėtas laikotarpis yra apsvarstymo laikotarpis prieš sudarant kredito sutartį:</p> <p>a) pasiūlymas yra įpareigojantis kreditoriui apsvarstymo laikotarpiu ir</p> <p>b) vartotojas gali priimti pasiūlymą bet kuriuo apsvarstymo laikotarpio metu.</p> <p>Valstybės narės gali nustatyti, kad vartotojai negali priimti pasiūlymo per laikotarpį, neviršijantį pirmųjų 10 apsvarstymo laikotarpio dienų.</p> <p>Kai pasiūlymui taikytina skolinimosi norma arba kitos išlaidos nustatomos remiantis pagrindinių obligacijų arba kitų ilgalaikių finansavimo priemonių pardavimo rezultatais, valstybės narės gali nustatyti, kad skolinimosi norma arba kitos išlaidos gali skirtis nuo nurodytųjų pasiūlyme pagal pagrindinių obligacijų arba kitų ilgalaikių finansavimo priemonių vertę.</p> <p>Kai vartotojas turi teisę atsisakyti sutarties pagal šios dalies antrą pastraipą, Direktyvos 2002/65/EB 6 straipsnis netaikomas.</p>	<p>Įstatymo projektas 8 straipsnis. Apsvarstymo laikotarpis 1. Kredito gavėjui suteikiamas ne trumpesnis kaip 30 dienų apsvarstymo laikotarpis, skirtas informaciją pagrįstam sprendimui dėl kredito sutarties sudarymo priimti. Apsvarstymo laikotarpiu kredito davėjo įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą įpareigoja kredito davėją sudaryti kredito sutartį pasiūlyme nustatytais sąlygomis, jeigu kredito gavėjas nusprendžia sudaryti kredito sutartį. Šis įpareigojimas netaikomas, jei paaiškėja, kad kredito gavėjo pagal šio įstatymo 13 straipsnį pateikta informacija yra neišsami, neteisinga arba netiksli.</p> <p>2. Apsvarstymo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo kitos dienos, kai kredito davėjas pateikia kredito gavėjui įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą</p> <p>Įstatymo projektas 7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą 5. Jeigu įpareigojančiame pasiūlyme suteikti kreditą nurodyta kredito palūkanų norma arba kitos su kredito sutartimi susijusios išlaidos yra nustatomos remiantis susijusių obligacijų arba kitų ilgalaikių finansavimo priemonių pardavimo rezultatais, pagal kredito sutartį taikoma kredito palūkanų norma arba kitos su kredito sutartimi susijusios išlaidos gali skirtis nuo nurodytųjų įpareigojančiame pasiūlyme, atsižvelgiant į susijusių obligacijų arba kitų ilgalaikių finansavimo priemonių vertę.</p> <p>19 straipsnis. Teisė atsisakyti kredito sutarties 1. Kredito gavėjas, nenuroydamas priežasties, turi teisę atsisakyti kredito sutarties per 14 dienų nuo kredito sutarties sudarymo dienos.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>7. Laikoma, kad vartotojui ESIL pateikęs kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas įvykdė reikalavimus dėl informacijos teikimo vartotojui prieš nuotolinės sutarties sudarymą,</p>	<p>Įstatymo projektas 7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą</p>	<p>Visiškas</p>

<p>kaip nustatyta Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnio 1 dalyje, ir laikoma, kad jie įvykdė tos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies reikalavimus tik tuo atveju, jeigu prieš sutarties sudarymą jie pateikė bent ESIL.</p>	<p>6. Kai kredito sutartis sudaroma naudojant nuotolinio ryšio priemones, laikoma, kad reikalavimai dėl informacijos teikimo kredito gavėjui, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 36 straipsnio 5–9 ir 15 dalyse, yra įvykdyti, jeigu standartinė informacija apie kreditą kredito gavėjui buvo pateikta iki kredito sutarties sudarymo.</p>	
<p>8. Valstybės narės nedaro kitų pakeitimų ESIL pavyzdyje, išskyrus, kai tai numatyta II priede. Visa papildoma informacija, kurią kreditorius arba, kai taikoma, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas pagal nacionalinę teisę gali arba privalo pateikti vartotojui, pateikiama atskirame dokumente, kuris gali būti pridėtas prie ESIL.</p>	<p>Įstatymo projektas 7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą 3. Standartinė informacija apie kreditą turi būti pateikiama priežiūros institucijos nustatyta standartinės informacijos apie kreditą forma raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Visa papildoma informacija, kurią kredito davėjas arba kredito tarpininkas pateikia kredito gavėjui, turi būti pateikta atskiru dokumentu, kuris gali būti pridedamas prie standartinės informacijos apie kreditą.</p> <p>Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklės</p>	<p>Dalinis</p>
<p>9. Komisijai pagal 40 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama II priedo A dalyje pateikta standartinė formuluotė arba jo B dalyje pateiktos instrukcijos, atsižvelgiant į poreikį pateikti informaciją ir įspėjimus apie naujus produktus, kurie nebuvo parduodami anksčiau nei 2014 m. kovo 20 d. Vis dėlto tokiais deleguotaisiais aktais neturi būti keičiama ESIL struktūra arba formatas.</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia</p>	
<p>10. Kai informacija teikiama pasitelkiant balso telefoniją, kaip nurodyta Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnio 3 dalyje, pagrindinių finansinės paslaugos, kuri bus teikiama, ypatybių apibūdinimas pagal tos direktyvos 3 straipsnio 3 dalies b punkto antrą įtrauką apima bent dalykus, nurodytus šios direktyvos II priedo A dalies 3–6 skirsniuose.</p>	<p>Įstatymo projektas 7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą 7. Jeigu su kredito gavėju bendraujama telefonu, kaip nustatyta Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 36 straipsnio 12 ir 13 dalyse, jam būtina turi būti pateikta bent informacija apie pagrindinius kredito ypatumus, kredito palūkanų normą ir kitas išlaidas, kredito įmokų mokėjimo periodiškumą ir skaičių ir kiekvienos kredito įmokos sumą.</p> <p>Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklės</p>	<p>Dalinis</p>
<p>11. Valstybės narės užtikrina, kad bent tuo atveju, kai netaikoma teisė atsisakyti sutarties, kreditorius arba, kai taikoma, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas kreditorių įpareigojančio pasiūlymo pateikimo metu vartotojui pateiktą kredito sutarties projekto kopiją. Kai teisė</p>	<p>Įstatymo projektas 7 straipsnis. Standartinė informacija apie kreditą ir įpareigojantis pasiūlymas suteikti kreditą 8. Kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas, pateikdami kredito gavėjui</p>	<p>Visiškas</p>

<p>atsisakyti sutarties taikoma, valstybės narės užtikrina, kad kreditorius arba, kai taikoma, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas kreditorių įpareigojančio pasiūlymo pateikimo metu vartotojui pasiūlytų pateikti kredito sutarties projekto kopiją.</p>	<p>įpareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą, kredito gavėjui paprašius kartu neatlygintinai pateikia kredito sutarties projekto kopiją.</p>	
<p><i>15 straipsnis</i></p> <p>Informavimo reikalavimai kredito tarpininkams ir paskirtiesiems atstovams</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad likus pakankamai laiko iki bet kurios iš 4 straipsnio 5 punkte nustatytos tarpininkavimo veiklos atlikimo, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia vartotojui bent šią informaciją:</p> <p>a) kredito tarpininko tapatybę ir geografinį adresą;</p> <p>b) registrą, kuriame jis įregistruotas, kai taikoma, registracijos numerį ir tokios registracijos patikrinimo būdą;</p> <p>c) ar kredito tarpininkas yra susietas tik su vienu ar keliais kreditoriais arba dirba tik vienam ar keliems kreditoriams. Kai kredito tarpininkas yra susietas tik su vienu arba keliais kreditoriais arba dirba tik vienam arba keliems kreditoriams, jis nurodo kreditoriaus (-ių), kurio (-ių) vardu jis veikia, pavadinimą (-us). Kredito tarpininkas gali pateikti informaciją, kad jis yra nepriklausomas, jeigu jis vykdo sąlygas, nustatytas pagal 22 straipsnio 4 dalį;</p> <p>d) ar kredito tarpininkas siūlo konsultacines paslaugas;</p> <p>e) kai taikoma, mokestį, kurį vartotojas moka kredito tarpininkui už jo paslaugas, arba jeigu to neįmanoma padaryti, mokesčio apskaičiavimo metodą;</p> <p>f) procedūras, pagal kurias vartotojai arba kiti suinteresuotieji asmenys gali pateikti vidaus skundus dėl kredito tarpininkų veiksmų, ir prireikus neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo priemonės;</p> <p>g) kai taikoma, esamus komisinius arba kitas paskatas, kuriuos kreditoriai arba trečiosios šalys moka kredito tarpininkui už su kredito sutartimi susijusias jų paslaugas, ir, jei žinoma, jų sumą. Kai informacijos pateikimo metu suma nežinoma, kredito tarpininkas informuoja vartotoją, kad faktinė suma bus nurodyta ESIL vėlesniame etape.</p> <p>2. Kredito tarpininkai, kurie nėra susietieji, bet kurie gauna komisinius iš vieno ar kelių kreditorių, vartotojui paprašius, pateikia informaciją apie įvairius komisinių, kuriuos moka įvairūs kreditoriai, teikiantys vartotojams siūlomas kredito sutartis, dydžius. Vartotojas</p>	<p>9 straipsnis. Informavimo reikalavimai kredito tarpininkui</p> <p>1. Per protingą terminą, pakankamą susipažinti su pateikta informacija, iki bet kurio iš šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nustatyto kredito tarpininko veiksmo atlikimo kredito tarpininkas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia kredito gavėjui šią informaciją:</p> <p>1) kredito tarpininko, kai jis yra juridinis asmuo pavadinimą, buveinės adresą; kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo, – jo vardą, pavardę, veiklos vietos adresą;</p> <p>2) viešąjį sąrašą, kuriame jis įrašytas, ir nuorodą į jį; informaciją, ar kredito tarpininkas teikia paslaugas veikdamas išimtinai vieno ar kelių kredito davėjų vardu ir interesais. Kai kredito tarpininkas veikia išimtinai vieno ar kelių kredito davėjų vardu ir interesais, jis privalo nurodyti to kredito davėjo (davėjų) pavadinimą (pavadinimus). Kredito tarpininkas turi teisę nurodyti, kad jis yra nepriklausomas, jeigu jo veikla atitinka šio įstatymo 36 straipsnio 5 dalyje nustatytas sąlygas;</p> <p>3) ar kredito tarpininkas teikia konsultacines kredito teikimo paslaugas (toliau – konsultacinė paslauga);</p> <p>4) komisinį atlyginimą už kredito tarpininko teikiamas paslaugas, kai tarpininkas taiko komisinį atlyginimą kredito gavėjui už teikiamas paslaugas, arba, jeigu to neįmanoma nurodyti, komisinio atlyginimo apskaičiavimo tvarką;</p> <p>5) procedūras, pagal kurias kredito gavėjas arba kitas suinteresuotas asmuo gali pateikti skundą dėl kredito tarpininko veiksmų, ir prireikus neteisminio ginčų nagrinėjimo ir teisių gynimo priemonės;</p> <p>6) komisinį atlyginimą arba bet kurią kitą sutartą finansinio atlygio formą, jeigu juos kredito davėjas arba trečioji šalis moka kredito tarpininkui už paslaugas, susijusias su kredito sutartimi, ir, jei žinoma, jų sumą. Kai informacijos kredito gavėjui pateikimo metu tiksli suma nėra žinoma, kredito tarpininkas informuoja kredito gavėją, kad faktinė suma bus nurodyta teikiant standartinę informaciją apie kreditą.</p> <p>2. Kai kredito tarpininkas ima komisinį atlyginimą iš kredito gavėjo ir papildomai gauna komisinį atlyginimą iš kredito davėjo arba trečiosios šalies, kredito tarpininkas turi paaiškinti kredito gavėjui, ar kredito davėjo mokamas komisinis atlyginimas bus iš dalies arba visiškai išskaičiuotas iš</p>	<p>Visiškas</p>

<p>informuojamas, kad jis turi teisę prašyti tokios informacijos.</p> <p>3. Kai kredito tarpininkas ima mokėstį iš vartotojo ir papildomai gauna komisinius iš kreditoriaus arba trečiosios šalies, kredito tarpininkas vartotojui paaiškina, ar komisiniai bus iš dalies arba visiškai išskaičiuoti iš mokesčio.</p> <p>4. Valstybės užtikrina, kad apie vartotojo kredito tarpininkui už jo paslaugas mokamą mokėstį, kai jis taikomas, kredito tarpininkas praneštų kreditoriui, kad būtų apskaičiuota BKKMN.</p> <p>5. Valstybės narės reikalauja, kad kredito tarpininkai užtikrintų, jog susisiekdamas arba prieš pradėdamas tartis su vartotoju jų paskirtasis atstovas suteiktų vartotojui ne tik šiame straipsnyje reikalaujamą informaciją, bet ir nurodytų savo veiklos įgaliojimus bei kredito tarpininką, kuriam jis atstovauja.</p>	<p>komisinio atlyginimo, kurį turi sumokėti kredito gavėjas.</p> <p>3. Kredito tarpininkas privalo pranešti kredito davėjui apie kredito gavėjo mokamą komisinį atlyginimą kredito tarpininkui už jo paslaugas, kai toks atlyginimas mokamas, kad būtų tinkamai apskaičiuota bendros kredito kainos metinė norma.</p> <p>Įstatymo projektas</p> <p>36 straipsnis. Konsultacinių paslaugų teikimo reikalavimai</p> <p>5. Nepriklausomam kredito tarpininkui draudžiama gauti komisinį atlyginimą iš vieno ar kelių kredito davėjų už konsultacinių paslaugų kredito gavėjams teikimą ir (arba) šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nurodytos kredito tarpininko veiklos vykdymą. Nepriklausomas konsultacijas gali teikti tik nepriklausomas kredito tarpininkas, kuris laikosi šioje dalyje ir šio straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytų reikalavimų.</p> <p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes Lietuva pasirinko netaikyti nuostatų, susijusių su „paskirtuoju atstovu“ pagal Direktivos 31 straipsnyje nustatytą galimybę.</p>	
<p><i>16 straipsnis</i></p> <p>Tinkami paaiškinimai</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kreditoriai ir, kai taikoma, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai vartotojui pateiktų tinkamus paaiškinimus apie siūlomas kredito sutartis ir papildomas paslaugas, kad vartotojas galėtų įvertinti, ar siūlomos kredito sutartys ir papildomos paslaugos yra pritaikytos jo poreikiams ir finansinei padėčiai.</p> <p>Paaiškinimuose, kai taikoma, nurodoma visų pirma ši informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ikisutartinė informacija, kuri turi būti teikiama: <ul style="list-style-type: none"> i) kreditorių atveju pagal 14 straipsnį; ii) kredito tarpininkų arba paskirtųjų atstovų atveju pagal 14 ir 15 straipsnius; b) pagrindinės siūlomų produktų ypatybės; c) konkretus poveikis, kurį siūlomi produktai gali sukelti vartotojui, be kita ko, jo mokėjimo įsipareigojimų neįvykdymo pasekmės ir d) kai papildomos paslaugos grupuojamos su kredito sutartimi, ar kiekvieną sugrupuoto paketo sudedamąją dalį galima atskirai nutraukti ir tokio nutraukimo pasekmės vartotojui. 	<p>Įstatymo projektas</p> <p>10 straipsnis. Tinkami paaiškinimai</p> <p>Prieš sudarant kredito sutartį kredito davėjas ir, kai kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, kredito tarpininkas privalo žodžiu arba raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikti kredito gavėjui tinkamus paaiškinimus apie siūlomas kredito sutarties sąlygas ir papildomas kredito teikimo paslaugas (toliau – papildoma paslauga), kad šis galėtų įvertinti, ar siūloma kredito sutartis ir papildomos paslaugos atitinka jo poreikius ir finansinę padėtį. Paaiškinimai apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) ikisutartinės informacijos, nurodytos šio įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, turinio paaiškinimus; 2) siūlomų finansinių produktų ypatybių paaiškinimus; 3) konkretaus poveikio, kurį siūlomi finansiniai produktai gali sukelti kredito gavėjui, įskaitant įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymo pasekmes, paaiškinimus; 4) kai kredito gavėjui siūlomas grupavimas, paaiškinimus, ar galima atskirai nutraukti sutartį dėl kiekvienos po grupavimo į kredito sutarties ir kitų finansinių produktų ar paslaugų grupę įtrauktos sudedamosios dalies ir kokios būtų sutarties nutraukimo pasekmės kredito gavėjui; 5) kai privaloma sudaryti įkeičiamo nekilnojamojo turto draudimo sutartį, 	Visiškas

<p>2. Valstybės narės gali pritaikyti 1 dalyje nurodytų paaiškinimų teikimo būdą ir apimtį bei reikalavimus dėl jų teikiančių subjektų pagal konkrečias aplinkybes, kuriomis siūloma kredito sutartis, asmenis, kuriems ji siūloma, ir siūlomo kredito pobūdį.</p>	<p>paaiškinimą, kad kredito gavėjas turi teisę sudaryti draudimo sutartį su kita, negu kredito davėjo pasiūlyta, draudimo įmone, jei ta draudimo sutartimi suteikiama draudimo apsauga yra lygiavertė draudimo apsaugai, kurią suteiktų kredito davėjo pasiūlytos draudimo įmonės draudimo sutartis.</p> <p>Pagal Įstatymo projektą Direktyvos 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta galimybe nepasinaudota, todėl šios nuostatos perkelti nereikia.</p>	
<p><i>17 straipsnis</i> BKKMN skaičiavimas</p> <p>1. BKKMN apskaičiuojama pagal I priede pateikiamą matematinę formulę.</p> <p>2. Specialios sąskaitos atidarymo ir išlaikymo, mokėjimo priemonių naudojimo operacijoms vykdyti ir lėšoms išmokėti iš tos sąskaitos ir kitos su mokėjimo operacijomis susijusios išlaidos įskaičiuojamos į bendrą kredito kainą vartotojui, kai atidaryti arba išlaikyti sąskaitą yra privaloma kreditui gauti arba jam gauti pagal skelbiamas nuostatas ir sąlygas.</p> <p>3. BKKMN apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito sutartis galios sutartą laikotarpį ir kad kreditorius bei vartotojas vykdys savo įsipareigojimus pagal kredito sutartyje nustatytas sąlygas ir terminus.</p> <p>4. Tais atvejais, kai į kredito sutartis įtrauktos sąlygos, pagal kurias leidžiami kredito palūkanų normos ir, kai taikoma, mokesčių, įskaičiuojamų į BKKMN, pokyčiai, kurių negalima kiekybiškai įvertinti apskaičiavimo metu, BKKMN apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito palūkanų norma ir kiti mokesčiai išliks tokie pat kaip ir sutarties sudarymo metu.</p> <p>5. Kredito sutarčių, kuriose ne mažiau kaip penkerių metų pradiniam galiojimo laikotarpiui nustatoma fiksuotoji kredito palūkanų norma, o to laikotarpio pabaigoje deramasi dėl kredito palūkanų normos siekiant nustatyti naują kredito palūkanų normą tolesniam konkrečiam</p>	<p>Bendros kredito, susijusio su nekilnojamuoju turtu, kainos metinės normos skaičiavimo taisyklės</p> <p>5 straipsnis. Siejimas ir grupavimas.</p> <p>4. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas, sudarydamas kredito sutartį, turėtų riboto naudojimo mokėjimo sąskaitą, skirtą grąžinamoms kredito lėšoms kaupti ir (arba) kreditui administruoti. Tokia mokėjimo sąskaita atidaroma, tvarkoma, uždaroma ir su ja susijusios paslaugos, skirtos grąžinamoms kredito lėšoms kaupti arba kreditui administruoti, turi būti teikiamos nemokamai.</p> <p>Be to, Lietuva pasirinko netaikyti 12 straipsnio 2 dalies b ir c punktų ir 3 dalies nuostatų, todėl šios nuostatos perkelti nereikia.</p> <p>Įstatymo projektas 11 straipsnis. Bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimas</p> <p>1. Bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito sutartis galios sutartą laikotarpį ir kad kredito gavėjas, kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas vykdys savo įsipareigojimus pagal kredito sutartyje nustatytas sąlygas ir terminus.</p> <p>2. Tais atvejais, kai į kredito sutartį įtrauktos sąlygos, pagal kurias leidžiami kredito palūkanų normos ar kitų išlaidų, įskaičiuojamų į bendros kredito kainos metinę normą, pokyčiai, kurių negalima kiekybiškai įvertinti apskaičiavimo metu, bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito palūkanų norma ir kitos išlaidos išliks tokios pačios kaip kredito sutarties sudarymo metu.</p> <p>3. Kai pagal kredito sutartį kredito palūkanų norma nustatoma ne</p>	<p>Dalinis</p>

<p>laikotarpiui, atveju papildoma paaiškinamoji BKKMN, pateikiama ESIL, apima tik pradinį fiksuotosios palūkanų normos galiojimo laikotarpį ir yra apskaičiuojama darant prielaidą, kad fiksuotosios kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpio pabaigoje grąžinama negrąžinta pagrindinė paskolos suma.</p> <p>6. Jeigu pagal kredito sutartį leidžiama keisti kredito palūkanų normą, valstybės narės užtikrina, kad vartotojas bent pateikiant ESIL būtų informuotas apie galimą pakeitimų poveikį mokėtinoms sumoms ir BKKMN. Tai daroma pateikiant vartotojui papildomą BKKMN, kurioje atsispindi galima rizika, susijusi su dideliu kredito palūkanų normos padidėjimu. Jeigu kredito palūkanų norma neribojama, ši informacija pateikiama kartu su įspėjimu, kad bendra kredito kaina vartotojui, atspindima BKKMN, gali pasikeisti. Ši nuostata netaikoma kredito sutartims, kuriose kredito palūkanų norma yra nustatoma ne mažiau kaip penkerių metų pradiniam galiojimo laikotarpiui, kuriam pasibaigus deramasi dėl kredito palūkanų normos siekiant nustatyti naują fiksuotąją kredito palūkanų normą tolesniam konkrečiam laikotarpiui, ir kurių atveju ESIL yra pateikiama papildoma paaiškinamoji BKKMN.</p> <p>7. Kai taikoma, apskaičiuojant BKKMN naudojamosi I priede nustatytomis papildomomis prielaidomis.</p>	<p>trumpesniam negu penkerių metų pradiniam laikotarpiui ir šio laikotarpio pabaigoje nustatoma nauja kredito palūkanų norma tolesniam konkrečiam laikotarpiui, papildoma paaiškinamoji bendros kredito kainos metinė norma, kuri turi būti nurodyta pateikiant standartinę informaciją apie kreditą, apima tik pradinį kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpį ir yra apskaičiuojama darant prielaidą, kad kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpio pabaigoje grąžinama likusi kredito dalis.</p> <p>4. Jeigu pagal kredito sutartį leidžiama keisti kredito palūkanų normą, pateikdamas standartinę informaciją apie kreditą, kredito davėjas ir (arba) kredito tarpininkas turi informuoti kredito gavėją apie galimą pakeitimų poveikį kredito įmokoms ir bendros kredito kainos metinei normai, nurodydamas papildomą paaiškinamąją bendros kredito kainos metinę normą, kuri rodo galimą riziką, susijusią su kredito palūkanų normos padidėjimu. Jeigu kredito palūkanų normos dydis nėra ribojamas, ši informacija pateikiama kartu įspėjant, kad bendra kredito kaina, kurią rodo bendros kredito kainos metinė norma, gali pasikeisti. Ši nuostata netaikoma šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms sutartims, kai teikiant standartinę informaciją apie kreditą pateikiama papildoma paaiškinamoji bendros kredito kainos metinė norma.</p> <p>5. Priežiūros institucija detalizuoja bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimą.</p> <p>Bendros su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklės</p>	
<p>8. Komisijai pagal 40 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant iš dalies keisti pastabas arba atnaujinti prielaidas, naudojamas BKKMN apskaičiuoti, nustatytas I priede, visų pirma jei šiame straipsnyje ir I priede nustatytų pastabų arba prielaidų nepakanka BKKMN vienodai apskaičiuoti arba tos pastabos ir prielaidos nebeatitinka komercinės padėties rinkoje.</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia</p>	
<p><i>18 straipsnis</i></p> <p>Pareiga įvertinti vartotojo kreditingumą</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad prieš sudarant kredito sutartį kreditorius atliktų išsamų vartotojo kreditingumo vertinimą. Atliekant tą vertinimą tinkamai atsižvelgiama į veiksnius, kurie svarbūs tikrinant, ar vartotojas galės įvykdyti savo įsipareigojimus pagal kredito sutartį.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>12 straipsnis. Pareiga įvertinti kredito gavėjo kreditingumą</p> <p>1. Prieš kredito sutarties sudarymą kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtų priežiūros institucijos teisės aktu, privalo atlikti išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą. Kredito davėjas, atlikdamas kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, turi atlikti ir kredito gavėjo sutuoktinio</p>	<p>Visiškas</p>

<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad procedūros ir informacija, kuriomis grindžiamas vertinimas, būtų nustatytos, pagrįstos dokumentais ir išlaikytos.</p> <p>3. Tačiau kreditavimo vertinimas neturi būti grindžiamas vien tik tuo, kad gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto vertė viršija kredito sumą, arba prielaida, kad gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto vertė didės, išskyrus atvejus, kai kredito sutarties tikslas – statyti arba renovuoti gyvenamosios paskirties nekilnojamąjį turtą.</p> <p>4. Valstybės narės užtikrina, kad jeigu kreditorius sudaro kredito sutartį su vartotoju, kreditorius po to kredito sutarties neatsisakytų arba nekeistų vartotojo nenaudai remdamasis tuo, kad kreditavimo vertinimas buvo netinkamai atliktas. Ši dalis netaikoma, jeigu įrodoma, kad vartotojas sąmoningai nuslėpė arba suklautojo informaciją, kaip apibrėžta 20 straipsnyje.</p> <p>5. Valstybės narės užtikrina, kad:</p> <p>a) kreditorius suteiktų vartotojui kreditą tik tuo atveju, jei kreditavimo vertinimo rezultatai rodo, jog pagal kredito sutartį prisiimti įsipareigojimai, tikėtina, bus įvykdyti taip, kaip reikalaujama pagal tą sutartį;</p> <p>b) vadovaudamasis Direktyvos 95/46/EB 10 straipsniu, kreditorius iš anksto praneštų vartotojui, kad bus tikrinama duomenų bazė;</p> <p>c) jei paraiška gauti kreditą atmetama, kreditorius nedelsdamas vartotojui praneštų apie jos atmetimą ir, kai taikoma, kad sprendimas priimamas remiantis automatine duomenų analize. Jeigu paraiška atmesta remiantis duomenų bazės patikrinimo rezultatais, kreditorius vartotojui praneša tokio patikrinimo rezultatus ir duomenis apie duomenų bazę, kurioje atliktas patikrinimas.</p> <p>6. Valstybės narės užtikrina, kad prieš bet kokių žymų bendros kredito sumos padidinimą po kredito sutarties sudarymo vartotojo kreditavimas būtų iš naujo įvertintas remiantis atnaujinta informacija, išskyrus atvejus, kai toks papildomas kreditas buvo numatytas ir į jį atsižvelgta pradiname kreditavimo vertinime.</p> <p>7. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Direktyvai 95/46/EB.</p>	<p>kreditavimo vertinimą, išskyrus atvejus, kai kreditas suteikiamas asmeniniams kredito gavėjo poreikiams ir vertinami visi finansiniai įsipareigojimai ir asmeninės kredito gavėjo pajamos.</p> <p>2. Kreditavimo vertinimas turi būti grindžiamas šiais atsakingojo skolinimo principais:</p> <p>1) kredito davėjas, prieš priimdamas sprendimą suteikti kreditą kredito gavėjui, įvertina kredito gavėjo kreditavimą, atsižvelgdamas į veiksnius, kurie svarbūs tikrinant, ar kredito gavėjas galės vykdyti įsipareigojimus pagal kredito sutartį, ypač tokius kaip kredito gavėjo tvarios pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) galimybė, visi turimi finansiniai įsipareigojimai;</p> <p>2) skolinimas grindžiamas kredito gavėjo finansinių įsipareigojimų pagal kredito ir kitas sutartis ir pajamų santykio ribojimu;</p> <p>3) skolinimas grindžiamas kredito dydžio ir įkeičiamo nekilnojamojo turto rinkos vertės arba kainos santykio ribojimu;</p> <p>4) skolinimas grindžiamas kredito sutarties trukmės ribojimu ir reguliariomis negrąžintą kredito sumą mažinančiomis įmokomis.</p> <p>3. Kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtą priežiūros institucijos teisės aktą, privalo patvirtinti kredito gavėjų kreditavimo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisykles, kuriose būtų nustatytos kreditavimo vertinimo procedūros ir nurodyta informacija, kuria remiantis atliekamas kreditavimo vertinimas, ir jų laikytis vykdydamas kredito teikimo veiklą. Kredito davėjas privalo kreditavimo vertinimo metu surinktą (vertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus saugoti 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino.</p> <p>4. Kreditavimo vertinimas neturi būti grindžiamas vien tik tuo, kad įkeičiamo nekilnojamojo turto vertė viršija bendrą kredito sumą, arba prielaida, kad nekilnojamojo turto vertė didės, išskyrus atvejus, kai kredito sutarties tikslas – statyti arba atnaujinti (modernizuoti) nekilnojamąjį turtą.</p> <p>5. Kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas, sudarę kredito sutartį su kredito gavėju, neturi teisės nutraukti kredito sutarties arba pakeisti jos sąlygų kredito gavėjo nenaudai, remdamiesi tuo, kad buvo netinkamai atliktas kredito gavėjo kreditavimo vertinimas, išskyrus atvejus, kai kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas įrodo, kad kredito gavėjas sąmoningai nuslėpė arba suklautojo šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytą informaciją.</p> <p>6. Kredito davėjas turi teisę suteikti kreditą kredito gavėjui tik tuo atveju,</p>
--	---

	<p>kai kreditingumo vertinimo rezultatai leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad kredito gavėjo įsipareigojimai pagal kredito sutartį, tikėtina, bus įvykdyti laikantis kredito sutartyje nustatytų sąlygų.</p> <p>7. Vadovaudamasis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kredito davėjas privalo iš anksto pranešti kredito gavėjui, kad jo pateikta informacija bus tikrinama registruose ir valstybės bei kitose informacinėse sistemose (toliau – informacinės sistemos).</p> <p>8. Kredito davėjas, priėmęs sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis automatine duomenų analize, nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje arba elektronine forma apie priimtą sprendimą ir apie tai, kad jis priimtas naudojantis automatine duomenų analize, informuoja kredito gavėją. Jeigu kredito davėjas priima sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis duomenų patikrinimo registruose ir informacinėse sistemose rezultatais, jis nedelsdamas informuoja kredito gavėją apie šio patikrinimo rezultatus ir nurodo registrus ir informacines sistemas, kuriuose atliktas duomenų patikrinimas. Kredito gavėjui paprašius kredito davėjas šią informaciją kredito gavėjui pateikia raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje arba elektronine forma.</p> <p>9. Jeigu kredito sutarties šalys, sudariusios kredito sutartį, susitaria pakeisti bendrą kredito sumą, prieš kiekvieną didesnę bendros kredito sumos padidinimą kredito davėjas atnaujina turimą informaciją apie kredito gavėją ir, remdamasis atnaujinta informacija, iš naujo atlieka išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, išskyrus atvejus, kai toks papildomas kreditas buvo numatytas kredito sutartyje ir į jį atsižvelgta atliekant pradinį kredito gavėjo kreditingumo vertinimą.</p> <p>10. Kai kredito įmokos mokamos pavėluotai, netesybos, kredito gavėjui netaikomos, jeigu kredito davėjas ne dėl kredito gavėjo kaltės netinkamai įvertino kredito gavėjo kreditingumą.</p> <p>11. Priežiūros institucija detalizuoja kredito gavėjo kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo reikalavimus.</p>	
<p><i>19 straipsnis</i></p> <p>Turto vertinimas</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad hipotekos paskolų teikimo tikslais jų teritorijoje būtų parengti patikimi gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto vertinimo standartai. Valstybės narės reikalauja, kad kreditoriai užtikrintų, kad tie standartai būtų taikomi jiems atliekant turto vertinimą arba kad jie imtųsi atsakingų veiksmų užtikrinti, kad tie standartai būtų taikomi, kai vertinimą atlieka trečioji šalis. Jeigu nacionalinės valdžios institucijos yra atsakingos už turto</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>14 straipsnis. Nekilnojamojo turto vertinimas</p> <p>1. Kai kredito davėjas reikalauja pateikti nepriklausomą (išorės) nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimą, kredito gavėjas turi teisę pasirinkti nepriklausomą turto arba verslo vertinimo įmonę arba nepriklausomą turto arba verslo vertintoją. Kredito gavėjo pasirinkta nepriklausoma turto arba verslo vertinimo įmonė arba nepriklausomas turto arba verslo vertintojas turi būti Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo</p>	Visiškas

vertinimus atliekančių nepriklausomų vertintojų veiklos reguliavimą, jos užtikrina, kad jie laikytųsi galiojančių nacionalinių taisyklių.

2. Valstybės narės užtikrina, kad turto vertinimus atliekantys vidaus ir išorės vertintojai turėtų tinkamą profesinę kvalifikaciją ir būtų pakankamai nepriklausomi nuo kreditų garantavimo proceso, kad jie galėtų pateikti nešališką ir objektyvų vertinimą, kuris turi būti pagrįstas dokumentais, pateiktais patvariojoje laikmenoje, ir kurio duomenis kreditorius turi įregistruoti.

nustatyta tvarka įrašytas į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą ir turintis teisę vertinti nekilnojamąjį turtą, arba pasirinktas kitos valstybės narės turto arba verslo vertintojas arba turto arba verslo vertinimo įmonė, kuri laikinai arba vienkartinei turi teisę vertinti nekilnojamąjį turtą Lietuvos Respublikoje. Kredito davėjas turi teisę motyvuotai nesutikti su kredito gavėjo pagal šį straipsnį pasirinkta nepriklausoma turto arba verslo vertinimo įmone arba nepriklausomu turto arba verslo vertintoju.

2. Nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimas turi būti pagrįstas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikta turto vertinimo ataskaita, kurią privalo saugoti kredito davėjas. Kredito davėjas privalo saugoti turto vertinimo ataskaitą 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino

3. Kai kredito sutarties galiojimo laikotarpiu sumažėja įkeisto nekilnojamojo turto vertė, kredito davėjas neturi teisės reikalauti papildomų įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo užtikrinimo priemonių, išskyrus atvejus, kai įkeisto nekilnojamojo turto vertė sumažėja dėl kredito gavėjo ar įkaito davėjo kaltės.

4. Kredito davėjas turi teisę reikalauti, kad kredito gavėjas padengtų įkeičiamo ar įkeisto nekilnojamojo turto vertinimo išlaidas tik tais atvejais, kai jis reikalauja pateikti nepriklausomą (išorės) nekilnojamojo turto, kurio hipoteka užtikrinamas įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas, vertinimą ir kai:

- 1) kredito gavėjas prašo suteikti kreditą arba padidinti bendrą kredito sumą;
- 2) įkeisto nekilnojamojo turto vertė kredito sutarties galiojimo laikotarpiu sumažėja dėl kredito gavėjo ar įkaito davėjo kaltės;
- 3) kredito gavėjas siekia pakeisti esmines kredito sutarties sąlygas.

5. Kredito davėjas privalo saugoti duomenis apie nekilnojamąjį turtą, kurio hipoteka užtikrintas įsipareigojimų pagal kredito sutartis įvykdymas, 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio duomenų saugojimo termino.

Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

12. Turto arba verslo vertinimas - turto ir (arba) verslo vertės nustatymas

	<p>pagal atitinkamą turto arba verslo vertinimo metodą, kurio taikymo procedūros ir tvarka nustatytos Turto ir verslo vertinimo metodikoje.</p> <p>15. Turto ir verslo vertinimo metodika - Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos priimtas teisės aktas, kuriame reglamentuojama Tarptautiniuose vertinimo standartuose ir Europos vertinimo standartuose nustatytų turto ir verslo vertinimo metodų šiuose standartuose nustatytais vertinimo atvejais taikymo Lietuvos Respublikoje procedūros ir tvarka.</p> <p>5 straipsnis. Turto arba verslo vertės nustatymo principai</p> <p>1. Turto arba verslo vertė nustatoma:</p> <p>2) laikantis teisingumo, protingumo, sąžiningumo, nuosavybės neliečiamumo, sutarčių laisvės, vertinimo objektyvumo ir nepriklausomumo, teisinio apibrėžtumo ir neleistinumo piktnaudžiauti teise principų;</p>	
<p><i>20 straipsnis</i></p> <p>Vartotojo informacijos pateikimas ir tikrinimas</p> <p>1. 18 straipsnyje nurodytas kreditingumo vertinimas atliekamas remiantis informacija apie vartotojo pajamas bei išlaidas ir kitas finansines bei ekonomines aplinkybes, kuri yra reikalinga, pakankama ir proporcinga. Kreditorius gauna informaciją iš atitinkamų vidaus arba išorės šaltinių, įskaitant vartotoją, ir įskaitant informaciją, pateiktą kredito tarpininkui arba paskirtajam atstovui paraiškos kreditui gauti pateikimo metu. Informacija turi būti tinkamai patikrinama, be kita ko, prireikus remiantis nešališkai patikrinamais dokumentais.</p> <p>2. Valstybės narės užtikrina, kad kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai atitinkamam kreditoriui tiksliai pateiktų iš vartotojo gautą reikiamą informaciją, kad būtų galima atlikti kreditingumo vertinimą.</p> <p>3. Valstybės narės užtikrina, kad kreditoriai ikisutartiniu laikotarpiu aiškiai ir paprastai nurodytą reikiamą informaciją ir nešališkai patikrinamus įrodymus, kuriuos vartotojas turi pateikti, bei laikotarpį, per kurį vartotojas turi pateikti informaciją. Toks prašymas pateikti informaciją turi būti proporcingas ir jame prašoma tik informacijos, kuri reikalinga tinkamam kreditingumo vertinimui atlikti. Valstybės narės leidžia kreditoriams prireikus prašyti paaiškinti informaciją, gautą pagal tą prašymą, kad būtų galima atlikti kreditingumo vertinimą.</p> <p>Valstybės narės neleidžia kreditoriui nutraukti kredito sutarties remiantis tuo, kad prieš sudarant kredito sutartį vartotojo pateikta informacija buvo neišsami.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>13 straipsnis. Informacijos apie kredito gavėją rinkimas ir tikrinimas</p> <p>1. Šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytas kreditingumo vertinimas atliekamas remiantis pakankama, proporcinga ir reikalinga informacija apie kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir kitas finansines bei ekonomines aplinkybes. Kredito davėjas turi surinkti kredito gavėjo kreditingumo vertinimui reikalingą informaciją iš registru ir informacinių sistemų bei kitų šaltinių, įskaitant kredito gavėją, taip pat informaciją, kurią kredito gavėjas pateikė kredito tarpininkui teikdamas prašymą suteikti kreditą. Kredito davėjas privalo patikrinti kredito gavėjo pateiktą informaciją, atlikęs patikrinimą registruose ir informacinėse sistemose arba remdamasis pateiktą informaciją pagrindžiančiais dokumentais ar kitais įrodymais.</p> <p>2. Kredito tarpininkas kredito davėjui pateikia iš kredito gavėjo gautą informaciją, reikalingą kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti.</p> <p>3. Iki kredito sutarties sudarymo kredito davėjas privalo aiškiai ir paprastai nurodyti kredito gavėjui reikiamą pateikti informaciją ir ją pagrindžiančius įrodymus, taip pat laikotarpį, per kurį kredito gavėjas turi pateikti nurodytą informaciją ir įrodymus. Toks kredito davėjo prašymas pateikti informaciją ir įrodymus turi būti proporcingas siekiamam tikslui ir turi būti prašoma tik kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti reikalingos informacijos. Siekdamas tinkamai atlikti kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, kredito davėjas turi teisę prašyti kredito gavėjo paaiškinti jo pateiktą informaciją ir įrodymus.</p> <p>4. Kredito gavėjas privalo pateikti kredito davėjui teisingą ir išsamią informaciją, reikalingą kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti.</p>	Visiškas

<p>Antra pastraipa netrukdo valstybėms narėms leisti kreditoriui nutraukti kredito sutartį, jeigu įrodoma, kad vartotojas sąmoningai nuslėpė arba suklastojo informaciją.</p> <p>4. Valstybės narės nustato priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad vartotojai žinotų, jog būtina pateikti teisingą informaciją gavus 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą prašymą, ir kad tokia informacija būtų tiek išsami, kiek reikia tinkamam kreditingumo vertinimui atlikti. Kreditorius, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas perspėja vartotoją, kad jeigu kreditorius negali atlikti kreditingumo vertinimo, nes vartotojas nusprendžia nepateikti informacijos, arba negali atlikti patikrinimo, reikalingo atlikti kreditingumo vertinimą, kreditas negali būti suteiktas. Tas įspėjimas gali būti teikiamas standartizuota forma.</p> <p>5. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Direktyvai 95/46/EB, visų pirma jos 6 straipsniui.</p>	<p>Kredito davėjas ir kredito tarpininkas privalo informuoti kredito gavėją, kad kreditas nebus suteiktas, jei kredito gavėjas nepateiks prašomos informacijos ir įrodymų ir dėl to kredito davėjas negalės atlikti kredito gavėjo kreditingumo vertinimo arba kreditingumo vertinimui atlikti reikalingo duomenų patikrinimo registruose ir informacinėse sistemose.</p> <p>5. Kredito davėjui draudžiama nutraukti kredito sutartį remiantis tuo, kad prieš sudarant kredito sutartį kredito gavėjas pateikė neišsamią informaciją, išskyrus atvejus, kai kredito davėjas įrodo, kad kredito gavėjas sąmoningai nuslėpė arba suklastojo informaciją.</p> <p>6. Kredito davėjo iš registrų ir informacinių sistemų bei iš kitų šaltinių gauti duomenys apie kredito gavėją tvarkomi Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.</p>	
<p><i>21 straipsnis</i></p> <p>Prieiga prie duomenų bazių</p> <p>1. Kiekviena valstybė narė visiems visų valstybių narių kreditoriams užtikrina prieigą prie duomenų bazių, naudojamų toje valstybėje narėje vartotojų kreditingumui įvertinti ir tik siekiant stebėti, ar vartotojai vykdo su kreditu susijusius įsipareigojimus kredito sutarties galiojimo laikotarpiu. Tokios prieigos sąlygos turi būti nediskriminuojančios.</p> <p>2. 1 dalis taikoma ir duomenų bazėms, kurias administruoja privačios kredito įstaigos arba kredito informacijos teikimo įmonės, ir viešiesiems registrams.</p> <p>3. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Direktyvai 95/46/EB.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>15 straipsnis. Duomenų teikimas ir tvarkymas</p> <p>1. Lietuvos Respublikoje įsteigtų registrų ir informacinių sistemų, reikalingų kredito gavėjų kreditingumo vertinimui atlikti, tvarkytojai privalo nediskriminacinėmis sąlygomis teikti duomenis Lietuvos Respublikoje ir kitose valstybėse narėse įsteigtiems kredito davėjams ir tarpusavio skolinimo platformų operatoriams, kad būtų suteikta galimybė atlikti kredito gavėjų kreditingumo vertinimą ir būtų galima stebėti, ar kredito gavėjai vykdo įsipareigojimus pagal kredito sutartį jos galiojimo laikotarpiu.</p> <p>2. Priežiūros institucija, vadovaudamasi asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, savo nustatyta tvarka turi teisę tvarkyti duomenis apie kredito gavėjus, tarpusavio skolinimo platformų operatorius ir paskolos davėjus. Kredito davėjai privalo priežiūros institucijai teikti duomenis apie kredito gavėjus, vykdomą kredito teikimo veiklą ir suteiktus kreditus bei turi teisę naudotis visų kredito davėjų priežiūros institucijai pateiktais ir tvarkomais šiais duomenimis priežiūros institucijos nustatyta tvarka.</p>	Visiškas
<p><i>22 straipsnis</i></p> <p>Konsultacinių paslaugų standartai</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kreditorius, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas konkretaus sandorio atžvilgiu aiškiai informuotų vartotoją, ar vartotojui yra arba gali būti teikiamos konsultacinės paslaugos.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>36 straipsnis. Konsultacinių paslaugų teikimo reikalavimai</p> <p>1. Kredito davėjas arba kredito tarpininkas turi aiškiai informuoti kredito gavėją, ar jam yra arba gali būti teikiamos konsultacinės paslaugos.</p> <p>2. Prieš teikdamas konsultacines paslaugas arba prieš sudarydamas sutartį dėl konsultacinių paslaugų teikimo, jeigu tokia sutartis sudaroma, kredito</p>	Visiškas

<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad prieš teikdami konsultacines paslaugas arba, kai taikoma, prieš sudarant sutartį dėl konsultacinių paslaugų teikimo, kreditorius, kredito tarpininkas arba paskirtasis atstovas popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje vartotojui pateiktų šią informaciją:</p> <p>a) ar rekomendacija bus parengta remiantis tik jų pačių produktų grupės analize pagal 3 dalies b punktą ar įvairių visoje rinkoje siūlomų produktų grupės analize pagal 3 dalies c punktą, kad vartotojas galėtų suprasti, kuo remiantis parengta rekomendacija;</p> <p>b) kai taikoma, už konsultacines paslaugas vartotojo mokamą mokestį arba, jei informacijos pateikimo metu sumos nustatyti neįmanoma, taikomą sumos apskaičiavimo metodą.</p> <p>Pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyta informacija vartotojui gali būti teikiama kaip papildoma ikisutartinė informacija.</p> <p>3. Kai vartotojams teikiamos konsultacinės paslaugos, valstybės narės, be 7 ir 9 straipsniuose nustatytų reikalavimų, užtikrina, kad:</p> <p>a) kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai gautų reikiamą informaciją apie vartotojo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus, kad galėtų rekomenduoti tinkamas kredito sutartis. Toks vertinimas grindžiamas tuo momentu turima naujausia informacija ir jame atsižvelgiama į pagrįstas prielaidas apie vartotojo padėčiai gresiančią riziką siūlomos kredito sutarties galiojimo laikotarpiu;</p> <p>b) kreditoriai, susietieji kredito tarpininkai arba susietųjų kredito tarpininkų paskirtieji atstovai apsvaistytų galimybę pasiūlyti pakankamai daug kredito sutarčių savo produktų grupėje ir rekomenduotų tinkamą kredito sutartį arba kelias tinkamas kredito sutartis savo produktų grupėje pagal vartotojo poreikius, finansinę padėtį ir asmenines aplinkybes;</p> <p>c) nesusietieji kredito tarpininkai arba nesusietųjų kredito tarpininkų paskirtieji atstovai išanalizuotų pakankamai daug rinkoje siūlomų kredito sutarčių ir rekomenduotų rinkoje siūlomą tinkamą kredito sutartį arba kelias tinkamas kredito sutartis pagal vartotojo poreikius, finansinę padėtį ir asmenines aplinkybes;</p> <p>d) kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai veiktų taip, kad vartotojo interesai būtų tenkinami geriausiu būdu:</p> <p>i) patys gaudami informaciją apie vartotojo poreikius ir aplinkybes ir</p> <p>ii) rekomenduodami tinkamas kredito sutartis pagal a, b ir c punktus ir</p> <p>e) kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai pateiktų</p>	<p>davėjas arba kredito tarpininkas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje kredito gavėjui pateikia šią informaciją:</p> <p>1) ar asmeninė rekomendacija bus parengta remiantis tik kredito davėjo arba kredito tarpininko produktų analize pagal šio straipsnio 4 dalies 2 punktą ar įvairių visoje kreditų rinkoje siūlomų produktų analize pagal šio straipsnio 4 dalies 3 punktą, kad kredito gavėjas galėtų suprasti, kuo remiantis parengta asmeninė rekomendacija;</p> <p>2) už konsultacines paslaugas kredito gavėjo mokamo atlygio, jei toks taikomas, dydį arba, jei teikiant informaciją tikslios sumos nustatyti neįmanoma, taikomą atlygio apskaičiavimo tvarką.</p> <p>3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija kredito gavėjui gali būti teikiama kaip papildoma ikisutartinė informacija.</p> <p>4. Kai kredito gavėjui teikiamos konsultacinės paslaugos, kredito davėjas arba kredito tarpininkas taip pat turi laikytis šių papildomų reikalavimų:</p> <p>1) kredito davėjas arba kredito tarpininkas turi surinkti reikiamą informaciją apie kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus, kad galėtų rekomenduoti jam tinkamas kredito sutartis. Toks kredito gavėjo asmeninės ir finansinės padėties, pageidavimų ir tikslų vertinimas grindžiamas naujausia surinkta informacija apie kredito gavėją ir atsižvelgiama į pagrįstas prielaidas dėl kredito gavėjui gresiančios rizikos siūlomos kredito sutarties galiojimo laikotarpiu;</p> <p>2) kredito davėjas arba priklausomas kredito tarpininkas turi išanalizuoti pakankamai savo kredito produktų kredito sutarčių ir rekomenduoti tinkamą vieną ar kelias kredito sutartis atsižvelgdamas į kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus;</p> <p>3) nepriklausomas kredito tarpininkas turi išanalizuoti pakankamai rinkoje siūlomų kredito sutarčių ir rekomenduoti tinkamą vieną arba kelias kredito sutartis pagal kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus;</p> <p>4) kredito davėjas arba kredito tarpininkas, rinkdamas informaciją apie kredito gavėjo asmeninę ir finansinę padėtį, pageidavimus ir tikslus ir rekomenduodamas tinkamas kredito sutartis pagal šios dalies 1-3 punktus, turi veikti geriausiais kredito gavėjo interesais;</p> <p>5) kredito davėjas arba kredito tarpininkas asmeninę rekomendaciją kredito gavėjui turi pateikti raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje.</p>	
---	--	--

virtotojui popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje įrašytą pateiktą rekomendaciją.

4. Valstybės narės gali uždrausti vartoti terminus „konsultacija“ ir „konsultantas“ ar panašius terminus, kai konsultacines paslaugas vartotojams teikia kreditoriai, susietieji kredito tarpininkai arba susietųjų kredito tarpininkų paskirtieji atstovai.

Kai valstybės narės nedraudžia vartoti terminų „konsultacija“ ir „konsultantas“, jos nustato toliau nurodytas sąlygas konsultacines paslaugas teikiantiems kreditoriams, kredito tarpininkams arba paskirtiesiems atstovams dėl terminų „nepriklausoma konsultacija“ arba „nepriklausomas konsultantas“ vartojimo:

a) kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai apsvaisto galimybę pasiūlyti pakankamai daug rinkoje siūlomų kredito sutarčių ir

b) kreditoriams, kredito tarpininkams arba paskirtiesiems atstovams už tas konsultacines paslaugas neatlyginama.

Antros pastraipos b punktas taikomas tik kai pasiūlytų kreditorių skaičius yra mažesnis nei dauguma rinkoje.

Valstybės narės gali nustatyti griežtesnius reikalavimus kreditoriams, kredito tarpininkams arba paskirtiesiems atstovams dėl terminų „nepriklausoma konsultacija“ arba „nepriklausomas konsultantas“ vartojimo, įskaitant draudimą gauti iš kreditoriaus atlyginimą.

5. Valstybės narės gali numatyti pareigą kreditoriams, kredito tarpininkams ir paskirtiesiems atstovams perspėti vartotoją, kai, atsižvelgiant į vartotojo finansinę padėtį, dėl kredito sutarties gali kilti konkreti rizika vartotojui.

6. Valstybės narės užtikrina, kad konsultacines paslaugas teiktų tik kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai.

Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti pirmos pastraipos asmenims:

a) vykdančioms 4 straipsnio 5 punkte nurodytą kredito tarpininkavimo veiklą arba teikiantiems konsultacines paslaugas, jei ta veikla vykdoma ar paslaugos teikiamos greta profesinės veiklos atsitiktiniais atvejais ir reguliuojama teisinių ar norminių nuostatų arba šios profesijos veiklą reglamentuojančio etikos kodekso, nedraudžiančių vykdyti tos veiklos ar teikti tų paslaugų;

b) teikiantiems konsultacines paslaugas, susijusias su esamos skolos valdymu, kurie yra nemokumo specialistai, kai tą veiklą reguliuoja teisinės arba norminės nuostatos, arba teikiantiems viešąsias ar

5. Nepriklausomam kredito tarpininkui draudžiama gauti komisinį atlyginimą iš vieno ar kelių kredito davėjų už konsultacinių paslaugų kredito gavėjams teikimą ir (arba) šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nurodytos kredito tarpininko veiklos vykdymą. Nepriklausomas konsultacijas gali teikti tik nepriklausomas kredito tarpininkas, kuris laikosi šioje dalyje ir šio straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytų reikalavimų.

6. Kredito davėjas ir kredito tarpininkas turi informuoti kredito gavėją, kai, atsižvelgiant į kredito gavėjo finansinę padėtį, dėl kredito sutarties sudarymo ir vykdymo gali kilti konkreti rizika kredito gavėjui.

7. Konsultacines paslaugas, susijusias su kredito sutartimis, turi teisę teikti kredito davėjas, kredito tarpininkas ir:

1) asmuo, vykdančias šio įstatymo 3 straipsnio 19 dalyje nurodytą kredito tarpininko veiklą arba teikiantis konsultacines paslaugas, jeigu ta veikla vykdoma ar paslaugos teikiamos atsitiktiniais atvejais greta profesinės veiklos, kuri reguliuojamos teisės aktais arba etikos kodeksu, nedraudžiančiu vykdyti tos veiklos ar teikti tų paslaugų;

2) fizinių asmenų bankroto administratoriai ir kiti asmenys, teikiantys su esamos skolos valdymu susijusias konsultacines paslaugas, kurių veikla reguliuojama teisės aktais, arba asmenys, nekomerciniais tikslais teikiantys viešąsias arba savanoriškas konsultacines paslaugas.

8. Šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti asmenys neturi šio įstatymo 41 straipsnyje nustatytų teisių.

9. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai nepanaikina kredito davėjo arba kredito tarpininko pareigos laikytis šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

<p>savanoriškas konsultacines paslaugas, kurios nėra teikiamos komerciniais tikslais, arba</p> <p>c) teikiantiems konsultacines paslaugas, kurie nėra kreditoriai, kredito tarpininkai arba paskirtieji atstovai, kai tokius asmenis įgalioja ir jų veiklą prižiūri kompetentingos valdžios institucijos remdamosi pagal šią direktyvą kredito tarpininkams taikomais reikalavimais.</p> <p>Asmenys, besinaudojantys antroje pastraipoje numatyta netaikymo sąlyga, nesinaudoja 32 straipsnio 1 dalyje nurodyta teise teikti paslaugas visoje Sąjungos teritorijoje.</p> <p>7. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis 16 straipsniui ir valstybių narių kompetencijai užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiamos paslaugos siekiant padėti jiems suprasti savo finansinius poreikius ir kurios rūšies produktai gali padėti tuos poreikius patenkinti.</p>		
<p><i>23 straipsnis</i></p> <p>Paskolos užsienio valiuta</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai kredito sutartis susijusi su paskola užsienio valiuta, kredito sutarties sudarymo metu veiktų tinkama reguliavimo sistema siekiant užtikrinti bent kad:</p> <p>a) vartotojas turėtų teisę kredito sutartį konvertuoti į kitą valiutą nustatytomis sąlygomis arba</p> <p>b) būtų įdiegtos kitos priemonės siekiant apriboti valiutos kurso riziką, kuri pagal kredito sutartį kyla vartotojui.</p> <p>2. 1 dalies a punkte nurodyta kita valiuta yra:</p> <p>a) valiuta, kuria vartotojas iš pradžių gauna pajamas arba turi turto, iš kurių bus grąžinamas kreditas, nurodyta tuo metu, kai buvo atliktas naujausias kreditingumo vertinimas dėl kredito sutarties, arba</p> <p>b) valstybės narės, kurioje vartotojas nuolat gyveno kredito sutarties sudarymo metu arba kurioje šiuo metu nuolat gyvena, valiuta.</p> <p>Valstybės narės gali nustatyti, ar vartotojas gali naudotis abiem galimybėmis, nurodytomis pirmos pastraipos a ir b punktuose, ar tik viena iš jų, arba gali leisti kreditoriams nustatyti, ar vartotojas gali pasinaudoti abiem galimybėmis, nurodytomis pirmos pastraipos a ir b punktuose, ar tik viena iš jų.</p> <p>3. Kai vartotojas turi teisę kredito sutartį konvertuoti į kitą valiutą pagal 1 dalies a punktą, valstybė narė užtikrina, kad valiutos kursas, pagal kurį atliekamas konvertavimas, būtų rinkos valiutos kursas, taikomas konvertavimo taikymo dieną, išskyrus, kai kredito sutartyje numatyta kitaip.</p> <p>4. Valstybės narės užtikrina, kad kai vartotojas yra paėmęs paskolą</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>24 straipsnis. Kredito užsienio valiuta sutartis</p> <p>1. Kredito davėjas, siūlydamas kredito gavėjui sudaryti kredito užsienio valiuta sutartį, privalo pasiūlyti kitą negu šio straipsnio 2 dalyje nustatytą priemonę, skirtą sumažinti užsienio valiutos kurso svyravimo riziką ir (arba) ją valdyti.</p> <p>2. Kredito gavėjas, sudaręs kredito užsienio valiuta sutartį, turi teisę neatlygintinai konvertuoti užsienio valiutą į šalių susitarimu kredito užsienio valiuta sutartyje nurodytą valiutą tuo atveju, kai likusios negrąžintos kredito sumos arba kredito įmokų bendra vertė skiriasi daugiau kaip 20 procentų nuo tos vertės, kuri būtų, jeigu būtų taikomas kredito užsienio valiuta sutarties valiutos ir euro keitimo kursas, taikytas kredito užsienio valiuta sutarties sudarymo metu.</p> <p>3. Kredito gavėjas ir kredito davėjas sudarydami kredito užsienio valiuta sutartį susitaria, į kokią valiutą bus konvertuojama užsienio valiuta šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju kredito gavėjas, sudaręs kredito užsienio valiuta sutartį, turi teisę konvertuoti užsienio valiutą ir į eurus. Šalys kredito užsienio valiuta sutartyje gali numatyti kitokius užsienio valiutos konvertavimo atvejus, jeigu tokiu susitarimu kredito gavėjui nebūtų nustatytos blogesnės sąlygos, negu tos, kurios nustatytos šiame straipsnyje.</p> <p>4. Užsienio valiuta konvertuojama pagal Europos Centrinio Banko paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientacinio euro ir užsienio valiutos santykio Europos Centrinis bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, nebent kredito užsienio valiuta sutartyje nustatyta kitaip.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>užsienio valiuta, kreditorius vartotojui reguliariai popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje pateiktą įspėjimą bent tuo atveju, kai vartotojo mokėtinos ir išlikusios negrąžintos paskolos sumos arba periodinių dalinių įmokų bendra vertė skiriasi daugiau nei 20 % nuo vertės, kuri būtų, jeigu būtų taikomas kredito sutarties valiutos ir valstybės narės valiutos keitimo kursas, taikytas kredito sutarties sudarymo metu. Įspėjime vartotojas informuojamas apie bendros vartotojo mokėtinos sumos padidėjimą, ir, kai taikoma, nurodoma teisė į konvertavimą į kitą valiutą bei konvertavimo sąlygos ir paaiškinamas bet kuris kitas taikytinas vartotojui kylančios valiutos kurso ribojimo mechanizmas.</p> <p>5. Valstybės narės gali išsamiau reguliuoti paskolas užsienio valiuta, su sąlyga, kad toks reguliavimas nebūtų taikomas atgaline data.</p> <p>6. Apie priemones, taikytinas pagal šį straipsnį, vartotojas informuojamas ESIL ir kredito sutartyje. Jeigu kredito sutartyje nėra nuostatos dėl valiutos kurso rizikos, kylančios vartotojui, kai valiutos kurso pokytis yra mažesnis nei 20 % valiutos kurso, ribojimo, ESIL pateikiamas paaiškinamasis pavyzdys, kokį poveikį gali turėti 20 % valiutos kurso pokytis.</p>	<p>5. Kai sudaroma kredito užsienio valiuta sutartis, kredito davėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia įspėjimą kredito gavėjui tuo atveju, kai likusios negrąžintos kredito sumos arba kredito įmokų bendra vertė skiriasi daugiau kaip 15 procentų nuo tos vertės, kuri būtų, jeigu būtų taikomas kredito sutarties valiutos ir valstybės narės valiutos keitimo kursas, taikytas kredito sutarties sudarymo metu. Šiame įspėjime kredito gavėjas informuojamas apie bendros kredito gavėjo mokamos sumos padidėjimą, šio straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę ir pasinaudojimo šia teise sąlygas.</p> <p>6. Jeigu kredito užsienio valiuta sutartyje nėra nuostatos dėl valiutos kurso rizikos, kylančios kredito gavėjui, kai valiutos kurso pokytis yra mažesnis negu 20 procentų, ribojimo, teikiant standartinę informaciją apie kreditą pateikiamas pavyzdys, paaiškinantis, kokį poveikį gali turėti 20 procentų valiutos kurso pokytis.</p> <p>16 straipsnis. Kredito sutarties forma ir turinys.</p> <p>2. Kredito sutartyje turi būti aiškiai ir glaustai nurodoma:</p> <p>25) kredito gavėjo, sudariusio kredito užsienio valiuta sutartį, teisė neatlygintinai konvertuoti užsienio valiutą šio įstatymo 24 straipsnyje nustatyta tvarka;</p> <p>Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklės.</p> <p>Šiose taisyklėse bus nurodyta kredito gavėjo, sudariusio kredito užsienio valiuta sutartį, teisė bent kartą per metus neatlygintinai konvertuoti užsienio valiutą į kitą valiutą įstatymo nustatyta tvarka</p>	
<p><i>24 straipsnis</i></p> <p>Kintamosios kreditų palūkanų normos</p> <p>Kai kredito sutartis sudaroma dėl kredito su kintamąja palūkanų norma, valstybės narės užtikrina, kad:</p> <p>a) apskaičiuojant kredito palūkanų normą taikomi bet kurie indeksai arba orientacinės palūkanų normos būtų aiškūs, prieinami, objektyvūs ir juos galėtų patikrinti kredito sutarties šalys bei kompetentingos valdžios institucijos ir</p> <p>b) ankstesnius duomenis apie indeksus, naudojamus apskaičiuoti kredito palūkanų normas, išsaugotų arba šiuos indeksus skelbiančios įstaigos, arba kreditoriai.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>18 straipsnis. Kintamoji kredito palūkanų norma</p> <p>1. Kai kredito sutartyje nustatyta kintamoji kredito palūkanų norma, kredito davėjas užtikrina, kad indeksas arba kitas rodiklis, taikomas apskaičiuojant kintamosios kredito palūkanų normos kintamąją dalį, būtų aiškus, prieinamas, objektyvus ir jį galėtų patikrinti kredito sutarties šalys ir priežiūros institucija.</p> <p>2. Kredito davėjas privalo saugoti duomenis apie indeksus ar kitus rodiklius, kurie buvo naudojami apskaičiuojant kintamosios kredito palūkanų normos kintamąją dalį, iki įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos.</p>	Visiškas
<p><i>25 straipsnis</i></p> <p>Išankstinis grąžinimas</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>20 straipsnis. Kredito grąžinimas nepasibaigus kredito sutarties</p>	Visiškas

1. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojas turėtų teisę savo įsipareigojimus pagal kredito sutartį visiškai arba iš dalies įvykdyti nepasibaigus tos sutarties galiojimui. Tokiais atvejais vartotojas turi teisę į bendros kredito kainos vartotojui sumažinimą, kurį sudarytų likusio sutarties trukmės laikotarpio palūkanos ir išlaidos.
2. Valstybės narės gali nustatyti, kad galimybei pasinaudoti 1 dalyje nurodyta teise taikomos tam tikros sąlygos. Tokios sąlygos gali apimti laiko apribojimus norint pasinaudoti šia teise, skirtingas sąlygas pagal kredito palūkanų normos rūšį, laiką, kada vartotojas naudojasi šia teise, ar su aplinkybėmis, kurioms esant galima pasinaudoti šia teise, susijusius apribojimus.
3. Valstybės narės gali nustatyti, kad kreditorius turi teisę į teisingą ir objektyvią kompensaciją, kai ji pagrįsta, už galimas išlaidas, tiesiogiai susijusias su išankstiniu kredito grąžinimu, bet netaiko vartotojui sankcijos. Tuo atžvilgiu kompensacija neturi viršyti kreditoriaus finansinių nuostolių. Atsižvelgiant į tas sąlygas valstybės narės gali nustatyti, kad kompensacija negali viršyti tam tikro lygio arba ją leidžiama taikyti tik tam tikro laikotarpio atžvilgiu.
4. Kai vartotojas siekia įvykdyti savo įsipareigojimus pagal kredito sutartį nepasibaigus sutarties galiojimui, gavęs prašymą kreditorius nedelsdamas popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia vartotojui informaciją, reikalingą šiai galimybei apsvarstyti. Toje informacijoje nurodomos bent skaičiais išreikštos vartotojo įsipareigojimų įvykdymo nepasibaigus kredito sutarties galiojimui pasekmės vartotojui ir aiškiai nustatomos visos naudojamos prielaidos. Visos naudojamos prielaidos turi būti tinkamos ir pagrįžiamos.
5. Kai išankstinis grąžinimas atliekamas per laikotarpį, kuriam yra nustatyta fiksuotoji palūkanų norma, valstybės narės gali nustatyti, kad pasinaudoti 1 dalyje nurodyta teise būtų galima, jei vartotojas turi teisėtą interesą.

galiojimo laikotarpiui

1. Kredito gavėjas turi teisę grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui. Kredito gavėjui pasinaudojus šia teise kredito davėjas ir paskolos davėjas turi nedelsiant sumažinti bendrą kredito kainą dydžiu, kurį sudaro likusio kredito sutarties laikotarpio, skaičiuojamo nuo kredito ar jo dalies grąžinimo dienos, palūkanos ir kitos išlaidos. Apie ketinimą grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui kredito gavėjas turi informuoti kredito davėją arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių kredito sutartyje nustatyta tvarka.
2. Kredito gavėjas turi teisę grąžinti kreditą ar jo dalį nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui, jei grąžinama kredito ar jo dalies suma yra ne mažesnė negu suma, gauta likusią grąžinti kredito sumą padalijus iš iki kredito sutarties termino pabaigos likusių mėnesių skaičiaus. Kredito sutarties šalys kredito sutartyje gali susitarti dėl galimybės grąžinti mažesnę kredito sumos dalį.
3. Kredito davėjas ir paskolos davėjas turi teisę į kompensaciją už galimus nuostolius, tiesiogiai susijusius su kredito ar jo dalies grąžinimu nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui. Kompensacija negali viršyti 3 procentų nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui grąžinamo kredito ar jo dalies sumos. Kompensacija apskaičiuojama priežiūros institucijos nustatyta tvarka.
4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos kompensacijos kredito davėjas ir paskolos davėjas negali reikalauti, kai kredito gavėjas kreditą ar jo dalį grąžina kintamosios kredito palūkanų normos keitimo dieną.
5. Kredito davėjas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius, gavęs kredito gavėjo prašymą pasinaudoti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta teise, turi nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje pateikti kredito gavėjui informaciją, reikalingą galimybei kreditą ar jo dalį grąžinti nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui įvertinti. Šioje informacijoje turi būti aiškiai nurodyta, kokį poveikį kredito gavėjo interesams turės jo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymas nepasibaigus kredito sutarties galiojimo laikotarpiui ir prielaidos, kuriomis remiantis nustatomas toks poveikis. Visos taikomos prielaidos turi būti tinkamos ir pagrįstos. Jeigu kredito gavėjas pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje nurodyta teise nepateikęs prašymo kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui ar kitaip jo neinformavęs, kredito davėjas ir tarpusavio skolinimo platformos operatorius šioje dalyje nurodytą informaciją kredito gavėjui pateikia raštu popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje kredito gavėjui paprašius.

<p><i>26 straipsnis</i> Lanksčios ir patikimos rinkos 1. Valstybės narės įdiegia tinkamus mechanizmus, kad užtikrintų galimybę kreditoriui arba jo vardu realizuoti garantija užtikrintą reikalavimą.</p> <p>Valstybės narės taip pat užtikrina, kad kreditoriai tinkamai registruotų duomenis apie nekilnojamąjį turtą, priimtą kaip garantija, taip pat apie susijusią taikytą hipotekos kreditų garantavimo strategiją.</p>	<p>Civilinio proceso kodeksas LIH SKYRIUS IŠIEŠKOJIMO IŠ HIPOTEKA ĮKEISTO TURTO, ĮKEITIMU ĮKEISTO TURTO, IŠ DAIKTO SULAIKYMO TEISE SULAIKYTO DAIKTO YPATUMAI 745 straipsnis. Išieškojimas iš hipoteka įkeisto turto, įkeitimu įkeisto turto, iš daikto sulaikymo teise sulaikyto daikto 1. Išieškojimas iš hipoteka įkeisto turto, įkeitimu įkeisto turto, daikto sulaikymo teise sulaikyto daikto vykdomas pagal bendras vykdymo proceso taisykles su šiame skyriuje numatytais išimtimis tiek, kiek to nereglamentuoja Civilinis kodeksas. Jeigu yra šio Kodekso ir Civilinio kodekso nuostatų prieštaravimų, taikomos Civilinio kodekso nuostatos.</p> <p>Civilinis kodeksas KETVIRTASIS SKIRSNIS SKOLOS IŠIEŠKOJIMAS HIPOTEKOS KREDITORIAUS NAUDAI</p> <p>Įstatymo projektas 14 straipsnis. Nekilnojamojo turto vertinimas 5. Kredito davėjas privalo saugoti duomenis apie nekilnojamąjį turtą, kurio hipoteka užtikrintas įsipareigojimų pagal kredito sutartis įvykdymas, 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio duomenų saugojimo termino.</p> <p>Įstatymo projektas 12 straipsnis. Pareiga įvertinti kredito gavėjo kreditingumą 1. Prieš kredito sutarties sudarymą kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtu priežiūros institucijos teisės aktu, privalo atlikti išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą. Kredito davėjas, atlikdamas kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, turi atlikti ir kredito gavėjo sutuoktinio kreditingumo vertinimą, išskyrus atvejus, kai kreditas suteikiamas asmeniniams kredito gavėjo poreikiams ir vertinami visi finansiniai įsipareigojimai ir asmeninės kredito gavėjo pajamos. 2. Kreditingumo vertinimas turi būti grindžiamas šiais atsakingojo skolinimo principais:</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>1) kredito davėjas, prieš priimdamas sprendimą suteikti kreditą kredito gavėjui, įvertina kredito gavėjo kreditingumą, atsižvelgdamas į veiksnius, kurie svarbūs tikrinant, ar kredito gavėjas galės vykdyti įsipareigojimus pagal kredito sutartį, ypač tokius kaip kredito gavėjo tvarios pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) galimybė, visi turimi finansiniai įsipareigojimai;</p> <p>2) skolinimas grindžiamas kredito gavėjo finansinių įsipareigojimų pagal kredito ir kitas sutartis ir pajamų santykio ribojimu;</p> <p>3) skolinimas grindžiamas kredito dydžio ir įkeičiamo nekilnojamojo turto rinkos vertės arba kainos santykio ribojimu;</p> <p>4) skolinimas grindžiamas kredito sutarties trukmės ribojimu ir reguliariomis negrąžintą kredito sumą mažinančiomis įmokomis.</p> <p>3. Kredito davėjas, vadovaudamasis atsakingojo skolinimo principais ir pagal šio straipsnio 11 dalį priimtu priežiūros institucijos teisės aktu, privalo patvirtinti kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisykles, kuriose būtų nustatytos kreditingumo vertinimo procedūros ir nurodyta informacija, kuria remiantis atliekamas kreditingumo vertinimas, ir jų laikytis vykdydamas kredito teikimo veiklą. Kredito davėjas privalo kreditingumo vertinimo metu surinktą (vertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus saugoti 10 metų nuo įsipareigojimų pagal kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino.</p> <p>4. Kreditingumo vertinimas neturi būti grindžiamas vien tik tuo, kad įkeičiamo nekilnojamojo turto vertė viršija bendrą kredito sumą, arba prielaida, kad nekilnojamojo turto vertė didės, išskyrus atvejus, kai kredito sutarties tikslas – statyti arba atnaujinti (modernizuoti) nekilnojamąjį turtą.</p> <p>5. Kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas, sudarę kredito sutartį su kredito gavėju, neturi teisės nutraukti kredito sutarties arba pakeisti jos sąlygų kredito gavėjo nenaudai, remdamiesi tuo, kad buvo netinkamai atliktas kredito gavėjo kreditingumo vertinimas, išskyrus atvejus, kai kredito davėjas ir (arba) paskolos davėjas įrodo, kad kredito gavėjas sąmoningai nuslėpė arba suklastojo šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytą informaciją.</p> <p>6. Kredito davėjas turi teisę suteikti kreditą kredito gavėjui tik tuo atveju, kai kreditingumo vertinimo rezultatai leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad kredito gavėjo įsipareigojimai pagal kredito sutartį, tikėtina, bus įvykdyti laikantis kredito sutartyje nustatytų sąlygų.</p> <p>7. Vadovaudamasis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kredito davėjas privalo iš anksto pranešti kredito gavėjui, kad</p>	
--	--	--

<p>2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti tinkamą statistinę gyvenamosios paskirties turto rinkos stebėseną, be kita ko, rinkos priežiūros tikslais, prireikus skatinant konkrečių kainų indeksų, kurie gali būti vieši ar privatūs arba abiejų rūšių, rengimą ir naudojimą.</p>	<p>jo pateikta informacija bus tikrinama registruose ir valstybės bei kitose informacinėse sistemose (toliau – informacinės sistemos).</p> <p>8. Kredito davėjas, priėmęs sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis automatine duomenų analize, nedelsdamas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje arba elektronine forma apie priimtą sprendimą ir apie tai, kad jis priimtas naudojantis automatine duomenų analize, informuoja kredito gavėją. Jeigu kredito davėjas priima sprendimą atsisakyti suteikti kreditą remdamasis duomenų patikrinimo registruose ir informacinėse sistemose rezultatais, jis nedelsdamas informuoja kredito gavėją apie šio patikrinimo rezultatus ir nurodo registrus ir informacines sistemas, kuriuose atliktas duomenų patikrinimas. Kredito gavėjui paprašius kredito davėjas šią informaciją kredito gavėjui pateikia raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje arba elektronine forma.</p> <p>9. Jeigu kredito sutarties šalys, sudariusios kredito sutartį, susitaria pakeisti bendrą kredito sumą, prieš kiekvieną didesnę bendros kredito sumos padidinimą kredito davėjas atnaujina turimą informaciją apie kredito gavėją ir, remdamasis atnaujinta informacija, iš naujo atlieka išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, išskyrus atvejus, kai toks papildomas kreditas buvo numatytas kredito sutartyje ir į jį atsižvelgta atliekant pradinį kredito gavėjo kreditingumo vertinimą.</p> <p>10. Kai kredito įmokos mokamos pavėluotai, netesybos, kredito gavėjui netaikomos, jeigu kredito davėjas ne dėl kredito gavėjo kaltės netinkamai įvertino kredito gavėjo kreditingumą.</p> <p>11. Priežiūros institucija detalizuoja kredito gavėjo kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo reikalavimus.</p> <p>LRV nutarimas Nr. 742</p> <p>4. Pavesti valstybės įmonei Registrų centrui vykdyti šias funkcijas:</p> <p>4.1. įgyvendinti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymą;</p> <p>4.2. tvarkyti žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastrą (inventorizaciją) ir registrą;</p> <p>4.3. įstatymų nustatyta tvarka vykdyti žemės ir kito nekilnojamojo turto teisinę registraciją;</p> <p>4.4. analizuoti nekilnojamojo turto rinką ir įstatymų nustatyta tvarka organizuoti nekilnojamojo turto vertinimą, rengti duomenis nekilnojamojo turto apmokestinimui;</p> <p>4.5. kurti žemės ir kito nekilnojamojo turto informacinę sistemą;</p> <p>4.6. teikti valstybės institucijoms ir kitiems vartotojams duomenis apie nekilnojamąjį turtą, jo vertę ir teisinę padėtį, teikti kitas paslaugas;</p>	
--	---	--

	<p>Būsto kainų indekso sudarymo metodika II SKYRIUS TIKSLAS 4. Būsto kainų indekso sudarymo tikslas – turėti su kitomis ES valstybėmis narėmis metodologiškai suderintą rodiklį būsto kainų pokyčiams išmatuoti. BKI reikalingas pinigų politikai formuoti, infliacijos prognozėms ir konvergencijos ataskaitoms rengti, finansiniam stabilumui vertinti, tarptautiniams palyginimams atlikti.</p>	
<p><i>27 straipsnis</i> Informavimas apie kredito palūkanų normas pokyčius 1. Valstybės narės užtikrina, kad kreditorius vartotoją popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje informuotų apie kredito palūkanų normas pokyčius iki pokyčio įsigaliojimo. Informacijoje nurodoma bent įmokų, kurios turi būti atliekamos po naujos kredito palūkanų normas įsigaliojimo, suma ir, jei keičiasi įmokų skaičius ir periodiškumas, atitinkami duomenys apie tokį pasikeitimą. 2. Vis dėlto valstybės narės gali leisti šalims kredito sutartyje susitarti, kad 1 dalyje nurodyta informacija vartotojui būtų teikiama periodiškai, kai kredito palūkanų normas pokytis siejamas su orientacinės normas pokyčiu, o naujoji orientacinė norma viešai paskelbiama tinkamomis priemonėmis, ir informaciją apie naująją orientacinę normą galima gauti kreditoriaus patalpose ir ji vartotojui asmeniškai pranešama kartu su naujų periodinių dalinių įmokų suma. 3. Kreditoriai gali toliau periodiškai informuoti vartotojus, kai kredito palūkanų normas pokytis nesiejamas su orientacinės normas pokyčiu, jeigu tai leidžiama pagal nacionalinę teisę anksčiau nei 2014 m. kovo 20 d. 4. Jeigu kredito palūkanų normas pokyčiai nustatomi aukcione rinkose ir todėl kreditorius negali informuoti vartotojo apie jokių pasikeitimą iki pokyčio įsigaliojimo, kreditorius likus pakankamai laiko iki aukciono popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje informuoja vartotoją apie būsimą procedūrą ir nurodo, kokį poveikį tai gali turėti kredito palūkanų normai.</p>	<p>Įstatymo projektas 17 straipsnis. Informavimas apie kredito palūkanų normas pasikeitimus 1. Kredito davėjas privalo raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuoti kredito gavėją apie kredito palūkanų normas pakeitimus. Šis pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip likus 3 dienoms iki kredito palūkanų normas pakeitimo įsigaliojimo ir jame turi būti nurodytas kredito įmokos dydis įsigaliojus pakeistai kredito palūkanų normai ir, jei keičiasi kredito įmokų skaičius ir mokėjimo periodiškumas, pateikiami atitinkami duomenys apie tokį pakeitimą. 2. Kredito sutarties šalys kredito sutartyje gali numatyti, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija kredito gavėjui pateikiama periodiškai tais atvejais, kai kintamoji kredito palūkanų normas dalis keičiasi dėl indekso ar kito rodiklio reikšmės pasikeitimo, o nauja indekso ar kito rodiklio reikšmė viešai paskelbiama kredito sutartyje nurodytomis tinkamomis priemonėmis ir informaciją apie naują indekso ar kito rodiklio reikšmę galima gauti kredito davėjo patalpose, taip pat ši informacija kredito gavėjui asmeniškai pranešama kartu su naujais kredito įmokų dydžiais. 3. Jeigu kredito palūkanų normas pakeitimai nustatomi aukcione rinkose ir todėl kredito davėjas negali informuoti kredito gavėjo apie kredito palūkanų normas pakeitimą iki pakeitimo įsigaliojimo, kredito davėjas likus pakankamai laiko iki aukciono raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuoja kredito gavėją apie būsimą procedūrą ir nurodo, kokį poveikį tai gali turėti kredito palūkanų normai.</p>	Visiškas
<p><i>28 straipsnis</i> Įsiskolinimai ir teisės naudotis turtu atėmimas 1. Valstybės patvirtina priemonės, kuriomis kreditoriai skatinami prieš pradėdant teisės naudotis turtu atėmimo procedūrą demonstruoti</p>	<p>Įstatymo projektas 21 straipsnis. Įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymo ar netinkamo vykdymo valdymas 1. Nustatęs, kad kredito gavėjas pagal kredito sutartį nevykdo įsipareigojimų</p>	Visiškas

<p>pakantumą.</p> <p>2. Valstybės narės reikalauja, kad tuo atveju, kai kreditorius gali vartotojui nustatyti ir taikyti mokesčius, susijusius su įsipareigojimų neįvykdymu, tie mokesčiai būtų ne didesni, nei būtina kompensuoti kreditoriui dėl įsipareigojimų neįvykdymo jo patirtas išlaidas.</p> <p>3. Valstybės narės gali leisti kreditoriams įsipareigojimų neįvykdymo atveju nustatyti papildomus mokesčius vartotojui. Tuo atveju valstybės narės nustato tokių mokesčių ribas.</p> <p>4. Valstybės narės nekludo kredito sutarties šalims aiškiai susitarti, kad norint grąžinti kreditą pakanka kreditoriui grąžinti arba perduoti garantiją arba pardavus garantiją gautas pajamas.</p> <p>5. Jeigu už nekilnojamąjį turtą gauta suma turi įtakos vartotojo grąžintinai sumai, valstybės narės nustato procedūras arba priemones, kad būtų suteikta galimybė gauti geriausią įmanomą kainą už nekilnojamąjį turtą, kuriuo naudotis atimta teisė.</p> <p>Tais atvejais, kai užbaigus teisės naudotis turtu atėmimo procedūrą lieka negrąžinta skola, valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos priemonės sudaryti palankesnes sąlygas grąžinti skolą, kad būtų apsaugoti vartotojai.</p>	<p>arba netinkamai juos vykdo, kredito davėjas raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje pateikia kredito gavėjui šią informaciją:</p> <p>1) kokie įsipareigojimai nėra vykdomi arba netinkamai vykdomi, nurodymas pradelstų kredito įmokų (jų dalies) ir mokėtinų netesybų dydžius, taip pat tikslią likusią grąžinti kredito sumą;</p> <p>2) protinę terminą nevykdomiems arba netinkamai vykdomiems įsipareigojimams įvykdyti.</p> <p>2. Kai kredito gavėjas nėra pajėgus vykdyti įsipareigojimų pagal kredito sutartį, kredito davėjas turi elgtis sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, bendradarbiauti su kredito gavėju. Kredito davėjas, įvertinęs turimus duomenis apie kredito gavėją, kredito gavėjo prašymu turi pasiūlyti galimus kredito gavėjo įsipareigojimų pagal kredito sutartį tolesnio vykdymo būdus ir (arba) priemones.</p> <p>3. Kredito gavėjas, pagal kredito sutartį nevykdantis įsipareigojimų ar netinkamai juos vykdamas, privalo bendradarbiauti su kredito davėju.</p> <p>4. Kredito davėjas privalo patvirtinti kredito sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo valdymo procedūras ir priemones.</p> <p>16 straipsnis. Kredito sutarties forma ir tyrinys</p> <p>6. Pavėluoto kredito įmokų mokėjimo atvejais kredito gavėjui taikomos netesybos negali būti didesnės kaip 0,05 procento pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną. Jokios kitos netesybos ir mokėjimai už įsipareigojimų pagal kredito sutartį nevykdymą kredito gavėjui negali būti taikomi.</p>	
<p><i>29 straipsnis</i></p> <p>Kredito tarpininkų įgaliojimas</p> <p>1. Kad kredito tarpininkai galėtų vykdyti visą arba dalį 4 straipsnio 5 punkte nustatytą kredito tarpininkavimo veiklą arba teikti konsultacines paslaugas juos tinkamai įgalioja jų buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija. Kai pagal 31 straipsnį valstybė narė leidžia skirti paskirtuosius atstovus, pagal šį straipsnį tokio paskirtojo atstovo neturi reikėti įgalioti kredito tarpininku.</p> <p>2. Valstybės narės užtikrina, kad kredito tarpininkai būtų įgalioti, kai jie įvykdė ne tik 9 straipsnyje numatytus reikalavimus, bet ir bent toliau nurodytus profesinius reikalavimus:</p> <p>a) Kredito tarpininkai apsidraudžia profesinės civilinės atsakomybės</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>27 straipsnis. Teisė verstis kredito tarpininko veikla</p> <p>1. Lietuvos Respublikoje teisę verstis kredito tarpininko veikla turi tik:</p> <p>1) asmenys, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyti į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašą, viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą arba viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą;</p> <p>2) kitų valstybių narių kredito tarpininkai, kurie kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje vykdo įgyvendindami steigimosi teisę ir (arba) teisę teikti paslaugas šio įstatymo 42 straipsnyje nustatyta tvarka.</p> <p>2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruotų juridinių asmenų arba fizinių asmenų, kurių</p>	<p>Visiškas</p>

draudimu, galiojančiu teritorijose, kuriose jie teikia paslaugas, arba pasirinkta kuria nors kita panašia garantija nuo atsakomybės už profesinį aplaidumą. Tačiau susietųjų kredito tarpininkų atveju buveinės valstybė narė gali nustatyti, kad tokį draudimą arba panašią garantiją gali suteikti kreditorius, suteikęs kredito tarpininkui įgaliojimus veikti.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti ir prireikus iš dalies keisti techninius reguliavimo standartus, kuriais nustatoma šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyto profesinės civilinės atsakomybės draudimo arba panašios garantijos minimali piniginių suma. Tie techniniai reguliavimo standartai priimami vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsniais.

Ne vėliau kaip 2014 m. rugsėjo 21 d. EBI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatoma šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyto profesinės civilinės atsakomybės draudimo arba panašios garantijos minimali piniginių suma, projektus, kurie pateikiami Komisijai. Pirmą kartą ne vėliau kaip 2018 m. kovo 21 d., o vėliau kas dvejus metus EBI peržiūri ir prireikus parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais iš dalies keičiama šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyto profesinės civilinės atsakomybės draudimo arba panašios garantijos minimali piniginių suma, projektus, kurie pateikiami Komisijai.

b) Kaip kredito tarpininkas įsisteigęs fizinis asmuo, kaip juridinis asmuo įsisteigusio kredito tarpininko valdybos nariai arba kredito tarpininko, kuris yra juridinis asmuo, bet neturi valdybos, įstaigoje lygiavertės užduotis vykdančios fiziniai asmenys turi turėti gerą reputaciją. Būtiniausi reikalavimai – neturėti teistumo arba jokio kito teistumui pagal nacionalinius įstatymus prilyginamo įrašo dėl sunkios nusikalstamos veikos, susijusios su nusikaltimais nuosavybei arba kitais nusikaltimais, susijusiais su finansine veikla, ir neturi būti anksčiau paskelbti bankrutavusiais, išskyrus tuos atvejus, kai jie buvo reabilituoti pagal nacionalinę teisę.

c) Kaip kredito tarpininkas įsisteigęs fizinis asmuo, kaip juridinis asmuo įsisteigusio kredito tarpininko valdybos nariai arba kredito tarpininko, kuris yra juridinis asmuo, bet neturi valdybos, ir lygiavertės užduotis vykdančios fiziniai asmenys turi turėti tinkamo lygio žinių ir gebėjimų kredito sutarčių srityje. Buvinės valstybė narė tinkamą žinių ir gebėjimų lygį nustato vadovaudamasi III priede nustatytais principais.

pagrindinę veiklos dalį sudaranti kredito tarpininko veikla yra vykdoma Lietuvos Respublikoje, buveinė arba gyvenamoji vieta turi būti Lietuvos Respublikoje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti kredito tarpininkai turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą kredito davėjų – ne kredito įstaigų – vardu, jeigu kredito davėjai – ne kredito įstaigos – šio įstatymo nustatyta tvarka yra įrašyti į viešąjį kredito davėjų sąrašą.

28 straipsnis. Viešasis nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašas ir viešasis priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašas

1. Asmuo turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą, veikdamas kaip nepriklausomas kredito tarpininkas, tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašą.

2. Šio įstatymo 3 straipsnio 27 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais asmuo turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą.

3. Asmuo gali būti įrašytas į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją:

- 1) prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą;
- 2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus;
- 3) kredito davėjų, kurių vardu ketina veikti, rašytinį patvirtinimą apie tai, kad asmuo veiks jų vardu ir visiškai atsakomybe, kai asmuo prašo jį įrašyti į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą;
- 4) patvirtinančius atitiktį šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

4. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi asmens prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą ir pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai įformintų dokumentų ir (arba) informacijos gavimo dienos priima sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į prašyme nurodytą viešąjį sąrašą. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, duomenys ir (arba) informacija, ar pateikti dokumentai, duomenys ir (arba) informacija yra neišsamūs ir netikslūs, priežiūros institucija paprašo

<p>3. Valstybės narės užtikrina, kad nustatyti kriterijai, kad kredito tarpininkai arba kreditorių darbuotojai atitiktų profesinius reikalavimus, būtų skelbiami.</p> <p>4. Valstybės narės užtikrina, kad visi įgaliojami kredito tarpininkai, įsisteigę kaip fiziniai arba juridiniai asmenys, būtų įtraukti į jų buveinės valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos registrą. Valstybės narės užtikrina, kad kredito tarpininkų registras būtų nuolat atnaujinamas ir viešai skelbiamas internete.</p> <p>Kredito tarpininkų registre nurodoma bent ši informacija:</p> <p>a) vadovybei priklausančių asmenų, kurie atsako už tarpininkavimo veiklą, vardai ir pavardės. Valstybės narės gali reikalauti, kad būtų registruojami visi fiziniai asmenys, tiesiogiai dirbantys su klientais įmonėje, kuri užsiima kredito tarpininkavimo veikla;</p> <p>b) valstybės narės, kuriose kredito tarpininkas vykdo veiklą pagal įsisteigimo laisvės arba laisvės teikti paslaugas taisyklės ir apie kurią kredito tarpininkas informavo buveinės valstybės narės kompetentingą valdžios instituciją pagal 32 straipsnio 3 dalį;</p> <p>c) ar kredito tarpininkas yra susietasis ar ne.</p> <p>Valstybės narės, kurios nusprendžia pačios pasinaudoti 30 straipsnyje nurodyta galimybe, užtikrina, kad registre būtų nurodytas kreditorius, kurio vardu veikia susietasis kredito tarpininkas.</p> <p>Valstybės narės, kurios nusprendžia pačios pasinaudoti 31 straipsnyje nurodyta galimybe, užtikrina, kad registre būtų nurodytas kredito tarpininkas arba susietojo kredito tarpininko paskirtojo atstovo atveju – kreditorius, kurio vardu veikia paskirtasis atstovas.</p> <p>5. Valstybės narės užtikrina, kad:</p> <p>a) kiekvienas kredito tarpininkas, kuris yra juridinis asmuo, savo pagrindinę buveinę turėtų toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra jo registruotoji būstinė, jeigu pagal savo nacionalinę teisę jis turi registruotąją būstinę;</p> <p>b) kiekvienas kredito tarpininkas, kuris nėra juridinis asmuo, arba kiekvienas kredito tarpininkas, kuris yra juridinis asmuo, tačiau pagal savo nacionalinę teisę neturi registruotosios būstinės, savo pagrindinę buveinę turėtų toje valstybėje narėje, kurioje jis faktiškai vykdo savo pagrindinę veiklą.</p> <p>6. Kiekviena valstybė narė įsteigia vieną bendrą informacinį centrą, kuris sudarytų galimybes visuomenei greitai ir lengvai gauti nacionaliniame registre elektroniniu būdu kaupiamą ir nuolat atnaujinamą informaciją. Šiuose informaciniuose centruose turi būti</p>	<p>trūkstančių ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingos sprendimui priimti. Sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą ji priima ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo trūkstančių ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos. Asmuo įrašomas į sąrašą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo priežiūros institucijos sprendimo priėmimo dienos.</p> <p>5. Priežiūros institucija atsisako įrašyti asmenį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu asmuo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų; 2) asmuo nepateikia šio straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, priežiūros institucijai paprašius pateikti trūkstančius ar patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per priežiūros institucijos nurodytą terminą, arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, arba pateikia neteisingą informaciją. <p>6. Kredito tarpininkas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.</p> <p>7. Priežiūros institucija motyvuotu sprendimu išbraukia kredito tarpininką iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo, jeigu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kredito tarpininkas pateikia prašymą išbraukti jį iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo; 2) kredito tarpininkas nepradeda vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdo šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius; 3) kredito tarpininkui iškelta bankroto byla arba bankroto procesas pradėtas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais; 4) kredito tarpininkui taikoma šio įstatymo 51 straipsnio 5 punkte nustatyta poveikio priemonė. <p>8. Apie kredito tarpininko išbraukimą iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo ne vėliau kaip per 14 dienų priežiūros institucija informuoja kitos valstybės narės, kurioje kredito tarpininkas teikia paslaugas, priežiūros instituciją.</p> <p>9. Kredito tarpininkas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo šio straipsnio 7 dalies 1 ir</p>	
--	--	--

<p>teikiama kiekvienos valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų identifikavimo informacija.</p> <p>EBI savo interneto svetainėje skelbia nuorodas arba saitus į tą informacinį centrą.</p> <p>7. Buveinės valstybės narės užtikrina, kad visi įgaliotieji kredito tarpininkai ir paskirtieji atstovai nuolat vykdytų 2 dalyje nustatytus reikalavimus. Šia dalimi nedaromas poveikis 30 ir 31 straipsniams.</p> <p>8. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio asmenims, vykdančiams 4 straipsnio 5 punkte nustatytą kredito tarpininkavimo veiklą, jei ta veikla vykdoma greta profesinės veiklos atsitiktiniais atvejais ir reguliuojama teisinių ar norminių nuostatų arba šios profesijos veiklą reglamentuojančio etikos kodekso, nedraudžiančių vykdyti tos veiklos.</p> <p>9. Šis straipsnis netaikomas kredito įstaigoms, kurioms suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2013/36/ES, arba kitoms finansų įstaigoms, kurioms pagal nacionalinę teisę taikoma lygiavertė leidimų išdavimo ir priežiūros tvarka.</p>	<p>2 punktuose nurodytais atvejais, gali būti vėl įrašytas į šiuos viešuosius sąrašus šiame įstatyme nustatyta tvarka. Kredito tarpininkas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo šio straipsnio 7 dalies 4 punkte nurodytu atveju, gali būti vėl įrašytas į šiuos viešuosius sąrašus ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo išbraukti jį iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo priėmimo dienos.</p> <p>10. Kredito tarpininkas, nepradėjęs vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdantis šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius, nedelsdamas apie tai privalo raštu pranešti priežiūros institucijai</p> <p>11. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus viešuosius sąrašus priežiūros institucija tvarko savo nustatyta tvarka. Priežiūros institucija šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus viešuosius sąrašus skelbia savo interneto svetainėje.</p>	
<p><i>30 straipsnis</i></p> <p>Tik su vienu kreditoriumi susieti kredito tarpininkai</p> <p>1. Nedarant poveikio 31 straipsnio 1 daliai, valstybės narės gali leisti, kad susietuosius kredito tarpininkus, kurie nurodyti 4 straipsnio 7 punkto a papunktyje, kompetentingos valdžios institucijos įgaliotų per kreditorių, kurio vieno vardu veikia susietasis kredito tarpininkas. Tokiais atvejais kreditorius lieka visiškai ir besąlygiškai atsakingas už visus susietojo kredito tarpininko, veikiančio kreditoriaus vardu, veiksmus ar neveikimą šia direktyva reguliuojamose srityse. Valstybės narės reikalauja, kad kreditorius užtikrintų, kad tie susietieji kredito tarpininkai vykdytų bent 29 straipsnio 2 dalyje nustatytus profesinius reikalavimus.</p> <p>2. Nedarant poveikio 34 straipsniui, kreditoriai stebi 4 straipsnio 7 punkto a papunktyje nurodytų susietųjų kredito tarpininkų veiklą, siekiant užtikrinti, kad jie nuolat laikytųsi šios direktyvos reikalavimų. Visų pirma kreditorius yra atsakingas už susietojo kredito tarpininko ir jo darbuotojų žinių ir gebėjimų reikalavimų vykdymo stebėseną.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>29 straipsnis. Viešasis vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašas</p> <p>1. Asmuo turi teisę vykdyti priklausomo kredito tarpininko veiklą, veikdamas vieno kredito davėjo vardu, tik tada, kai kredito davėjas įrašo jį į viešąjį vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą.</p> <p>2. Kiekvienas kredito davėjas privalo tvarkyti viešąjį jo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašą ir užtikrinti, kad asmenys jo vardu veiktų tik tada, kai šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka buvo įrašyti į šį viešąjį sąrašą. Šiame sąraše turi būti nurodomi duomenys apie kredito tarpininko vadovus ir darbuotojus arba duomenys apie kredito tarpininką, kai kredito tarpininkas yra fizinis asmuo.</p> <p>3. Kredito davėjas turi teisę įrašyti asmenį į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą tik patikrinęs, ar šis asmuo, kai jis yra fizinis asmuo, arba šio asmens vadovai ir darbuotojai atitinka šio įstatymo 31 ir 32 straipsniuose nustatytus reikalavimus.</p> <p>4. Kredito davėjas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą skelbia savo interneto svetainėje. Pasikeitus šio viešojo sąrašo duomenims, kredito davėjas privalo atlikti atitinkamus pakeitimus savo interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos.</p> <p>5. Viešasis vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito</p>	Visiškas

	<p>tarpininkų sąrašas tvarkomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Priežiūros institucija savo interneto svetainėje skelbia nuorodas į visus viešuosius vieno kredito davėjo vardu veikiančių priklausomų kredito tarpininkų sąrašus.</p> <p>6. Vieno kredito davėjo vardu veikiantis priklausomas kredito tarpininkas, ketinantis pradėti teikti paslaugas daugiau nei vieno kredito davėjo vardu arba veikti kaip nepriklausomas kredito tarpininkas, šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka privalo kreiptis į priežiūros instituciją dėl jo įrašymo į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą.</p> <p>7. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą įrašyti kredito tarpininką į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, kredito tarpininkas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai informuoti kredito davėją, kurio vardu jis veikia. Kredito davėjas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo kredito tarpininko pranešimo apie priežiūros institucijos priimtą sprendimą įrašyti jį į šio įstatymo 28 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą gavimo dienos, privalo išbraukti kredito tarpininką iš šio straipsnio 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo.</p>	
--	---	--

<p><i>31 straipsnis</i></p> <p>Paskirtieji atstovai</p> <p>1. Valstybės narės gali nuspręsti leisti kredito tarpininkui skirti paskirtuosius atstovus.</p> <p>Kai paskirtąjį atstovą paskyrė 4 straipsnio 7 punkto a papunktyje nurodytas susietasis kredito tarpininkas, kreditorius tebėra visiškai ir besąlygiškai atsakingas už visus paskirtojo atstovo, veikiančio to susietojo kredito tarpininko vardu, veiksmus ar neveikimą šia direktyva reguliuojamose srityse. Kitais atvejais kredito tarpininkas tebėra visiškai ir besąlygiškai atsakingas už visus paskirtojo atstovo, veikiančio kredito tarpininko vardu, veiksmus ar neveikimą šia direktyva reguliuojamose srityse.</p> <p>2. Kredito tarpininkai užtikrina, kad jų paskirtieji atstovai vykdytų bent 29 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus. Tačiau buveinės valstybė narė gali nustatyti, kad profesinės civilinės atsakomybės draudimą arba panašią garantiją gali suteikti kredito tarpininkas, kurio vardu paskirtasis atstovas yra įgaliotas veikti.</p> <p>3. Nedarant poveikio 34 straipsniui, kredito tarpininkai stebi savo paskirtųjų atstovų veiklą, siekiant užtikrinti, kad jie visiškai laikytųsi šios direktyvos reikalavimų. Visų pirma kredito tarpininkai yra atsakingi už paskirtųjų atstovų ir jų darbuotojų žinių ir gebėjimų reikalavimų laikymosi stebėseną.</p> <p>4. Valstybės narės, kurios nusprendžia leisti kredito tarpininkui paskirti paskirtuosius atstovus, sukuria viešąjį registrą, kuriame pateikiama bent 29 straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija. Paskirtieji atstovai registruojami valstybės narės, kurioje jie yra įsteigti, viešajame registre. Tas registras nuolat atnaujinamas. Visuomenė su juo gali susipažinti internete.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>42 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko veikla Lietuvos Respublikoje</p> <p>7. Kitoje valstybėje narėje kredito tarpininko atstovo veiklą vykdančias fizinis ar juridinis asmuo negali vykdyti tokios veiklos Lietuvos Respublikoje.</p>	Visiškas
<p><i>32 straipsnis</i></p> <p>Kredito tarpininkų įsisteigimo laisvė ir laisvė teikti paslaugas</p> <p>1. Kredito tarpininko įgaliojimas, suteiktas jo buveinės valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos, kaip nustatyta 29 straipsnio 1 dalyje, galioja visoje Sąjungos teritorijoje, nereikalaujant papildomo priimančiųjų valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų įgaliojimo vykdyti veiklą ir teikti paslaugas, kurioms suteiktas tas įgaliojimas, jei įgaliojimas apima veiklą, kurią kredito tarpininkas ketina vykdyti priimančiojoje valstybėje narėje. Tačiau kredito tarpininkai negali vartotojams teikti savo paslaugų, susijusių su kredito sutartimis, kurias siūlo ne kredito įstaigos, valstybėje narėje, kurioje</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>41 straipsnis. Teisė vykdyti kredito tarpininko veiklą ir steigimosi teisė kitoje valstybėje narėje</p> <p>1. Kredito tarpininkas, šio įstatymo 28 arba 29 straipsnyje nustatyta tvarka įrašytas į viešąjį sąrašą, turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą kitoje valstybėje narėje įsteigdamas filialą arba jo nsteigdamas, išskyrus atvejus, kai kredito tarpininkas veikia kredito davėjo, kuris yra ne kredito įstaiga, neturinti teisės vykdyti veiklos toje valstybėje narėje, vardu.</p> <p>2. Kredito tarpininkas, ketinantis pirmą kartą steigti filialą kitoje valstybėje narėje arba pradėti vykdyti kredito tarpininko veiklą nsteigdamas filialo, apie tai turi pranešti priežiūros institucijai Europos bankininkystės</p>	Visiškas

tokios ne kredito įstaigos neturi leidimo vykdyti veiklą.

2. Valstybėse narėse paskirti paskirtieji atstovai, kurie pasinaudoja galimybe pagal 31 straipsnį, negali vykdyti dalies arba visos 4 straipsnio 5 punkte nustatytos kredito tarpininkavimo veiklos ar teikti konsultacinių paslaugų valstybėse narėse, kuriose tokie paskirtieji atstovai neturi leidimo veikti.

3. Įgaliojėji kredito tarpininkai, kurie ketina pirmą kartą vykdyti veiklą vienoje ar daugiau valstybėse narėse naudodamiesi laisve teikti paslaugas ar įsteigdami filialą, apie tai informuoja savo buveinės valstybės narės kompetentingas valdžios institucijas.

Gavusios tokią informaciją, per vieną mėnesį tos kompetentingos valdžios institucijos apie kredito tarpininko ketinimą praneša atitinkamų priimančiųjų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms ir tuo pačiu metu apie tą pranešimą informuoja atitinkamą kredito tarpininką. Jos praneša atitinkamų priimančiųjų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms apie kreditorius, su kuriais yra susietas kredito tarpininkas, ir ar kreditorius prisiima visišką ir besąlygišką atsakomybę už kredito tarpininko veiklą. Priimančioji valstybė narė naudoja informaciją, gauta iš buveinės valstybės narės, kad įvestų reikiamą informaciją į savo registrą.

Kredito tarpininkas veiklą gali pradėti praėjus vienam mėnesiui nuo tos dienos, kurią jį buveinės valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos jį informavo apie antroje pastraipoje nurodytą pranešimą.

4. Prieš kredito tarpininko filialui pradėdant savo veiklą arba per du mėnesius nuo to laiko, kai buvo gautas 3 dalies antroje pastraipoje nurodytas pranešimas, priimančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos kredito tarpininko priežiūros tikslais pagal 34 straipsnį parengia ir, jei būtina, kredito tarpininkai nurodo sąlygas, kuriomis Sąjungos teisėje nesuderintose srityse ši veikla turi būti vykdoma priimančiojoje valstybėje narėje.

institucijos nustatyta tvarka. Priklausomas kredito tarpininkas priežiūros institucijai turi nurodyti kredito davėjus, kurių vardu jis veikia, ir pateikti informaciją, ar kredito davėjai prisiima visišką ir besąlygišką atsakomybę už kredito tarpininko veiklą.

3. Kredito tarpininko, ketinančio vykdyti kredito tarpininko veiklą nesteigiant filialo, darbuotojai turi atitikti šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir priimančiosios valstybės narės nustatytus papildomus reikalavimus, kai priimančioji valstybė narė nustato tokius papildomus reikalavimus.

4. Priežiūros institucija per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos ją perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir apie tai tą pačią dieną raštu praneša kredito tarpininkui.

5. Kredito tarpininkas turi teisę steigti filialą kitoje valstybėje narėje arba vykdyti kredito tarpininko veiklą nesteigdamas filialo praėjus vienam mėnesiui nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos.

42 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko veikla Lietuvos Respublikoje

1. Kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas turi teisę steigti filialą arba vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nesteigdamas filialo.

2. Kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas turi teisę steigti filialą arba pradėti vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nesteigdamas filialo tik tada, kai priežiūros institucija gauna kitos valstybės narės priežiūros institucijos pranešimą apie ketinimą steigti filialą arba pradėti vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nesteigiant filialo.

3. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, įsteigusio filialą Lietuvos Respublikoje, darbuotojai turi atitikti šio įstatymo 32 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

4. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, vykdančio kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje nesteigiant filialo, darbuotojai privalo laikytis šio įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, susijusių su kredito sutarties sudarymu ir kredito gavėjų teisių apsauga.

5. Per du mėnesius nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto kitos valstybės narės priežiūros institucijos pranešimo gavimo dienos priežiūros institucija privalo pasirengti atlikti kredito tarpininko filialo priežiūrą ir pateikti

	<p>kredito tarpininkui informaciją apie teisės aktų reikalavimus, kurių jis privalo laikytis vykdydamas kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje.</p> <p>6. Kitoje valstybėje narėje įsteigtas kredito tarpininkas, vykdydamas veiklą Lietuvos Respublikoje, privalo turėti profesinės civilinės atsakomybės draudimą, o priklausomas kredito tarpininkas – profesinės civilinės atsakomybės draudimą arba privalo pasirinkti kitą žalos, galinčios atsirasti dėl priklausomo kredito tarpininko profesinių pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, atlyginimo būdą, kaip nustatyta šio įstatymo 30 straipsnyje.</p> <p>7. Kitoje valstybėje narėje kredito tarpininko atstovo veiklą vykdomas fizinis ar juridinis asmuo negali vykdyti tokios veiklos Lietuvos Respublikoje.</p>	
<p><i>33 straipsnis</i></p> <p>Kredito tarpininkų įgaliojimo atšaukimas</p> <p>1. Buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija gali atšaukti kredito tarpininkui pagal 29 straipsnį suteiktą įgaliojimą tais atvejais, kai toks kredito tarpininkas:</p> <p>a) aiškiai atsisako įgaliojimo arba per pastaruosius šešis mėnesius nevykdė 4 straipsnio 5 dalyje nustatytos kredito tarpininkavimo veiklos ir neteikė konsultacinių paslaugų, išskyrus atvejus, kai atitinkama valstybė narė numatė, kad tokiais atvejais įgaliojimas netenka galios;</p> <p>b) įgaliojimą gavo pateikęs klaidingą arba klaidinančią informaciją ar pasinaudojęs kitomis netinkamomis priemonėmis;</p> <p>c) nebeatitinka reikalavimų, pagal kuriuos buvo suteiktas įgaliojimas;</p> <p>d) priskiriamas vienam iš atvejų, kuriais pagal nacionalinę teisę į šios direktyvos taikymo sritį nepatenkančių klausimų atžvilgiu numatytas įgaliojimo atšaukimas;</p> <p>e) rimtai ir sistemingai pažeidinėjo pagal šią direktyvą priimtas nuostatas, reglamentuojančias kredito tarpininkų veiklos sąlygas.</p> <p>2. Tais atvejais, kai kredito tarpininko įgaliojimą buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija atšaukia, pastaroji apie tokį atšaukimą kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 14 dienų bet kokiomis tinkamomis priemonėmis praneša priimančiųjų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms.</p> <p>3. Valstybės narės užtikrina, kad kredito tarpininkai, kurių įgaliojimas</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>28 straipsnis. Viešasis nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašas ir viešasis priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašas</p> <p>1. Asmuo turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą, veikdamas kaip nepriklausomas kredito tarpininkas, tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į viešąjį nepriklausomų kredito tarpininkų sąrašą.</p> <p>2. Šio įstatymo 3 straipsnio 27 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais asmuo turi teisę vykdyti kredito tarpininko veiklą tik tada, kai priežiūros institucija jį įrašo į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą.</p> <p>3. Asmuo gali būti įrašytas į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu jis atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia priežiūros institucijos teisės aktų nustatytus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją:</p> <p>1) prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą;</p> <p>2) patvirtinančius, kad šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys atitinka šio įstatymo 31 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus;</p> <p>3) kredito davėjų, kurių vardu ketina veikti, rašytinį patvirtinimą apie tai, kad asmuo veiks jų vardu ir visiškai atsakomybe, kai asmuo prašo jį įrašyti į viešąjį priklausomų kredito tarpininkų, veikiančių daugiau negu vieno kredito davėjo vardu, sąrašą;</p> <p>4) patvirtinančius atitiktį šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.</p>	

atšauktas, būtų nepagrįstai nedelsiant išbraukti iš registro.

4. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi asmens prašymą įrašyti jį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą ir pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai įformintų dokumentų ir (arba) informacijos gavimo dienos priima sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į prašyme nurodytą viešąjį sąrašą. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, duomenys ir (arba) informacija, ar pateikti dokumentai, duomenys ir (arba) informacija yra neišsamūs ir netikslūs, priežiūros institucija paprašo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingos sprendimui priimti. Sprendimą įrašyti arba atsisakyti įrašyti asmenį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą ji priima ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo trūkstamų ar patikslintų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos. Asmuo įrašomas į sąrašą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo priežiūros institucijos sprendimo įsigaliojimo dienos.

5. Priežiūros institucija atsisako įrašyti asmenį į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą, jeigu asmuo:

- 1) neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;
- 2) asmuo nepateikia šio straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, priežiūros institucijai paprašius pateikti trūkstamus ar patikslintus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją, reikalingus sprendimui priimti, per priežiūros institucijos nurodytą terminą, arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, arba pateikia neteisingą informaciją.

6. Kredito tarpininkas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, privalo raštu informuoti priežiūros instituciją apie dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateiktos pagal šį straipsnį, išskyrus informaciją, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje, pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai paaiškėja.

7. Priežiūros institucija motyvuotu sprendimu išbraukia kredito tarpininką iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo, jeigu:

- 1) kredito tarpininkas pateikia prašymą išbraukti jį iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo;
- 2) kredito tarpininkas nepradeda vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdo šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius;
- 3) kredito tarpininkui iškelta bankroto byla arba bankroto procesas pradėtas ne teismo tvarka, jis likviduojamas ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais;

	<p>4) kredito tarpininkui taikoma šio įstatymo 51 straipsnio 5 punkte nustatyta poveikio priemonė.</p> <p>8. Apie kredito tarpininko išbraukimą iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo ne vėliau kaip per 14 dienų priežiūros institucija informuoja kitos valstybės narės, kurioje kredito tarpininkas teikia paslaugas, priežiūros instituciją.</p> <p>9. Kredito tarpininkas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais, gali būti vėl įrašytas į šiuos viešuosius sąrašus šiame įstatyme nustatyta tvarka. Kredito tarpininkas, priežiūros institucijos sprendimu išbrauktas iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo šio straipsnio 7 dalies 4 punkte nurodytu atveju, gali būti vėl įrašytas į šiuos viešuosius sąrašus ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo išbraukti jį iš šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto viešojo sąrašo priėmimo dienos.</p> <p>10. Kredito tarpininkas, nepradėjęs vykdyti kredito tarpininko veiklos per 6 mėnesius nuo jo įrašymo į šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytą viešąjį sąrašą dienos arba nebevykdantis šios veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius, nedelsdamas apie tai privalo raštu pranešti priežiūros institucijai.</p> <p>11. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus viešuosius sąrašus priežiūros institucija tvarko savo nustatyta tvarka. Priežiūros institucija šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodytus viešuosius sąrašus skelbia savo interneto svetainėje.</p>	
<p><i>34 straipsnis</i></p> <p>Kredito tarpininkų ir paskirtųjų atstovų priežiūra</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kredito tarpininkų vykdomą veiklą prižiūrėtų buveinės valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos.</p> <p>Buveinės valstybės narės numato, kad susietieji kredito tarpininkai turi būti prižiūrimi tiesiogiai arba atliekant kreditoriaus, kurio vardu jie veikia, priežiūrą, kai kreditorius yra kredito įstaiga, kuriai suteiktas leidimas pagal Direktyvą 2013/36/ES, ar kita finansų įstaiga, kuriai pagal nacionalinę teisę taikoma lygiavertė leidimų išdavimo ir priežiūros tvarka. Vis dėlto kai susietasis kredito tarpininkas teikia paslaugas kitoje valstybėje narėje nei buveinės valstybės narė, tuomet susietasis kredito tarpininkas yra tiesiogiai prižiūrimas.</p> <p>Buveinės valstybės narės, kurios leidžia kredito tarpininkams paskirti atstovus pagal 31 straipsnį, užtikrina, kad tokie paskirtieji atstovai būtų prižiūrimi tiesiogiai arba atliekant kredito tarpininko, kurio vardu jis</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>43 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigto kredito tarpininko, veikiančio Lietuvos Respublikoje, priežiūra</p> <p>1. Priežiūros institucija prižiūri, kaip kredito tarpininkas, įsteigęs filialą Lietuvos Respublikoje, laikosi šio įstatymo 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 32, 35, 36 straipsnių reikalavimų ir juos detalizuojančių priežiūros institucijos teisės aktų. Šiuo tikslu priežiūros institucija turi teisę atlikti kredito tarpininko filialo patikrinimus, įpareigoti kredito tarpininką atlikti veiksmus, reikalingus užtikrinti, kad kredito tarpininko filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, laikytųsi šioje dalyje nurodytų teisės aktų reikalavimų, ir sudaryti sąlygas buveinės valstybės narės priežiūros institucijai užtikrinti, kad būtų vykdomos šio įstatymo 35 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytos pareigos.</p> <p>2. Nustačiusi, kad kitos valstybės narės kredito tarpininkas, įsteigęs filialą Lietuvos Respublikoje, nesilaiko šio straipsnio 1 dalyje nurodytų šio įstatymo reikalavimų ir juos detalizuojančių priežiūros institucijos teisės</p>	<p>Visiškas</p>

veikia, priežiūrą.

2. Valstybės (-ių) narės (-ių), kurioje (-iose) kredito tarpininkas turi filialą, kompetentingos valdžios institucijos atsako už tai, kad būtų užtikrinta, jog paslaugos, kurias kredito tarpininkas teikia jos teritorijoje, atitiktų 7 straipsnio 1 dalyje, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22 ir 39 straipsniuose ir pagal šiuos straipsnius patvirtintose priemonėse nustatytas pareigas.

Tais atvejais, kai priimančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos nustato, kad jos teritorijoje filialą turintis kredito tarpininkas pažeidžia toje valstybėje narėje vadovaujantis šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalimi ir 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22 ir 39 straipsniais priimtas priemonės, šios institucijos reikalauja, kad atitinkamas kredito tarpininkas pažeidimą nutrauktų.

Jeigu atitinkamas kredito tarpininkas nesiima reikiamų veiksmų, priimančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos imasi visų tinkamų veiksmų siekdamos užtikrinti, kad atitinkamas kredito tarpininkas pažeidinėjimą nutrauktų. Buveinės valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms pranešama apie tų veiksmų pobūdį.

Jeigu, nepaisant veiksmų, kurių ėmėsi priimančioji valstybė narė, kredito tarpininkas ir toliau pažeidinėja priimančiojoje valstybėje narėje galiojančias priemones, nurodytas pirmoje pastraipoje, priimančioji valstybė narė, pranešusi apie tai buveinės valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms, gali imtis tinkamų veiksmų, kad užkirstų kelią kitiems pažeidimams arba už juos nubaustų ir, jei būtina, neleistų kredito tarpininkui inicijuoti kitų operacijų jos teritorijoje. Apie tokius veiksmus nepagrįstai nedelsiant pranešama Komisijai.

Kai buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija nepritaria tokiems veiksams, kurių ėmėsi priimančioji valstybė narė, ji gali perduoti klausimą EBI ir prašyti jos pagalbos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 19 straipsnį. Tokiu atveju EBI gali imtis veiksmų pagal tuo straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.

3. Valstybių narių, kuriose veikia filialas, kompetentingos valdžios institucijos turi teisę tikrinti filialo taikomą tvarką ir reikalauti atlikti tokius pakeitimus, kurie būtinai reikalingi 2 dalyje nurodytoms filialo pareigoms atlikti, ir sudaryti sąlygas buveinės valstybės narės kompetentingos valdžios institucijoms užtikrinti, kad būtų vykdomos pareigos pagal 7 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis bei priemonės, patvirtintos

aktų, priežiūros institucija raštu nurodo kredito tarpininko filialui per protingą, bet ne ilgesnį kaip 14 dienų, terminą pašalinti teisės aktų pažeidimus.

3. Jeigu nepaisoma pagal šio straipsnio 2 dalį duotų nurodymų, priežiūros institucija turi teisę imtis visų būtinų veiksmų siekdama užtikrinti, kad kredito tarpininko filialas nutrauktų teisės akto pažeidimą, ir apie veiksmus, kurių buvo imtasi, informuoja buveinės valstybės narės priežiūros instituciją.

4. Jeigu, nepaisydamas veiksmų, kurių ėmėsi priežiūros institucija, kredito tarpininko filialas Lietuvos Respublikoje ir toliau nesilaiko šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, priežiūros institucija, prieš tai pranešusi buveinės valstybės narės priežiūros institucijai, turi teisę imtis būtinų veiksmų, užkertančių kelią teisės aktų pažeidimams, arba poveikio priemonių, įskaitant, jei būtina, draudimą kredito tarpininko filialui, pažeidžiančiam teisės aktų reikalavimus, vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje. Apie veiksmus, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai.

5. Pranešusi buveinės valstybės narės priežiūros institucijai, priežiūros institucija turi teisę vykdyti kitos valstybės narės kredito tarpininko filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, patikrinimus vietoje.

6. Kai priežiūros institucija turi akivaizdžių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad, naudodamasis laisve teikti paslaugas, kredito tarpininkas, vykdamas kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje, pažeidžia šiame įstatyme nustatytas pareigas arba kad kredito tarpininkas, įsteigęs Lietuvos Respublikoje filialą, nesilaiko šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, išskyrus teisės aktų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, pažeidimus, ji apie tai praneša buveinės valstybės narės priežiūros institucijai.

7. Jeigu per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos buveinės valstybės narės priežiūros institucija nesiima veiksmų teisės aktų pažeidimams nutraukti arba kredito tarpininkas, nepaisydamas veiksmų, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės priežiūros institucija, ir toliau pažeidžia Lietuvos Respublikos kredito gavėjų interesus ir kelia grėsmę sklandžiam finansų rinkos veikimui, priežiūros institucija turi teisę:

1) pranešusi buveinės valstybės narės priežiūros institucijai, imtis būtinų veiksmų kredito gavėjų interesams apsaugoti ir sklandžiam finansų rinkos veikimui užtikrinti. Apie priemones, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai ir Europos bankininkystės institucijai;

<p>pagal tą straipsnio dalį ir taikomos filialo teikiamoms paslaugoms.</p> <p>4. Kai priimančiosios valstybės narės kompetentinga valdžios institucija turi akivaizdžių ir pagrįstų priežasčių daryti išvadą, kad, naudodamasis laisve teikti paslaugas, kredito tarpininkas, vykdamas savo veiklą jos teritorijoje, pažeidžia iš pagal šią direktyvą patvirtintų priemonių išplaukiančias pareigas, arba kad kredito tarpininkas, turintis jos teritorijoje filialą, pažeidžia pagal šią direktyvą priimtose priemonėse įtvirtintas pareigas, išskyrus nurodytas 2 dalyje, ji apie šią išvadą praneša buveinės valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai, kuri imasi tinkamų veiksmų.</p> <p>Kai buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija per vieną mėnesį nuo tada, kai ji padarė minėtą išvadą, nesiima jokių veiksmų, arba tais atvejais, kai, nepaisant veiksmų, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija, kredito tarpininkas ir toliau vykdo veiklą akivaizdžiai kenkdamas priimančiosios valstybės narės vartotojų interesams arba tinkamam rinkų veikimui, priimančiosios valstybės narės kompetentinga valdžios institucija:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) informavusi buveinės valstybės narės kompetentingą valdžios instituciją, imasi visų tinkamų veiksmų, reikalingų vartotojams apsaugoti ir tinkamam rinkų veikimui užtikrinti, be kita ko, neleisdama pažeidimus darančiam kredito tarpininkui inicijuoti jokių tolesnių operacijų jos teritorijoje. Apie tokius veiksmus nepagrįstai nedelsiant pranešama Komisijai ir EBI; b) gali perduoti klausimą EBI ir prašyti jos pagalbos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 19 straipsnį. Tokiu atveju EBI gali imtis veiksmų pagal tuo straipsniu jai suteiktus įgaliojimus. <p>5. Valstybės narės nustato, kad kitoje valstybėje narėje įgaliotam kredito tarpininkui įsteigus filialą jos teritorijoje, buveinės valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos, vykdydamos savo pareigas ir pranešusios apie tai priimančiosios valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms, gali tame filiale atlikti patikras vietoje.</p> <p>6. Šiame straipsnyje nustatytas užduočių paskirstymas tarp valstybių narių nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai srityse, kurioms ši direktyva netaikoma, laikantis Sąjungos teisės aktuose nustatytų pareigų.</p>	<p>2) perduoti šį klausimą spręsti Europos bankininkystės institucijai.</p> <p>8. Jeigu priežiūros institucija nepritaria tokiems veiksams, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės priežiūros institucija teisės aktų pažeidimams nutraukti, priežiūros institucija gali pasinaudoti šio straipsnio 7 dalies 2 punkte numatyta teise.</p>	
--	---	--

<p><i>35 straipsnis</i></p> <p>Ne kredito įstaigų įgaliojimas ir priežiūra</p> <p>Valstybės narės užtikrina, kad ne kredito įstaigoms kompetentinga valdžios institucija taikytų tinkamą įgaliojimo procesą, įskaitant ne kredito įstaigos įtraukimą į registrą, taip pat priežiūros tvarką.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>13. Kredito gavėjas – fizinis asmuo, kuris siekia sudaryti arba sudaro kredito sutartį asmeninėms, šeimos, namų ūkio, bet ne verslo ar profesinėms reikmėms.</p> <p>25 straipsnis. Viešasis kredito davėjų sąrašas</p> <p>1. Teisę verstis kredito teikimo veikla asmuo turi tik tada, kai priežiūros institucija įrašo jį į viešąjį kredito davėjų sąrašą.</p>	Visiškas
<p><i>36 straipsnis</i></p> <p>Pareiga bendradarbiauti</p> <p>1. Skirtingų valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos tarpusavyje bendradarbiauja, kai to reikia vykdant šioje direktyvoje nustatytas pareigas, naudodamosi šioje direktyvoje arba nacionalinėje teisėje nustatytais savo įgaliojimais.</p> <p>Kompetentingos valdžios institucijos teikia pagalbą kitų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms. Visų pirma, jos keičiasi informacija ir bendradarbiauja vykdydamos tyrimus ar priežiūros veiklą.</p> <p>Siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui, ypač keitimuisi informacija, ir jį paspartinti, šios direktyvos tikslais valstybės narės vieną kompetentingą valdžios instituciją paskiria kontaktiniu centru. Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms institucijų, paskirtų pagal šią dalį gauti prašymus dėl keitimosi informacija ir dėl bendradarbiavimo, pavadinimus.</p> <p>2. Valstybės narės imasi visų būtinų administracinių ir organizacinių priemonių, siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas 1 dalyje numatytos pagalbos teikimui.</p> <p>3. Šios direktyvos tikslais kontaktiniais centrais pagal 1 dalį paskirtos valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos nepagrįstai nedelsdamos suteikia viena kitai informaciją, būtiną, kad pagal 5 straipsnį paskirtos kompetentingos valdžios institucijos galėtų atlikti pagal šią direktyvą priimtose priemonėse numatytas pareigas.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>44 straipsnis. Priežiūros institucijos bendradarbiavimas su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis</p> <p>1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Bendradarbiavimas apima keitimąsi informacija, dalyvavimą atliekant patikrinimus arba kitų priežiūros funkcijų atlikimą bet kurios priežiūros institucijos iniciatyva.</p> <p>2. Priežiūros institucija nedelsdama suteikia kitų valstybių narių priežiūros institucijoms informaciją, būtiną kitų valstybių narių priežiūros institucijų funkcijoms atlikti.</p> <p>45 straipsnis. Keitimasis informacija</p> <p>Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, keičiasi informacija su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis.</p> <p>2. Priežiūros institucija, perduodama informaciją kitos valstybės narės priežiūros institucijai, turi teisę reikalauti, kad suteikta informacija nebūtų perduodama tretiesiems asmenims be išankstinio priežiūros institucijos sutikimo. Toks apribojimas turi būti nurodytas informacijos perdavimo metu. Priežiūros institucija, duodama sutikimą perduoti informaciją tretiesiems asmenims, privalo nurodyti, kokiais tikslais gali būti naudojama perduota informacija.</p> <p>3. Priežiūros institucija turi teisę iš kitų valstybių narių priežiūros institucijų gautą informaciją perduoti kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims tik</p>	Visiškas

<p>Kompetentingos valdžios institucijos keisdamosi informacija su kitomis kompetentingomis valdžios institucijomis pagal šią direktyvą, perduodamos informaciją gali nurodyti, kad tos informacijos negalima atskleisti nesant aiškaus jų sutikimo, todėl tokia informacija gali būti keičiamasi tik tokiais tikslais, kuriais tos institucijos davė sutikimą.</p> <p>Kontaktiniu centru paskirta kompetentinga valdžios institucija gautą informaciją gali perduoti kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms, tačiau šios informacijos kitoms įstaigoms arba fiziniams ar juridiniams asmenims ji neperduoda neturėdama aiškaus ją atskleidusių kompetentingų valdžios institucijų sutikimo ir tik tokiais tikslais, kuriais tos institucijos davė sutikimą, išskyrus tinkamai pagrįstas aplinkybes, kuriomis jis nedelsdamas apie tai praneša informaciją pateikusiam kontaktiniam centrui.</p> <p>4. Kompetentinga valdžios institucija gali atsisakyti vykdyti prašymą bendradarbiauti atliekant tyrimą ar priežiūrą arba keisti informaciją, kaip numatyta 3 dalyje, tik tais atvejais, kai:</p> <p>a) toks tyrimas, patikra vietoje, priežiūra arba keitimasis informacija gali pakenkti pašymą gavusios valstybės narės suverenitetui, saugumui ar viešajai tvarkai;</p> <p>b) prašymą gavusios valstybės narės institucijose jau pradėtas teismo procesas dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų atžvilgiu;</p> <p>c) prašymą gavusioje valstybėje narėje jau priimtas galutinis teismo sprendimas dėl tų pačių asmenų ir tų pačių veiksmų.</p> <p>Tokio atsisakymo atveju kompetentinga valdžios institucija atitinkamai apie tai praneša prašymą pateikusiai kompetentingai valdžios institucijai, pateikdama kuo išsamesnę informaciją.</p>	<p>turėdama išankstinį kitos valstybės narės priežiūros institucijos sutikimą perduoti suteiktą informaciją ir tik jame nurodytais tikslais, nebent informacijos perdavimas nesant tokio sutikimo ar kitais, negu nurodyti, tikslais būtų pateisinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis – tokiu atveju priežiūros institucija nedelsdama apie tai praneša informaciją pateikusiai kitos valstybės narės priežiūros institucijai.</p> <p>4. Iš kitų valstybių narių priežiūros institucijų gauti asmens duomenys gali būti perduodami kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims tik laikantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų.</p> <p>46 straipsnis. Atsisakymas bendradarbiauti</p> <p>1. Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti bendradarbiauti su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis, teikti joms informaciją ar teikti pagalbą atliekant patikrinimą ar atliekant kitas priežiūros funkcijas, kaip tai numatyta šio įstatymo 44 straipsnyje, arba keisti informaciją, kaip tai numatyta šio įstatymo 45 straipsnyje, tik tuo atveju, jeigu:</p> <p>1) patikrinimas, kitų priežiūros funkcijų atlikimas arba informacijos perdavimas galėtų neigiamai paveikti Lietuvos Respublikos suverenitetą, saugumą ar viešąją tvarką;</p> <p>2) dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra pradėtas teismo ar ikiteisminis procesas Lietuvos Respublikoje;</p> <p>3) dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra priimtas teismo galutinis sprendimas Lietuvos Respublikoje.</p> <p>2. Jeigu priežiūros institucija pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje nurodyta teise, ji nedelsdama apie tai praneša kitos valstybės narės priežiūros institucijai, pateikusiai prašymą suteikti informaciją ar kitokio pobūdžio pagalbą, nurodydama atsisakymo bendradarbiauti priežastis.</p>	
<p><i>37 straipsnis</i></p> <p>Atskirų valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų nesutarimų sprendimas</p> <p>Kompetentingos valdžios institucijos gali perduoti klausimą EBI, kai prašymas dėl bendradarbiavimo, ypač dėl keitimosi informacija, atmetamas arba jį neatsižvelgiama per pagrįstą laikotarpį, ir prašyti EBI pagalbos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 19 straipsnį. Tokiais atvejais EBI gali imtis veiksmų pagal tuo straipsniu jai suteiktus įgaliojimus ir visi EBI pagal tą straipsnį priimti privalomi sprendimai yra privalomi atitinkamoms kompetentingoms valdžios</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>47 straipsnis. Atskirų valstybių narių kompetentingų institucijų nesutarimų sprendimas</p> <p>1. Priežiūros institucija gali kreiptis į Europos bankininkystės instituciją dėl šių kitos valstybės narės priežiūros institucijos atmetų arba per pagrįstą terminą neįvykdytų prašymų:</p> <p>1) keisti informaciją;</p> <p>2) atlikti patikrinimą;</p> <p>3) leisti priežiūros institucijos pareigūnams dalyvauti kitos valstybės narės priežiūros institucijos pareigūnams atliekant patikrinimą.</p>	Visiškas

<p>institucijoms neatsižvelgiant į tai, ar tos kompetentingos institucijos yra EBI narės.</p>	<p>2. Šio straipsnio nuostatos įgyvendinamos laikantis 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL 2010 L 331, p. 12), 19 straipsnio nuostatų.</p>	
<p><i>38 straipsnis</i></p> <p>Sankcijos</p> <p>1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų už nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, pažeidimus, ir imasi visų jų įgyvendinimui užtikrinti būtinų priemonių. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.</p> <p>2. Valstybės narės nustato, kad kompetentinga valdžios institucija gali viešai paskelbti apie administracines sankcijas, kurios bus paskirtos už priemonių, priimtų perkeltiant šią direktyvą į nacionalinę teisę, pažeidimą, nebent toks viešas paskelbimas galėtų sukelti rimtą grėsmę finansų rinkoms arba pernelyg pakenkti susijusioms šalims.</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>51 straipsnis. Priežiūros institucijos taikomos poveikio priemonės</p> <p>Priežiūros institucija turi teisę fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims taikyti šias poveikio priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) įspėti dėl šio įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimo (toliau – teisės akto pažeidimas) ir nurodyti protingą, bet ne ilgesnį kaip 14 darbo dienų, terminą nutraukti teisės akto pažeidimą ir užtikrinti, kad jis nesikartotų; 2) skirti šio įstatymo 53 straipsnyje nustatytas baudas; 3) įpareigoti kredito davėją, kredito tarpininką arba tarpusavio skolinimo platformos operatorių pakeisti vadovą; 4) laikinai uždrausti kredito davėjui arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui sudaryti kredito sutartis; 5) išbraukti asmenį iš šio įstatymo 25, 28 ir 38 straipsniuose nurodytų viešųjų sąrašų; 6) uždrausti skleisti neteisingą, klaidinančią ar neaiškią kredito sutarties reklamą ir (arba) prireikus įpareigoti jau paskleistą kredito sutarties reklamą patikslinti ir (arba) paneigti; 7) kitoje valstybėje narėje įsteigtam kredito tarpininkui, veikiančiam Lietuvos Respublikoje, pažeidžiančiam šio įstatymo reikalavimus, uždrausti vykdyti kredito tarpininko veiklą Lietuvos Respublikoje. <p>52 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka</p> <p>1. Šiame įstatyme nustatytos poveikio priemonės taikomos fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kredito davėjo, kredito tarpininko arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla vykdoma asmens, neįrašyto į šio įstatymo 25, 28, 29 arba 38 straipsnyje nurodytą viešąjį sąrašą; 2) kredito davėjas, kredito tarpininkas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius į šio įstatymo 25, 28 arba 38 straipsnyje nurodytą viešąjį sąrašą 	<p>Visiškas</p>

	<p>buvo įrašytas priežiūros institucijai pateikus neteisingą informaciją ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;</p> <p>3) nustatytais terminais nepateikiama šio įstatymo nustatyta ar priežiūros institucijos pareikalauta informacija arba pateikiama neišsami, neteisinga arba netiksli informacija;</p> <p>4) asmuo nebeatitinka reikalavimų, kurie taikomi įrašant asmenis į šio įstatymo 25, 28 arba 38 straipsnyje nurodytą viešąjį sąrašą;</p> <p>5) trukdoma priežiūros institucijai ar jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus;</p> <p>6) padaromas kitas teisės akto pažeidimas.</p> <p>2. Priežiūros institucija poveikio priemones taiko Finansinių priemonių rinkų įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>3. Priežiūros institucija turi teisę taikyti vieną ar kelias poveikio priemones.</p> <p>4. Priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę (priemones) įsigalioja kitą dieną po jo priėmimo dienos, jeigu priežiūros institucijos sprendime nenustatyta kitaip.</p> <p>5. Poveikio priemonės, kurios taikomos laikinai, galioja iki priežiūros institucijos sprendime taikyti poveikio priemonę (priemones) nurodyto termino. Šis terminas gali būti apibrėžtas konkrečia data, laikotarpiu ar susietas su tam tikrų sąlygų atsiradimu (aplinkybių išnykimu), nebent priežiūros institucija priima sprendimą jas atšaukti anksčiau nustatyto termino, kai turi pagrindą manyti, kad priežiūros tikslas yra pasiektas iki priežiūros institucijos sprendime taikyti poveikio priemonę (priemones) nurodyto termino.</p> <p>6. Poveikio priemonė gali būti taikoma, jeigu praėjo ne daugiau kaip 3 metai nuo teisės akto pažeidimo padarymo dienos, o esant tęstiniam arba trunkamajam teisės akto pažeidimui, – nuo paskutinių tęstinio teisės akto pažeidimo veiksmų atlikimo dienos arba trunkamojo teisės akto pažeidimo pasibaigimo dienos.</p> <p>7. Priežiūros institucija, svarstydamą, ar taikyti šiame įstatyme nustatytas poveikio priemones, atsižvelgdama į Finansinių priemonių rinkų įstatymo 94 straipsnio 5 dalyje nurodytas aplinkybes ir, kai nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, gali netaikyti šio įstatymo 51 straipsnyje nurodytų poveikio priemonių, jeigu teisės akto pažeidimas yra mažareikšmis, nedarantis esminės žalos šio įstatymo ir (arba) šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų saugomiems interesams arba jeigu turi pagrindą manyti, kad priežiūros tikslas gali būti pasiektas ir kitomis priemonėmis, ne tik taikant poveikio priemones.</p>	
--	---	--

53 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija turi teisę skirti:

1) už nustatytais terminais šiame įstatyme ir (arba) šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytos ar priežiūros institucijos pareikalautos informacijos, duomenų ar dokumentų nepateikimą arba neteisingos, neišsamios ar netikslios informacijos pateikimą – fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims – iki 15 000 eurų dydžio baudą;

2) už trukdymą priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus – fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, ir juridiniams asmenims – iki 25 000 eurų dydžio baudą;

3) už šio įstatymo draudžiamų atlikti veiksmų ar veiklos vykdymą arba už kitus, išskyrus šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus, šio įstatymo pažeidimus – juridiniams asmenims iki 2 procentų bendrųjų metinių pajamų dydžio baudą, o fiziniams asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla, – iki 50 000 eurų dydžio baudą.

2. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių juridinio asmens sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei, kaip ji apibrėžta Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose (pasirašytose) metinėse konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

3. Tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų arba bendrosios metinės pajamos yra mažesnės negu 1 milijonas eurų, priežiūros institucija vietoj šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos baudos skiria juridiniams asmenims baudą iki 80 000 eurų.

4. Jeigu dėl šio įstatymo 52 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jei jį įmanoma nustatyti, viršijo šio straipsnio 1 dalyje nurodytus baudų dydžius, priežiūros institucija skiria baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

	<p>54 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimų, veiksmų (neveikimo) apskundimas ir viešas skelbimas</p> <p>1. Priežiūros institucijos sprendimus, veiksmus (neveikimą) asmenys, manantys, kad buvo pažeistos jų teisės arba įstatymu saugomi interesai, turi teisę skųsti teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>2. Skundo padavimas teismui iki jo išsprendimo dienos nesustabdo skundžiamo priežiūros institucijos sprendimo, išskyrus sprendimą skirti šiame įstatyme nustatytas baudas, arba priežiūros institucijos veiksmo vykdymo.</p> <p>3. Priežiūros institucijos sprendimas dėl poveikio priemonės (priemonių) taikymo ar netaikymo per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos paštu ar naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis išsiunčiamas asmeniui, dėl kurio veiksmų buvo svarstomas poveikio priemonės taikymo klausimas, arba jam įteikiamas pasirašytinai.</p> <p>4. Informacija apie pritaikytas poveikio priemones, įskaitant informaciją apie padaryto teisės akto pažeidimo esmę ir jį padariusio asmens pavadinimą, kai jis yra juridinis asmuo, arba vardą ir pavardę, kai jis yra fizinis asmuo, skelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje nedelsiant ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tada, kai priežiūros institucijos sprendimas išsiunčiamas paštu ar naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis arba įteikiamas pasirašytinai asmeniui, kuriam poveikio priemonė buvo pritaikyta. Jeigu priežiūros institucijos sprendimas pritaikyti poveikio priemonę (priemones) yra apskundžiamas, priežiūros institucijos interneto svetainėje taip pat pateikiama informacija apie dėl pritaikytų poveikio priemonių pateiktus skundus ir jų nagrinėjimo rezultatus. Jei informacijos apie pritaikytas poveikio priemones paskelbimas padarytų neigiamą įtaką finansų rinkos stabilumui, atliekamam ikiteisminiam tyrimui ar padarytų neproporcingą žalą fiziniams ar juridiniams asmenims, tokia informacija neskelbiama tol, kol šios aplinkybės išnyksta, arba ji skelbiama neatskleidžiant teisės akto pažeidimą padariusio asmens duomenų. Priežiūros institucija užtikrina, kad paskelbta informacija būtų prieinama penkerius metus nuo jos paskelbimo dienos. Asmens duomenys priežiūros institucijos interneto svetainėje skelbiami tik tokį laikotarpį ir naudojant tokias organizacines ir technines priemones, kad nebūtų pažeistos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatos.</p>	
39 straipsnis	Įstatymo projektas	Visiškas

<p>Ginčų sprendimo mechanizmai</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad prireikus naudojantis esamomis įstaigomis būtų nustatytos tinkamos ir veiksmingos skundų pateikimo ir teisių gynimo procedūros dėl su kredito sutartimis susijusių ginčų tarp vartotojų ir kreditorių, kredito tarpininkų ir paskirtųjų tarpininkų sprendimo neteismine tvarka. Valstybės narės užtikrina, kad tokios procedūros būtų taikomos kreditoriams ir kredito tarpininkams bei apimtų paskirtųjų atstovų veiklą.</p> <p>2. Valstybės narės reikalauja, kad įstaigos, atsakingos už vartotojų ginčų sprendimą neteismine tvarka, bendradarbiautų, jog būtų galima spręsti tarpvalstybinius ginčus dėl kredito sutarčių.</p>	<p>56 straipsnis. Šiame įstatyme nustatytų teisių atsisakymo negaliojimas ir kreipimasis į ginčus nagrinėjančias institucijas</p> <p>2. Kredito gavėjo ginčas su kredito davėju, kredito tarpininku ir tarpusavio skolinimo platformos operatoriumi nagrinėjamas Lietuvos banko įstatyme nustatyta tvarka.</p> <p>44 straipsnis. Priežiūros institucijos bendradarbiavimas su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis</p> <p>1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Bendradarbiavimas apima keitimąsi informacija, dalyvavimą atliekant patikrinimus arba kitų priežiūros funkcijų atlikimą bet kurios priežiūros institucijos iniciatyva.</p> <p>2. Priežiūros institucija nedelsdama suteikia kitų valstybių narių priežiūros institucijoms informaciją, būtiną kitų valstybių narių priežiūros institucijų funkcijoms atlikti.</p>	
<p><i>40 straipsnis</i></p> <p>Įgaliojimų delegavimas</p> <p>1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.</p> <p>2. 14 straipsnio 9 dalyje ir 17 straipsnio 8 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2014 m. kovo 20 d.</p> <p>3. Europos Parlamentas ir Taryba gali bet kada atšaukti 14 straipsnio 9 dalyje ir 17 straipsnio 8 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i> arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.</p> <p>4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.</p> <p>5. Pagal 14 straipsnio 9 dalį ir 17 straipsnio 8 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.</p>	<p>Direktyvos nuostatų perkelti ir įgyvendinti nereikia</p>	
<p><i>41 straipsnis</i></p>	<p>Įstatymo projektas</p>	<p>Visiškas</p>

<p>Privalomas šios direktyvos pobūdis Valstybės narės užtikrina, kad:</p> <p>a) vartotojai negalėtų atsisakyti teisių, kurios jiems suteikiamos pagal nacionalinę teisę, kuria perkeliama ši direktyva;</p> <p>b) priemonių, kurias jos priima perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę, laikymosi negalėtų būti išvengiama, jeigu dėl to vartotojai galėtų netekti šia direktyva suteikiamos apsaugos dėl to, kaip suformuluojamos sutarčių nuostatos, visų pirma dėl kredito sutarčių, kurioms taikoma ši direktyva, įtraukimo į kredito sutartis, kurių pobūdis arba tikslas suteiktą galimybę išvengti tų priemonių taikymo.</p>	<p>56 straipsnis. Šiame įstatyme nustatytų teisių atsisakymo negaliojimas ir kreipimasis į ginčus nagrinėjančias institucijas 1. Šiame įstatyme kredito gavėjams suteiktų teisių atsisakymas negalioja.</p> <p>2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis 2. Šis įstatymas taikomas: 3) sutartims, kurios sudaromos turint tikslą išvengti šio įstatymo nuostatų taikymo, tačiau pagal turinį tokios sutartys priskirtinos šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms kredito sutartims.</p>	
<p><i>42 straipsnis</i> Perkėlimas į nacionalinę teisę 1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. kovo 21 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą. 2. 1 dalyje nurodytas nuostatas valstybės narės taiko nuo 2016 m. kovo 21 d. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės. Ne vėliau kaip 2018 m. liepos 1 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, būtinus, kad būtų laikomasi 13 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ea punkto, ir praneša apie jas Komisijai. Jos taiko tas nuostatas nuo 2018 m. liepos 1 d. (pakeista 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/1011) 3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.</p>	<p>Įstatymo projektas 6 straipsnis. Bendro pobūdžio informacijai taikomi reikalavimai Kredito davėjas ir kredito tarpininkas, jeigu kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, privalo užtikrinti, kad kredito gavėjui visuomet būtų aiškiai ir suprantamai pateikta bendro pobūdžio informacija apie siūlomas kredito sutartis. Bendro pobūdžio informacija kredito gavėjui turi būti prieinama elektronine forma ir kredito gavėjo prašymu pateikiama raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Turi būti nurodyta tokia bendro pobūdžio informacija apie kredito sutartį: <...> 15) kai kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžtas 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, pateikiami lyginamųjų indeksų ir jų administratorių pavadinimai ir nurodomas galimas poveikis kredito gavėjui.</p> <p>57 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas 1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 5 dalis, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d. 2. Priežiūros institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. 5. Šio įstatymo 6 straipsnio 15 punkto nuostatos įsigalioja 2018 m. liepos 1 d. ir taikomos kredito sutartims, sudarytoms nuo 2018 m. liepos 1 d.</p>	Visiškas

	<p>1 straipsnis. Įstatymo paskirtis</p> <p>2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.</p> <p>Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>1. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).</p> <p>2. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL 2016 L 171, p. 1).</p> <p>2. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL 2016 L 171, p. 1).</p>	
<p><i>43 straipsnis</i></p> <p>Pereinamojo laikotarpio nuostatos</p> <p>1. Ši direktyva netaikoma kredito sutartims, sudarytoms anksčiau nei 2016 m. kovo 21 d. 43 straipsnio 1 dalis papildoma šia pastraipa: Pakeitimai: 13 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 6a punktas netaikomas kredito</p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>57 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas</p> <p>3. Šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, netaikomos kredito sutartims, sudarytoms iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>sutartims, sudarytoms anksčiau nei 2018 m. liepos 1 d. (<i>pakeista 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/1011</i>)</p> <p>2. Kredito tarpininkai, kurie anksčiau nei 2016 m. kovo 21 d. jau vykdo 4 straipsnio 5 punkte nustatytą kredito tarpininkavimo veiklą ir kurie pagal buveinės valstybės narės, kuri perkelia šią direktyvą į nacionalinę teisę, nacionalinėje teisėje nustatytas sąlygas dar nebuvo įgalioti, gali toliau vykdyti šią veiklą laikydamiesi nacionalinės teisės iki 2017 m. kovo 21 d. Jeigu kredito tarpininkas remiasi šia nukrypti leidžiančia nuostata, jis gali vykdyti veiklą tik savo buveinės valstybėje narėje, išskyrus atvejus, jei jis taip pat atitinka būtinus teisinius priimančiųjų valstybių narių reikalavimus.</p> <p>3. Kreditoriai, kredito tarpininkai ir paskirtieji atstovai, vykduojantys šioje direktyvoje reguliuojamą veiklą anksčiau nei 2014 m. kovo 20 d. turi įvykdyti nacionalinės teisės reikalavimus dėl 9 straipsnio perkėlimo į nacionalinę teisę ne vėliau kaip 2017 m. kovo 21 d.</p>	<p>4. Šio įstatymo 14 straipsnis, 16 straipsnio 6 dalis, 17, 20, 21, 22 ir 23 straipsniai taikomi kredito sutartims, sudarytoms iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Taip pat jeigu keičiamos esminės iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos sudarytos kredito sutarties sąlygos, pakeistai kredito sutarčiai taikomos šio įstatymo nuostatos.</p> <p>5. Šio įstatymo 6 straipsnio 15 punkto nuostatos įsigalioja 2018 m. liepos 1 d. ir taikomos kredito sutartims, sudarytoms nuo 2018 m. liepos 1 d.</p> <p>6. Kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformos operatorių ir kredito tarpininkų, vykdžiusių šiame įstatyme nurodytą veiklą iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, vadovai, kurie buvo paskirti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, reikalavimus nustatytus šio įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje, turi įgyvendinti iki 2020 m. rugpjūčio 1 d. Priežiūros institucija išbraukia iš šio įstatymo 25, 28 ir 38 straipsniuose nurodytų viešųjų sąrašų asmenis, kurie iki šioje dalyje nurodytos datos neįgyvendino šio įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.</p> <p>7. Kredito davėjai, tarpusavio skolinimo platformos operatoriai ir kredito tarpininkai, kurie šiame įstatyme nurodytą veiklą vykdė iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, reikalavimus, nustatytus šio įstatymo 32 straipsnyje, turi įgyvendinti iki 2018 m. liepos 1 d.</p>	
<p><i>44 straipsnis</i></p> <p>Nuostata dėl peržiūros</p> <p>Komisija ne vėliau kaip 2019 m. kovo 21 d. atlieka šios direktyvos peržiūrą. Per peržiūrą vertinamas nuostatų dėl vartotojų ir vidaus rinkos veiksmingumas ir tinkamumas.</p> <p>Peržiūra apima šiuos aspektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) naudojimosi ESIL ir vartotojų supratimo bei pasitenkinimo įvertinimą; b) kitos atskleidžiamos ikisutartinės informacijos analizę; c) kredito tarpininkų ir kreditorių vykdomos tarpvalstybinės veiklos analizę; d) ne kredito įstaigų, siūlančių kredito sutartis dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, rinkos raidos analizę; e) papildomų priemonių, įskaitant ne kredito įstaigų, siūlančių kredito sutartis dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, pasą, poreikio įvertinimą; 	<p>Direktyvos nuostatų perkelti ir įgyvendinti nereikia</p>	

<p>f) poreikio nustatyti papildomas teises ir pareigas, susijusias su kredito sutarčių pospartiniu laikotarpiu, nagrinėjimą;</p> <p>g) įvertinimą, ar šios direktyvos taikymo sritis tebėra tinkama, atsižvelgiant į jos poveikį kitoms, pakaitinėms kredito formoms;</p> <p>h) įvertinimą, ar reikia papildomų priemonių siekiant užtikrinti gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto užtikrintą kredito sutarčių atsekamumą;</p> <p>i) gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų tendencijų duomenų prieinamumo įvertinimą ir įvertinimą, kiek šiuos duomenis galima palyginti;</p> <p>j) įvertinimą, ar tebėra tinkama taikyti Direktyvą 2008/48/EB neužtikrintiems kreditams, kai kredito paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto renovavimas, kai bendra kredito suma viršija didžiausios sumos ribą, nurodytą tos direktyvos 2 straipsnio 2 dalies c punkte;</p> <p>k) įvertinimą, ar skelbimo apie sankcijas tvarka pagal 38 straipsnio 2 dalį yra užtikrinamas pakankamas skaidrumas;</p> <p>l) 11 straipsnio 6 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų įspėjimų proporcingumo ir papildomo įspėjimų apie riziką suderinimo galimybių įvertinimą.</p>		
<p><i>45 straipsnis</i></p> <p>Papildomos iniciatyvos dėl atsakingo skolinimo ir skolinimosi</p> <p>Ne vėliau kaip 2019 m. kovo 21 d. Komisija pateikia išsamią ataskaitą, kurioje įvertinamos privataus tiesiogiai su kreditų veikla susijusio pernelyg didelio įsiskolinimo bendros problemos. Ji taip pat išnagrinėja poreikį prižiūrėti kredito registrus ir galimybę plėtoti lankstesnes ir patikimesnes rinkas. Su ta ataskaita prirėikus pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia</p>	
<p><i>46 straipsnis</i></p> <p>Direktyvos 2008/48/EB pakeitimas</p> <p>Direktyvos 2008/48/EB 2 straipsnyje įterpiama ši dalis:</p> <p>„2a. Nepaisant 2 dalies c punkto, ši direktyva taip pat taikoma neužtikrintoms kredito sutartims, kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto renovavimas, kai bendra kredito suma viršija 75 000 EUR.“</p>	<p>Vartojimo kredito įstatymo projektas</p> <p>1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„3) kredito sutartims, kai bendra suteikiamo kredito suma yra didesnė negu 75 000 eurų, išskyrus kredito sutartis, kurių įvykdymas neužtikrinamas nekilnojamojo turto hipoteka arba su nekilnojamojo turto susijusia teise ir kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto atnaujinimas (modernizacija);“</p> <p>6 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas</p> <p>Pakeisti Įstatymo 3 priedą ir jį išdėstyti taip:</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>„Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo 3 priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>2. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).</p>	
<p>47 straipsnis</p> <p>Direktyvos 2013/36/ES dalinis keitimas</p> <p>Į Direktyvą 2013/36/ES įterpiamas šis straipsnis:</p> <p>„54a straipsnis</p> <p>53 ir 54 straipsniais nedaromas poveikis tyrimų įgaliojimams, kurie Europos Parlamentui suteikiami pagal SESV 226 straipsnį.“</p>	Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia	
<p>48 straipsnis</p> <p>Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 dalinis keitimas</p> <p>Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 iš dalies keičiamas taip:</p> <p>113 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:</p> <p>„Jei Komisija priima techninį reguliavimo standartą, kuris yra tapatus Institucijos pateiktam techninio reguliavimo standarto projektui, laikotarpis, per kurį Europos Parlamentas ir Taryba gali pareikšti prieštaravimus, yra vienas mėnuo po pranešimo dienos. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas pradiniu vieno mėnesio laikotarpiu ir gali būti pratęsiamas papildomu vieno mėnesio laikotarpiu.“</p> <p>217 straipsnio 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:</p> <p>„Nedarant poveikio 35 straipsnyje nustatytiems įgaliojimams, kompetentinga institucija nedelsdama pateikia Institucijai visą informaciją, kuri, Institucijos nuomone, yra būtina šiam tyrimui atlikti, įskaitant informaciją, kaip 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti aktai yra taikomi laikantis Sąjungos teisės.“</p>	Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia	
<p>49 straipsnis</p> <p>Įsigaliojimas</p> <p>Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i>.</p>	Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia	
50 straipsnis	Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia	

<p>Adresatai Ši direktyva skirta valstybėms narėms. Priimta Strasbūre 2014 m. vasario 4 d. <i>Europos Parlamento vardu</i> <i>Pirmininkas</i> M. SCHULZ <i>Tarybos vardu</i> <i>Pirmininkas</i> E. VENIZELOS</p>		
<p>I PRIEDAS</p> <p>BENDROS KREDITO KAINOS METINĖS NORMOS (BKKMN) SKAIČIAVIMAS</p> <p>I. Pagrindinė lygtis, kuria išreiškiamas išmokėtų lėšų ir grąžinimo įmokų bei mokesčių lygiavertiškumas.</p> <p>Pagrindine lygtimi, pagal kurią nustatoma bendros kredito kainos metinė norma (BKKMN), sulyginama kiekvienų metų bendra dabartinė išmokėtų lėšų ir bendra dabartinė grąžinimo įmokų ir mokesčių įmokų vertė, t. y.:</p> $\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$ <p>F</p> <p>Kur</p> <ul style="list-style-type: none"> — X - BKKMN, — m - paskutinio lėšų išmokėjimo eilės numeris, — k - lėšų išmokėjimo eilės numeris, todėl $1 \leq k \leq m$, — C_k - lėšų išmokėjimo k suma, — t_k - intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis, nuo pirmo lėšų išmokėjimo dienos iki kiekvieno kito lėšų išmokėjimo dienos, taigi $t_1 = 0$, — m - paskutinės grąžinimo įmokos ar mokesčių įmokos eilės numeris, — l - grąžinimo įmokos arba mokesčių įmokos eilės numeris, — D_l - grąžinimo įmokos arba mokesčių įmokos suma, — s_l - intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis, nuo pirmo lėšų išmokėjimo dienos iki kiekvienos grąžinimo įmokos arba mokesčių 	<p>Bendros su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklės</p>	<p>Dalinis</p>

įmokos dienos.

Pastabos:

a) Abiejų sutarties šalių skirtingu metu sumokėtos sumos nebūtinai turi būti vienodo dydžio ir nebūtinai turi būti mokamos vienodais intervalais.

b) Pradžios data yra pirmo lėšų išmokėjimo data.

c) Apskaičiuojant naudojami laiko intervalai tarp datų išreiškiami metais arba metų dalimis. Remiamasi prielaida, kad metus sudaro 365 dienos (arba 366 dienos keliamaisiais metais), 52 savaitės arba 12 vienodos trukmės mėnesių. Remiamasi prielaida, kad vienodos trukmės mėnesį sudaro 30,41666 dienos (t. y. 365/12), neatsižvelgiant į tai, ar metai keliamieji.

Jei apskaičiuojant naudojami laiko intervalai tarp datų negali būti išreiškiami sveikuoju savaitių, mėnesių ar metų skaičiumi, laiko intervalai išreiškiami sveikuoju vieno iš tų laikotarpių skaičiumi kartu su dienų skaičiumi. Jei naudojamos dienos:

i) skaičiuojama kiekviena diena, įskaitant savaitgalius ir šventines dienas;

ii) vienodo ilgio laikotarpiai ir po to dienos skaičiuojami atgaline tvarka iki pradinio lėšų išmokėjimo datos;

iii) laikotarpio trukmė dienomis apskaičiuojama neįskaitant pirmos dienos ir įskaitant paskutinę dieną ir išreiškiama metais, šį laikotarpį padalijant iš visų metų dienų skaičiaus (365 arba 366 dienų), skaičiuojant atgaline tvarka nuo paskutinės dienos iki tos pačios praėjusių metų dienos.

d) Skaičiavimo rezultatas išreiškiamas bent dešimtosios dalies po kablelio tikslumu. Jeigu skaitmuo, einantis po dešimtosios dalies, yra lygus 5 arba yra didesnis, prieš jį esantis tos dešimtosios dalies skaitmuo padidinamas vienetu.

e) Lygtį galima perrašyti naudojant vieną sumą ir srautų (A_k) sąvoką; šie srautai bus teigiami arba neigiami, kitaip tariant, sumokėti arba gauti laikotarpiais nuo 1 iki n , kurie išreiškiami metais, t. y.:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S yra dabartinis srautų balansas. Jeigu tikslas yra išlaikyti srautų lygiavertiškumą, ši vertė bus lygi nuliui.

II. Papildomos prielaidos, skirtos BKKMN apskaičiuoti:

- a) jeigu kredito sutartyje vartotojui suteikiama teisė į laisvą lėšų išmokėjimą, laikoma, kad bendra kredito suma išmokėtina iš karto ir visa;
- b) jeigu kredito sutartyje numatomi skirtingi lėšų išmokėjimo būdai su skirtingais mokesčiais arba kredito palūkanų normomis, laikoma, kad bendra kredito suma išmokėtina taikant didžiausius mokesčius ir kredito palūkanų normas, kurios taikomos daugiausia naudojamam lėšų išmokėjimo mechanizmui pagal šios kategorijos kredito sutartį;
- c) jeigu kredito sutartyje vartotojui iš esmės suteikiama teisė į laisvą lėšų išmokėjimą, tačiau kartu su skirtingais lėšų išmokėjimo būdais taip pat numatomi kredito sumos ir laikotarpio apribojimai, laikoma, kad kredito suma išmokėtina anksčiausią kredito sutartyje numatytą datą laikantis minėtų apribojimų, taikomų lėšų išmokėjimui;
- d) jei ribotam laikotarpiui ar sumai siūlomos skirtingos skolinimosi normos ir mokesčiai, laikoma, kad didžiausia skolinimosi norma ir mokesčiai yra visos kredito sutarties galiojimo trukmės skolinimosi norma ir mokesčiai;
- e) kredito sutarčių, kurių pradiniam laikotarpiui nustatoma fiksuotoji kredito palūkanų norma, o to laikotarpio pabaigoje nustatoma nauja kredito palūkanų norma, kuri vėliau periodiškai koreguojama taikant sutartą rodiklį arba vidinę orientacinę normą, atveju BKKMN apskaičiuojama darant prielaidą, kad fiksuotosios kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpio pabaigoje kredito palūkanų norma yra tokia pati kaip ir tuo metu, kai, remiantis sutarto rodiklio verte ar vidine orientacine norma tuo metu, apskaičiuojama BKKMN, bet ne mažesnė nei fiksuotoji kredito palūkanų norma;
- f) jeigu dėl kreditui taikytinos viršutinės ribos dar nesusitarta, laikoma, kad viršutinė riba yra 170 000 EUR. Kredito sutarčių, kurių paskirtis nėra įgyti arba išlaikyti teisę į nekilnojamąjį turtą arba žemę, kitais nei neapibrėžtųjų įsipareigojimų ar garantijų atvejais, lėšų pereinamojo, atidėto debeto kortelių ar kredito kortelių atžvilgiu laikoma, kad ši viršutinė riba yra 1 500 EUR;
- g) kredito sutarčių, kitais nei lėšų pereinamojo, trumpalaikių paskolų, bendros nuosavybės kredito sutarčių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų ar garantijų ir neterminuotų kredito sutarčių atvejais, kaip nustatyta i, j, k, l ir m punktuose pateiktose prielaidose;
- i) jeigu negalima nustatyti pagrindinės paskolos sumos grąžinimo datos ar sumos, kurią vartotojas turi mokėti, laikoma, kad grąžinimo įmoka sumokama anksčiausią kredito sutartyje numatytą datą ir

<p>grąžinama mažiausia kredito sutartyje numatyta suma;</p> <p>ii) jeigu negalima nustatyti intervalo tarp pradinio lėšų išmokėjimo datos ir pirmosios įmokos, kurią turi sumokėti vartotojas, datos, laikoma, kad intervalas yra trumpiausias naudojamas intervalas;</p> <p>h) jei, remiantis kredito sutartimi arba g, i, j, k, l ir m punktuose pateiktomis prielaidomis, negalima nustatyti įmokos, kurią vartotojas turi mokėti, datos ar sumos, laikoma, kad įmoka mokama iki kreditoriaus nurodytų datų bei jo nustatytais sąlygomis, o kai jos nežinomos:</p> <p>i) palūkanų mokesčiai mokami kartu su pagrindinės paskolos sumos grąžinimo įmokomis;</p> <p>ii) kaip atskira suma apskaičiuoti ne palūkanų mokesčiai sumokami kredito sutarties sudarymo dieną;</p> <p>iii) kaip keletas įmokų apskaičiuoti nepalūkanų mokesčiai mokami reguliariais intervalais, pradedant nuo pirmosios pagrindinės paskolos sumos grąžinimo įmokos dienos; jeigu tokių įmokų sumos nėra žinomos, laikoma, kad jos yra vienodo dydžio;</p> <p>iv) galutine įmoka padengiamas pagrindinės paskolos sumos, palūkanų ir kitų mokesčių, jeigu jų yra, likutis;</p> <p>i) kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas atveju laikoma, kad bendra kredito suma turi būti visiškai išmokėta per visą kredito sutarties trukmę. Jeigu kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas trukmė nėra žinoma, BKKMN apskaičiuojama darant prielaidą, kad kredito trukmė yra trys mėnesiai;</p> <p>j) trumpalaikės paskolos atveju laikoma, kad bendra kredito suma turi būti visiškai išmokėta per visą kredito sutarties trukmę. Jeigu kredito sutarties trukmė nėra žinoma, BKKMN apskaičiuojama darant prielaidą, kad kredito trukmė yra 12 mėnesių;</p> <p>k) neterminuotos kredito, išskyrus kreditą su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas ir trumpalaikę paskolą, sutarties atveju laikoma, kad:</p> <p>i) kredito sutarčių, kurių paskirtis – įgyti arba išlaikyti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą, atveju kreditas suteikiamas 20 metų laikotarpiui, skaičiuojant nuo pradinio lėšų išmokėjimo, ir kad galutine vartotojo įmoka padengiamas pagrindinės paskolos sumos, palūkanų ir kitų mokesčių, jeigu jų yra, likutis; kredito sutarčių, kurių paskirtis nėra įgyti arba išlaikyti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą arba kurių lėšos yra išmokamos naudojant atidėto debeto korteles ar kredito korteles, atveju šis laikotarpis yra vieneri metai;</p> <p>ii) pagrindinę paskolos sumą vartotojas grąžina mokėdamas vienodas</p>		
---	--	--

<p>mėnesines įmokas, pradedamas mokėti praėjus vienam mėnesiui nuo pradinio lėšų išmokėjimo dienos. Tačiau tais atvejais, kai pagrindinė paskolos suma turi būti visiškai grąžinta sumokant tik vieną įmoką per kiekvieną mokėjimo laikotarpį, laikoma, kad lėšos vėliau išmokamos ir vartotojas visą pagrindinę paskolos sumą grąžina per vienerius metus. Palūkanos ir kiti mokesčiai taikomi atsižvelgiant į minėtą lėšų išmokėjimą ir pagrindinės paskolos sumos grąžinimo įmokas bei į kredito sutarties nuostatas.</p> <p>Taikant šį punktą, neterminuota kredito sutartis laikoma neterminuotos trukmės kredito, įskaitant kreditą, kuris turi būti visiškai grąžintas per nustatytą laikotarpį arba jam pasibaigus, tačiau jį grąžinus lėšos gali būti vėl išmokėtos, sutartimi;</p> <p>l) neapibrėžtųjų įsipareigojimų arba garantijų atveju laikoma, kad bendra kredito suma turi būti visiškai išmokėta sumokant vieną sumą ankstesnę iš šių datų:</p> <p>a) vėliausią pagal kredito sutartį, kuri yra galimas neapibrėžtojo įsipareigojimo arba garantijos pagrindas, leidžiamą lėšų išmokėjimo datą arba</p> <p>b) kredito sutarties atnaujinimo atveju – pradinio laikotarpio pabaigoje, prieš atnaujinant sutartį;</p> <p>m) bendros nuosavybės kredito sutarčių atveju:</p> <p>i) laikoma, kad vartotojų įmokos sumokėtos vėliausią pagal kredito sutartį leidžiamą datą ar datas;</p> <p>ii) laikoma, kad nekilnojamojo turto, kuriuo užtikrinama bendros nuosavybės kredito sutartis, vertės procentinis padidėjimas ir sutartyje nurodyto infliacijos indekso dydis yra procentinis dydis, lygus didesniajam esamam centrinio banko tiksliniam infliacijos lygiui arba infliacijos lygiui valstybėje narėje, kurioje nekilnojamas turtas yra kredito sutarties sudarymo metu, arba 0 %, jei tie procentiniai dydžiai yra neigiami.</p>		
II PRIEDAS	Standartinės informacijos apie kreditą formos pildymo taisyklės.	Dalinis

EUROPOS STANDARTINIS INFORMACIJOS LAPAS (ESIL)

A DALIS

Šio pavyzdžio tekstas pateikiamas Europos standartiniame informacijos lape. Nuorodos laužtiniuose skliaustuose pakeičiamos atitinkama informacija. Instrukcijos kreditoriui arba, kai taikoma, kredito tarpininkui, kaip užpildyti ESIL, pateikti B dalyje.

Kai yra žodžiai „kai taikoma“, kreditorius pateikia reikiamą informaciją, jei informacija yra svarbi kredito sutarčiai. Jei informacija yra nesvarbi, kreditorius išbraukia šią informaciją ar visą skirsnį (pvz., tais atvejais, kai skirsnis netaikomas). Tais atvejais, kai išbraukiamas visas skirsnis, ESIL dalių numeracija atitinkamai pakeičiama.

Toliau nurodyta informacija pateikiama viename dokumente. Naudojamas šriftas turi būti aiškiai įskaitomas. Informacijos elementams paryškinti naudojamas pusjuodis šriftas, kitos spalvos fonas arba didesnės raidės. Visi taikomi įspėjimai apie riziką paryškinami.

ESIL pavyzdys

(Įvadas)

Šis dokumentas parengtas [kam, vartotojo vardas, pavardė] [dabartinė data].

Šis dokumentas parengtas remiantis informacija, kurią mums pateikėte, ir atsižvelgiant į esamas sąlygas finansų rinkoje.

Toliau pateikta informacija galioja [galiojimo data], (kai taikoma) išskyrus palūkanų normą ir kitas išlaidas. Po tos dienos informacija gali keistis pagal rinkos sąlygas.

(Kai taikoma) Šis dokumentas neįpareigoja kreditoriaus [kreditoriaus pavadinimas] suteikti paskolą.

1. Skolintojas

[Pavadinimas]

[Telefono numeris]

[Geografinis adresas]

((Neprivaloma) [Fakso numeris]

(Neprivaloma) [Interneto svetainės adresas]

(Neprivaloma) [Kontaktinis asmuo / centras]
 (Kai taikoma, informacija, ar suteikiamos ir konsultacinės paslaugos:)
 [(Ivertinę Jūsų poreikius ir padėtį, rekomenduojame jums paimti šį kreditą. / Nerekomenduojame Jums paimti šio konkretaus kredito. Vis dėlto atsižvelgdami į Jūsų atsakymus į kai kuriuos klausimus, suteikiame Jums informaciją apie šį kreditą, kad galėtumėte patys pasirinkti.)]
 2. (Kai taikoma) Kredito tarpininkas
 [Pavadinimas]
 [Telefono numeris]
 [Geografinis adresas]
 (Neprivaloma) [E. pašto adresas]
 (Neprivaloma) [Fakso numeris]
 (Neprivaloma) [Interneto svetainės adresas]
 (Neprivaloma) [Kontaktinis asmuo / centras]
 (Kai taikoma, [informacija, ar suteikiamos ir konsultacinės paslaugos])
 [(Ivertinę Jūsų poreikius ir padėtį rekomenduojame jums paimti šį kreditą. / Nerekomenduojame Jums paimti šio konkretaus kredito. Vis dėlto atsižvelgdami į Jūsų atsakymus į kai kuriuos klausimus, suteikiame Jums informaciją apie šį kreditą, kad galėtumėte patys pasirinkti.)]
 [Atlyginimas]
 3. Pagrindiniai paskolos ypatumai
 Suteikiamos paskolos suma ir valiuta: [vertė] [valiuta]
 (Kai taikoma) Ši paskola suteikiama ne [nacionalinė skolininko valiuta].
 (Kai taikoma) Jūsų paskolos vertė, išreikšta [nacionalinė skolininko valiuta], gali pasikeisti.
 (Kai taikoma) Pavyzdžiui, jeigu [nacionalinė skolininko valiuta] vertė sumažėtų 20 % palyginti su [kredito valiuta], Jūsų paskolos vertė padidėtų iki [įrašyti sumą nacionaline skolininko valiuta]. Tačiau padidėti gali ir daugiau, jeigu [nacionalinė skolininko valiuta] vertė sumažės daugiau kaip 20 %.
 (Kai taikoma) Didžiausia Jūsų paskolos vertė bus [įrašyti sumą nacionaline skolininko valiuta]. (Kai taikoma) Jeigu Jūsų kredito suma pasieks [įrašyti sumą nacionaline skolininko valiuta], Jūs gausite įspėjimą. (Kai taikoma) Jūs turėsite galimybę [nurodyti teisę iš naujo derėtis dėl paskolos užsienio valiuta sąlygų arba teisę konvertuoti paskolos valiutą į [atitinkama valiuta].

Paskolos trukmė: [trukmė]
[Paskolos rūšis]
[Taikomos palūkanų normos rūšis]
Visa gražintina suma
Tai reiškia, kad turėsite sumokėti [suma] už kiekvieną pasiskolintą [valiutos vienetą].
(Kai taikoma) Šios paskolos sutarties galiojimo laikotarpiu [laikotarpio dalį] mokėsite tik palūkanas. Kredito termino pabaigoje Jūs vis dar būsite skolingas [įrašyti paskolos, pagal kurios sutartį mokamos tik palūkanos, sumą].
(Kai taikoma) Turto vertė, į kurią atsižvelgiama rengiant šį informacijos lapą: [įrašyti sumą]
(Kai taikoma) Didžiausia galima paskolos suma pagal turto vertę [įrašyti koeficientą] arba mažiausia turto vertė, kurios reikia pavyzdyje nurodytai sumai pasiskolinti [įrašyti sumą].
(Kai taikoma) [Garantija]

4. Palūkanų norma ir kitos išlaidos
Bendros kredito kainos metinė norma (BKKMN) yra bendra paskolos kaina, išreikšta metiniu procentiniu dydžiu. BKKMN nurodoma, kad jums būtų lengviau palyginti skirtingus pasiūlymus.
Jūsų paskolai taikoma BKKMN yra [BKKMN].
Ją sudaro:
Palūkanų norma [vertė procentais arba, kai taikoma, nurodoma orientacinė norma ir procentinis kreditoriaus maržos dydis]
[Kiti BKKMN komponentai]
Vienkartinės išlaidos
(Kai taikoma) Jūs turėsite sumokėti mokestį šiai paskolai užregistruoti.
[Įrašyti mokesčio sumą, jei žinoma, arba skaičiavimo būdą.]
Periodinės išlaidos
(Kai taikoma) Ši BKKMN apskaičiuojama remiantis prielaidomis dėl palūkanų normos.
(Kai taikoma) Kadangi Jūsų paskola [Jūsų paskolos dalis] yra kintamosios palūkanų normos paskola, faktinė BKKMN gali skirtis nuo šios BKKMN, jeigu pasikeičia Jūsų paskolos palūkanų norma. Pavyzdžiui, jeigu palūkanų norma padidėtų iki [B dalyje aprašytas scenarijus], BKKMN galėtų padidėti iki [įrašyti paaiškinamąją BKKMN pagal tą scenarijų].
(Kai taikoma) Atkreipkite dėmesį į tai, kad ši BKKMN apskaičiuojama remiantis prielaida, kad palūkanų norma per visą

sutarties trukmę išliks tokio lygio, koks nustatytas pradiniam laikotarpiui.

(Kai taikoma) Toliau nurodytos išlaidos skolintojui nėra žinomos, todėl į BKKN jos neįtrauktos: [Išlaidos]

(Kai taikoma) Jūs turėsite sumokėti mokestį šiai paskolai užregistruoti. Įsitikinkite, ar žinote apie visus kitus mokesčius ir išlaidas, susijusius su Jūsų paskola.

5. Įmokų periodiškumas ir skaičius

Grąžinimo įmokų periodiškumas: [periodiškumas]

Įmokų skaičius [skaičius]

6. Kiekvienos dalinės įmokos suma

[suma] [valiuta]

Jūsų pajamos gali keistis. Pagalvokite, ar tuo atveju, jeigu Jūsų pajamos sumažėtų, vis dar galėtumėte mokėti [periodiškumas] grąžinimo dalines įmokas.

(Kai taikoma) Kadangi šios paskolos sutarties trukmės laikotarpiu [laikotarpio dalį] mokėsite tik palūkanas, jums reikės atskirai pasirūpinti, kaip grąžinti [įrašyti paskolos, pagal kurios sutartį mokamos tik palūkanos, sumą] – kurią vis dar būsite skolingas suėjęs kredito terminui. Nepamirškite pridėti papildomų mokėjimų, kuriuos turėsite atlikti, kad sumokėtumėte čia nurodytą dalinės įmokos sumą.

(Kai taikoma) Šios paskolos [šios paskolos dalies] palūkanų norma gali keistis. Tai reiškia, kad Jūsų dalinių įmokų suma gali padidėti arba sumažėti. Pavyzdžiui, jeigu palūkanų norma padidėtų iki [B dalyje aprašytas scenarijus], Jūsų įmokos gali padidėti iki [įrašyti dalinės įmokos sumą pagal scenarijų].

(Kai taikoma) Jūsų mokėtinos sumos vertė, išreikšta [nacionalinė skolininko valiuta], gali keistis kiekvieną [dalinės įmokos periodiškumas]. (Kai taikoma) Jūsų įmokos gali padidėti iki [įrašyti didžiausią sumą nacionaline skolininko valiuta] kiekvieną [įrašyti laikotarpį]. (Kai taikoma) Pavyzdžiui, jeigu [nacionalinė skolininko valiuta] vertė sumažėtų 20 % palyginti su [kredito valiuta], Jūs turėtumėte papildomai mokėti [įrašyti sumą nacionaline skolininko valiuta] kiekvieną [įrašyti laikotarpį]. Jūsų įmokos gali padidėti dar labiau.

(Kai taikoma) Valiutos kursas, kuriuo remiamasi konvertuojant Jūsų grąžinimo įmoką [kredito valiuta] į [nacionalinę skolininko valiuta] bus [data] [valiutos kursą skelbiančios įstaigos pavadinimas] paskelbtas kursas, arba jis bus [data] apskaičiuojamas pagal [įrašyti

lyginamojo standarto ar skaičiavimo metodo pavadinimą].

(Kai taikoma) [Informacija apie susietuosius taupymo produktus, atidėtu palūkanų mokėjimu grindžiamas paskolas]

7. (Kai taikoma) Paaiškinamoji grąžinimo įmokų lentelė

Šioje lentelėje nurodytos įmokos, kurias reikės mokėti kas [periodiškumas].

Šios dalinės įmokos (skiltis [atitinkamas Nr.]) yra mokėtinų palūkanų suma (skiltis [atitinkamas Nr.]), kai taikoma, sumokėta pagrindinė paskolos suma (skiltis [atitinkamas Nr.]) ir, kai taikoma, kitos išlaidos (skiltis [atitinkamas Nr.]). (Kai taikoma) Kitoje išlaidų skiltyje nurodytos išlaidos yra susijusios su [išlaidų sąrašas]. Negrąžinta pagrindinė paskolos suma (skiltis [atitinkamas Nr.]) – likusi negrąžinta paskolos dalis po kiekvienos dalinės įmokos.

[Lentelė]

8. Papildomos pareigos

Kad galėtų pasinaudoti šiame dokumente apibūdintomis skolinimo sąlygomis, paskolos gavėjas privalo vykdyti šias pareigas.

[Pareigos]

(Kai taikoma) Atkreipkite dėmesį į tai, kad nevykdant šių pareigų šiame dokumente apibūdintos skolinimo sąlygos (įskaitant palūkanų normą) gali keistis.

(Kai taikoma) Prašome atkreipti dėmesį į tai, kokios galimos pasekmės, jei vėlesniame etape nebeteikiamos tam tikros su paskola susijusios papildomos paslaugos:

[Pasekmės]

9. Išankstinis grąžinimas

Turite galimybę šią paskolą, visą arba dalimis, grąžinti anksčiau.

(Kai taikoma) [Sąlygos]

(Kai taikoma) Sutarties pabaigos mokestis: [įrašyti sumą arba, jei neįmanoma, nurodyti skaičiavimo metodą]

(Kai taikoma) Jeigu nuspręstumėte šią paskolą grąžinti anksčiau, prašome susisiekti su mumis, kad sužinotumėte konkretų sutarties pabaigos mokestį, galiojantį tuo metu.

10. Lanksčios sutarčių ypatybės

(Kai taikoma) [Informacija apie perkeliamumą (subrogaciją)] Jūs galite perleisti paskolą kitam [skolintojui] [arba] [turtui]. [Įrašyti sąlygas]

(Kai taikoma) Jūs galite perleisti paskolą kitam [skolintojui] [arba] [turtui].

(Kai taikoma) Papildomi ypatumai: [įrašyti B dalyje išvardytų papildomų ypatumų paaiškinimą ir (neprivaloma) kitų skolininko siūlomų, į kredito sutartį įtraukiamų ypatumų, nepaminėtų ankstesniuose skirsniuose, paaiškinimą].

11. Kitos skolininko teisės

(Kai taikoma) Nuo [apsvarstymo laikotarpio pradžios laikas] Jūs galite [apsvarstymo laikotarpio trukmė] svarstyti, ar priimti atsakomybę imti šią paskolą. (Kai taikoma) Kai iš skolininko gaunate kredito sutartį, galite jos nepriimti iki [apsvarstymo laikotarpio trukmė].

(Kai taikoma) Po [laikas, kai prasideda sutarties atsisakymo laikotarpis] [sutarties atsisakymo laikotarpio ilgis] galite pasinaudoti savo teise atsisakyti sutarties. [sąlygos] [įrašyti procedūrą].

(Kai taikoma) Jeigu per tą laikotarpį perkate arba parduodate turtą, susijusį su šia kredito sutartimi, galite netekti savo teisės atsisakyti sutarties.

(Kai taikoma) Jeigu nuspręstumėte pasinaudoti teise atsisakyti [kredito sutarties], prašom pasitikslinti, ar jums tebebus privalomos Jūsų kitos su paskola susijusios pareigos [įskaitant [8 skirsnyje nurodytas] su paskola susijusias papildomas paslaugas].

12. Skundai

Jeigu turite skundą, prašom kreiptis į [nurodyti vidaus kontaktinį centrą ir informacijos apie procedūrą teikėją].

(Kai taikoma) Ilgiausia skundo nagrinėjimo trukmė [trukmė]

(Kai taikoma) [Jeigu Jūsų netenkina mūsų pasiūlytas skundo sprendimo būdas,] galite taip pat kreiptis į: [įrašyti išorės įstaigos, į kurią galima kreiptis neteisminio ginčų sprendimo ir teisių gynimo klausimais, pavadinimą] (kai taikoma) arba galite kreiptis į FIN-NET informacijos apie atitinkamą įstaigą Jūsų šalyje.

13. Pasekmės paskolos gavėjui su paskola susijusių įsipareigojimų nevykdymo atveju

[Įsipareigojimų nevykdymo rūšys]

[Finansinės ir (arba) teisinės pasekmės]

Jeigu Jums kiltų sunkumų mokant [periodines] įmokas, nedelsdami su mumis susisiekitė, kad ieškotume galimų sprendimų.

(Kai taikoma) Jeigu nemokėsite įmokų, kraštutiniu atveju jūsų namai gali būti perimti.

(Kai taikoma) 14. Papildoma informacija

(Kai taikoma) [Nurodoma kredito sutarčiai taikoma teisė].

(Jeigu skolininkas ketina naudoti kitą nei ESIL kalbą) Informacija ir

sutarties sąlygos bus išdėstytos [kalba]. Kredito sutarties galiojimo laikotarpiu, jums sutikus, mes ketiname siųsti pranešimus [kalba / kalbomis].

[Įrašyti pareiškimą dėl teisės atitinkamai gauti kredito sutarties projektą arba pasiūlymą jį pateikti.]

15. Priežiūros institucija

Skolintoją prižiūri [priežiūros institucijos (-ų) pavadinimas (-ai) ir interneto svetainės adresas (-ai)]

(Kai taikoma) Ši kredito tarpininką prižiūri [priežiūros institucijos pavadinimas ir interneto svetainės adresas].

B DALIS

ESIL pildymo instrukcijos

Pildant ESIL laikomasi bent šių instrukcijų. Vis dėlto valstybės narės gali patikslinti ar nustatyti išsamesnes ESIL pildymo instrukcijas.

Skirsnis „Įvadas“

1.Galiojimo data yra tinkamai paryškinama. Šiame skirsnyje „galiojimo data“ reiškia laikotarpį, per kurį ESIL pateikta informacija, pavyzdžiui, skolinimosi norma, liks nepakeista ir taikoma, jei kreditorius nuspręstų per šį laikotarpį suteikti kreditą. Tais atvejais, kai taikoma skolinimosi norma ir kitos išlaidos priklauso nuo pagrindinių obligacijų pardavimo rezultatų, skolinimosi norma ir kitos išlaidos gali skirtis nuo nurodytųjų. Tik tokiomis aplinkybėmis yra nurodoma, kad galiojimo data nebegalioja skolinimosi normai ir kitoms išlaidoms pridedant žodžius: „išskyrus palūkanų normą ir kitas išlaidas“.

„1 skirsnis. Skolintojas“

1.Kreditoriaus pavadinimas, telefono numeris ir geografinis adresas yra kontaktinė informacija, kurią vartotojas gali naudoti būsimam susirašinėjimui.

2.Neprivaloma nurodyti e. pašto adreso, fakso numerio, interneto svetainės adreso ir kontaktinio asmens / centro.

3.Pagal Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnį, jei siūlomas nuotolinis sandoris, kreditorius nurodo, kai taikoma, vartotojo gyvenamosios vietos valstybėje narėje įsisteigusio savo atstovo pavadinimą ir geografinį adresą. Nurodyti kredito teikėjo atstovo telefono numerį, e. pašto adresą ir tinklalapio adresą nėra privaloma.

4.Jeigu 2 skirsnis netaikomas, kreditorius, naudodamas A dalyje pateiktą formuluotę, informuoja vartotoją, ar teikiamos konsultacinės paslaugos ir kokių pagrindu jos teikiamos.

(Kai taikoma) „2 skirsnis. Kredito tarpininkas“

Jeigu kredito tarpininkas vartotojui teikia informaciją apie produktą, tas tarpininkas pateikia ir šią informaciją:

1.Kredito tarpininko pavadinimas, telefono numeris ir geografinis adresas – kontaktinė informacija, kurią vartotojas gali naudoti būsimam susirašinėjimui.

2.Neprivaloma nurodyti e. pašto adreso, fakso numerio, interneto svetainės adreso ir kontaktinio asmens / centro.

3.Kreditoriaus tarpininkas, naudodamas A dalyje pateiktas formuluotes, informuoja vartotoją, ar teikiamos konsultacinės paslaugos ir kokių pagrindų jos yra teikiamos.

4.Paaiškinimas, kaip mokamas atlyginimas kredito tarpininkui. Jeigu gaunami komisiniai iš kreditoriaus, tai yra suma ir, kai skiriasi nuo 1 skirsnyje nurodyto pavadinimo, nurodomas kreditoriaus pavadinimas. „3 skirsnis. Pagrindiniai paskolos ypatumai“

1.Šiame skirsnyje aiškiai paaiškinami pagrindiniai kredito ypatumai, be kita ko, vertė ir valiuta ir galima rizika, susijusi su skolinimosi norma, įskaitant kreditus, nurodytus 8 punkte, ir amortizavimo struktūrą.

2.Jeigu kredito valiuta skiriasi nuo vartotojo nacionalinės valiutos, kreditorius nurodo, kad vartotojui bus reguliariai teikiami įspėjimai bent kai valiutos kursas pakis daugiau nei 20 %, kai taikoma, nurodoma teisė konvertuoti kredito sutarties valiutą arba vartotojo galimybė iš naujo derėtis dėl vartotojui nustatytų sąlygų ir kitų nuostatų, kad būtų sumažintas valiutos kurso poveikis šioms sąlygoms ir nuostatoms. Kai kredito sutartyje yra nuostata dėl valiutos kurso rizikos ribojimo, kreditorius nurodo didžiausią sumą, kurią vartotojas turi grąžinti. Kai kredito sutartyje nėra nuostatos dėl valiutos kurso rizikos, kylančios vartotojui, kai valiutos kurso pokytis yra mažesnis nei 20 % ribojimo, kreditorius kaip pavyzdį nurodo, kokį poveikį kredito vertei turės vartotojo nacionalinės valiutos vertės sumažėjimas 20 % kredito valiutos atžvilgiu.

3.Kredito trukmė išreiškiama metais arba mėnesiais, atsižvelgiant į tai, kas tinkamiausia. Tais atvejais, kai kredito trukmė sutarties galiojimo laikotarpiu gali keistis, kreditorius paaiškina, kada ir kokiomis sąlygomis taip gali atsitikti. Jei kreditas yra neterminuotas, pavyzdžiui, užtikrintosios kredito kortelės atveju, kreditorius tai aiškiai nurodo.

4.Aiškiai nurodoma kredito rūšis (pvz., kreditas, būsto paskola, užtikrintoji kredito kortelė). Kredito rūšies aprašyme aiškiai nurodoma, kaip grąžinama pagrindinė paskolos suma ir palūkanos per

kredito sutarties galiojimo laikotarpį (t. y. amortizavimo struktūra), aiškiai nurodant, ar kredito sutartis pagrįsta pagrindinės paskolos sumos grąžinimu ar vien palūkanų mokėjimu, ar apima abu būdus.

5. Jeigu kredito sutarties galiojimo laikotarpiu ar laikotarpio dalį mokamos tik palūkanos, tai turi būti aiškiai nurodyta šio skirsnio pabaigoje, naudojant A dalyje pateiktas formuluotes.

6. Šiame skirsnyje paaiškinama, ar kredito palūkanų norma yra fiksuotoji, ar kintamoji, ir, kai taikoma, laikotarpiai, per kuriuos ji liks fiksuotoji; vėlesnių koregavimų periodiškumas ir ar yra skolinimosi normos dydžio kintamumo ribos, pavyzdžiui, viršutinės arba apatinės.

Paaiškinama formulė, kuri naudojama koreguojant kredito palūkanų normą ir skirtingas jos sudedamąsias dalis (pavyzdžiui, orientacinę normą, palūkanų normų skirtumą). Kreditorius nurodo, pavyzdžiui, pateikdamas interneto svetainės adresą, kur galima gauti daugiau informacijos apie formulėje naudojamus indeksus ir normas, pavyzdžiui, EURIBOR arba centrinio banko orientacinę normą.

7. Jeigu skirtingomis aplinkybėmis taikomos skirtingos kredito palūkanų normos, pateikiama informacija apie visas taikomas normas.

8. „Visa grąžintina suma“ atitinka bendrą vartotojo mokamą sumą. Ji nurodoma kaip suma, gauta prie kredito sumos pridedant bendrą kredito kainą vartotojui. Jei kredito palūkanų norma sutarties trukmei nėra fiksuotoji, pabrėžiama, kad ši suma yra paaiškinamoji ir gali keistis, ypač atsižvelgiant į kredito palūkanų normos pokyčius.

9. Jei kreditas bus užtikrintas turto hipoteka, kita panašia garantija arba su nekilnojamoju turtu susijusia teise, kreditorius į tai atkreipia vartotojo dėmesį. Kai taikoma, kreditorius nurodo, kokia yra numanoma nekilnojamojo turto ar kitos garantijos, naudojamos šiam informacijos lapui parengti, vertė.

10. Kai taikoma, kreditorius nurodo arba:

a) „didžiausią galimą paskolos sumą pagal turto vertę“ nurodydamas paskolos ir vertės santykį. Be šio santykio, taip pat absoliučiąja verte pateikiamas didžiausios sumos, kurią galima pasiskolinti pagal konkrečią turto vertę, pavyzdys arba

b) „kreditoriaus reikalaujamą mažiausią turto vertę pavyzdyje nurodytai sumai paskolinti“.

11. Jeigu kreditai yra sudėtiniai (pvz., vienu metu dalis su fiksuotosiomis, dalis su kintamosiomis palūkanų normomis), šis faktas nurodomas nurodant kredito rūšį ir apie kiekvieną kredito dalį pateikiama reikiama informacija.

„4 skirsnis. Palūkanų norma ir kitos išlaidos“

1. Nuoroda į „palūkanų normą“ yra nuoroda į kredito palūkanų normą ar normas.

2. Skolinimosi norma nurodoma kaip procentinė vertė. Jeigu skolinimosi norma yra kintamoji ir pagrįsta orientacine norma, kreditorius gali nurodyti skolinimosi normą, nurodydamas orientacinę normą ir kreditoriaus palūkanų normų skirtumo procentinį dydį. Tačiau kreditorius nurodo orientacinės normos vertę, galiojančią ESIL pateikimo dieną.

Kai skolinimosi norma yra kintamoji, informacija apima: a) prielaidas, naudojamas apskaičiuojant BKKMN; b) jei tinkama, taikomas viršutines ir žemutines ribas ir c) įspėjimą, kad kintamumas gali daryti poveikį faktiniam BKKMN lygiui. Siekiant atkreipti vartotojo dėmesį įspėjimo tekstas pateikiamas didesniu šriftu ir turi būti aiškiai matomas pagrindiniame ESIL tekste. Kartu su šiuo įspėjimu turėtų būti pateiktas BKKMN paaiškinamasis pavyzdys. Kai kredito palūkanų normai nustatyta viršutinė riba, pavyzdyje daroma prielaida, kad kredito palūkanų riba atsiradus pirmai galimybei padidėja iki aukščiausio lygio, kaip nustatyta kredito sutartyje. Jeigu aukščiausia riba nenustatyta, pavyzdyje paaiškinama BKKMN esant didžiausiai kredito palūkanų normai bent per pastaruosius 20 metų, arba, jeigu turima pagrindžiančių duomenų apie trumpesnio nei 20 metų laikotarpio kredito palūkanų normos apskaičiavimą, – per ilgiausią laikotarpį, apie kurį turima duomenų, remiantis išorinės orientacinės normos, naudojamos, kai taikoma, apskaičiuojant palūkanų normą, didžiausia verte arba, jeigu kreditorius nenaudoja išorinės orientacinės normos, kompetentingos institucijos ar EBI nustatytos atskaitinės normos didžiausia verte. Tokie reikalavimai netaikomi kredito sutartims, pagal kurias kredito palūkanų norma yra fiksuota konkrečių pradinį kelių metų laikotarpį, o vėliau kreditoriaus ir vartotojo derybų pagrindu gali būti nustatyta fiksuota palūkanų norma tolesniam laikotarpiui. Kredito sutarčių, pagal kurias kredito palūkanų norma yra fiksuota konkrečių pradinį kelių metų laikotarpį, o vėliau kreditoriaus ir vartotojo derybų pagrindu gali būti nustatyta fiksuota palūkanų norma tolesniam laikotarpiui, atveju informacija apima įspėjimą, kad BKKMN yra apskaičiuojama remiantis pradinio laikotarpio kredito palūkanų norma. Su įspėjimu pateikiama papildoma paaiškinamoji BKKMN, apskaičiuota pagal 17 straipsnio 4 dalį. Jeigu kreditai yra sudėtiniai (pvz., vienu metu dalis su fiksuotosiomis, dalis su kintamosiomis

palūkanų normomis), ši informacija pateikiama apie kiekvieną kredito dalį.

3. Skirsnys „kitos BKKMN dalys“ išvardijamos visos kitos į BKKMN įtrauktos išlaidos, įskaitant vienkartinės išlaidas, pavyzdžiui, administravimo mokesčius, reguliarias išlaidas, pavyzdžiui, metinius administravimo mokesčius. Kreditorius išvardija visas išlaidas pagal kategorijas (vienkartinės išlaidos; išlaidos, mokamos reguliariai ir įtrauktos į dalines įmokas; išlaidos, mokamos reguliariai, tačiau neįtrauktos į dalines įmokas), nurodydamas jų sumą, kam jas reikia sumokėti ir kada. Tai neturi apimti išlaidų, patirtų dėl sutartinių įsipareigojimų nesilaikymo. Jei suma nėra žinoma, kreditorius, jei įmanoma, nurodo sumą, o jei neįmanoma, nurodo, kaip suma bus apskaičiuojama, ir patikslina, kad pateikta suma yra tik orientacinė. Jeigu tam tikros išlaidos nėra įtrauktos į BKKMN dėl to, kad jos nežinomos kreditoriui, tai aiškiai nurodoma.

Jeigu vartotojas pranešė kreditoriui apie vieną ar daugiau jo pageidaujamo kredito aspektų, pavyzdžiui, kredito sutarties trukmę ir bendrą kredito sumą, kreditorius, jei įmanoma, įtraukia tuos aspektus; jeigu kredito sutartyje numatomi skirtingi lėšų išmokėjimo būdai su skirtingais mokesčiais ar kredito palūkanų normomis, ir kreditorius remiasi I priedo II dalyje pateiktomis prielaidomis, jis nurodo, kad dėl kitų lėšų išmokėjimo mechanizmų šios rūšies kredito sutartyje BKKMN gali padidėti. Jeigu BKKMN apskaičiuoti naudojamos lėšų išmokėjimui taikomos sąlygos, kreditorius aiškiai nurodo mokesčius, susijusius su kitais lėšų išmokėjimo mechanizmais, kurie nebūtinai yra tokie patys, kaip BKKMN apskaičiuoti naudojami mechanizmai.

4. Jeigu už hipotekos registravimą turi būti mokamas mokestis arba pateikiama panašios vertės garantija, tas faktas nurodomas šiame skirsnyje kartu nurodant sumą, jei žinoma, arba, jeigu tai neįmanoma, nurodant sumos apskaičiavimo pagrindą. Jeigu mokesčiai žinomi ir įtraukti į BKKMN, esamas mokestis ir suma nurodomi skiltyje „Vienkartinės išlaidos“. Jeigu mokesčiai kreditoriui nežinomi ir todėl neįtraukti į BKKMN, esamas mokestis aiškiai nurodomas išlaidų, kurios nežinomos kreditoriui, sąraše. Bet kuriuo atveju atitinkamose dalyse naudojamos A dalyje nurodytos standartinės formuluotės.

„5 skirsnis. Įmokų periodiškumas ir skaičius“

1. Jei įmokos mokamos reguliariai, nurodomas įmokų periodiškumas (pvz., kas mėnesį). Jei įmokos bus mokamos nereguliariai, tai aiškiai paaiškinama vartotojui.

2.Nurodomas per visą kredito sutarties trukmę sumokamų įmokų skaičius.

„6 skirsnis. Kiekvienos dalinės įmokos suma“

1.Kredito valiuta ir dalinių įmokų valiuta aiškiai nurodomos.

2.Jei dalinių įmokų suma kredito sutarties galiojimo laikotarpiu gali keistis, kreditorius nurodo laikotarpį, per kurį pradinė dalinės įmokos suma nesikeis, taip pat kada ir kaip dažnai po to ji keisis.

3.Jeigu kredito sutarties galiojimo laikotarpiu ar dalį laikotarpio mokamos tik palūkanos, tai turi būti aiškiai nurodyta šio skirsnio pabaigoje, naudojant A dalyje pateiktas formuluotes.

Jeigu tam, kad būtų suteikta hipoteka ar kitu panašiu turtu užtikrintas kreditas, pagal kurio sutartį mokamos tik palūkanos, yra nustatytas reikalavimas vartotojui įsigyti susietąjį taupymo produktą, nurodoma pagal šį produktą mokėtinų įmokų suma ir periodiškumas.

4.Kai skolinimosi norma yra kintamoji, informacijoje pateikiamas pareiškimas nurodant šį faktą, naudojant A dalyje pateiktas formuluotes, ir pateikiamas didžiausios dalinės įmokos sumos pavyzdys. Kai nustatyta viršutinė riba, pavyzdyje pateikiama iki viršutinės ribos padidėjusios skolinimosi normos dydžiu pagrįsta dalinių įmokų suma. Kai viršutinės ribos nėra, blogiausio atvejo scenarijuje nurodomas dalinių įmokų lygis pagal aukščiausią kredito palūkanų normos lygį per pastaruosius 20 metų arba, jeigu turima pagrindžiančių duomenų apie trumpesnio nei 20 metų laikotarpio kredito palūkanų normos apskaičiavimą, – per ilgiausią laikotarpį, apie kurį turima tokių duomenų, remiantis išorinės orientacinės normos, naudojamos, kai taikoma, apskaičiuojant palūkanų normą, didžiausia verte arba, jeigu kreditorius nenaudoja išorinės orientacinės normos, kompetentingos institucijos ar EBI nustatytos atskaitinės normos didžiausia verte. Tokie reikalavimai pateikti paaiškinamąjį pavyzdį netaikomi kredito sutartims, pagal kurias kredito palūkanų norma yra fiksuota konkrečiam pradiniam kelių metų laikotarpiui, o vėliau kreditoriaus ir vartotojo derybų pagrindu gali būti nustatyta fiksuotoji palūkanų norma tolesniam laikotarpiui. Jeigu kreditai yra sudėtiniai (pvz., vienu metu dalis su fiksuotosiomis, dalis su kintamosiomis palūkanų normomis), ši informacija pateikiama apie kiekvieną kredito dalį ir bendrai.

5.(Kai taikoma) Kai kredito valiuta yra kita nei vartotojo nacionalinė valiuta arba kreditas indeksuojamas pagal kitą valiutą nei vartotojo nacionalinė valiuta, kreditorius, naudodamas A dalyje pateiktas

formuluotes, pateikia ir pavyzdį skaičiais, kuriuo aiškiai parodoma, kokį poveikį atitinkamo valiutos kurso pokyčiai gali turėti dalinių įmokų dydžiui. Tas pavyzdys pagrindžiamas vartotojo nacionalinės valiutos vertės 20 % sumažėjimu, pateikiant gerai matomą pareiškimą, kad dalinės įmokos galėtų padidėti daugiau nei tame pavyzdyje nurodyta suma. Kai nustatoma viršutinė riba, kuria tas padidėjimas ribojamas, kad neviršytų 20 %, tuomet nurodomos didžiausio dydžio įmokos vartotojo valiuta, o pareiškimas, kad dalinės įmokos gali padidėti dar daugiau, nepateikiamas.

6.Kai kreditas visiškai ar iš dalies yra kintamosios palūkanų normos kreditas ir taikomas 3 punktas, pateikiamas 5 punkte nurodytas pavyzdys remiantis 1 punkte nurodyta dalinės įmokos suma.

7.Kai dalinių įmokų mokėjimui naudojama valiuta yra kita nei kredito valiuta arba jeigu kiekvienos dalinės įmokos suma, išreikšta vartotojo nacionaline valiuta, priklauso nuo atitinkamos sumos kita valiuta, šiame skirsnyje nurodoma data, kada apskaičiuojamas taikytinas valiutos kursas ir nurodomas arba valiutos kursas, arba pagrindas, kuriuo remiantis jis bus apskaičiuotas ir jo patikslinimo periodiškumas. Kai taikoma, tokioje nuorodoje pateikiamas institucijos, kuri skelbia valiutos kursą, pavadinimas.

8.Kai kreditas yra atidėtu palūkanų mokėjimu grindžiamas kreditas, pagal kurį mokėtinos palūkanos nėra visiškai grąžinamos dalinėmis įmokomis, o pridedamos prie likusios bendros sumos, pateikiamas paaiškinimas: kaip ir kada atidėtos palūkanos pridedamos prie kredito kaip grynujų pinigų suma; ir ką tai reiškia vartotojui negrąžintos skolos atžvilgiu.

„7 skirsnis. Paaiškinamoji grąžinimo įmokų lentelė“

1.Šis skirsnis įtraukiamas, jeigu kreditas yra atidėtu palūkanų mokėjimu grindžiamas kreditas, pagal kurį mokėtinos palūkanos nėra visiškai grąžinamos dalinėmis įmokomis, o pridedamos prie bendros negrąžintos kredito sumos, arba pagal kurią kredito sutarties galiojimo kredito palūkanų norma yra nustatoma visai kredito sutarties trukmei. Valstybės narės gali nustatyti, kad kitais atvejais privaloma pateikti paaiškinamąją amortizavimo lentelę.

Kai vartotojas turi teisę gauti koreguotą amortizavimo lentelę, tai nurodoma kartu pateikiant sąlygas, kuriomis vartotojas gali naudotis šia teise.

2.Valstybės narės gali reikalauti, kad tais atvejais, kai skolinimosi norma kredito sutarties galiojimo laikotarpiu gali kisti, kreditorius

nurodytų, kokį laikotarpį ši pradinė skolinimosi norma liks nepakitusi.

3.Šiame skirsnyje pateikiamoje lentelėje turi būti šios skiltys: „grąžinimo grafikas“ (pvz., 1 mėnuo, 2 mėnuo, 3 mėnuo), „dalinės įmokos suma“, „palūkanos vienai daliai įmokai“, „kitos į dalinę įmoką įtrauktos išlaidos“ (kai taikoma), „daline įmoka grąžinta pagrindinė paskolos suma“ ir „negrąžinta pagrindinė paskolos suma po kiekvienos dalinės įmokos“.

4.Informacija dėl pirmųjų paskolos grąžinimo metų pateikiama pagal kiekvieną dalinę įmoką ir tarpinę suma nurodoma kiekvienoje skiltyje tų pirmųjų metų pabaigoje. Dėl tolesnių metų smulkesnę informaciją galima pateikti už kiekvienus metus. Lentelės pabaigoje pateikiama eilutė „Iš viso“, kurioje kiekvienoje skiltyje nurodoma bendra suma. Aiškiai nurodoma ir tiksliai formuluojama vartotojo mokėtina bendra kredito kaina (t. y. bendra suma skiltyje „dalinės įmokos suma“).

5.Jei skolinimosi norma gali būti koreguojama ir dalinės įmokos suma po kiekvieno koregavimo nėra žinoma, kreditorius amortizavimo lentelėje gali nurodyti tą pačią dalinės įmokos sumą visu kredito suteikimo laikotarpiu. Tokiu atveju kreditorius vartotojo dėmesį į tai atkreipia vizualiai atskirdamas žinomas ir numanomas sumas (pvz., skirtingu šriftu, rėmeliuose arba naudojant kitos spalvos foną). Be to, aiškiai įskaitomu tekstu paaiškinama, kuriais laikotarpiais lentelėje pateiktos sumos gali keistis ir kodėl.

„8 skirsnis. Papildomos pareigos“

1.Kreditorius šiame skirsnyje daro nuorodą į tokias pareigas, kaip antai pareiga apdrausti nekilnojamąjį turtą, įsigyti gyvybės draudimą, pareiga, kad darbo užmokestis būtų pervedamas į kreditoriaus sąskaitą, arba pirkti kitą produktą ar paslaugą. Kreditorius nurodo, kieno atžvilgiu ir iki kada reikia įvykdyti kiekvieną pareigą.

2.Kreditorius nurodo pareigos trukmę, pavyzdžiui, iki kredito sutarties pabaigos. Kreditorius kiekvienos pareigos atžvilgiu tiksliai nurodo, kokias į BKKMN neįtrauktas išlaidas vartotojas turi padengti.

3.Kreditorius nurodo, ar vartotojui privaloma naudotis papildomomis paslaugomis, kad gautų kreditą nurodytomis sąlygomis, ir jeigu privaloma, ar vartotojas privalo jas pirkti iš kreditoriaus pageidaujamo paslaugų teikėjo, ar jas galima pirkti iš vartotojo pasirinkto teikėjo. Jeigu tokia galimybė priklauso nuo to, ar papildomos paslaugos atitinka tam tikrus būtiniausius reikalavimus, šie reikalavimai aprašomi šiame skirsnyje.

Jeigu kredito sutartis grupuojama su kitais produktais, kreditorius

nurodo svarbiausias šių kitų produktų ypatybes ir aiškiai nurodo, ar vartotojas turi teisę nutraukti kredito sutartį arba susietus produktus atskirai, tokio nutraukimo sąlygas ir pasekmes ir, kai taikoma, galimas papildomų paslaugų, kurių reikalaujama pagal kredito sutartį, nutraukimo pasekmes.

„9 skirsnis. Išankstinis grąžinimas“

1.Kreditorius nurodo, kokiomis sąlygomis vartotojas gali anksčiau laiko grąžinti visą kreditą ar jo dalį.

2.Skirsnyje dėl sutarties pabaigos mokesčio kreditorius atkreipia vartotojo dėmesį į sutarties pabaigos mokestį arba kitas išlaidas, kurias reikia padengti išankstinio grąžinimo atveju, kad būtų kompensuojamos išlaidos kreditoriui ir, jei įmanoma, nurodyti jų sumą. Jeigu kompensavimo suma priklausytų nuo kelių veiksnių, pavyzdžiui, grąžintos sumos arba išankstinio grąžinimo metu galiojančios palūkanų normos, kreditorius nurodo, kaip bus apskaičiuojama kompensacija, ir nurodo maksimalų galimą tokio mokesčio dydį arba, jei tai neįmanoma, pateikia paaiškinamąjį pavyzdį, kad parodytų vartotojui kompensacijos lygį įvairių scenarijų atveju.

„10 skirsnis. Lanksčios sutarčių ypatybės“

1.Kai taikoma, kreditorius paaiškina kredito perleidimo kitam kreditoriui ar nekilnojamajam turtui galimybę ir sąlygas.

2.(Kai taikoma) Papildomos ypatybės: jeigu produktui būdinga bent viena iš 5 punkte išvardytų ypatybių, šiame skirsnyje turi būti išvardytos šios ypatybės ir pateiktas trumpas paaiškinimas: aplinkybių, kuriomis vartotojas gali naudotis ypatybe; su ypatybe siejamų sąlygų; ar tai, kad ypatybė yra hipoteka ar panašia garantija užtikrinto kredito dalis, reiškia, kad vartotojas netenka įstatymu nustatytos ar kitos apsaugos, paprastai siejamos su ypatybe; kuri įmonė siūlo ypatybę (jei ne kreditorius).

3.Jei ypatybėje numatytas papildomas kreditas, šiame skirsnyje vartotojui turi būti paaiškinta: bendra kredito suma (įskaitant hipoteka arba panašia garantija užtikrintą kreditą); ar papildomas kreditas yra užtikrintas; kokios yra atitinkamos skolinimosi normos ir ar jis reglamentuojamas. Tokia papildoma kredito suma yra arba įtraukiama į pradinį kreditingumo vertinimą, arba, jeigu neįtraukiama, šiame skirsnyje aiškiai nurodoma, kad papildomos sumos suteikimas priklauso nuo vartotojo galimybių grąžinti kreditą papildomo įvertinimo rezultato.

4.Jei ypatybė susijusi su taupymo priemone, turi būti paaiškinta atitinkama palūkanų norma.

5.Galimos papildomos ypatybės yra: „permokos / nepriemokos“ [mokama daugiau arba mažiau nei įprastai pagal amortizavimo struktūrą reikalaujama dalinė įmoka]; „paskolos grąžinimo sustabdymas“ [laikotarpiai, kai iš vartotojo nereikalaujama įmokų]; „atgalinis skolinimas“ [galimybė vartotojui vėl skolintis lėšas, kurios jau buvo išmokėtos ir grąžintos]; „papildomas skolinimasis nereikalaujant naujo patvirtinimo“; „papildomas užtikrintas arba neužtikrintas skolinimasis“ [pagal 3 punktą]; „kredito kortelė“; „susieta einamoji sąskaita“ ir „susieta taupomoji sąskaita“.

6.Kreditorius gali įtraukti kitas, pirmesniuose skirsniuose nepaminėtas ypatybes, kurias kreditorius siūlo su kredito sutartimi.

„11 skirsnis. Kitos skolininko teisės“

1.Kreditorius paaiškina teisę (-es), pavyzdžiui, sutarties atsisakymo ar apsvarstymo ir, kai taikoma, kitas esamas teises, kaip antai perkeliamumo (įskaitant subrogaciją), nurodo konkrečias sąlygas, taikomas šiai (-oms) teisei (-ėms), procedūrą, kurios vartotojas turės laikytis, kad ja (jomis) pasinaudotų, inter alia, adresą, kuriuo reikia siųsti pranešimą dėl sutarties atsisakymo, ir atitinkamus mokesčius (kai taikoma).

2.Jeigu vartotojui nustatomas apsvarstymo laikotarpis ar taikoma teisė atsisakyti sutarties, tai aiškiai nurodoma.

3.Pagal Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnį, kai siūlomas nuotolinis sandoris, vartotojas informuojamas apie tai, kad galioja arba negalioja teisė atsisakyti sutarties.

„12 skirsnis. Skundai“

1.Šiame skirsnyje nurodomas vidaus kontaktinis centras [atitinkamo skyriaus pavadinimas] ir susisiekti su juo skundo pateikimo tikslu būdas [geografinis adresas] arba [telefono numeris] arba [kontaktinis asmuo:] [kontaktiniai duomenys] ir saitas į atitinkamame interneto svetainės tinklalapyje pateiktą skundų nagrinėjimo procedūrą ar panašų informacijos šaltinį.

2.Jame nurodomas atitinkamos išorės įstaigos, į kurią galima kreiptis neteisminio ginčų sprendimo ir teisių gynimo klausimais, pavadinimas, o jeigu kreiptis į tą įstaigą galima su sąlyga, kad pirmiausia pasinaudojama vidaus skundų nagrinėjimo procedūra, tai nurodoma naudojant A dalyje pateiktas formuluotes.

3.Jeigu kredito sutartis sudaroma su vartotoju, kuris nuolat gyvena

<p>kitoje valstybėje narėje, kreditorius turi informuoti apie FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/).</p> <p>„13 skirsnis. Su kreditu susijusių įsipareigojimų nevykdymas: pasekmės skolininkui“</p> <p>1.Kai vartotojo įsipareigojimų, susijusių su kreditu, nesilaikymas gali turėti finansinių ar teisinių pasekmių vartotojui, šiame skirsnyje kreditorius apibūdina pagrindinius skirtingus atvejus (pvz., mokėjimo vėlavimas ir (arba) įsipareigojimų neįvykdymas, 8 skirsnyje „Papildomos pareigos“ nustatytų pareigų nevykdymas) ir nurodo, kur galima gauti daugiau informacijos.</p> <p>2.Kiekvienu šių atvejų kreditorius aiškia, lengvai suprantama kalba nurodo sankcijas ar pasekmes, kurios gali atsirasti. Informacija apie rimtas pasekmes turi būti paryškinta.</p> <p>3.Kai vartotojui nevykdant įsipareigojimų kreditui užtikrinti naudojamas nekilnojamas turtas gali būti grąžinamas arba perduodamas kreditoriui, šiame skirsnyje pateikiamas šį faktą nurodantis pareiškimas, naudojant A dalyje pateiktas formuluotes.</p> <p>„14 skirsnis. Papildoma informacija“</p> <p>1.Nuotolinės prekybos atveju šiame skirsnyje pateikiamos visos nuostatos, kuriomis nurodoma kredito sutarčiai taikoma teisė arba kompetentingas teismas.</p> <p>2.Jeigu kreditorius kredito sutarties galiojimo laikotarpiu pranešimus vartotojui ketina siųsti kita kalba, nei ESIL kalba, šis faktas yra nurodomas ir nurodoma, kokia kalba bus naudojama pranešimams. Tai nedaro poveikio Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto g papunkčiui.</p> <p>3.Kreditorius arba kredito tarpininkas nurodo vartotojo teisę, kad jam būtų pateiktas kredito sutarties projekto egzempliorius ar atitinkamai pasiūlyta jį pateikti bent tada, kai pateikiamas kreditorių įsipareigojantis pasiūlymas.</p> <p>„15 skirsnis. Priežiūros institucija“</p> <p>Nurodoma atitinkama priežiūros skolinimo ikisutartiniu laikotarpiu institucija ar institucijos.</p>		
<p>III PRIEDAS</p> <p>BŪTINIAUSI ŽINIŲ IR GEBĖJIMŲ REIKALAVIMAI</p> <p>1.9 straipsnyje nurodyti būtinausi žinių ir gebėjimų reikalavimai kreditorių, kredito tarpininkų ir paskirtųjų atstovų darbuotojams ir asmenims, dalyvaujantiems kredito tarpininkų ar paskirtųjų atstovų,</p>	<p>Pagal Lietuvos Respublikos kredito su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą veikiančių kredito davėjų, tarpusavio skolinimo platformų operatorių ir kredito tarpininkų vadovų ir darbuotojų rinkimo ir skyrimo taisyklės</p>	<p>Visiškas</p>

nurodytų 29 straipsnio 2 dalies c punkte ir 31 straipsnio 2 dalyje, valdyme, turi apimti bent:

- a) tinkamas žinias apie kredito produktus, kuriems taikomas 3 straipsnis, ir papildomas paslaugas, kurios paprastai siūlomos su tais produktais;
- b) tinkamą su vartotojams skirtomis kredito sutartimis susijusių įstatymų išmanymą, visų pirma vartotojų apsaugos srityje;
- c) tinkamas žinias apie nekilnojamojo turto įsigijimo procesą ir jo supratimą;
- d) tinkamas žinias apie garantijos įvertinimą;
- e) tinkamas žinias apie žemės registrų tvarkymą ir veikimą;
- f) tinkamas žinias apie rinkas atitinkamoje valstybėje narėje;
- g) deramą verslo etikos standartų supratimą;
- h) tinkamas žinias apie vartotojo kreditingumo vertinimo procesą arba, kai taikoma, gebėjimus vartotojų kreditingumo vertinimo srityje;
- i) deramą gebėjimų finansų ir ekonomikos srityse lygį.

2. Valstybės narės, nustatydamos būtiniausius žinių ir gebėjimų reikalavimus, gali nustatyti skirtingų lygių ir rūšių reikalavimus kreditorių, kredito tarpininkų ar paskirtųjų atstovų darbuotojams ir kredito tarpininkų ar paskirtųjų atstovų vadovybei.

3. Valstybės narės nustato tinkamą žinių ir gebėjimų lygį remdamosi:

- a) profesine kvalifikacija, pavyzdžiui, diplomais, kvalifikaciniais laipsniais, mokymais, gebėjimų patikrinimais, arba
- b) profesine patirtimi, kuri gali būti apibrėžiama kaip mažiausias darbo kredito produktų kūrimo, platinimo ir tarpininkavimo srityse metų skaičius.

Po 2019 m. kovo 21 d. tinkamo žinių ir gebėjimų lygio nustatymas neturi būti pagrįstas vien pirmos pastraipos b punkte išvardytais metodais.

Finansų ministrė
Rasa Budbergienė

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2008/48/EB IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ
ATITIKTIES LENTELĖ**

2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB	Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas (toliau –Įstatymo projektas)	Direktyvos perkėlimo lygis
<p>Pakeista: 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34)</p> <p>Direktyvos 2008/48/EB 2 straipsnyje įterpiama ši dalis:</p> <p>„2a. Nepaisant 2 dalies c punkto, ši direktyva taip pat taikoma neužtikrintoms kredito sutartims, kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto renovavimas, kai bendra kredito suma viršija 75 000 EUR.“</p>	<p>Įstatymo projektas 1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas Pakeisti 3 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip: „3) kredito sutartims, kai bendra suteikiamo kredito suma yra didesnė negu 75 000 eurų, išskyrus neužtikrintas kredito sutartis, kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto renovacija;“.</p>	Visiškas

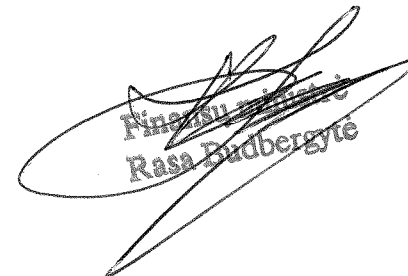

Rasa Budbergyte

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO Nr. (ES) 2016/1011 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ
ATITIKTIES LENTELE**

<p>2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014</p>	<p>Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas (toliau – Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 3, 5, 22, 25², 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymas (toliau – Vartojimo kredito įstatymo projektas)</p>	<p>Reglamento perkėlimo (įgyvendinimo) lygis</p>
<p align="center"><i>57 straipsnis</i></p> <p align="center">Direktyvos 2008/48/EB daliniai pakeitimai</p> <p>Direktyva 2008/48/EB iš dalies keičiama taip:</p> <p>1) 5 straipsnio 1 dalyje po antros pastraipos įterpiama ši pastraipa:</p> <p>„Kai kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 ( ) 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, kreditorius arba, kai taikoma, kredito tarpininkas vartotojui atskirame dokumente, kuris gali būti pridėtas prie „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ formos, pateikia lyginamojo indekso ir jo administratoriaus pavadinimą ir nurodo galimą poveikį vartotojui.</p> <p>( ) 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).“</p> <p>2) 27 straipsnio 1 dalyje po antros pastraipos įterpiama ši pastraipa:</p> <p>„Ne vėliau kaip 2018 m. liepos 1 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi 5 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos, ir praneša apie jas Komisijai. Jos taiko tas nuostatas nuo 2018 m. liepos 1 d.“</p>	<p>Vartojimo kredito įstatymo projektas</p> <p>2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas</p> <p>Papildyti 5 straipsnį 3¹ dalimi:</p> <p>„3¹. Kai sudaroma vartojimo kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžtas 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, vartojimo kredito davėjas arba, jeigu taikoma, vartojimo kredito tarpininkas, vartojimo kredito gavėjui atskirame dokumente, kuris gali būti pridėtas prie standartinės informacijos apie vartojimo kreditą formos, pateikia lyginamojo indekso ir jo administratoriaus pavadinimą ir nurodo galimą poveikį vartojimo kredito gavėjui.“</p> <p>7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas</p> <p>2. Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.</p>	<p align="center">Visiškas</p>
<p align="center"><i>58 straipsnis</i></p> <p align="center">Direktyvos 2014/17/ES daliniai pakeitimai</p> <p>Direktyva 2014/17/ES iš dalies keičiama taip:</p> <p>1) 13 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje įterpiamas šis punktas:</p> <p>„ ea) kai yra sutarčių, susietų su lyginamuoju indeksu, kaip apibrėžta</p>	<p>Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas</p> <p>6 straipsnis. Bendro pobūdžio informacijai taikomi reikalavimai</p> <p>Kredito davėjas ir kredito tarpininkas, jeigu kredito sutartį siūlo sudaryti kredito tarpininkas, privalo užtikrinti, kad kredito gavėjui visuomet būtų aiškiai ir suprantamai pateikta bendro pobūdžio informacija apie siūlomas</p>	<p align="center">Visiškas</p>

<p>Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011^(**) 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, pateikiami lyginamųjų indeksų ir jų administratorių pavadinimai ir nurodomas galimas poveikis vartotojui;</p> <p>(**) 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).“;</p> <p>2) 42 straipsnio 2 dalyje po pirmos pastraipos įterpiama ši pastraipa: „Ne vėliau kaip 2018 m. liepos 1 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi 13 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ea punkto, ir praneša apie jas Komisijai. Jos taiko tas nuostatas nuo 2018 m. liepos 1 d.“;</p> <p>3) 43 straipsnio 1 dalis papildoma šia pastraipa: „13 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ea punktas netaikomas kredito sutartims, sudarytoms anksčiau nei 2018 m. liepos 1 d.“.</p>	<p>kredito sutartis. Bendro pobūdžio informacija kredito gavėjui turi būti prieinama elektronine forma ir kredito gavėjo prašymu pateikiama raštu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje. Turi būti nurodyta tokia bendro pobūdžio informacija apie kredito sutartį:</p> <p><...></p> <p>„15) kai kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip jis apibrėžta 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, pateikiami lyginamųjų indeksų ir jų administratorių pavadinimai ir nurodomas galimas poveikis kredito gavėjui.“</p> <p>Įstatymo projektas</p> <p>57 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas</p> <p>1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 5 dalis, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.</p> <p>2. Priežiūros institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.</p> <p>5. Šio įstatymo 6 straipsnio 15 punkto nuostatos įsigalioja 2018 m. liepos 1 d. ir taikomos kredito sutartims, sudarytoms nuo 2018 m. liepos 1 d.</p> <p>1 straipsnis. Įstatymo paskirtis</p> <p>2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.</p> <p>Lietuvos Respublikos su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>1. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL 2014 L 60, p. 34).</p> <p>2. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES)</p>	
---	---	--

	<p>2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL 2016 L 171, p. 1).</p> <p>2. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL 2016 L 171, p. 1).</p>	
--	--	--

 Finansų ministerė
 Rasa Budbergytė

ma f.kl. (LRV priedis)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-09-20 Nr. (R.B.) 27-1111
Į 2016-09-07 Nr. (7.59-02)-5K-1616781)-
6K-1606311

DĖL IŠVADOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO ĮSTATYMO PROJEKTUI IR SUSIJUSIEMS ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 78.1 papunkčio nuostatas, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektą (toliau – Projektas), Vartojimo kredito įstatymo 3, 5, 22, 25², 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą bei Finansų įstaigų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, teikia pastabas ir pasiūlymus.

Dėl Projekto numatomo teisinio reguliavimo priemonių ir galimų pasekmių:

1. Pagal Projekto 57 str. 6 d. nuostatas, nustatomas pereinamasis laikotarpis kredito davėjams, kredito tarpininkams ir tarpusavio skolinimo operatoriams pasirengti įgyvendinti Projekto 31 str. 3 d. reikalavimus (t. y., kad šių subjektų vadovai, kurie Projekto 3 str. 32 d. apibrėžiami kaip juridinio asmens vadovai, valdymo ar kito organo (išskyrus dalyvių susirinkimą ir stebėtojų tarybą ar kitą priežiūros organą) nariai) iki 2020 m. rugpjūčio 1 d. turėtų atitikti Projekto 31 str. 3 d. reikalavimus, tarp kurių yra ir reikalavimas turėti aukštąjį išsilavinimą teisės, vadybos, verslo administravimo arba ekonomikos srityje.

Atsižvelgiant į tai, kad numatoma Projekto įsigaliojimo data – 2017 m. liepos 1 d., siūlytina įvertinti vėlesnio, nei 2020 m. rugpjūčio 1 d., termino įtvirtinimo galimybę, kadangi asmenys gali nespėti įgyti reikalaujamo išsilavinimo.

2. Projekto 26 str. nėra reglamentuotas kredito davėjų pakartotinis įrašymas į viešąjį kredito davėjų sąrašą po to, kai jie būtų išbraukti iš tokio sąrašo pagal Projekto 26 str. 6 d. nuostatas (pavyzdžiui, sustabdžius kredito įstaigos veiklos licencijos galiojimą), tačiau vėliau jų turimos licencijos galiojimo sustabdymas būtų panaikintas.

3. Atsižvelgiant į Projekto 25 str. 6 d. nuostatą, jog kredito davėjas įrašomas į viešąjį kredito davėjų sąrašą licencijos išdavimo dieną, įvertinus tai, kad Projekto įsigaliojimo dieną turintys licenciją kredito davėjai jau bus, siūlytina įvertinti poreikį Projekto 57 str. reglamentuoti tokių, jau iki Projekto įsigaliojimo veikiančių kredito davėjų, įrašymą į nurodytą viešąjį sąrašą, kartu įvardinant ir dieną, kuri būtų laikoma jų įrašymo į viešąjį kredito davėjų sąrašą dieną.

Dėl Projekto teisės technikos ir kitų aspektų:

1. Manome, kad, siekiant išvengti teisinio reguliavimo spragų, Projekto 4 str. 7 d., analogiškai, kaip ir dėstomoje Projekto 11 str. 5 d., turėtų būti įtvirtinama imperatyvi formuluotė (t. y. nuostata, kad priežiūros institucija turi teisę detalizuoti reikalavimus įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, keistina nuostata, kad priežiūros institucija priima atitinkamus teisės aktus). Šiuo aspektu peržiūrėtinas visas Projektas (žr., pavyzdžiui, Projekto 33 str. 3 d.).

2. Siekiant aiškumo, siūlytina tikslinti Projekto 8 str. 2 d., nurodant, kad apsvarstymo laikotarpis prasideda kitą dieną, po tos dienos, kai kredito davėjas pateikia kredito gavėjui įsipareigojantį pasiūlymą suteikti kreditą.

3. Siekiant aiškumo, siūlytina Projekto 14 str. 4 d. vietoj žodžio „jis“ įrašyti konkretų subjektą.

4. Siūlome tikslinti Projekto 25 str. 2 d. formuluotę „atitinka šio įstatymo reikalavimus“, teikiant nuorodas į konkrečius Projekto straipsnius. Šiuo aspektu peržiūrėtinos ir Projekto 28 str. 3 d., 37 str. 6 d. 6 p., 38 str. 2 d. nuostatos.

5. Projekto 25 str. 3 d. pildytina, atsižvelgiant į Projekto 25 str. 4 d. 2 p. nuostatą „per priežiūros institucijos nurodytą terminą“ (t. y. Projekto 25 str. 3 d. nėra nurodoma, kad priežiūros institucija nustato terminą). Šiuo aspektu peržiūrėtinos ir Projekto 28 str. 4 d. nuostatos (atsižvelgiant į Projekto 28 str. 5 d. 2 p.) bei Projekto 38 str. 3 d. nuostatos (atsižvelgiant į Projekto 38 str. 4 d. 2 p.).

6. Projekto 25 str. 4 d. 2 p. kaip perteklinės, dubliuojančios Projekto 25 str. 4 d. 1 p. nuostatos, atsisakytina formuluotės „arba pateikia ne visą informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus“. Be to, neapibrėžta, kokias aplinkybes siekiama įvardinti Projekto 25 str. 4 d. 2 p. formuluote „arba pateikia neteisingą informaciją“ (pažymėtina, kad, esant neteisingai informacijai, pavyzdžiui, jeigu dokumentai/duomenys/informacija netikslūs, pagal Projekto 25 str. 3 d. būtų taikomas trūkumų šalinimo mechanizmas, todėl savaime tai nebūtų pagrindas iš karto atsisakyti įrašyti subjektą į viešąjį sąrašą). Šiais aspektais peržiūrėtini ir Projekto 28 str. 5 d. 2 p. bei 38 str. 4 d. 2 p.

7. Siekiant aiškumo, siūlome Projekto 31 str. 1 d. 4 p. vietoj žodžių „už šiurkštų įstatymo ar kito teisės akto, reglamentuojančio finansinių paslaugų teikimą arba finansų įstaigų veiklą, reikalavimų pažeidimą“ įrašyti žodžius „už įstatymuose numatytus šiurkščius įstatymų ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių finansinių paslaugų teikimą arba finansų įstaigų veiklą, reikalavimų pažeidimus“.

8. Atsižvelgiant į Projekto 3 str. 32 d. pateiktą sąvoką „vadovas“, reikėtų tikslinti ir Projekto 31 str. 3 d. antrojo sakinio formuluotę „juridinio asmens vadovas ir valdymo organo nariai“.

9. Nėra apibrėžta Projekto 31 str. 7 d. 2 p. formuluotė „šiam straipsnyje ir jį detalizuojančiuose teisės aktuose“.

10. Peržiūrėtinos Projekto 37 str. 1 d. nuostatos, kadangi Projekto 20 str. ir I skyrius (žr., 3 str. 31 d.) tarpusavio skolinimo platformos operatoriui yra taikomos.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Andrius Miliūnas, (8 5) 266 29 06, el. p. andrius.miliunas@tm.lt
Jūratė Peciukonytė, (8 5) 219 18 80, el. p. jurate.peciukonyte@tm.lt
Rūta Bakševičienė, (8 5) 266 28 80, el. p. ruta.bakseviciene@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas